

Torsdag den 8. oktober 2020 (D)

1

3. møde

Torsdag den 8. oktober 2020 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.
(Anmeldelse 06.10.2020. Redegørelse givet 06.10.2020. Meddelelse om forhandling 06.10.2020).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2021.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 06.10.2020).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 06.10.2020).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023. (Konsekvenser af ny 2025-ramme og regeringens forslag til finanslov for 2021).
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 06.10.2020).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser – og da der er mange, skal jeg undlade at læse titlerne op:

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Lovforslag nr. L 12 (Forslag til lov om ændring af lov om betalinger, hvidvaskloven, lov om kapitalmarkeder og forskellige andre love. (Gennemførelse af 2. betalingstjenestedirektiv, 4. og 5. hvidvaskdi-

rektiv, ændringer til benchmarkforordningen og disclosureforordningen)).

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Lovforslag nr. L 42 (Forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om radiofrekvenser og forskellige andre love. (Implementering af direktiv om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning m.v.))),

Lovforslag nr. L 43 (Forslag til lov om ændring af lov om CO₂-kvoter. (Tilpasning af regler som følge af ændringer i kvotedirektiv 2003/87/EF og tilhørende EU-retsakter forud for 4. kvotehandelsperiode, herunder justering af klageregler m.v.)) og

Lovforslag nr. L 44 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om elforsyning. (Udbud af Thor Havvindmøllepark og forhøjelse af beløbssats til grøn puljeordning)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 45 (Forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven. (Ophævelse af solnedgangsklausul)) og

Lovforslag nr. L 46 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Serviceeftersyn af reglerne for ulønnet frivilligt arbejde)).

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Lovforslag nr. L 47 (Forslag til lov om ændring af lov om Digital Post fra offentlige afsendere. (Hjemtagelse til Digitaliseringsstyrelsen af dataansvar, strategisk ejerskab og beslutningskompetence for Digital Post, etablering af visningsklienter og flytning af borgeres og virksomheders post)).

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Lovforslag nr. L 48 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af praktikpladsafhængigt arbejdsgiverbidrag for 2021, fastholdelse af merbidragssats og justering af aktivitetsafhængigt VEU-bidrag for 2021)),

Lovforslag nr. L 49 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Praktikpladstaxametertilskud m.v.)),

Lovforslag nr. L 50 (Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser. (Inddragelse af elever i forbindelse med udskrivning)),

Lovforslag nr. L 51 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Mulighederne for andet udtræk af prøvefag og etablering af fælles ledelse i forbindelse med skolesammenlægning m.v.)) og

Lovforslag nr. L 52 (Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler). (Udskydelse af solnedgangsklausul)).

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Forslag nr. L 53 (Forslag til lov om undersøgelse af visse forhold vedrørende Forsvarets Efterretningstjeneste).

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Lovforslag nr. L 54 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Pligt til udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel ved ejerskifte af fast ejendom)),

Lovforslag nr. L 55 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Ophævelse af bestemmelser om kompenserende marine virkemidler ved etablering eller udvidelse af havbrug)) og

Lovforslag nr. L 56 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Implementering af VVM direktivet og ændring af myndighedskompetencen for havbrug)).

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling og ministeren for nordisk samarbejde (Mogens Jensen):

Lovforslag nr. L 57 (Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd. (Digital post til begge forældre om fælles barn)) og

Lovforslag nr. L 58 (Forslag til lov om ændring af økologiloven. (Justerende af regler vedrørende økologiforordningen, sanktionsskærpelse, indhentning af oplysninger fra andre myndigheder med henblik på udarbejdelse af bedre risikovurdering m.v.)).

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Lovforslag nr. L 59 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Styrelsen for Patientklagers vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet)),

Lovforslag nr. L 60 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger. (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.)),

Lovforslag nr. L 61 (Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love. (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)),

Lovforslag nr. L 62 (Forslag til lov om videnskabetisk behandling af kliniske afprøvninger af medicinsk udstyr m.v.),

Lovforslag nr. L 63 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om apoteksvirksomhed. (Digitalt supplement til sundhedskortet, opdatering af Statens Serum Instituts formål og opgaver, autoriserede sundhedspersoners mulighed for i forbindelse med aktuel patientbehandling at anvende oplysninger, der opbevares i Nationalt Genom Center til beslutningsstøtte, og videregivelse af lægemiddeloplysninger til forsknings- og statistikformål m.v.)) og

Lovforslag nr. L 64 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om socialtilsyn, lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. og lov om ioniserende stråling og strålebeskyttelse. (Bedre styring af offentligt finansieret behandling for alkoholmisbrug m.v.)).

Martin Lidegaard (RV), Morten Messerschmidt (DF), Anne Valentina Berthelsen (SF), Henning Hyllested (EL), Egil Hulgaard (KF), Mette Thiesen (NB) og Susanne Zimmer (UFG) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 26 (Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve arealreservationer i den nordlige Ring 5-transportkorridor).

Zenia Stampe (RV), Liselott Blixt (DF), Anne Valentina Berthelsen (SF), Henning Hyllested (EL), Mette Thiesen (NB) og Susanne Zimmer (UFG) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 27 (Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve arealreservationer i den sydlige Ring 5-transportkorridor).

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 28 (Forslag til folketingsbeslutning om legalisering af rugemoderskab efter canadisk forbillede).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 29 (Forslag til folketingsbeslutning om at skærpe straffen for fangeflugter).

Karina Adsbøl (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 30 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en pligt til indhentning af offentlige straffeattester ved ansættelse af personale og ledelse i pleje- og omsorgssektoren).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Forsvarsministeren (Trine Bramsen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske forsvars- og beredskabssamarbejde. (Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 20. oktober 2020.

Åbningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

(Anmeldelse 06.10.2020. Redegørelse givet 06.10.2020. Meddelelse om forhandling 06.10.2020).

Kl. 09:02

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg håber, at vi får en god debat i dag. Jeg går naturligvis ud fra, at alle er opmærksomme på de generelle anbefalinger om håndhygiejne m.v., og der er håndsprit til rådighed. Derudover er det også vigtigt, at vi holder afstand, og jeg beder derfor om, at man tager hensyn og giver plads for hinanden, når man skal til og fra talerstolen fra sin egen plads. Jeg henstiller også til, at samtaler enten foregår i Grebningen eller endnu bedre i medlemmernes læsesal.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Kl. 09:02

(Ordfører)

Jesper Petersen (S):

Vi har åbnet Folketinget her i 2020, men vi taler for tiden en hel del om 2030 – og som andre mænd på ret snart 40 år gør jeg mig for tiden lidt flere tanker om livet og om, hvordan det og verden mon er om 10 år. I sådan en eftertænkstid så jeg for mig en almindelig søndag morgen. Jeg er som det første i familien stået op; Leo og Johan er blevet teenagere og sover i et timetal, som jeg ikke kan længere. Kaffen er sat over, og jeg skal senere ud i landskabet på racercykel i noget flot lycratøj, men først gælder det avisen, som stadig udkommer på papir i weekenden. Jeg klør mig lidt i det skæg, der langt om længe gror tæt nok til at være noget rigtigt ved. Forsiden af avisen kan fortælle, at antallet af danskere, der dør for tidligt af luftforurening, er faldet drastisk. Og jeg bliver lidt stolt over, at jeg selv var med, dengang vi traf de beslutninger, som virkelig gjorde en forskel.

Det bliver ikke den eneste gode nyhed det år. Danmark har nået sit klimamål om 70 pct. mindre udledning af drivhusgasser i forhold til 1990. Velfærdssamfundet er stærkere end nogen sinde, dansk økonomi er sund og arbejdsløsheden lav. Udlandet er lidt efter, hvad angår CO₂-reduktioner, men for de flestes vedkommende er de begyndt at arbejde efter den grønne omstilling »made in Denmark«. Herhjemme tænker vi allerede videre mod næste mål: et helt CO₂-neutralt Danmark. Vi investerede klogt, traf fremsynede politiske beslutninger og fik en grøn omstilling, som samtidig styrkede velfærdssamfundet. Der kom flere arbejdspladser, nye eksporteventyr og en fornyet sammenhængskraft, fordi vi fik hele landet med på rejsen.

Det er der, vi skal være om 10 år. Og vi, der er valgt til Folketinget, har jo det fantastiske privilegium at være med til direkte at kunne forme, hvordan Danmark udvikler sig – i samspil med, hvad der sker ude i verden, og hvad der sker teknologisk.

Tænk bare 10 år tilbage, til 2010. Dengang lejede vi dvd-film i Blockbuster, og de færreste vidste, hvad en selfie var eller havde prøvet at tage en. For 10 år siden dækkede vindkraft cirka en femtedel af dansk elforbrug, i dag er det halvdelen. Der blev købt 50

elbiler i hele 2010, sidste år var tallet mere end 100 gange så stort. Vi har siden 2010 udryddet polio, og i Danmark kan homoseksuelle gifte sig på lige fod med andre i en kirke.

Vi kan udrette så meget for vores samfund, vores borgere og vores natur og miljø. Det kræver selvsagt en kæmpe indsats og nogle gange svære beslutninger; der er dilemmaer og hårde politiske sværds slag i forhandlinger, der vil tage flere timer, end dagens debat gør, men vi vil komme frem til en bedre fremtid.

Et folketingsår plus en sjat er gået siden valget. Den socialdemokratiske regering har sat en ny retning for Danmark, akkurat som Socialdemokratiet lovede danskerne at vi ville, og det er en grønnere og mere retfærdig retning.

Lad os tage det grønne først. Tårnhøje klimamålsætninger er blevet omsat til lov. Klimaloven forpligter os på at nå 70 pct. mindre drivhusgas i 2030. Det er opgaven og jo altså nu loven i Danmark, der forpligter os alle. Og vi har handlet på det med konkrete, håndgribelige beslutninger og politiske aftaler, der leverer CO₂-reduktioner, en grøn fremtidsfond, vindmøller og energigøier, udtagning af klimabelastende landbrugsjorde, en grønnere affaldssektor, en grøn boligaf tale, og lige nu forhandler vi på transportområdet, og mere vil følge. Vi har fundet 5 mio. t ud af de i alt 20 mio. t, vi skal nå at reducere i 2030, altså en fjerdedel, og det er bare på fem kvartaler siden folketingsvalget.

Vi fører en både ambitiøs og retfærdig klimapolitik. Den er ambitiøs, fordi vi insisterer på at nå de 70 pct.; den er retfærdig, fordi det skal gøres på en måde, så vi ikke glemmer vores velfærd, sammenhængskraft, arbejdspladser og konkurrenceevnen på vejen dertil; så vi får alle med på rejsen og kan lade de gule veste blive liggende i bagagerummet. Det er den socialdemokratiske måde.

For at komme i mål med de 70 pct. skal den grønne omstilling være et favnende og bredt projekt. Men hvis vi i 2030 har efterladt en masse mennesker med for store omkostninger, hvor uligheden er øget og arbejdspladser blevet tabt, er det jo ikke en sejr. Vi har måske nået et nationalt mål, men har tabt den brede befolknings opbakning undervejs, tabt udlandets interesse, og så har vi med vores indsats ikke flyttet mere end en enkelt decimal i det globale klimaregnskab. Det er ikke en sejr, der er meget ved.

Utalmodigheden er stor, og vi diskuterer det jo hele tiden, og det haster også af mange grunde med den grønne omstilling. Utalmodigheden er vel også et udtryk for, at der er en forventning om og en tiltro til, at med Socialdemokratiet i regering er det anderledes. Og det er det. Danmark har fået en regering, som tager klimakrisen alvorligt, som sammen med Folketingets partier er i gang med at handle med omtanke og altid med blik for arbejdspladser og en sund økonomi under vores fælles velfærd.

Kl. 09:08

Vi trækker også Danmark i en mere retfærdig retning. Som socialdemokrater er vi drevet af ønsket om mere retfærdighed, når vi foreslår en ny ret til tidlig pension til Arne, når vi prioriterer flere sygeplejersker, skolelærere og pædagoger eller bekæmper kapitalfonde i boligspeculation, kviklånshajer og skattesvindlere. Ret og pligt. Nu er det velfærd først, som vi lovede det, da vi var i opposition og i valgkampen. Det har vi vist i finanslove og i økonomiaftaler med kommuner og regioner, forbedringer i sundhedsvæsenet, bedre normeringer i daginstitutionerne, bedre psykiatri, ældrepleje, investeringer i folkeskolen. Væk er uddannelsesloftet og de årlige grønthøsterbesparelser på videregående uddannelser. Det er gode og vigtige skridt, som jo nok ikke mærkes som samfundsomvæltninger fra den ene dag til den anden derude, men som alligevel giver mulighed for lokalt at udvikle velfærden til det bedre og sætter en ny retning.

Vi løser ikke alle udfordringer i velfærden med flere ressourcer. Nye love og regler og retningslinjer har gjort handlerummet mindre for den enkelte velfærdsmedarbejder. Det er gået ud over faglighe-

den. Det skal der ændres på. Det kræver mod at sætte de offentlige institutioner fri, som statsministeren bebudede i sin tale forleden. Nu gør regeringen det i syv i kommuner på udvalgte velfærdsområder efter aftale med dem. Det bliver spændende at følge de erfaringer, der bliver gjort der.

Jeg kommer fra den lille by Hammelev i Sønderjylland. Min barndoms fodboldhold spillede jævnligt kampe mod Fjelstrup, en anden lille by nær Haderslev, der i kraft af en særlig bryggeriarbejder blandt sine indbyggere nu også nævnes i landsdækkende medier i disse måneder. Og ja, nu skal det blive Arnes tur. Ham og mange tusind andre danskere med de længste og opslidende arbejdsliv vil få gavn af en ny ret til tidlig pension. Det er på tide, at politik også handler om folk som Arne. De har været det forsvundne folk, som forfatteren Lars Olsen døbte dem i sin bog, oversat af Venstres regeringer og ofte også i medierne. Det er også velfærd, at man kan have nogle gode år på pension med børnebørnene uden at være helt slidt ned. Om forhandlingerne i disse uger går vel, udvider Folketinget lønmodtagernes rettigheder i Danmark med muligheden for tidligere tilbagetrækning, inden året er omme.

Vi er i coronaens niende måned i Danmark. Smitten er blusset op igen. Det havde vi forventet, men det er kommet tidligere, end vi troede. Vi må nok engang vise, at vi i fællesskab kan få bugt med smitten. Det er selve forudsætningen for, at vi kan genoprette økonomien. Og der er ikke den modsætning mellem at redde menneskeliv og at redde økonomien, som nogen stillede op tilbage i foråret. Når vi tackler smitten og arbejder på at rejse økonomien igen efter det voldsomme tilbageslag i andet kvartal, så skal det også være på en retfærdig måde og ikke, som da stumperne skulle samles efter finanskrisen, hvor mennesker med de laveste indkomster og dem på kanten af arbejdsmarkedet måtte vende lommerne på vrangen – endda for en krise, de ingen aktier havde i, men som var forårsaget af politiske svigt og af grådighed og uansvarlighed i den finansielle sektor.

Denne gang skal genopretningen være for danskerne, som de er flest. Det er deres arbejdspladser, vi vil redde, og hvis ikke det lykkes, er det deres mulighed for at få en ny, vi skal skabe. Det er der, vi vil investere – i danskerne og i vores fælles velfærd.

Den største trussel mod dansk økonomi nu er, hvis arbejdsløsheden bider sig fast. Derfor udnytter vi med finansloven hele det finanspolitiske handlerum, vi har, og fører en ekspansiv finanspolitik, som betyder, at vi skruer helt op for investeringerne, så vi kan sætte skub i økonomien og bekæmpe arbejdsløsheden. Det er bekymrende, at det ser ud til igen at være dem, der er yderst på arbejdsmarkedet, som også mistede jobbet sidst, der var krise, der nu står til at gøre det igen eller har gjort det.

Jeg håber, at Folketinget i det store og hele fortsat kan stå sammen og samarbejde om at tackle coronaens udfordringer i forhold til sundhed og økonomi i det nye folketingsår, og at vi holder os for gode til usaglig motivforskning og frit flydende konspirationer. Lad dem blive på obscure internetfora og ikke blive til en politisk metode i Danmark. Samarbejdet og sammenholdet og evnen til at tackle coronaen relativt godt – bedre end så mange andre ser det ud til – har endda ført til, at en ny måling tidligere på ugen viste, at tilliden til os politikere er på sit højeste niveau længe, om end der stadig er langt til topkarakter.

Vi har mange gange før lavet brede aftaler, indgået brede og holdbare forlig. Lige nu forhandles der om tidlig pension, grøn bilbeskatning og styrket politi. Regeringen vil øge trygheden i udsatte boligområder og har her til morgen fremlagt initiativer mod utryghedsskabende adfærd. Selvfølgelig skal regeringen have sit modspil, og den politiske debat skal vise de holdningsmæssige forskelle, men til sidst skal debat og forhandling gerne føre til kompromis og resultat. Det er Socialdemokratiets måde at arbejde på og vores ønske for det nye folketingsår. Gør vi det, er jeg sikker på, at jeg i 2030

sidder med min morgenkaffe og tænker tilbage på de her år med stolthed over, at vi i fællesskab fik truffet gode beslutninger, så vi håndterede en epidemi og gjorde Danmark bedre, mere grønt og mere retfærdigt.

Så skal jeg slutte af med at læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der i den kommende folketingssamling bør tages fortsat hastige skridt i arbejdet med at lede Danmark i en grønnere og mere retfærdig retning.

Folketinget mener således, at der allerede i kommende samling skal vedtages yderligere og ambitiøse klimapolitiske tiltag, som skal bidrage til at bringe Danmark i mål med 70 pct. reduktion af drivhusgasudledningerne. Desuden skal indsatsen for natur, miljø og biodiversitet forbedres.

Folketinget arbejder for at mindske økonomisk ulighed, fattigdom og arbejdsløshed samt styrke vores solidariske samfundsmodel.

Den fælles velfærd skal udbygges – også udover det demografiske træk. Folketinget arbejder herunder for lige muligheder for alle børn, minimumsnormeringer i daginstitutionerne, en værdig ældrepleje samt bedre omsorg i sundhedsvæsenet.

Folketinget vil stræbe efter bredt samarbejde og få Danmark bedst muligt gennem den aktuelle pandemi. Genopretningen skal bygge på ansvarlighed, retfærdighed og bæredygtighed med investeringer i velfærd, grøn omstilling og arbejdspladser.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Tak for ordet.

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og det indgår nu i den videre debat. Vi har nu 45 minutter til korte bemærkninger til hr. Jesper Petersen. Først er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 09:14

Sophie Løhde (V):

Tak til ordføreren. Vi vil jo sådan set gerne i Venstre stå sammen om alle de ting, der trækker Danmark i den rigtige retning, mens vi til gengæld forbeholder os retten til at bekæmpe alle de ting, der gør Danmark fattigere. Derfor vil jeg egentlig starte med at spørge ordføreren for Socialdemokratiet, hvor mange arbejdspladser man skaber ved som regering at forhøje skatten og indføre en ekstra skat på danske iværksættere.

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:14

Jesper Petersen (S):

Jamen Sophie Løhde har jo ret i, at der neden under det selvfølgelig er nogle politiske uenigheder. Og vi synes, det er i orden, at vi f.eks. med hensyn til kapitalbeskatningen gør sådan, at nogle af de meget omfattende skattelettelser, der er givet under tidligere regeringer, og som typisk er kommet de allermest velstillede danskere til gode – vi taler om de fem-ti rigeste procent – ruller vi tilbage og anvender nogle af de midler i de forslag, som vi synes er retfærdige. Det er jo en fair politisk prioritering at se forskelligt på det, men det er nu engang sådan, vi ser på det. Vi synes, det er fair, at vi f.eks. for at kunne gennemføre en ret til tidligere pension så i forhold til nogle af de ret massive skattelettelser, der blev givet til nogle af de allermest velhavende danskere – og investorer, som jeg også vil nævne i den

sammenhæng, for det er det, spørgsmålet går på – siger, at de altså må bidrage lidt mere igen.

Kl. 09:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 09:15

Sophie Løhde (V):

Tak for svaret. Jeg ville bare også ønske, at der havde været et svar på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig: Hvor mange arbejdspladser skaber Socialdemokratiet ved at indføre en ekstra skat på danske iværksættere? Når jeg stiller spørgsmålet, er det jo, fordi jeg undrer mig over en regering, der i sit finanslovsforslag skriver, at regeringen er optaget af, og jeg citerer: at skabe gode betingelser for genopretning af dansk økonomi ved at sikre risikovillig kapital til danske iværksættere. Og så virker det jo omsonst, at regeringen har valgt med kirurgisk præcision at komme med et forslag, hvor man hæver skatten på risikovillig kapital, så lige netop vækstvirksomheder og iværksættere, dem, vi skal leve af, nu får sværere ved at tiltrække den fornødne kapital. Hvor mange arbejdspladser skaber det? Skaber det overhovedet en eneste?

Kl. 09:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:16

Jesper Petersen (S):

Nu, hvor fru Sophie Løhde er interesseret i finanslovsforslaget, vil jeg sige, at der jo i det finanslovsforslag netop også indgår en tilvejebringelse af mere kapital, der kan stilles til rådighed for virksomheder – i tillæg til nogle af de ordninger, der allerede findes. Det indgår i det finanslovsforslag. Og det kan man jo så diskutere, fordi det findes – i modsætning til Venstre, der ikke har et; man er ikke kommet med et, selv om man for en måned siden sagde, at man ville komme med det. Og så kunne vi jo have diskuteret det her. Det har man ikke gjort. Det eneste, vi har hørt fra Venstre, hvad angår den økonomiske politik, er nogle overbud, og så var der et momsforslag, der ville koste 50 mia. kr., og som ikke rigtig rykkede.

Kl. 09:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen her i dag i åbningsdebatten. Jeg tror fortsat godt, man kan få papiraviser, også i løbet af ugen. Jeg tror ikke kun, det er i weekenden, men måske er det om 30 år, når hr. Jesper Petersen sidder og kigger tilbage, kun i weekenden og måske endda kun i elektronisk form.

Men det, jeg vil spørge hr. Jesper Petersen om, er om øen Lindholm, som regeringen jo har droppet, for at der til gengæld skulle komme et nyt udrejsecenter. Jeg tror, statsministeren sagde i valgkampen tilbage i 2019, at der under alle omstændigheder ville komme et nyt udrejsecenter. Det skulle ikke være på Lindholm, det skulle være et andet sted, men på Kærshovedgård i Midtjylland længes man stadig væk efter at se, hvad det så er for noget, Socialdemokratiet vil foreslå.

Af det finanslovsforslag, vi har fået, og som hr. Jesper Petersen er så glad for ligger der – for så kan vi jo se, hvordan tingene er – fremgår ikke, at der er penge til et nyt udrejsecenter. Så mit spørgsmål er: Hvad sker der egentlig omkring Kærshovedgård? Skal det lukkes? Skal de mest kriminelle flyttes et andet sted hen? Og

hvornår får vi noget som helst at vide? Hvornår har regeringen en plan?

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:18

Jesper Petersen (S):

I spørgsmålet om udrejsecenteret er positionen den samme. Det er stadig væk regeringens ønske at få adskilt de kriminelle udlændinge fra andre – ligesom der jo er lavet en forbedring for de familier, der var på Sjælsmark, ved at man får opdelt det i de rigtige kategorier – og at der dermed også kommer til at være et tredje udrejsecenter. Jeg forstår, at man stadig væk er i gang med overvejelserne om, hvor det bedst kan placeres henne, men at det skal komme, er fortsat regeringens politik. Hvad angår det emne såvel som andre emner, drøfter vi det jo gerne med Dansk Folkeparti og får den sag bragt i orden, og så snart der er et udspil til det, er jeg overbevist om at Dansk Folkeparti vil blive involveret i sagen.

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det her er jo noget, der virkelig skaber utryghed i en del af landet, og nu har jeg forstået her til morgen, at der også har været et pressemøde om, at man skal bekæmpe utryghedsskabende ting og sager, der foregår. Her har vi noget, der skaber virkelig stor utryghed. Der er masser af kriminalitet forbundet med Kærshovedgård i Midtjylland, og i de omkringliggende byer skrider man på en løsning. Den tidligere regering havde med Dansk Folkepartis opbakning en løsning. Vi havde øen Lindholm. Vi sagde, at de her mest kriminelle, de her hårdkogte folk, skal ud på en ø, for så kan de få at vide, at deres vilkår i Danmark måske er på en sådan måde, at de kunne finde på at hjælpe os med at komme ud af landet. For det allerbedste er jo, at de kommer ud af Danmark, kommer væk fra Danmark. Men foreløbig er der jo så gået fem kvartaler, og der er ikke sket noget som helst. Altså, hvor længe skal de mennesker i Midtjylland vente på en afklaring?

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:20

Jesper Petersen (S):

Undervejs kommer Thulesen Dahl jo ind på hele emnet hjemrejse, og det vil jeg så sige er et emne, hvor jeg håber, at vi i den samling, der kommer nu, også kan finde hinanden i forbindelse med nogle af de tiltag, som regeringen foreslår der, altså nogle yderligere midler, der skal til, for at vi kan få sendt flere hjem, som ikke har ret til at være her, eller som har begået kriminalitet. En del af det skal være, at der kommer et tredje udrejsecenter. Vi synes jo bare – og det er en velkendt debat – at den løsning med Lindholm, man havde fundet frem til, var alt, alt for dyr. Der kan vi bruge skatteborgernes penge bedre, og der er man altså ved at finde ud af, hvor det sidste udrejsecenter skal være henne.

Kl. 09:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg har lyttet mig til, at Socialdemokratiet ønsker en ambitiøs klimapolitik, og det er jo rigtig godt. I den her uge bragte Information en klimaappel fra 139 fremtrædende erhvervsledere, forskere, civilsamfundsorganisationer og politiske organisationer, og alle de her virksomheder, mennesker og organisationer kræver handling. Så derfor vil jeg sige helt konkret: Hvis man vil have en ambitiøs klimapolitik, vil Socialdemokratiet så være med til at følge Klimarådets anbefaling om en 50-54-procentsreduktion af CO₂ i 2025?

Kl. 09:20

bilbeskatning lige nu, vi laver enorme investeringer i grøn forskning osv., som vil bringe os i den her retning. Og det synes jeg da at vi skal glæde os over at vi allerede har opnået på 5 kvartaler.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 09:23

Jesper Petersen (S):

Debatten om, hvor det tal skal ligge henne, tror jeg ikke vi får afklaret nu. Men det er jo en diskussion, der ligger her, altså hvad delmålet skal være for 2025. Og den kommer man jo så til at have med klimaministeren, altså i forhold til hvad niveauet skal være, og der kommer forskellige bud fra forskellige partier – men der er ingen tvivl om, at der skal komme et bud. Jeg kan ikke sige i dag, hvad den procent skal være, og det tror jeg også godt fru Sofie Carsten Nielsen ved. Jeg glæder mig over, at der er et så stort, på amerikansk hedder det momentum, bag diskussionen om klima og grøn omstilling; det har vi trængt til. Og jeg mener, at den her regering jo sætter en langt grønnere retning end det, vi har set tidligere, og at vi sammen i vores partier har formået at lave en voldsomt ambitiøst klimalov og er godt i gang med – jo også sammen – at lave aftaler, der bringer os den vej. Det, jeg forsøgte på i talen, var jo også at se lidt håbefuldt og lidt optimistisk på, at det kan vi faktisk godt. Og jeg håber også, at næste folketingssamling kommer til at byde på en række aftaler, hvor vores partier kan stå sammen om at skabe fremskridt på den grønne dagsorden.

Kl. 09:21

Signe Munk (SF):

Tak til ordføreren for talen. I SF er vi enormt optaget af, at ordføreren kan læse gode klimaoverskrifter i avisen i 2030. Jeg er ikke sikker på, at vi kan hjælpe med lycraen til cykelturen, men i hvert fald de gode overskrifter. Dem er vi også optaget af, og det er egentlig derfor, jeg er lidt optaget af at spørge til hockeystaven, for dansk klimapolitik er jo blevet gjort til en diskussion om en hockeystav. Anbefalingen herfra skal være, om man ikke kunne tippe hockeystaven lidt, så man fik nogle CO₂-reduktioner, som vi kan tælle, noget tidligere i stedet for at vente til sent i perioden, tæt mod 2030. Der er rigtig meget, vi kan gøre nu, og som måske er lidt kedeligt, men der er alt den teknologi, vi kender. Ordføreren var lidt inde på det: Det er jo sådan noget som at udtage klimabelastende landbrugsjord, men altså meget mere af det, og det er at tage varmt vand op af undergrunden i stedet for at bruge kul i kraftværkerne.

Så hvor meget vil ordførerens parti gøre af alt det, som vi kender, hvis vi nu skal lægge de spændende diskussioner om forskning og udvikling væk i år?

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 09:22

Jesper Petersen (S):

Vi kan komme et godt stykke med det, vi kender nu, og vi kommer jo også til at kunne tage yderligere tiltag sammen. Senere på året skal vi diskutere landbrug, men det vil jo blive med landbruget, som det er med andre områder, altså at man godt meget hurtigt kan lave ret store reduktioner af Danmarks CO₂-udslip, hvis man ville, men hvis vi køber det samme, men bare har lagt den produktion i et andet land, så har vi jo ikke vundet noget. Så er klimabelastningen den samme. Vi har bare tabt arbejdspladser og indtjening i mellemtiden. Så vi er jo nødt til at gå frem på en måde, hvor det hele går op.

Men ja, vi kan komme langt med ting, som vi allerede kender. Faktisk viste klimaprogrammet den anden dag – det blev så taget, som om det var et politisk udspil, og det var det jo ikke – et overblik over og en, synes jeg jo, meget positiv melding om, at vi godt kan nå 70-procentsmålsætningen med det, vi ved nu, når man modner det, skalerer det og får de teknologier, der kommer til at spille sammen. Så jeg tror mere og mere på, at vi altså lykkedes med det, selv om vi fra starten af valgperioden godt kunne tvivle på, hvordan vi skulle gøre det.

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordfører, værsgo.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Signe Munk, værsgo.

Kl. 09:26

Jesper Petersen (S):

Jeg tror ikke, at der er lande, der har en mere ambitiøs klimapolitik, end Danmark har, altså i forhold til at skulle opnå en reduktion på 70 pct. Så er der en drøftelse om, hvad delmålet skal være, og den kommer vi til at have. Men jeg synes egentlig, det er synd, at fru Sofie Carsten Nielsen ikke tager lidt mere ære på sig i forhold til alt det, der er sket indtil nu, men at hun giver det indtryk, at der ikke foregår noget. Jeg prøvede at lave en kort opremsning i min tale her, for vi er jo i fuld gang: energipolitik, industri, vi forhandler

Kl. 09:23

Signe Munk (SF):

I klimakampen kan vi bare ikke nøjes med at tro, og derfor er vi i SF optaget af, når Klimarådet siger, at vi kan nå 60 pct. af CO₂-reduktionen med tiltag og med teknologi, som vi kender i dag, at vi allerede i år får lavet aftaler for de reduktioner. Så vil Socialdemokratiet følge den anbefaling fra Klimarådet og få lavet aftaler for CO₂-reduktioner for 60 pct. allerede i år?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:26 pension, men der kommer stadig væk 70.000 ud på arbejdsmarkedet i den samme periode.

Kl. 09:29

Kl. 09:26 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 09:29

Jesper Petersen (S):

Det kan jeg jo ikke slå til på, og man er jo altså nødt til ikke kun at forholde sig til procenter, men også, hvad der er for nogle konsekvenser hen ad vejen. Nu nævnte jeg landbruget for et øjeblik siden, og det samme er det jo med bilbeskatningen, som vi taler om nu. Som det fremgik af talen, er jeg fra Sønderjylland, og fru Signe Munk er fra Midtjylland. Der er der da mange familier, der skal bruge en, hvis ikke to biler, for at hverdagen hænger sammen, og der kender vi godt til teknologi nu, hvor vi kunne sige, at de bare skulle droppe det at have en fossil bil lige med det samme, og at vi beskatter dem fuldstændig ud. Men så ville de jo ikke have muligheden for at få deres liv til at hænge sammen, og så er det, at vi får de gule veste frem, og det skal vi ikke i Danmark.

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 09:27

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. »Velfærd først«, hørte jeg Jesper Petersen sige. Jeg håber, at vi er enige om, at forudsætningen for velfærd er, at der er nogle virksomheder, der tjener nogle penge, at nogle danskere er i arbejde og betaler noget skat, så vi har råd til den velfærd, vi alle sammen har. Det, der bekymrer mig, er, når ideologi kommer til at stå i vejen for sund fornuft, eller hvad der er godt for Danmark, vil jeg sige.

Så kan ordføreren ikke sige lidt om, hvad de der mennesker, der nu er blevet arbejdsløse på grund af corona, skal leve af, når regeringen lægger noget på bordet, der trækker folk væk fra arbejdsmarkedet i stedet for at skabe nye arbejdspladser. Arne-pensionen alene giver et fald på 9.000. Det forstår jeg selvfølgelig er, fordi regeringen ideologisk mener, det er rigtigt. Og at vi står forskellige steder ideologisk, er jo fint. Vi er bare uenige. Men forudsætningen for overhovedet at kunne tale velfærd er vel, at flere kommer i arbejde i stedet for at blive trukket ud af arbejdsmarkedet. Så hvad er planen for at skabe flere arbejdspladser?

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:28

Jesper Petersen (S):

Når hr. Søren Pape Poulsen kan have oplevelser med, at ideologi står i vejen for nogle gange at kunne nå frem til aftaler og den slags, går jeg ud fra, at han taler om den sidste valgperiode og det at være i regering på det tidspunkt. Da havde man lidt svært ved også at få sin egen finanslov til at gå op på grund af nogle meget ideologisk begrundede af topskatforslag. Men vi er jo enige med hr. Søren Pape Poulsen i, at vi skal føre en økonomisk politik i Danmark, der gør, at vi har en stærk og sund økonomi, at arbejdsløsheden er lav, at vi har en solid konkurrenceevne. Det er jo også billedet på dansk politik i sit udgangspunkt, at vi har en stærk og sund økonomi. Konkurrenceevnen er god, der er handelsbalancerekorder, lav statsgæld osv., og der vil jo faktisk komme 70.000 mennesker til i arbejdsstyrken i de år, vi ser frem mod. Så ja, der bliver lidt færre, fordi vi vil tilbyde nogle af de folk, der har de længste og hårdeste arbejdsliv, en tidlig

Søren Pape Poulsen (KF):

Men når man vedtager politiske beslutninger, der går den ene vej, skulle de jo gerne følges op af nogle beslutninger, der går den anden vej. Nu kan jeg forstå, at det er en diskussion, man så har til gode i finanslovsforhandlingerne. Det hører jeg på nogle af de partier, der nok skal indgå sådan en. Men regeringen eller Socialdemokratiet må have gjort sig tanker om, at der, når vi nu indfører en ny overførselsindkomst – som jo ikke har noget med nedslidning at gøre, forstår jeg, for hvis man arbejder halv tid på kontor hele sit liv og så bare har været der længe nok, så er man åbenbart nedslidt og skal have den såkaldte pension – jo må være nogle tiltag, der går i den anden retning. Det er bare dem jeg spørger efter: Hvad er det for nogle tiltag, når man nu syntes, det er så vigtigt, at folk skal trækkes ud af arbejdsmarkedet?

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:30

Jesper Petersen (S):

Jo, gu er folk, der har arbejdet i 40 år måske på et slagteri eller i et byggehåndværk, eller hvad det er, da slidte. Jeg synes, den der måde at forvanske den diskussion på ikke er rigtig.

Men om det andet vil jeg sige, at det vel skyldes en politisk forskel på, hvordan man så skal gøre. Vi synes ikke, vi skal lave nye dagpengereformer eller skal sætte topskatten ned eller andet af det, der ville bone ud som en klassisk arbejdsudbudsreform. Men vi har da et problem med, at for mange unge ikke kommer ind på arbejdsmarkedet, og at for mange med indvandrerbaggrund ikke er på arbejdsmarkedet. Vi skal opkvalificere og efteruddanne flere, så de kan holde fast i et job. Det håber jeg også vi kan blive enige med De Konservative om.

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. På grund af noget teknik bliver det først Mai Villadsens tur. Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 09:30

Mai Villadsen (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Den seneste tid har der jo været talt rigtig meget om hockeystaven i den danske klimadebat, i særdeleshed af regeringen selv. Og bevars, jeg kan måske godt forstå, at det lyder sådan lidt tillokkende at vente, til teknologien gør det lettere og billigere at få nogle CO₂-reduktioner. Men jeg kunne godt tænke mig at sætte spørgsmålstegn ved, om det er en ansvarlig politik at føre, for det mener vi ikke i Enhedslisten. Vi mener, at der er to veje at gå, og lige nu er regeringen på vej hen ad den forkerte. Det er den usikre vej, hockeystavsvejen, hvor man gør noget, bevars, men alt for lidt, og sætter sin lid i for stor stil til teknologien. Vi mener, at man skal tage den ansvarlige vej, hvor vi bruger alle ressourcer, der er mulige, på at forfølge kendte teknologier, få de CO₂-reduktioner, der er behov for, og forfølge Klimarådets delmål – selvfølgelig på en socialt ansvarlig måde, for det kan man godt. Mener regeringen og ordføreren ikke, at hockeystavsvejen er at gamble med fremtiden?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:32

danske virksomheder, for pengene skal passe, som han sagde. Og det klinger ærlig talt lidt hult, al den stund at regeringen under coronakrisen har tilladt sig at sende danske kroner til Afrika, til EU og ud til arbejdsløse udlændinge. Vi har en række brancher og en række virksomheder i Danmark, som i den grad bløder. Restauranter, caféjere, rejse- og turistbranchen, taxavognmænd og andre i de berørte brancher efterlades med en gigantisk regning. Deres regnskaber bløder, og det giver udsigt til fatale skæbner som følge af konkurser, af arbejdsløshed og af evig gæld.

Kl. 09:32

Hvordan har regeringen det med at sende penge til Afrika, til EU og til arbejdsløse udlændinge, når man i den grad svigter danske familier og danske virksomheder?

Kl. 09:35

Jesper Petersen (S):

Jeg synes, der bliver trukket lidt hårde veksler på den der hockey-stavsmetafor, men det, der er meningen og forståelsen, man skal have med det, er jo, at når man træffer nogle beslutninger nu om nogle investeringer, er det ikke altid lige med det samme, at man ser gevinsten af dem. Og det er jo ikke anderledes, end når man tidligere har lavet energiforlig, og man har besluttet sig for at lave nye havvindmølleparker, eller hvad det var: Man laver et udbud, der går nogle år, og så realiserer man gevinsten. Det er jo i høj grad det, der også er tale om her, og hvis man vil lave det sådan meget abrupt, får det nogle sociale konsekvenser, som vi ikke er interesserede i. Det afgørende er, at vi når frem til målet; det er det, vi har forpligtet os til og jo simpelt hen har gennemført en lov om, og der synes jeg jo så også, at vi i fællesskab faktisk får truffet rigtig mange gode beslutninger, både på energi og snart på transport, og landbrug kommer der også mere på, hvor vi jo faktisk er rigtig godt i gang.

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 09:33

Mai Villadsen (EL):

Nu er det jo regeringen selv, der har valgt at tage skøjterne på og tale ret meget om hockeystaven. Derfor synes jeg, det er relevant at spørge til, og jeg kunne godt tænke mig et svar fra ordføreren på, hvad den smarte vej er.

Jeg kunne godt komme med et lille eksempel. Hvis vi siger, jeg skylder dig 1.000 kr. til slutningen af året, er det så mest ansvarligt, at jeg lægger penge til side hver eneste dag for at sikre, at jeg kan betale dig tilbage, eller skal jeg håbe på, at jeg kan skrabe et skrabelod dagen inden nytår og så finde pengene? Er det ikke det valg, vi står over for på klimaets vegne?

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:33

Jesper Petersen (S):

Nej, det synes jeg faktisk er et helt forkert billede, meget forkert faktisk. For det, der ligger i det, er jo sådan en form for gambling, og at et lykketræf, dagen inden pengene skal forfalde, skal gøre, at man kan opnå det, og det er der jo ikke tale om. Vi træffer beslutninger nu, investerer nu, sætter gang i forskning og udvikling nu, som hen ad vejen giver os de reduktioner, i Mai Villadsens billede gældsafdrag, der skal til, for at det hele er betalt til sidst. Men der er ikke noget gambling, der er ikke noget venten på et eller andet fiks; det er meget velovervejende, at det er den her måde, vi gør det på.

Kl. 09:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 09:34

Pernille Vermund (NB):

Tak for det, og tak for talen. For præcis 2 uger siden deltog jeg i Debatten på DR2, og attituden hos ordførerens kollega hr. Christian Rabjerg Madsen gjorde mig rimelig harm. Hr. Christian Rabjerg Madsen gjorde det nemlig klart, at der ikke er råd til at hjælpe

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:35

Jesper Petersen (S):

Jeg synes egentlig heller ikke, at det er et rimeligt billede. Hr. Christian Rabjerg Madsen plejer i øvrigt at være en venlig og fremkommelig fyr, så jeg må jo gense det der program, hvis jeg vil se et sjældent øjeblik, hvor man får et andet billede. Der er brancher, der har det hårdt lige nu – det er fuldstændig klart. Derfor gjorde vi også i foråret det, at vi med meget omfattende hjælpepakker, lønkomensation, kompensation for faste omkostninger osv., hjalp virksomheder igennem. Nu er vi et nyt sted, i forhold til hvad vi skal gøre for at gavne vores økonomi. Og det handler jo om at stimulere efterspørgslen alt det, vi overhovedet kan, så de virksomheder har nogle kunder, der godt vil bruge nogle penge hos dem. Samtidig handler det jo om at sørge for at holde smitten nede, så man tør gå på restaurant, eller så det er forsvarligt at gøre det, hvis det er det, vi taler om.

Så det er jo det, vi gør med vores politik nu og med det finanslovsforslag, der ligger, altså går helt til grænsen af, hvad vi kan for at stimulere økonomien, vi får feriepengene ud og gør alt det, vi kan for at sætte gang i efterspørgslen – og nu med en ny aftale her til morgen for at hjælpe eksportvirksomheder. Så jeg synes faktisk, at vi er meget stærkt i gang med den økonomiske politik for at få os igennem.

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 09:36

Pernille Vermund (NB):

Tak. Men man har bare svigtet de mange virksomheder, som lider under påbud og anbefalinger, som betyder, at der ikke er kunder og heller ikke er kompensationer, som er tilstrækkelige – men lad nu det ligge. Da vi forhandlede epidemiloven i marts måned, var vi det eneste parti, der gerne ville fastholde retten til erstatning for virksomhederne. Vi blev stemt ned. Det var brandærgerligt. Nu skal vi forhandle en ny epidemilov. Vil Socialdemokratiet være med til i den nye epidemilov at sikre en ret til erstatning for de virksomheder, der bliver lukket med påbud?

Kl. 09:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:37

Jesper Petersen (S):

Sådan som hjælpepakkerne er nu, har der, hvis man har haft påbud om at skulle holde lukket, jo også fortsat været en kompensation,

og det skal der selvfølgelig være til virksomheder, der på den måde bliver omfattet af egentlige restriktioner om at holde lukket. Hvordan det nærmere skal ende i de forhandlinger, synes jeg fru Pernille Vermund skal tage med sundhedsministeren, som skal forestå de forhandlinger. Men helt grundlæggende synes jeg, man må sige, at vores coronahåndtering har holdt smitten nede og har fået vores økonomi bedre igennem end langt de fleste andre lande. Og det kan vi jo være tilfredse med sammen herinde, altså at det faktisk er lykkedes os.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Tak for talen. Jeg vil tage fat på et forslag, som statsministeren præsenterede i sin tale i tirsdags. Inden statsministeren præsenterede sit forslag, advarede hun os om, at det var et sådan lidt vildt forslag, og så tænkte jeg: Hold da op, nu skal vi sende en rumrak til Mars eller et eller andet! Men det viste sig så, at det vilde forslag var, at der var et par få udvalgte plejehjem og et par skoler og et par daginstitutioner, som skulle sættes fri fra bureaukrati fra Christiansborg, i nogle få udvalgte kommuner. Og jeg vil egentlig høre, om hr. Jesper Petersen kan uddybe, hvad det er, der er så vildt, ved at man undlader at påføre nogle udvalgte institutioner i velfærdsstaten bureaukrati.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Jesper Petersen (S):

Jamen det var da et forslag, der vakte megen opsigt, og jeg forstår sagtens, at hr. Alex Vanopslagh tager det emne op, for jeg ved, at det også for ham er en hjertesag at arbejde med hele den her bureaukratisering, som der har været i den offentlige sektor. Men man kan sige, at det vilde jo består i, at det så er meget i den modsatte grøft af, hvordan det har været igennem mange år, hvor der er blevet flere regler med krav om dokumentation, ting, der skulle indberettes, og alt muligt andet, der skulle gøres. Det har jo sikkert alle gange været gjort velment, men det kan også ende ud i en situation, hvor der er for lidt tid og for lidt fokus på det, som opgaven egentlig handler om, og hvor der er for lidt plads til fagligheden hos den medarbejder, der står med ansvaret derude.

Så hr. Alex Vanopslagh må for min skyld gerne flage, at der her er noget, som han virkelig er enig med regeringen i, og at han gerne ville have haft endnu mere af det. Og hvem ved, forhåbentlig viser det her sig faktisk også at være noget, der lykkes, og at frihed under ansvar kan vi godt give mere af, hvis vi som politikere så også formår at holde os væk, hver gang der opstår et problem, og ikke kommer med nye kortsigtede løsninger.

Kl. 09:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Alex Vanopslagh, værsgo.

Kl. 09:39

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Kunne man forestille sig, at man går videre end bare at sige, at det kun skal være syv kommuner, der skal have den her frihed? Kunne man ikke sige, at det er alle de kommuner, der ønsker det? Hvad står i vejen for, at man udbreder den her gode, lidt uambitiøse og ikke særlig vilde idé, men gode idé, til mere end syv kommuner?

Man kunne eksempelvis sige, at det var, ja, lad os sige alle folkeskoler eller en folkeskole i hver kommune, der kunne få fuldstændig frie rammer, eller gå videre end det og sige, at det er noget, der skal gælde i hele landet. Altså, hvad er argumentet for, at det kun skal gælde i syv kommuner?

Kl. 09:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:40

Jesper Petersen (S):

Det er jo at gå ret vidt, når man fra statens side barberer det helt ned til et absolut minimum af ting og kommunerne også gør det. Det lader vi dem prøve, og forhåbentlig får vi så nogle erfaringer, vi kan bruge bredt. Men med hensyn til selve opfordringen om at forsøge at mindske de krav vil jeg sige, at det vil vi da også gerne have sker helt generelt i vores politik og på andre områder, ligesom kommunerne selv har muligheden for at skrue ned for deres kommunalt besluttede krav til institutionerne, og det er da en opfordring, som vi godt kan give sammen.

Kl. 09:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 09:41

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og tak for talen. Socialdemokraterne tilsluttede sig i juni 2019 Alternativets krav om 70 pct. CO₂-reduktion i 2030, og det er vi jo super glade for, især nu hvor Socialdemokraterne har magten til at drive processen fremad. Men vi er meget skuffede over, at Socialdemokraterne har stemt imod grønne forslag fra Alternativet, f.eks. solcelleordningen, klimaafgift på kød og stop for udvinding af olie og gas i Nordsøen. Er det forslag, som Socialdemokraterne vil stemme for i fremtiden for at fremme den bæredygtige omstilling, især nu, hvor regeringen bliver mødt med massiv kritik, fordi CO₂-besparelserne går alt for langsomt?

Kl. 09:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:41

Jesper Petersen (S):

Hvis hr. Torsten Gejl efterspørger sådan en generel underskrift på Alternativets politik, kan jeg jo ikke give den, altså vedrørende alle de forslag, Alternativet måtte have. Men vi er da glade for samarbejdet også med Alternativet og for den kraft, der ligger i jeres partis arbejde for at komme med idéer og forslag og skubbe på hele den her grønne udvikling. Respekt for det, og forhåbentlig kan vi også lave endnu flere aftaler i det kommende år. Men sådan en hel serie af underskrifter til Alternativets forslag på en gang kan jeg ikke bare stå og give på den måde. Jeg tror, at de politiske overvejelser jo er velkendte. Vi vil frem mod det samme mål, og så kan vi nogle gange se lidt forskelligt på metoderne til det eller rækkefølgen af ting, og lige præcis i tilfældet med afgifter på f.eks. fødevarer er vi jo bekymrede for den sociale slagside, der kan være i den sammenhæng. Jeg tror, det er velkendt, at det er nogle af de steder, vi kan se forskelligt på tiltagene.

Kl. 09:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl.

Torsten Gejl (ALT):

Nu kan man jo lave en afbalancering, hvad angår den sociale slagside. Men jeg har et andet spørgsmål. Med Parisaftalen har de rigeste lande inklusive Danmark forpligtet sig til at betale 100 mia. kr. til de fattigste lande i klimabistand. Organisationen CARE har beregnet, at Danmarks del udgør 5 mia. kr. Regeringen har dog i finansloven kun afsat halvdelen, hvilket vi i Alternativet synes er stærkt bekymrende, fordi vi svinger de mest klimasårbare mennesker på planeten. Hvorfor nægter regeringen at betale de 5 mia. kr. i nye midler, som vi har forpligtet os til, og som udgør en fair og rimelig del af de rige landes samlede klimabistand? Nu spørger jeg ikke til gamle penge, nu spørger jeg til nye penge.

Kl. 09:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren. Værsgo.

Jesper Petersen (S):

Det er muligt, at man ikke når op på det fulde beløb, og at man ikke gør det nu, men hvis vi betragter den udvikling, der faktisk er på det område, så bliver der jo også set mere på, hvordan vi med vores udviklingsbistand understøtter lande, der har problemer på grund af klimaforandringer, eller hvor vi kan lave investeringer lokalt, så det også gavner deres grønne omstilling der. Så det er jo absolut en overvejelse, hr. Torsten Gejl kan genfinde i udviklingspolitikken.

Kl. 09:43

Kl. 09:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Inger Støjberg. Værsgo.

Kl. 09:43

Kl. 09:44

Inger Støjberg (V):

Tak. Jeg håber, at vi er enige om, at iværksætteri er en forudsætning for netop skabelsen af arbejdspladser og dermed også penge til velfærd og alt det, vi alle sammen gerne vil. Derfor vil jeg egentlig give hr. Jesper Petersen mulighed for at få svaret på det spørgsmål, som fru Sophie Løhde retteligt og meget klogt spurgte om tidligere, nemlig om sammenhængen mellem det, at man fra regeringens side vil hæve iværksætterskatten, og så hvor mange arbejdspladser der kommer ud af det.

Hr. Jesper Petersen fik ikke svaret på det i første omgang, men nu har hr. Jesper Petersen så haft lidt tid til at overveje det, så derfor var det måske godt at få svaret nu. For jeg tror faktisk, der sidder rigtig mange derude – også dem med en iværksætter i maven – og tænker: Okay, er det sådan, regeringen ser på os, altså at man vil beskutte os på en måde, så man tager lysten fra os?

Kl. 09:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:45

Jesper Petersen (S):

Sådan håber jeg ikke at man ser på det – det ville også være imod iværksætterens ånd at læne sig tilbage og opgive. Jeg synes ikke, det er et rigtigt billede af, hvordan forholdene er omkring iværksætteri, og det er heller ikke et rigtigt billede af regeringens finanslov. Og der har vi jo til gode at se, hvad Venstre så egentlig mener og vil.

Men også for iværksættere er behovet jo, at der er noget kapital til rådighed – det er der private muligheder for – ligesom der med finansloven yderligere bliver stillet noget til rådighed med nogle af de ordninger, vi har besluttet os for politisk; nu kommer der mere skub på med finanslovsforslaget. Men det, man også har behov for,

er jo, at der er en efterspørgsel, og den kommer ikke med fjollede momsforslag, som hele økonomistanden synes er dårlige, og som man må trække igen. Den kommer jo af at føre en kraftfuld, ekspansiv politik, der sørger for, at vi stimulerer og gavner økonomien og sørger for, at der er noget omsætning, mens vi har et tilbageslag, og hjælper industrivirksomheder nu, som vi gør med penge til automatisering og andre ting. Det vil gavne dem.

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Fru Inger Støjberg, værsgo.

Kl. 09:46

Inger Støjberg (V):

Man altså, nu prøvede jeg faktisk at spørge rigtig pænt lige før, og det vil jeg så prøve at gøre igen. Men jeg vil sige, at jeg tror, hr. Jesper Petersen lige så godt kan få svaret på det her spørgsmål nu: Hvor mange arbejdspladser skaber man ved, at regeringen vil indføre en ekstra skat på iværksættere? Og jeg tror som sagt lige så godt, hr. Jesper Petersen kan få svaret på det nu, for vi kommer til at holde fast i det her. Vi vil iværksætteri i Venstre, vi vil flere arbejdspladser, vi vil skabe et samfund, hvor iværksættere har gode betingelser, så flere danskere kan få et godt job, og så vi kan skaffe flere penge til det (*Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det.*), vi alle sammen gerne vil.

Så hvor mange arbejdspladser skaber det, at man hæver skatten på iværksætteri?

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det! Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:46

Jesper Petersen (S):

Men hele bekendelsen til, at vi har behov for det – altså iværksætteri, nye virksomheder, der vil, og som måske ikke med det samme lykkes, men som kan gøre det hen over årene, altså skabe flere arbejdspladser i sidste ende – er vi jo fuldstændig enige om. Har Venstre nye idéer til det, så kom frem med dem – kom med jeres eget forslag og lad os diskutere det og se, hvad vi kan blive enige om. Og nogle gange støder vi jo på nogle politiske uenigheder om, hvordan f.eks. kapitalbeskatningen skal være, men det ændrer da ikke på, at der også med den finanslov, der er nu, ligger yderligere kapital, som også iværksættere kan få del i.

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 09:47

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. En af de ting, som vi i Dansk Folkeparti især bemærkede ved statsministerens tale, var den åbne erkendelse af, at udlændingepolitikken er slået fejl. Det håber jeg er blevet hørt, også uden for Folketingssalen her. Jeg håber, at hr. Mogens Lykketoft har hørt det, jeg håber hr. Poul Nyrup Rasmussen har hørt det, og jeg synes ærlig talt, at de skylder danskerne en undskyldning for med udlændingepolitikken at have ført Danmark dertil, hvor vi er i dag.

Men vi mangler også at høre, hvad det så konkret er, regeringen vil gøre for at rette op på det. Statsministeren sagde i sin tale, at dem, der gerne vil Danmark, skal holde fast – vi er helt enige. Men hvad med dem, der ikke vil Danmark? Hvad med dem, der sætter Koranen over demokratiet? Hvad med dem, der ikke vil kønnes ligestilling? Hvad med dem, der ikke vil ytringsfriheden? Hvad med dem, der chikanerer jøder og homoseksuelle i vores store byer rundt-

omkring i hele landet? Hvad med alle dem, der ikke vil Danmark?
Skal de stadig væk være her, hr. Jesper Petersen?

Kl. 09:51

Kl. 09:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 09:51

Kl. 09:48

Jesper Petersen (S):

Altså, det gælder for alle, at når der begås kriminalitet eller man udøver social kontrol, indlader sig på imamkontrakter og andre ting, så skal det straffes, hvor det er muligt at gøre det, og i nogle tilfælde kan det jo også føre til, at man ikke kan være i Danmark mere. Og der foreslår regeringen jo nogle yderligere tiltag til, at det faktisk kan lykkes at få hjemsendt flere.

Hele den beskrivelse, som hr. Morten Messerschmidt giver af de problemer, der findes, er jeg enig i, og der har været for mange år med en, ja, forkert udlændinge- og integrationspolitik i Danmark. Nogle af de unge, som vi taler om nu, og som der er vanskeligheder med, er jo vokset op, mens Dansk Folkeparti har været et af de mest magtfulde partier i Folketinget, så på den måde har alle jo efterhånden lod og del i det her. Men jeg håber, hr. Morten Messerschmidt har bemærket, at der bare her til morgen er blevet præsenteret nye tiltag med opholdsforbud, strengere straffe, mulighed for konfiskation osv. Der ser vi meget ens på det, tror jeg.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 09:49

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen vi vil bestemt gerne omfavne, at man kan beslaglægge dynejakker og mobiltelefoner og alle de ting, som statsministeren nævnte. Det er rigtig godt – det tror jeg vist ikke vi kommer til at blive uenige om. Der, hvor uenigheden opstår, er, at regeringen gerne vil sørge for, at folk ikke må opholde sig på en parkeringsplads, mens vi gerne vil derhen, hvor de overhovedet ikke skal opholde sig i Danmark.

Det, der er sagen, er, at regeringen jo ikke er villig til at tage det fulde skridt. Kommer vi nogen sinde til at se en socialdemokratisk regering tage et opgør med de konventioner, som forhindrer befolkningen i at få den stramme udlændingepolitik, som man ønsker, igennem, sådan at vi kan komme af med typer som Levakovic og alle mulige andre vanekriminelle, som aldrig nogen sinde burde have været inde i Danmark? Kommer vi nogen sinde derhen, hr. Jesper Petersen?

Kl. 09:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:50

Jesper Petersen (S):

Diskussionen er jo alvorlig, og den er meget vigtig, og jeg kan jo høre, at der også nu er punkter, hvor Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet kan finde hinanden med hensyn til yderligere konkrete tiltag for at gøre op med den utryghedsskabende adfærd, der finder sted mange steder, og den kriminalitet, der begås. Og i det omfang, at der er muligheder for egentlig hjemsendelse, så vil vi jo gerne det.

Men at give folk det indtryk, at man sådan fra den ene dag til den anden så bare kan sende alle ud, uanset om de har statsborgerskab eller ej, og at vi politisk bare lige kan fiske det, mener jeg så til gengæld ikke er den rigtige måde at gøre det på.

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Der blev lagt stor vægt på klima fra den socialdemokratiske ordfører, og jeg noterede mig også det spørgsmål, som fru Sofie Carsten Nielsen havde fra Det Radikale Venstre, om ambitionerne i regeringens klimapolitik. Derfor kunne jeg godt tænke mig så bare at vide helt banalt: Hvad er årsagen til, at man, når man nu lægger så afgørende vægt på, at der skal ske store fremskridt i forhold til reduktion af CO₂, så i de aktuelle forhandlinger om bilerne og afgiftsomlægningen har et meget beskedent ønske om, at der skal være 500.000 grønne biler i 2030, og ikke ønsker at bruge flere penge på den grønne omstilling?

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:51

Jesper Petersen (S):

Der er jo nogle spændende og vigtige forhandlinger i gang dér, og jeg håber, at vi kan få en bred aftale, som giver nogle langsigtede, stabile rammer for bilbeskatning, så vi kan se, hvad man kan regne med, og kan drive den udvikling frem: få flere elbiler, få de biler, der så stadig væk er fossile, til at forurene mindre og give et godt bidrag til at nedbringe CO₂-udslippet. Vi har foreslået det samme, som vi sagde inden valget, og det er der vel ikke noget underligt ved.

Det, vi ikke har hørt, siden elbilkommisionens rapport udkom, er, om Venstre egentlig er enig i, at det bare for en enkelt almindelig familiebil skulle koste 6.000-8.000 kr. mere om året, altså at have sådan en, for det ville det kræve med den million elbiler, der har været tale om. Der synes vi jo også bare, der er et hensyn at tage til folk, som har behov for en eller måske to biler, for at hverdagen hænger sammen – at tingene må tages i skridt, inden vi når derhen.

Men også for bilerne skal der komme et substantielt bidrag; det er klart.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 09:53

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen der er måske bare grund til at rette hr. Jesper Petersen. Jeg synes, det er lidt trist, at man står her og taler decideret usandt i Folketingssalen. For hvad er det, der gør, at de konventionelle biler, de biler, der kører på benzin og diesel, måtte stige i forhold til den pris, som hr. Jesper Petersen siger? Det er under forudsætning af, at man ikke vil bruge ekstra penge på den her omlægning, og det er jo lige præcis den afsløring, som man så ser, nemlig at Socialdemokratiet ikke ønsker at bruge penge på den grønne omstilling. Det er noget, man taler om, det er noget, man ved festlige lejligheder gerne vil holde store grønne taler om, men når det kræver økonomisk råderum, er svaret nej. Så hvad er årsagen til, at man ikke vil tilføre flere penge i forhold til den afgiftsomlægning, som vi lige har diskuteret nu?

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 09:53

Kl. 09:56

Jesper Petersen (S):

Jeg har godt bidt mærke i, at Venstre på det sidste er gået over til en sådan lidt mere, nå ja, lemfældig omgang med statens midler, altså konstante overbud igennem perioden i foråret, momsforslaget på de 50 mia. kr., der ingen særlig nytte ville give andet end at slå et kæmpe hul i statskassen. Men jeg synes ikke – heller – det er helt rimeligt så at sige, at der ikke er nogen penge på bordet. Altså, se finanslovsforslagene, hvor der jo kommer væsentlig flere penge til grøn forskning, og også miljø- og naturinitiativer på en lang række områder prioriterer vi med råderum.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så har vi fået svaret, tak for det. Fru Lotte Rod, værsgo.

Kl. 09:54

Lotte Rod (RV):

Jeg deler ordførerens drømmerier om, hvor dejligt det bliver, når ungerne på et tidspunkt sover så længe, at jeg kan drikke kaffe og læse avis, før de står op. Men børn kan jo ikke vente; deres barndom er nu. Vi er i gang med at forhandle minimumsnormeringer, og de penge, der ligger på bordet, rækker ikke til, at vi kan få ordentlige normeringer med uddannede pædagoger. Derfor vil jeg gerne spørge Socialdemokratiet, om vi ikke sammen skal finde de penge, der skal til, sådan at vi både kan få bedre pædagoger og få pillet den tid ud, hvor lederne er på kontoret.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:55

Jesper Petersen (S):

Det overrasker mig ikke, at Lotte Rod tager det emne op, og jeg ved jo, det er en sag, som både hun og Radikale Venstre lægger meget vægt på. Og det er jo også en årsag til, at forhold omkring børn og institutioner fylder meget i forståelsespapiret og var en meget vigtig del af sidste års finanslovsforhandlinger – og det kan det jo godt blive igen. Og jeg synes, at det både er et spørgsmål om normeringer, men også et spørgsmål om uddannet personale, om tiden, om pædagogik. Jeg husker en god oplevelse i valgkampen, hvor vi begge to besøgte en børnehave i Sønderjylland, som virkelig arbejdede med musik som led i pædagogikken dér. Og det at have de kompetencer og kunne det er også en del af den diskussion. Det kræver en prioritering, også økonomisk, og går Radikale Venstre ind til finanslovsforhandlingerne med den, er jeg sikker på, at finansministeren vil høre, hvad Det Radikale Venstre siger, og at det er sådan noget, man vil drøfte dér.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lotte Rod, værsgo.

Kl. 09:56

Lotte Rod (RV):

Jamen tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad Socialdemokratiets ambition er. Altså, er Socialdemokratiet uenig i, at vi både skal have uddannede pædagoger og skal pille lederens tid ud? Eller er man faktisk enig i det, men har bare ikke selv prioriteret det, fordi man hellere vil bruge pengene på Arne?

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Jesper Petersen (S):

Det mener jeg nu ikke er rigtigt at stille sådan op. Det synes jeg at vi viser i den økonomiske politik, der er nu, nemlig at man jo godt både kan have afsat pengene og forpligtet hinanden på at gennemføre minimumsnormeringer – i 2025 skulle vi være igennem med det – og samtidig have råd til og have fundet finansieringen til at gennemføre en ret til tidligere pension for dem, der har været rigtig mange år på arbejdsmarkedet i opslidende job. Det kan godt lade sig gøre. Skal man gøre yderligere i forhold til normeringer, kvalitet, uddannelser, jamen så kræver det en økonomisk prioritering. Om vi kan enes om den, må vi så se i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste, der får mulighed for en kort bemærkning til Socialdemokratiets ordfører, er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 09:57

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Det er jo vigtigt at kunne forestille sig den fremtid, man gerne vil skabe, for så at kunne handle på det. Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er naturkrisen, biodiversitetskrisen, som vi står midt i, og som skrider på handling. Vil Socialdemokratiet være med til at skabe ordentlig beskyttelse i Danmark af vores natur, hvad vi ikke har i dag? Vil Socialdemokratiet være med til at lave en biodiversitetslov, der sætter rammer op omkring, hvordan det er, vi når det smukke samfund i fremtiden, så vi stadig væk har en stor variation af sommerfugle og biller og bier i 2030?

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:57

Jesper Petersen (S):

Ja, som det er med mange andre ting, er der jo en lang tradition i vores parti for at gå op i det emne – helt tilbage til gode Stauning i forhold til at sørge for en ordentlig naturbeskyttelse. Det er også ønsket i dag. Det har vi jo så tidligere kunnet blive enige med SF om i finanslovsforhandlingerne at prioritere, så det yderligere ligger på finanslovsforslaget nu – nogle midler at forhandle om også der, som vi må finde ud af hvordan vi sammen skal bruge. Det her kunne jo være et af emnerne, hvis det er det, SF lægger meget vægt på, når man går ind i de forhandlinger.

Jeg ved også, at miljøministeren jo nu har indkaldt til de her drøftelser, der skal være om biodiversitet og natur, ligesom vi allerede er i gang med mere urørt skov. Der skal f.eks. også være flere internationale parker. Så vi er på vej i den retning, som bliver beskrevet, og som jeg tror begge vores partier meget gerne vil have.

Kl. 09:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 09:58

Rasmus Nordqvist (SF):

Det er rigtigt. Et er at finde penge til at lave handling med, noget andet er at sætte de lovgivningsmæssige rammer op, der beskytter vores natur, så man ikke f.eks. ser bundtrawl i Vadehavet, som burde være beskyttet område, og så vi faktisk har en reel beskyttelse af vores natur – få det skrevet ind i loven, få lavet de her zoner, der gør, at vi med god samvittighed kan kigge på vores børn og børnebørn og sige, at vi faktisk har gjort noget for at beskytte naturen ikke kun på

papiret, men reelt. Det er egentlig det, jeg spørger til, ikke så meget, hvad der skal sættes af af penge, nej, men om man er villig til at tage de lovgivningsmæssige skridt, der skal til for at beskytte vores natur.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:59

Jesper Petersen (S):

Der er ingen tvivl om, at vi har behov for at gøre mere på en række punkter for at passe bedre på vores natur og biodiversitet. Jeg synes f.eks., det lige nu er meget bekymrende at se den her udvikling med iltsvind mange steder. Det er rigtig skidt og selvfølgelig et emne, som vi er nødt til at tage dybt alvorligt. Jeg kan bare se, at vi på hele den her dagsorden bevæger os i den rigtige retning. Lad os endelig fortsætte den samtale andetsteds. (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak!) Jeg forstod, at der var flere, der gerne ville, og jeg gør det gerne.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi har vedtaget nogle taletidsregler, og det betyder desværre, at vi nu er færdig med den første ordfører i første runde, og derfor siger vi tak til hr. Jesper Petersen.

Så er det fru Sophie Løhde, Venstre, som ordfører.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Jeg har jo fået lov til at holde åbningstalen i år for Venstre som sådan en slags indskifter. Vores formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen, er ude med en skade, og jeg kan jo lige så godt sige det, som det er: Vi har i oppositionen igen et år fået alvorlige hovedpiner af den nuværende regering, og det har altså for vores formands vedkommende sat sig så hårdt i nakken, at det har været nødvendigt med et kirurgisk indgreb. Men han er i bedring, og han er snart tilbage. Og det er der brug for, for vi har en regering, der tilsyneladende vil føre Danmark tilbage til hr. Anker Jørgensens tid.

Det lyder jo i sig selv meget godt, hvis man ellers har tendens til nostalgi, og han var da også en hyggelig fyr. Dengang var det også noget nemmere at vælge, hvilken serie man skulle følge med i, når der kun var én kanal, og dårligt klima var noget, man løste ved at åbne vinduet. Men det var også en tid med en galopperende arbejdsløshed, store offentlige underskud og økonomisk uansvarlighed. Hr. Anker Jørgensen indførte i sin tid efterlønnen på samme måde, som statsministeren i dag vil indføre en ny ret til tidligere tilbagetrækning for især udvalgte raske grupper. Dengang havde landet kurs mod afgrunden, men det må statsministeren have glemt, for som hun selv siger, er hr. Anker Jørgensen hendes politiske forbillede.

I tirsdags stod statsministeren her på talerstolen og glædede sig over alle de reformer, der har skabt en sund dansk økonomi, og derfor undrer det mig, at statsministeren har valgt en helt anden vej – en vej, hvor Danmark bliver fattigere og reformer rulles baglæns. Rigtig mange danskere har allerede mistet deres arbejde, og ifølge regeringens økonomiske plan vil der i de kommende år være flere arbejdsløse, ikke færre. Og fælleskassen? Ja, den er ved at være tom. Regeringen overtog ellers et råderum på mere end 28 mia. kr. fra Venstre og den tidligere borgerlige regering, men nu er de fleste penge brugt, og regeringen har ingen svar på, hvordan man skaber varig vækst og danske arbejdspladser. I stedet skal vi nu alle sammen en tur på loftet og finde vores hønsestriik og afghanerpels, for vi har tilsyneladende kurs mod 1970'erne.

Vi i Venstre vil noget andet; vi vil ikke tilbage til fortiden, vi vil ind i fremtiden. Og fremtiden er grøn. Det er ikke til diskussion.

Det eneste valg, vi kan træffe, er, om vi vil være først, eller om vi vil være sidst. Vil vi være dem, der er først på beatet og henter de grønne arbejdspladser til Danmark, dem med de skarpeste hjerner og de dygtigste hænder, dem, som leverer løsninger på hele klodens udfordringer og derigennem sikrer en bæredygtig vækst, job og førstestpladsen på det grønne eksportmarked? Eller vil vi komme bagefter, når toget er kørt, fodslæbende og med hatten i hånden? Venstre mener, at valget er åbenlyst, men det kommer ikke af sig selv eller for den sags skyld af at lukke øjnene og håbe på, at ny teknologi løser alle problemer nytårsaften år 2029. Ønsketænkning er ikke en strategi, og det er heller ikke en mulighed. Hvis Danmark bruger regeringens hockeystav, skyder vi forbi klimamålet. Vi skal handle, og vi skal gå aktivt ind i kampen, og derfor tager klimaministerens også fejl, når han siger, at det er rabiat, for det er det ikke, det er fornuftigt.

Men væksten, det, der er hele forudsætningen for, at vi kan skabe et bedre samfund i morgen, er udfordret. Hvor skal det nye Mærsk, det nye Novo Nordisk eller det nye Vestas komme fra? Eller hvor skal for den sags skyld nogle af alle de mange små og mellemstore virksomheder, der er helt afgørende for dansk økonomi, komme fra? Lysten til at blive iværksætter kvæles, når vilkårene ikke er gode nok, og det er de ikke i dag.

Kl. 10:05

Regeringen har allerede hævet skatter og afgifter med milliarder, og flere skadelige socialdemokratiske skattestigninger er på vej. Det er et direkte angreb på danske iværksættere og danske virksomheder. Det koster arbejdspladser, det koster velstand, det koster velfærd, og det slukker lyset i øjnene på driftige danskere. Mange af vores iværksættere prøver ellers at skabe en bedre verden, men regeringens svar til dem er højere skat på iværksætteri, dyrere lån i banken og færre hænder og hoveder i en fremtid, hvor vi har brug for flere. Sådan kommer vi ingen vegne.

Det seneste år har ikke bare kostet økonomisk, det har også kostet på udlændingeområdet. Statsministeren er dygtig til at være stram i retorikken, men også her vælger regeringen at træde tre skridt tilbage ved at give arbejdsløse indvandrere 2.000 kr. ekstra om måneden skattefrit. Det skader integrationen, og det fastholder indvandrere på passiv offentlig forsørgelse. Regeringen har jo også valgt at brænde alle de penge af, som det tidligere blå flertal afsatte til det tredje udrejsecenter. De kriminelle udlændinge har vundet, og de har fået lov at blive på Kærshovedgård med utryghed, vold og overfald til følge. Bare spørg de lokale i Ikast-Brande Kommune.

Venstre vil en anden vej. Det skal kunne betale sig at arbejde, og flere indvandrere skal være selvforsørgende. Vi skal slå hårdere ned på social kontrol, så flere kvinder får deres frihed. De udviste kriminelle udlændinge skal ud, og indtil de kommer det, skal de være på et tredje udrejsecenter så langt væk fra almindelige mennesker som overhovedet muligt. Vi vil en stram og konsekvent udlændingepolitik.

Fremtiden kommer, både for Danmark som nation, men også for hver og en af os som mennesker, og selv om man nogle gange godt kan føle, at de unge bliver ældre og de ældre bliver yngre, så er der ingen af os, der kan løbe fra tiden. Vi bliver forhåbentlig gamle en dag. Vi har alle sammen set de forfærdelige optagelser fra et plejehjem, og navnlig et navn har brændt sig fast: Else Marie Larsen. Det handler om uværdig behandling, ydmygelse og manglende omsorg. Man kan simpelt hen ikke undgå at blive mærket, når man ser de her optagelser. Så bliver man bange, så har man ikke lyst til at blive gammel.

Lad mig sige det helt klart: Der er ingen i Danmark, der skal frygte at blive gammel. Derfor vil Venstre gøre op med den kultur, hvor borgerne er endt med at være til for systemets skyld i stedet for omvendt, ved at skabe friere rammer til de mange dygtige medarbejdere og ledere, der hver dag leverer velfærden, og fyre de dårlige;

ved at fokusere på frit valg og skabe friplejehjem i alle kommuner; og ved at oprette bestyrelser på plejehjemmene med plads til beboere, pårørende, medarbejdere og lokale ildsjæle.

Lige så meget som vi tænker på vores alderdom, tænker vi på vores ungdom. Den kan heller ikke gøres om. Det må føles uretfærdigt at være i sin ungdom lige nu. Vi står midt i en global pandemi, der har sat en stopper for næsten alle de fantastiske oplevelser, som tidligere generationer har fået: rejser til fjerne lande, fester, der varer til den lyse morgen, og som man sent glemmer, ens første arbejde, studiestart og nye venner for livet. Vi står også midt i en økonomisk krise, og netop nu, hvor de unge skulle i gang, har titusinder mistet deres arbejde, og virksomheder har drejet nøglen om. Vi går imod en klimakrise, der kan virke helt uoverskuelig stor. Det er ikke underligt, hvis de unge føler, at der ikke er ret meget at se frem til, hvis de unge føler, at de kigger ind i et stort sort hul.

Kl. 10:10

Men de unge skal vide, at det ikke er hele sandheden. For at citere en, der kun var forklædt som voksen: »Hvis nogen siger det hele går ad helvede til/ så tro dem ikke.« De unge skal vide, at der er brug for dem. De unge skal vide, at fremtiden tilhører dem. Vi, de voksne, har den kun til låns. Det er dem, der ejer i morgen, og uanset hvad, vil der altid være et i morgen.

Vi har fået en regering, der vil tilbage til fortiden – en regering, som er i fuld gang med at kopiere tidligere tiders uansvarlige økonomiske kurs. Vi skal ikke tilbage til de gode gamle dage og bilde os selv ind, at alting var bedre dengang. Vi skal ikke tilbage til fortiden, vi skal ind i fremtiden.

Med de ord skal jeg læse et forslag til vedtagelse op på vegne af V, DF, KF, NB og LA.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark fortsat står midt i en krise.

Det, der startede som en sundhedskrise, har også udviklet sig til at være en alvorlig økonomisk krise.

Folketingets konstaterer, at det er afgørende, at vi fører en vækst-orienteret politik og holder hånden under dansk økonomi og danske arbejdspladser. Det er forudsætningen for danskernes velstand, finansieringen af velfærden og den grønne omstilling.

Folketinget udtrykker derfor bekymring over regeringens uansvarlige økonomiske politik, og at regeringen lægger større byrder over på danske virksomheder. Det koster danske arbejdspladser. Regeringen bør i stedet gå den modsatte vej.

Folketinget konstaterer, at regeringen i modstrid med løfterne om at ville føre en stram udlændingepolitik i stedet har lempet udlændingepolitikken i forhold til bl.a. hjemsendelser og integrationsydelsen. Folketinget understreger vigtigheden af at føre en strammere udlændingepolitik.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det vil så indgå i den videre debat.

Nu har vi så 45 minutter til korte bemærkninger, og først er det hr. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 10:12

Jesper Petersen (S):

Tak for talen til fru Sophie Løhde, og god bedring til formanden. Der er meget skælden ud på regeringens økonomiske politik, og det synes jeg ville have en lidt større – hvad skal man sige – troværdighed, og det ville også give en bedre mulighed for rent faktisk at diskutere det, hvis Venstre så var kommet med et forslag til, hvad man selv gerne ville. Det, der faktisk skete, da man var i regering sidst, var jo, at fru Sophie Løhde og hendes parti prioriterede at

give skattelettelse over den kommunale velfærd hos Else og andre i ældreplejen, og at da der blev krise, skulle man sætte topskatten ned, og det skulle man så i øvrigt også bare for et par år siden. Løsningen måtte være, at man yderligere fremrykkede det at få en højere pensionsalder, men ikke gøre noget for dem, som ikke kunne holde til det. Er det det, der stadig væk er Venstres politiske kurs – er der stringens i det? Så har vi da en idé om, hvor det er, Venstre står henne.

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:13

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest kan jeg da godt forstå, at også socialdemokrater glæder sig til Venstres finanslovsforslag. Det er også rigtig godt, så det er noget at glæde sig til, selv for Socialdemokrater.

Da vi var i regering, var vi optaget af at sikre, at Danmark blev rigere frem for fattigere, fordi det er hele forudsætningen for, at vi har råd til at investere i vores velfærd og i den grønne omstilling. Og det er jo derfor, vi er så bekymrede over den her regerings politik, hvor man trækker 10.000 ud af beskæftigelsen, man bruger råderum på at trække især raske danskere tidligere ud af arbejdsmarkedet. Det er jo råderum, der går fra, som vi kunne have brugt til at investere i den grønne omstilling og investere i at sikre, at vi også i fremtiden kan give danskerne en god kræftbehandling, og der er der altså en forskel på at være Venstremand og Socialdemokrat. Det er derfor, vi prioriterer, at forudsætningen for en ambitiøs grøn omstilling og fortsatte investeringer i velfærden er, at vi ikke gør Danmark fattigere, men rigere og dermed skaber arbejdspladser.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 10:14

Jesper Petersen (S):

Ja, og det kommer Danmark også til at blive, og der kommer mange flere mennesker ud i arbejdsstyrken, og vi vil gerne have endnu flere derud, men jo især i kraft af at de får nogle kompetencer, der kan bruges, og at folk, der i dag er skåret væk fra arbejdsmarkedet, kommer derind. Det er der forslag til, som Venstre tilsyneladende ikke bryder sig meget om. Men jeg må sige, at ja, jeg glæder mig faktisk til, at Venstre kommer med en økonomisk politik, og jeg synes, det er ærgerligt, at der ikke er det. Den eneste originale tanke, man har fået indtil nu siden valget, var et momsforslag til 50 mia. kr.s hul i statskassen uden synderlig gavn. Hvornår kommer Venstre med noget, vi kan diskutere?

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Nu får vi svaret. Værsgo.

Kl. 10:15

Sophie Løhde (V):

På en eller anden måde skulle man tro, at hr. Jesper Petersen havde misset afslutningsdebatten her i Folketinget, men nu er vi altså i gang med åbningsdebatten. De ting, som hr. Jesper Petersen udmærket fik svar på i afslutningsdebatten, kan vi godt tage en diskussion om igen til åbningsdebatten, men det ændrer bare ikke det svar, som hr. Jakob Ellemann-Jensen gav dengang. Danmark bliver ikke rigere af, at den her regering fører en politik, hvor man beskatter danske iværksættere mere frem for mindre. Danmark bliver ikke rigere af, at man trækker 10.000 ud af beskæftigelsen, som den her regering

gør. Det betyder færre penge til den grønne omstilling, færre penge til vores fælles velfærd.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:16

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Ordføreren var inde på udlændingepolitikken i sin i øvrigt glimrende tale her for lidt siden, og det var fru Mette Frederiksen også som statsminister. Det var en fornøjelse at høre, at Socialdemokraterne i tirsdags faktisk havde ændret signaler i forhold til den udlændingepolitik, vi har kendt Socialdemokraterne på, altså tilbage til Poul Nyrup Rasmussen og Mogens Lykketoft og dem, der i sin tid har stået bag den slappe udlændingepolitik sammen med Det Radikale Venstre og Enhedslisten og andre.

Nu kommer vi så til de konkrete initiativer, og der har vi i Dansk Folkeparti tænkt os at hjælpe regeringen, hvis vi overhovedet kan, med at komme igennem med nogle af de forbedringer, det trods alt er, man pønser på, og vi vil selvfølgelig også presse på for flere ting end det, statsministeren nævnte i tirsdags.

Men jeg kunne godt lige tænke mig at høre Venstres vurdering af det forslag, der er kommet, om et opholdsforbud og en bøde på 10.000 kr., hvis man ikke overholder det forbud. Er Venstre ikke enig med Dansk Folkeparti i, at det jo er meget fint med en bøde, hvis man ikke overholder et opholdsforbud, men burde man ikke rent faktisk udvises af Danmark, hvis man ikke er dansk statsborger og ikke gider overholde et opholdsforbud?

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar. Værsgo.

Kl. 10:17

Sophie Løhde (V):

Jeg er helt enig i, at statsministeren er god til at være stram i retorikken, når det gælder udlændingepolitikken. Det kniber bare gevaldigt, når man også samtidig fører en politik, hvor man giver 2.000 kr. ekstra skattefrit hver eneste måned til arbejdsløse indvandrere. Det kniber gevaldigt, når man fjerner alle pengene til det tredje udrejsecenter, selv om man havde lovet danskerne før valget, at der ville komme et tredje udrejsecenter.

Jeg noterer mig, at Dansk Folkeparti gerne vil hjælpe regeringen. Vi giver gerne i Venstre en hånd med. Vi er glade for regeringens forslag om et opholdsforbud, for der er ikke noget, en oppositionen kan ønske sig mere, end når en regering adopterer Venstres politik. Venstres formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen, foreslog på Venstres sommergruppemøde et opholdsforbud, så vi synes, det er positivt, at regeringen nu også mener det. Den del skal de have ros for. I forhold til spørgsmålet om en bøde på 10.000 kr. synes vi umiddelbart, at det lyder som noget i den lave ende.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:18

Peter Skaarup (DF):

Ja, det synes jeg sådan set også, ikke mindst i lyset af at de bøder, som kriminelle får i vores ghettoer, jo ikke bliver betalt, og de bliver heller ikke konverteret til fængselsstraf. Så der er et eller andet rivravruskende galt her. Så hvis vi kan være fælles om at presse regeringen til at sikre, at hvis man ikke betaler sine bøder, så

kommer man altså ind at bure den, og så bliver man der, indtil man gider betale sine bøder og opføre sig ordentligt. Det er det ene.

Det andet er: Er Venstre ikke enig i, at det jo ikke er nok at give en bøde, hvis man allerede har forbrudt sig mod reglerne og har fået et opholdsforbud – at give en bøde for det? Hvis man ikke er dansk statsborger, bør man så ikke udvises for det?

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar på det. Værsgo.

Kl. 10:19

Sophie Løhde (V):

Vi er i hvert fald enige om, at der også på det her område er behov for at presse regeringen. Vi synes, 10.000 kr. umiddelbart lyder lidt i den lave ende. Jeg er ikke sikker på, at det er det, der afskrækker de her typer, der står for en utryghedsskabende adfærd – at det er noget, der sådan helt får dem til at frygte den del. Så der er behov for at stramme op, og det glæder mig, at Dansk Folkeparti også vil bidrage til det.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 10:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for ordførerens tydelige understregning af, at grøn handling ikke er rabiat, det er fornuftigt. Jeg kan berolige ordføreren med, at jeg gerne bærer rabiat som et æresmærkat. Det viser jo lidt om, at det nok hverken er rød eller blå, men grøn, der samler her, og at man ikke kan sætte den ene farve foran den anden.

Erhvervslivet kalder jo på klimahandling. Det har vi set, både med den her appel fra rigtig mange erhvervsledere på forsiden af Information i den her uge, og i sidste uge efterspurgt Dansk Erhverv meget konkret en CO₂-afgift koblet med bedre forhold for erhvervslivet, altså en grøn skattereform. Derfor vil jeg spørge: Vil Venstre være med til at indføre sådan en ensartet, støt stigende afgift på drivhusgasudledning, som jeg betragter som hverken rabiat eller vild, men helt grundlæggende nødvendig for at nå i mål med de grønne ambitioner, vi har?

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:20

Sophie Løhde (V):

Ja, vi har i hvert fald en regering, der har valgt at se rødt frem for grønt. Den der famøse hockeystav er vist regeringens hemmelige tryllestav. Der er i hvert fald ikke rigtig nogen, der kan få opklaret, hvordan det er, man skal nå de ambitiøse mål i 2030 ved at læne sig tilbage og håbe, at nu løser ny teknologi det hele nytårsaften år 2029. Det tror vi ikke på i Venstre. Der er behov for at handle, og der er behov for, at vi får sat tempoet op, for ellers når vi ikke de fælles mål, vi har aftalt på tværs i Folketinget. Vi mener i Venstre, at vi har behov for en grøn skattereform. Det var jo et af de elementer, som det lykkedes Venstre og Det Radikale Venstre ved fælles hjælp at få presset ind i den aftale, som vi indgik før sommerferien, og hvor det fremgår, at regeringen her i efteråret skal præsentere et oplæg til en grøn skattereform, hvor man også ser på en ensartet CO₂-afgift.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, fru Sofie Carsten Nielsen.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Det er jeg rigtig glad for. Jeg skal bare have bekræftet, at det altså betyder, at Venstre vil være med til at træffe beslutninger, der fører til væsentlige, konkrete CO₂-reduktioner i 2030, altså noget, vi kan måle, og ikke bare teknologier, som måske kan redde os i 2029 – også selv om vi selvfølgelig skal investere i teknologi.

Kl. 10:21

som regeringen foreslår skal bruges til at finansiere politiet. Det er ikke en prioritering, vi er enige i, så den del vil Venstre gerne sammen med SF sørge for ikke skal være en del af en endelig aftale.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Astrid Carøe, værsgo.

Kl. 10:25

Sophie Løhde (V):

Ja, det vil Venstre gerne. Vi har én betingelse i forhold til en grøn skattereform, og det er, at det holder sig inden for Venstres skattestop, og dermed, at når vi sætter afgifter eller skatter op på det, vi gerne vil have mindre af, nemlig forurening, ja, så skal vi tilsvarende lette skatterne på alt det, vi gerne vil have mere af. Så i respekt for Venstres skattestop vil vi meget gerne indgå aftale om en grøn skattereform.

Kl. 10:22

Astrid Carøe (SF):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Så håber vi virkelig, at vi kan få de besparelser på markedsføringsmidler ud af forhandlingerne om politiforliget og finde midlerne et andet sted.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om man i Venstre også vil sige, at vi selvfølgelig skal investere nogle penge. Der er blevet sparet rigtig meget på uddannelse, og særlig på de videregående uddannelser er der blevet sparet rigtig meget, og det er også her, at de bliver ramt med hensyn til åbent hus-arrangementer osv. Derfor kunne jeg godt tænke mig høre ordføreren, om man forventer at kunne støtte op om at investere nogle penge i uddannelse, når der nu er blevet sparet så meget i de senere år.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Astrid Carøe, SF. Værsgo.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:25

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. I tirsdags, til åbningen af Folketinget, stod der er en masse unge mennesker foran Christiansborg. Uddannelsesalliancen stod klar med budskabet om at stoppe nedskæringer og i stedet for investere i uddannelse. Jeg er glad for, at de var der, men jeg er også virkelig ærgerlig over, at de igen står med det budskab. Jeg er ærgerlig, fordi det ikke engang er et år siden, at vi stoppede besparelserne på uddannelse. Nu har regeringen lagt op til at finansiere politiet med nye besparelser på uddannelserne. Det mener vi i SF er den forkerte vej at gå. Jeg er forundret over, at regeringen bliver ved med at påstå, at det ikke er en besparelse, når vi ved, at det handler om åbent hus-arrangementer og andre nødvendige aktiviteter.

Kl. 10:22

Sophie Løhde (V):

Ja, Venstre er gået til valg på et velfærdslofte, og det handler om, at når der i de kommende år kommer flere børn og flere ældre, så skal pengene også følge med. Men pengene kan kun bruges én gang, og de skal tjenes, før de kan bruges – der tror jeg, at der er en del, der skiller Venstre og SF ad.

Vi mener jo ikke, at højere skatter og afgifter er løsningen og svaret til dansk erhvervsliv og danske iværksættere, og slet ikke midt i en stor økonomisk krise. Der er jo snarere tværtimod behov for, at vi får skabt varig vækst og dermed danske arbejdspladser, for det er hele forudsætningen, altså at vi med velstand skaber vækst for på den måde at have råd til at investere i velfærd og i den grønne omstilling.

Kl. 10:26

I SF er vi imod besparelserne. Vi vil investere i vores uddannelser, og derfor mener vi, at finansieringen skal findes et andet sted, og det håber jeg jo at der er et flertal for. Derfor vil jeg gerne spørge Venstres politiske ordfører, om Venstre i forhandlingerne om politiforliget også forventer at ville gå imod de her besparelser og prøve at finde finansieringen til politireformen et andet sted. Tak.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:24

Jakob Sølvhøj (EL):

Fru Sophie Løhde var i sin tale inde på det vigtige i, at vi bruger de penge, vi afsætter til offentlig velfærd, på en måde, så det kommer borgerne til gavn. Der har hen over sommeren været en lang række artikler om private ejere af bosteder for socialt udsatte børn, som trak endda meget store midler ud af bostederne til eget privatforbrug; der har været tale om lønninger i millionstørrelsen; der har været tale om, at en af kæderne har solgt sin kæde af botilbud for børn til en stor udenlandsk kapitalfond. Jeg vil godt høre om noget: Synes fru Sophie Løhde og Venstre, at det er en rigtig prioritering af vores velfærds-kroner, hvis de penge, vi bevilger til bosteder for socialt udsatte børn, kan stikkes i privates lommer, og hvis det ikke måtte være tilfældet – det håber jeg da ikke det er – vil Venstre så være med til at ændre lovgivningen, så det ikke længere er muligt?

Kl. 10:27

Sophie Løhde (V):

Jeg noterede mig også, at der var rigtig mange mennesker, der mødte op på gaderne ude foran Christiansborg i forbindelse med Folketingets åbning. Der blev demonstreret, bl.a. i forhold til at få sat gang i noget klimahandling nu og ikke bare udskyde det hele til år 2028 eller 2029, som er regeringens plan, fordi så kommer der nok ny teknologi og redder os. De vil have handling – og de vil have handling nu. Det er vi klar til at levere i Venstre.

Venstre er også klar til at levere et klart tilsagn til SF om, at vi heller ikke kan støtte regeringens besparelser på uddannelsesområdet, som de nu igen i år har foreslået – sidste år var det landets friskoler, der fik en tur med sparekniven i regeringens finanslovsfor-slag, og i år er det gymnasierne og de videregående uddannelser,

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:27

Kl. 10:30

Sophie Løhde (V):

Jeg har også læst de artikler, og jeg noterer mig også, at der er en del af de ting, der bliver beskrevet, der jo altså er ulovligt i dag. Derfor handler det jo om, at vi skal sætte benhårdt ind over for dem, der er svindlere; de findes desværre forskellige steder i vores samfund – også svindlere, der er så kyniske, at de forsøger at trække penge ud af det offentlige.

Men vi skal jo ikke, fordi der er nogle få svindlere, ødelægge det for de mange dygtige folk, der er i de private, specialiserede tilbud til nogle af vores mest udsatte mennesker i samfundet, mennesker med handicap, og skal ikke lave et forbud, som gør, at de må lukke for deres tilbud til borgerne. Vi ønsker da ikke at forbyde private tilbud på socialområdet. De løser så mange vigtige opgaver og er så vigtige for så mange udsatte mennesker i det her samfund, så dem skal vi da ikke lukke ned for og forbyde. På samme måde mener vi jo heller ikke, at vi skal forbyde, at Falck kommer og henter os, hvis vi falder om ude på Slotspladsen og får brug for at ringe 112, eller forbyde, at vi kan komme på et privathospital, hvis det offentlige ikke kan levere en operation inden for en måned. Det kunne vi da ikke drømme om at forbyde. Vi skal da heller ikke straffe mennesker med handicap, ved at de ikke kan få lov til at beholde deres specialiserede tilbud.

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jakob Sølvhøj. Værsgo.

Kl. 10:28

Jakob Sølvhøj (EL):

Nu var mit ærinde slet ikke at forbyde, at private skulle kunne drive tilbud, og det var sådan set heller ikke det, jeg spurgte til. Jeg kunne også høre i svaret til den foregående spørger, at friskolernes ve og vel ligger Venstre meget på sinde. Vi har jo et glimrende friskole-område her i landet, som vi også gerne værner om i Enhedslisten. Friskolerne har jo det særlige ved sig, at de penge, vi bevilger fra det offentlige, ikke kan trækkes ud, for de skal komme børnene til gode. Er det i virkeligheden Venstres opfattelse, at vi burde have et friskolesystem, hvor det var muligt at trække pengene ud for sådan at få lidt ekstra fremdrift i området, eller skulle vi måske hellere harmonisere vores sociale institutioner, så de fungerede i lighed med friskolerne?

Kl. 10:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 10:29

Sophie Løhde (V):

Ja, jeg kan bekræfte, at friskolerne ligger Venstre meget på sinde. Vi har en stor og en stolt friskoletradition i Venstre, og det var også derfor, vi kæmpede indædt for, at de tåbelige besparelser på landets friskoler, som regeringen foreslog sidste år i sit finanslovsforslag, skulle trækkes ud. Vi skal jo ikke straffe forældrene og børnene, fordi man har valgt at gå på en friskole – mange af dem er også beliggende i landets landdistrikter – tværtimod. Det var også derfor, vi fik nedsat koblingsprocenten i vores regeringsperiode. Og så må jeg sige: Regeringens forslag, som jo er annonceret i lovprogrammet omkring de private, specialiserede tilbud, er jo de facto et forbud; det er det, man foreslår, for de må kun være selvejende, de må ikke være private.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 10:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Jeg elsker biler, og jeg er helt lidenskabelig med dem. Jeg ser dem som kunstværker, og jeg synes, at veteranbiler er kultur-arv. Sådan er vi rigtig mange tusinde, der har det. Men for rigtig mange danskere derude er det simpelt hen et nødvendigt redskab, og mange har brug for to. De bor ikke i indre København og kan ikke tage metroen, og det kan godt være, at det for et eller andet café latte-segment på Østerbro, som har millioner i friværdis, kan være svært at forstå, at man ikke bare kan købe en ny bil. Men det er altså virkeligheden for folk derude. Så mit spørgsmål til Venstre i dag er: Vil Venstre stille en garanti for, at det ikke bliver dyrere at købe, eje eller køre i konventionelle biler derude, således at vi ikke straffer børnefamilierne?

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:31

Sophie Løhde (V):

Jeg ved ikke, om jeg selv elsker biler, men jeg er da i hvert fald glad for at kunne have en en gang imellem til at transportere mig rundt i landet, også når man skal rundt de steder, der ikke lige har en metro beliggende rundt om hjørnet. Og det er jo hverdagen for rigtig mange danskere. De er helt afhængige af at have en, måske to biler for at kunne nå at aflevere børnene, passe arbejdet og få hverdagen til at hænge sammen. Og vores udgangspunkt i Venstre til forhandlingerne om en grøn omstilling af vores transportsektor er da ikke, at vi nu skal til at gøre det hele dyrere for danskerne. Det var jo ikke derfor, vi satte afgifterne ned, da vi var i regering, så det er selvfølgelig ikke sådan, vi kommer til at gå til forhandlingerne.

Det, der er vores mål, er, at vi får flere grønne biler på vejene og dermed får en omstilling fra det sorte hen til det grønne. Det kræver også, at vi investerer nogle penge i forbindelse med de her forhandlinger, hvor regeringen insisterer på ikke at ville bruge så meget som en krone, så snart det er grønt.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:32

Lars Boje Mathiesen (NB):

Okay, det var altså en lang gang christiansborgsniks – altså ingen garanti. Når jeg spørger, er det, fordi Venstre har det her slogan med, at det ikke må blive dyrere at være dansker, men alligevel øgede man afgifterne på eksport, på biler, man øgede afgifterne på cigaretter, øgede afgifterne på erhvervsdrivendes kasseapparater, øgede afgifterne på bankerne, som lovforslaget endda sagde ville blive lagt ud for forbrugerne. Derfor hænger det, som Venstre står og siger, jo ikke sammen.

Der findes en borgerlig løsning på det her, for man kan sænke registreringsafgiften på elbiler, man kan sænke elafgiften generelt, og så kan man give en stor gevinst til de mennesker, som kommer af med deres gamle brugte dieslbiler. Det er den borgerlige løsning, men det kræver bare, at man er villig til at indskrænke staten lidt. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge en gang til: Vil Venstre garantere, at det ikke bliver dyrere for danske børnefamilier at køre i deres konventionelle biler derude?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så får vi svaret. Værsgo.

Kl. 10:32 en smule dyrere – der er tale om en samlet afgiftslettelse, men benzin- og dieslbilerne bliver endnu dyrere – er det så en aftale, som Venstre vil lægge stemmer til? Det er det, der er spørgsmålet fra Nye Borgerlige og nu også fra Liberal Alliance.

Kl. 10:35

Sophie Løhde (V):

Venstre kommer ikke til at medvirke i en aftale om den grønne transport, hvis ikke også det holder sig inden for Venstres skattestop. Det betyder jo, at det samlet set ikke må blive dyrere at være dansker. Vi er da også optaget af, hvordan vi sænker afgifterne i forhold til at understøtte en øget grøn omstilling. Vi har et mål om en million grønne biler i 2030, mens regeringen foreslår 100.000 flere i 2030, for i forbindelse med målet på de 500.000 har Eldrupkommissionen jo sagt, at de 400.000 kommer helt af sig selv, og så er det 100.000, der er ambitionsniveauet for regeringen. Der vil vi gerne trække dem i en grøn retning, men ikke på en måde, så danske familier og danskerne ikke fortsat også kan have råd til at have en bil, måske to, for at få hverdagen til at hænge sammen. Mange af dem har også langt til arbejde, langt til nærmeste daginstitution og andet.

Kl. 10:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 10:33

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil følge op på min kollega hr. Lars Boje Mathiesens spørgsmål, for det var egentlig et glimrende spørgsmål, og jeg synes ikke, at svaret fra Venstre står sådan helt krystalklart. Fru Sophie Løhde nævnte tidligere, at man gerne vil beskatte nogle ting, der forurener, mere, så længe man beskatter noget andet, som er knap så forurenende, mindre. Vil det sige, at Venstre gerne vil stemme for en aftale, der gør, at benzinbiler og dieslbiler og de biler, som de fleste danskere har, bliver dyrere, så længe elbilerne og de grønne biler bliver billigere og det samlede provenu i statskassen ikke stiger? Er det sådan, det skal forstås, at hverdagen altså med Venstres stemmer for nogle danskere potentielt bliver dyrere?

Kl. 10:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:34

Sophie Løhde (V):

Ja, det er da vores mål. Det er også derfor, jeg siger, at vi ikke kommer til at medvirke til en aftale, som ikke respekterer skattestoppet. Vi mener ikke, at det skal være dyrere at være dansker, men vi mener, at det skal gøres mere attraktivt at vælge grønt og dermed også understøtte en udvikling, hvor vi får langt flere grønne biler på vejene. Det er også derfor, at vi i forbindelse med de her forhandlinger er optaget af, at der er nødt til at komme nogle friske penge ind, for ellers er der jo kun danskerne til at betale. Det er derfor, vi foreslår at bruge af råderummet. Det er derfor, at vi laver reformer, så vi på den måde får en finansiering til at kunne nå det mål, som jeg i øvrigt tror at vi er fuldstændig enige om.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 10:35

Alex Vanopslagh (LA):

Hvis den politiske aftale ender med, at man siger, at de grønne biler bliver meget, meget billigere og benzin- og dieslbiler bliver

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:35

Sophie Løhde (V):

Men vi går da ind i forhandlingerne med et mål om, at afgifterne ikke skal sættes op. Det er jo derfor, at vi i øvrigt sammen med regeringen i sidste periode har lavet flere afgiftsnedsættelser. Så tror ordføreren da ikke, at Venstre går ind i forhandlingslokalet med et mål om, at vi skal sætte afgifterne op? Vi medvirker ikke i aftaler, der ikke respekterer skattestoppet, og at det dermed samlet set ikke bliver dyrere at være dansker. Men vi siger også samtidig klart, at hvis vi skal undgå, at det bliver børnefamilierne, almindelige danskere, der i sidste ende skal betale regningen for den grønne omstilling, er det også nødvendigt at tilføre penge til systemet via råderummet og reformer.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:36

Torsten Gejl (ALT):

Tak for talen, fru Sophie Løhde. I Alternativet vil vi også gerne vende hockeystaven om, så vi giver den fuld gas nu, og vi så måske – kan ordføreren ikke høre mig? (*Sophie Løhde* (V): Nej, undskyld, jeg kunne simpelt hen ikke høre det.) Den er tændt, den her mikrofon. Jeg kan prøve at råbe noget højere! Jeg håber, at jeg stadig har min taletid, formand.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg tror lige, at vi starter helt forfra. Den er rød, lampen, så det skulle egentlig fungere. (*Torsten Gejl* (ALT): Det skulle det?) Ja, prøv igen.

Kl. 10:36

Torsten Gejl (ALT):

Jeg har heldigvis en høj røst.

Tak for talen, fru Sophie Løhde. I Alternativet vil vi også gerne vende hockeystaven om, så vi giver den fuld gas nu, og hvis vi så er ved at komme tættere på mål, hurtigere end vi havde troet, kan vi jo lade den flade lidt ud. Derfor er det også interessant, at Venstre måske gerne vil være med til grønne afgifter inden for skattestoppet. Derfor har jeg lyst til lige at undersøge det lidt og høre: Hvis det f.eks. betyder, at vi lægger afgift på kød, så kød bliver dyrere – ganske vist med social kompensation – og vi så samtidig gør grøntsager billigere, og så er det jo alt i alt ikke blevet dyrere at være dansker, vil Venstre så være med til den type idéer, når vi skal i gang med forhandlinger om en grøn skatteaftale?

Kl. 10:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:37

Sophie Løhde (V):

Nej, det er nok ikke lige helt den vej, vi ser det, forstået på den måde, at en grøn skattereform, som det har været vigtigt for Venstre og for Det Radikale Venstre at vi fik ind i aftalen, som vi lavede

før sommerferien, skal respektere skattestoppet. Og når vi har sagt til regeringen, at vi skal have en grøn skattereform, har vi jo også tilføjet, at der skal ses på at indføre en ensartet CO₂-afgift. Det vil jo betyde, at der er nogle afgifter, der vil blive sat op, for at andre til gengæld kan sættes ned.

Kl. 10:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, Torsten Gejl.

Kl. 10:38

Torsten Gejl (ALT):

Jeg har svært ved helt at forstå det, hvis det nu ikke bliver dyrere at være dansker. Hvis vi pålægger f.eks. de virksomheder, der forurener meget, en høj afgift, som så kan gå til at hjælpe dem, der er grønne, med at udvikle sig, så bliver det jo alt i alt ikke dyrere at være dansker. Hvis det bliver dyrere at køre i de dyre biler, de forurenende biler, og billigere at køre i dem, der ikke forurener, bliver det jo heller ikke dyrere at være dansker. Så jeg har svært ved at forstå, hvordan det skattestop skal fungere, hvis det ikke er i orden, når det ikke bliver dyrere at være dansker.

Kl. 10:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:38

Sophie Løhde (V):

Men skattestoppet betyder jo ikke, at man giver en blankocheck, så man bare kan forhøje skatterne på alle de ting. Alternativet måtte kunne opfinde at lægge spændende nye skatter og afgifter på. Altså, vi har ikke noget forslag om og ønsker ikke at indføre en kødafgift. Vi synes heller ikke, vi skal indføre en flyafgift i Danmark. Vi har en luftfartsindustri, der er fuldstændig i knæ oven på coronakrisen. Derfor ville det være besynderligt, hvis vi så sagde: Jamen så indfører vi da bare en flyafgift. Altså, det skal jo også kunne møde virkeligheden, og vi er jo ikke så forskrækkede, at vi ikke også mener, at der fortsat nok skal kunne spises en hakkebøf eller en omgang spaghetti bolognese fremover. Tak.

Kl. 10:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:39

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg ved ikke, om vi i Socialdemokratiet ligefrem glæder os til Venstres finanslov, sådan som ordføreren fik antydning, men jeg tror da, det ville højne den politiske debat, hvis Venstre rent faktisk fik en økonomisk politik. Det, der i øjeblikket er Venstres undskyldning for en økonomisk politik, er jo løsrevne angreb på regeringen, som meget ofte peger i hver sin retning. På den ene side anklager man regeringen for at bruge for mange penge, på den anden side anklager man regeringen for at bruge for få. Eksempelvis har finansordføreren for Venstre kritiseret regeringen for, at fremtidige generationer får efterladt en regning i børneværelset. Samme finansordfører siger, at Venstre med investeringer og stimuli faktisk vil lave en hurtigere genopretning af økonomien end regeringen. De to udsagn er jo gensidigt udelukkende, og de viser, at Venstre i forhold til den økonomiske politik ikke har nogen sammenhængende svar.

Derfor vil jeg også gerne spørge ordføreren: Mener Venstre, det er fornuftigt, at regeringen går til grænsen af budgetloven og gør alt, hvad vi kan, for at sætte kul under, at vi får danskerne tilbage i arbejdstøjet oven på coronaen, eller synes Venstre ikke, at man skal gå til grænsen af budgetloven?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:40

Sophie Løhde (V):

Jeg tænker, at man i Socialdemokratiet glæder sig, siden man er så utålmodig, men Venstre præsenterer selvfølgelig sit finanslovsudspil – i modsætning til Socialdemokratiet, der nogle gange undlod at gøre det, da de var i opposition. Og jeg vil også allerede gerne afsløre, at der selvfølgelig kommer til at indgå flere tal end sidetal, som jeg tror var de eneste tal, der var i nogle af Socialdemokraternes finanslovsoplæg.

Vi mener i forhold til den økonomiske krise, der har ramt Danmark og resten af verden, at der er behov for her til næste år at føre en ekspansiv finanspolitik. Det, der er afgørende for Venstre, er, at vi bruger pengene på at skabe varig vækst, og det er jo derfor, vi er bekymrede over regeringens finanslovsforslag, der nærmest er klinisk rensset for noget, der skaber vækst og danske arbejdspladser. I stedet gør man det modsatte. Man har forslag om nu at lægge en øget skat på iværksætterne – iværksætterne, som er dem, der skal være med til at skabe morgendagens jobs og arbejdspladser i Danmark. Der er Socialdemokratiets svar til dem: Øget skat til jer. I trækker 10.000 ud af beskæftigelsen. Det gør Danmark fattigere, ikke rigere. Og der er der kun børnene og børnebørnene til at betale den regning i sidste ende.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 10:41

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg så lidt af den amerikanske debat i nat, og Pence gør det samme som det, ordføreren gør nu – man undlader at svare på spørgsmålet og sender i stedet for et angreb den anden vej. Det kan være, det virker i USA, men jeg tror ikke, det virker i Danmark. Regeringen har ikke indført en ekstra skat på iværksættere. Det er simpelt hen bare ikke rigtigt, så lad være med at gentage det.

Jeg synes, at ordførerens udenomssvar på mit spørgsmål beviser helt og fuldt, at jeg har ret, når jeg påstår, at Venstre ikke har en sammenhængende økonomisk politik. Og derfor vil jeg bare helt stilsfærdigt bede ordføreren om at svare på mit spørgsmål: Synes man, det er fornuftigt, at vi går til budgetlovens grænser og gør alt, hvad vi kan, for at få danskerne tilbage på arbejde, eller synes man grundlæggende ikke, at det er fornuftigt?

Kl. 10:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:42

Sophie Løhde (V):

Jeg har ikke været oppe hele natten og set debat, skal jeg først og fremmest afsløre, men det kan være, det er derfor, at spørgeren er lidt træt – forstået på den måde, at jeg jo sådan set svarede på de spørgsmål, i modsætning til da vi havde hr. Jesper Petersen på talerstolen, for der var der godt nok lidt langt imellem svarene på de konkrete spørgsmål, der blev stillet. Det gjaldt bl.a. spørgsmålet omkring ekstra skat på iværksætteri. For det har den her regering jo præsenteret sit forslag til som led i Arnereformen, og den må Socialdemokratiets finansordfører da have nået at læse, i forhold til hvor finansieringen bl.a. skal komme fra. Det er ekstra skat på iværksætteri. Der er behov for det stik modsatte: mere risikovillig

kapital. Men det kommer der mindre af, når man hæver aktiebeskatningen, og derfor er det ekstra skat på iværksætteri og på gode danske arbejdspladser.

Kl. 10:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:43

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg kender Venstre som et parti, der ligesom fru Sophie Løhde godt kan lide at handle. Det der med, at en tilbudspris ikke nødvendigvis er det, prisen ender på, og at man kan sjakke lidt osv., er vigtigt. Er det ikke rigtigt forstået, at Venstre er et parti, der sådan er i god forbindelse med virkeligheden? At se Venstrefolk på Hjallerup Marked og sådan nogle ting er nærmest som at se mig i operaen, altså der, hvor man virkelig kan få lov til at udfolde sig. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge fru Sophie Løhde om noget: Hvad synes Venstre 1 t CO₂ skal koste at fortrænge?

Industrien betaler jo kvoteprisen, og den ligger på de der 200 kr., men nu sidder vi så og forhandler på transportsektorens område, og der er jeg lidt ned, der er på Hjallerup Marked og vil gerne have prisen så langt ned som muligt, så det bliver den billigste pris, vi betaler pr. ton CO₂, som vi fortrænger. Men nogle af de ting, jeg bare hører fra Venstre ude i samfundet, er, at der altså tales om nogle helt andre priser. Så hvad skal 1 t CO₂ koste, fru Sophie Løhde?

Kl. 10:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 10:44

Sophie Løhde (V):

Om vi i Venstre er gode til at handle, tror jeg jeg vil lade andre om at bedømme, men vi synes da i hvert fald, at det er et adelsmærke at forsøge at være dem, der også passer på danskernes penge. Hvad 1 t CO₂ skal koste at fortrænge, tror jeg i virkeligheden der er flere svar på, afhængigt af hvilke sektorer vi kigger ind i i forbindelse med CO₂-reduktioner. For jeg tror ikke, at du kan lægge et ensartet niveau og sige, at det er det maksimale, eller sige, at det er prisen, uanset hvilke områder vi kigger ind i. Vi skal jo tage forskellige virkemidler i brug inden for forskellige sektorer, og vi er da også optaget af, at prisen for at fortrænge 1 t CO₂ skal så langt ned som overhovedet muligt, men vi anerkender også, at hvis vi skal nå i mål med vores grønne ambitioner, 70-procentsmålet i 2030, er vi også nødt til at investere penge i den grønne omstilling. Den er jo ikke bare gratis eller løser sig selv, ved at vi sætter på ny teknologi med den der berømte hockeytryllestav, som regeringen sætter sin lid til. Der skal handles, og vi mener, det er nødvendigt at bruge en del af råderummet på den grønne omstilling.

Kl. 10:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 10:46

Morten Messerschmidt (DF):

Så vil jeg gerne høre om noget. Hvis vi er enige om, at industrien betaler 200 kr., mens det, Klimarådet anbefaler som en generel afgift, er 1.500 kr., og den skyggepris, som bl.a. Venstres forslag om 700.000 elbiler i 2030 medfører, er helt oppe på over 4.000 kr. Så vil jeg bare gerne høre, hvor meget de 2.500 kr. mere, end Klimarådet anbefaler, som Venstre altså er villige til at bruge på at fortrænge 1 t CO₂, egentlig udvikler bilindustrien i Danmark. Siden Ellerten har

jeg ingen erindring om, at der er blevet produceret biler i Danmark, så hvad er det for en investeringsform, Venstre lægger op til ved at ville betale 4.000 kr. for at fortrænge 1 t CO₂ i transportsektoren, når det andre steder kun skal koste 200 kr.?

Kl. 10:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:46

Sophie Løhde (V):

Det har Venstre da heller ikke sagt det skal gøre. Vi er optaget af i forhandlingerne at sikre, at vi kan få løftet regeringens ambitionsniveau. De siger 100.000 flere grønne biler i 2030, fordi de 400.000 kommer af sig selv, mens vi har et mål om 1 million, og det er ambitiøst. Og der er vi nødt til at gå ind og se på at tilføre noget råderum ved at lave reformer for at tilføre finansiering, for ellers kommer vi ikke i mål med den grønne omstilling på transportområdet. Ellers er der kun én vej, og det er bare at gøre det dyrere for en hel masse danskere, og det er ikke det, vi vil i Venstre.

Så bare en enkelt ting: Det er en myte, hvis vi i Danmark tror, at det med bilindustrien kun er noget, der foregår i Tyskland og andre steder. Der kom for nylig en meget interessant artikel, og jeg tror, det var Dansk Industri, der havde undersøgt, hvor mange arbejdspladser der i Danmark faktisk er relateret til bilindustrien, og som leverer vigtige komponenter til bilindustrien andre steder, og dermed er de også vigtige i forhold til vores eksportmarked.

Kl. 10:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Anne Paulin, Socialdemokratiet.

Kl. 10:47

Anne Paulin (S):

Tak for det. Siden regeringsskiftet sidste år er der kommet en ny grøn kurs for Danmark. Vi har fået et 70-procentsmål, og vi har fået grønne aftaler om energi, industri, affald og boliger, som tilsammen viser en fjerdedel af vejen mod 2030-målet. Alligevel må man forstå på Venstre, at det går alt, alt for langsomt. Jeg går ud fra, at den her kritik betyder, at der er sket et markant grønt kursskifte i Venstre, siden den tidligere regering f.eks. for bare 2 år siden kom med et klimaudspil, hvor kvoteopkøb var det primære redskab.

Så vil ordføreren løfte sløret for, hvordan Venstre konkret ville have sikret en hurtigere omstilling, end regeringen har sikret i det forgangne år, hvor vi er nået en fjerdedel af vejen?

Kl. 10:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:48

Sophie Løhde (V):

Ja, det vil vi jo bl.a. ved at insistere på, at der skal handles og handles nu, og at det ikke overlades til et håb, en ønsketænkning, om, at ny teknologi løser alle problemer for os nytårsaften år 2029. Før sommerferien indgik vi aftaler i forhold til energi, industri og affald, og der var Venstre sammen med andre partier medvirkende til at presse regeringen til, at vi fik leveret væsentlig større reduktioner end det, som Socialdemokratiet foreslår. Så det er jo et godt eksempel på Venstres mandater, der er i arbejdstøjet i forhold til den grønne handling. I den her regering er I store på ambitioner, og I er små på handling.

Kl. 10:49

Kl. 10:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, fru Anne Paulin.

Kl. 10:49

Anne Paulin (S):

Kan det virkelig ikke blive mere konkret end det? Ordføreren står og taler om en omvendt hockeystav. Kan det ikke blive mere konkret? For jeg går ud fra, at den måde, som ordføreren vil realisere den her omvendte hockeystav på, ikke er ved de gamle virkemidler, som Venstre sværgede til, som kvoteopkøb.

Kl. 10:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:49

Sophie Løhde (V):

Vi kan godt beskæftige os helt vildt meget med fortiden, og jeg ved også, at det er den, regeringen har et problem med at hænge gevaldigt meget fast i. Men med hensyn til fortiden står jeg på mål for, at vi lavede danmarkshistoriens mest ambitiøse energiaftale, da vi var i regering. Jeg står også på mål for, at vi nu her, når vi snakker om, at det skal blive konkret, hvad det er, vi vil, er mere ambitiøse og vil have hurtigere handling, når det gælder den grønne omstilling i forhold til vores transportsektor og i forhold til vores biler. Vi synes ikke, det er ambitiøst med 100.000 flere grønne biler i 2030, som regeringen foreslår, og at de 400.000 kommer af sig selv. Vi har et mål om 1 million grønne biler, og det skal selvfølgelig finansieres. Det er også derfor, vi prioriterer at bruge råderum, at vi prioriterer og gerne vil medvirke til at lave reformer for at finansiere den grønne omstilling. Den her regering – og I har jo sagt det så sandt – er røde, før I er grønne; I ønsker ikke at bruge én krone på den grønne omstilling, andet end hvis det er penge, der kommer ned i turbanen fra en check fra EU, som er optaget for lånte penge.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:50

Samira Nawa (RV):

Tak, og tak til ordføreren for talen og især det grønne fokus. Jeg har en ambition og en forhåbning om, at ligestillingsområdet måske også kan binde os sammen.

I februar fremsatte Radikale Venstre et beslutningsforslag om at skærpe reglerne for måltal for det underrepræsenterede køn i de øverste ledelsesorganer, og det lyder lidt teknisk, men det handler jo i bund og grund om, at kun 75 ud af 1.000 af Danmarks største virksomheder på det tidspunkt havde en kvindelig administrerende direktør, og her 8 måneder senere er tallet 69. Det er faldet. Så er det jo også sådan, at sandsynligheden for, at en CEO hedder Lars, faktisk er større, end at vi her finder en kvinde.

Venstre stemte imod det beslutningsforslag, og jeg har ellers oplevelsen af, at Venstre gerne vil styrke erhvervslivets mulighed for at tiltrække forskellige talenter. Det vil jeg høre om ordføreren vil bekræfte, og mener ordføreren så, at vi er gode nok til at udnytte hele talentmassen i Danmark?

Kl. 10:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest tak for de pæne ord. I Venstre er vi meget optaget af, at vi får flere kvinder til tops, undtagen i Statsministeriet – der synes vi, at vi har prøvet det der med en kvinde, og nu går vi efter en mand – men når vi snakker erhvervslivet, og når vi snakker den offentlige sektor. For der er for mange steder, hvor kvinder er stærkt underrepræsenteret i forhold til ledelsesposter, og derfor er det også noget, vi skal arbejde med rent ledelsesmæssigt, hvor vi selv har ansvaret, eksempelvis i forhold til staten. Det var også noget af det, som Ledelseskommisionen, som vi nedsatte, da vi havde regeringsansvaret, arbejdede med. For det handler jo også om en kulturændring, også i den offentlige sektor, og at man ikke kun lige kigger i sit eget netværk af mænd, når man leder efter den næste kandidat, men at man også ser udad, og at man også sørger for at ansætte flere kvinder. Jeg tror faktisk, der er kommet færre kvinder på topposter i den offentlige sektor, i hvert fald mens regeringen har siddet. Jeg erindrer i hvert fald, at jeg læste en artikel for nylig, hvor der netop var et eksempel på, at der sådan set var kommet færre, på trods af at jeg tror, at man har haft travlt med at skyde efter hr. Ole Birk Olesen på et tidspunkt i forhold til nogle af hans udtalelser omkring ligestilling.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Samira Nawa.

Kl. 10:53

Samira Nawa (RV):

Jeg blev egentlig glad for svaret; det var ikke, fordi jeg blev så rørt, men jeg blev glad for svaret. Men hvordan så i forhold til det private? For nu var fokus på det offentlige fra fru Sophie Løhdes side. Skal udviklingen så komme af sig selv i det private? Eller har vi ikke også herindefra et politisk ansvar for at være drivkraften for netop den forandring, som jeg hører Venstre faktisk også gerne ønsker?

Kl. 10:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:53

Sophie Løhde (V):

Mange tak. Vores klare udgangspunkt er jo, at kvinder skal vælges, fordi de er kvalificeret og ikke kvoteret. Der var ikke noget, jeg nogen sinde mindre kunne tænke mig end at være udpeget på baggrund af mit køn end på baggrund af mine kvalifikationer. Det gælder i den offentlige sektor, og det gælder i den private sektor. Kan vi lovgive os ud af det? Det tror jeg er svært. Jeg tror, det handler om rigtig mange ting, både når vi snakker den offentlige og den private sektor, og noget af det handler jo også om rollemodeller: at der er kvindelige topledere, som også er med til at inspirere og motivere flere kvinder til at række ud efter det og gå efter toplederstillinger i det offentlige og i det private og på den måde tage en række initiativer i forhold til at understøtte, at flere kvinder er at finde i topledelseerne både i den offentlige sektor og i den private sektor. Jeg tror, at man skal se på mange forskellige instrumenter, og jeg tror sådan set, at det her med kultur er en stor del af det, fordi det også er velkendt, at man rigtig mange steder, når der skal rekrutteres, også til bestyrelser og andet, kigger i sit eget lille netværk, og hvis det netværk alene er mænd, som så skal finde ud af at finde nogle, er det ikke altid, at man er god nok til at se udad. Vi har så mange dygtige kvinder på toplederposter.

Kl. 10:54

Kl. 10:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:54

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg vil gerne tilbage til den grønne diskussion. Man siger jo, at man skal glæde sig over en omvendt synder, men jeg synes alligevel, at det ville være en lille smule mere troværdigt, hvis Venstre så rent faktisk også handlede på det, i forhold til at man nu pludselig fører sig frem som grønne. I september foreslog man bindende naturmål – og så sagde fru Mette Abildgaard, vores den dygtige kollega fra De Konservative, at det da var en virkelig, virkelig god idé. Men det klinger jo bare lidt hult, for da Venstre var i regering med De Konservative og fru Mette Abildgaard havde fået det skrevet det ind i regeringsgrundlaget og havde fået sikret pengene til det og sådan noget, så forhindrede Venstre, at det blev til virkelighed. Og man kan sige, at i forhold til natur er det jo også et ret åbent spørgsmål, hvad Venstre vil nu, selv om de har fremsat et beslutningsforslag. For før sommerferien stemte vi om at passe bedre på vores beskyttede § 3-områder, og der stemte Venstre imod. Så ønsker Venstre egentlig at bakke op om regeringens større fokus på natur og biodiversitet, eller ønsker man det ikke?

Kl. 10:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:56

Sophie Løhde (V):

Vi ønsker at indføre bindende naturmål. Det mente vi også, da vi var i regering; vi afsatte ovenikøbet pengene til det på finansloven – to gange, tror jeg. Vi ønsker det fortsat. Vi har i Venstre selv prioriteret at afsætte 100 mio. kr. i vores kommende finanslovsforslag til at kunne lave en plan for natur og biodiversitet – regeringen har afsat det halve, nemlig 50 mio. kr. Og det står jo i grel modsætning til, hvad man lovede danskerne før valget: at man inden for 100 dage, sagde statsministeren, ville komme med en natur- og biodiversitetsplan. Altså, der er gået over 400 dage, og vi har ikke set skyggen af den plan.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så når vi kun hr. Jens Joel. Værsgo.

Kl. 10:56

Jens Joel (S):

Tak. Nu siger fru Sophie Løhde det jo selv – altså hun udstiller hykleriet. Man tager ovenikøbet kredit for, at man skrev det ind i regeringsgrundlaget og man fik afsat pengene til det. Alligevel forhindrede man, at det blev til virkelighed. Og politik er jo ikke kun, hvad man siger her; politik er jo også, hvornår man rent faktisk får ting til at ske i virkeligheden. Nu kan jeg så forstå, at der er 100 mio. kr. i det her finanslovsforslag, som ingen har set, men det ville da være dejligt, hvis de på et tidspunkt blev materialiseret og også blev genstand for en offentlig debat. Men det, det handler om, er jo, hvad man gør til virkelighed, og der har den her regering gjort langt mere, end Venstre gjorde i den foregående periode.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Sophie Løhde (V):

Ja, i forhold til hvad man gør til virkelighed, vil jeg sige: Det var Socialdemokratiet, der lovede danskerne – jeg tror, det var sammen med SF – at der skulle komme en natur- og biodiversitetsplan senest inden for 100 dage. Der er gået langt over 400 dage; vi har ikke set skyggen af nogen plan. I Venstre mener vi, at vi skal indføre bindende naturmål. Det mente vi også, da vi var i regering. Vi kom ikke i mål hele vejen i forhold til at opnå enighed omkring, hvordan vi skal gøre det, men det gør da ikke, at vi så siger: Så mener vi ikke det længere. For der er behov for at indføre bindende naturmål, vi prioriterer også at afsætte pengene til det. Vi har afsat 100 mio. kr. nu her på vores forslag til en finanslov, regeringen har afsat 50 mio. kr., og så kan man jo selv måle og veje.

Kl. 10:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har mulighed for at stille spørgsmål. Og så er det den næste ordfører. Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til statsministeren for talen i tirsdags. Det var godt, at vi kunne afholde en værdig åbning af folketingsåret, som vi gjorde i tirsdags, trods coronavirus, som jo stadig væk hærger i vores samfund, med deltagelse af kongefamilien, som jo også har måttet gå glip af nogle festligheder i foråret. Høj som lav har måttet bøde for, at vi har en virus blandt os, som vi skal tage hensyn til. Og netop corona spillede jo selvsagt en stor rolle i statsministerens tale. Derfor vil jeg også starte min tale med at komme ind på coronaen.

Vi skal en tur til Fredericia. Det er lørdag den 26. september. Klokken er 17.17. Politiet møder frem og fortæller de 270 deltagere og 30-40 hjælpere på KFUM-spejdernes landsmøde, at deres møde er slut. Efter en juridisk granskning er spejderne ikke omfattet af kriterierne for en såkaldt meningsbefordrende aktivitet, som ellers ikke er omfattet af myndighedernes restriktioner. Det kom som en overraskelse for spejderne. De havde ellers overholdt alle retningslinjer: De sad ned, der var god afstand, og der var ingen sang. Myndighederne var sågar forlods blevet kontaktet for netop at sikre, at alle retningslinjer blev overholdt. Men spejderne havde ikke kunnet tage højde for, at regeringen dagen forinden, fredag kl. 17.00, på et pressemøde havde annonceret nye skærpede retningslinjer, og at granskningen af netop disse nye retningslinjer satte en stopper for spejdernes møde. På samme måde var mange andre i en kaotisk situation, hvor der skulle aflyses gæster til bryllupper, til konfirmationer osv. med få timers varsel.

Vi skal bekæmpe corona. Vi skal passe på hinanden. Vi er i Dansk Folkeparti helt klar på, at situationen kræver restriktioner, men de skal også være afpasset, og de skal kunne fungere i den virkelige verden. Lige nu, mens vi har gang i åbningsdebatten, er der 150 minkfarme, som er ved at blive lukket i Nordjylland. Op mod 1 million mink bliver aflivet. Der er syge dyr, ja, men der er også minkfarme med raske dyr. I en radius på 7,8 km afliver man alle dyr, altså en radius af der, hvor der er smitte. Er det fornuftigt? Det er en meget dyr omgang, og det, man foretager sig, skal jo være proportionelt og rationelt.

Regeringen lovede i foråret inddragelse af Folketinget i håndteringen af corona, men mere og mere har regeringen taget beslutningerne selv. Det har betydet, at der er mindre forudsigelighed i restriktionerne. Det har betydet, at der er mere usikkerhed og mere uklarhed over, hvad der gælder, og hvorfor. Derfor skal vi have nye retningslinjer for håndteringen af corona. Vi skal have større indsigt,

og vi skal have større medindflydelse, så vi kan gøre netop det, statsministeren talte om i tirsdags: løse udfordringen med covid-19 i fællesskab. Og det skal Folketinget sikre, når vi reviderer epidemiloven.

Statsministeren talte også meget om udlændingepolitik, og det blev jeg jo selsagt rigtig glad for. Er der ét område, der er afgørende vigtigt for Danmarks fremtid, er det netop udlændingepolitik. Nu sad jeg i tirsdags her i salen på næsten den samme plads, som jeg havde tilbage i 1999. Dengang hed Socialdemokratiets formand ikke fru Mette Frederiksen, men hr. Poul Nyrup Rasmussen. Dengang hed det fra Socialdemokratiets formand til os i Dansk Folkeparti, som sad lige dernede på pladserne: »Stuerene, det bliver I aldrig.« I tirsdags hed det, at mange af de problemer, som vi står med i dag, desværre rækker langt tilbage. Og statsministeren sagde videre: »Fortidens udlændingepolitik var en fejl. Så enkelt kan det siges.«

Jeg er langt glattere for ordene i tirsdags end for ordene tilbage i 1999. Men ordene forpligter også, og det kan være fint med opholdsforbud og fjernelse af statussymboler for utilpassede unge med udenlandsk baggrund, men vi må ikke nøjes med at flytte problemerne rundt i landet; vi skal også løse dem. Derfor bliver jeg bekymret, når danske myndigheder eksempelvis tildeler imamer autoritet. Når man forsøger at løse konkrete problemer gennem imamer – imamer, som fastholder parallelsamfund, og som eksempelvis fastsætter regler for kvinders ret til skilsmisse, som vi har set det i Odense – og når man giver imamer autoritet, medvirker man til parallelsamfund og undergravelse af danske værdier, og det, uanset om det handler om, hvordan man skal tackle de utilpassede unge, eller det handler om, hvordan man bekæmper coronavirus.

Kl. 11:04

For at løse problemerne skal vi også forstå, at der er et reelt kultursammenstød i gang i vort land. Det er et kultursammenstød mellem det Danmark, som har været, og som stadig er i store dele af landet, og så det Danmark, som i større og større omfang er beboet af indvandrere – indvandrere primært fra mellemøstlige lande. Det er altså et kultursammenstød mellem den danske kultur fostret af den kristne kulturarv og folk med primært muslimsk baggrund, som er kommet til Danmark primært fra Mellemøsten og Nordafrika. Statsministeren nævner, at hver femte unge mand med ikkevestlig baggrund, som blev født i 1997, havde overtrådt straffeloven, inden han fyldte 21 år. Det er skræmmende. Og videre sagde statsministeren, at i særlig udsatte boligområder udgør 1 pct. af beboerne næsten halvdelen af kriminaliteten, når man vægter kriminalitetens alvorsgrad. Det er godt, at statsministeren kommer ind på de her forhold, men det må ikke stoppe der. For områder i Danmark ændrer karakter, når vi går fra, at området har været præget af danskere med den kulturbaggrund, vi har, og så overvejende bliver befolket af indvandrere fra primært muslimske lande – så ændrer Danmark karakter.

Derfor skal den her debat også handle om den befolkningsændring, der løbende sker. Pew Research Center har tidligere analyseret befolkningsudviklingen og vurderet, at andelen af folk med muslimsk baggrund i Danmark vil fortsætte med at vokse frem mod 2050, så ca. 12 pct. af befolkningen på det tidspunkt vil være med muslimsk baggrund, 700.000-800.000. Det er det her, der vil fortsætte den grundlæggende ændring af Danmark. Det er det her, vi skal have fat på. Vi har fået antallet af nytilkomne til Danmark ned. Vi har lavet mange stramninger; nogle bliver fastholdt, andre ruller regeringen tilbage. Men mest af alt er den hjemsendelsesstrategi, som vi fik igennem med finansloven for 2019, vigtig at få gennemført i praksis, og jeg vil gerne have statsministerens bud på, her senere i dag, hvordan hun vil sikre netop det.

Ældreområdet er et andet særlig vigtigt område, vi også skal ind på i dag. Det er et kerneområde for vores velfærdssamfund. Ældre, som ikke kan klare sig selv, skal have en værdig omsorg. Vi skal

ikke risikere det, som vi bl.a. har set i tv hen over sommeren. Det er et område, der skal have højprioritet. Mange kommuner vil opleve en fordobling af antallet af 80+-årige over de kommende år, og selv om mange gudskelov kan klare sig selv, vil mange også have behov for hjælp. Derfor har vi i Dansk Folkeparti foreslået en plejehjems-garanti. Vi har foreslået at få gjort op med brodne kar i ældreplejen, så de mange dygtige medarbejdere ikke skal slås i hartkorn med dem, der slet ikke bør arbejde i ældreplejen.

Men spørgsmålet er jo, om regeringen har viljen til at gøre det, der skal til for at sikre ældreområdet. Vi har set, at regeringen i de her år har travlt med at indføre minimumsstandards på børneområdet. Det kan jo være fint nok. Men hvorfor så ikke også minimumsstandards på ældreområdet? Risikoen er jo, at minimumsstandards på børneområdet, hvis kommunerne ikke føler sig fuldt kompenseret til det, de skal, så gennemføres, ved at man tager penge fra ældreområdet og putter over på børneområdet. Det duer ikke. Derfor er et spørgsmål til statsministeren: Vil regeringen være med til at indføre minimumsstandards på ældreområdet, så der bliver en bund for, hvad kommunerne skal levere af hjælp til de ældre?

Statsministeren havde i øvrigt en stor nyhed i tirsdags: 10 mia. kr. i et nyt grønt råderum; 2 mia. kr. hvert år frem til 2025. Det lyder jo af meget, men det er lånte penge, man sætter af og bryster sig af. Statsministeren sagde ellers, at det ikke er fremsynet at efterlade regningen på kollegieværelset, og det er jo rigtigt, men derfor skal vi også være varsomme, når vi bruger løs af lånte penge, for som de fleste danskere godt ved, skal de betales tilbage. Derfor skal vi også holde fast i, når vi laver den grønne omstilling, som vi skal lave, hvordan vi får mest for pengene, hvordan vi sikrer, at de penge, danskerne betaler hvert eneste år til den omstilling, der skal komme, rækker længst.

Endelig vil jeg, når nu statsministeren ikke kom så meget ind på EU i sin tale i tirsdags, minde danskerne om, at statsministeren, jeg tror, det var den 17. juli påførte Danmark en ekstraregning på 4,5 mia. kr. om året i EU-kontingent, sagde ja til, at EU kan lånefinansiere, jeg tror, det er for 5.600 mia. kr., hvoraf cirka halvdelen skal gives som gave til specielt Sydeuropa. Det var noget statsministeren, da vi mødtes for sommeren, var meget imod, men hen over sommeren så alligevel har sagt ja til. Det synes vi er dybt beklageligt, og jeg håber også, det kan blive en del af debatten her ved åbningsdebatten i dag.

Tak for ordet.

Kl. 11:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den første er hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:08

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen. For os i Socialdemokratiet er det jo helt afgørende, at pengene til vores velfærd – til vores institutioner, skoler og til ældreplejen, som ordføreren selv var inde på – følger med, når der kommer flere børn eller kommer flere ældre ude i kommunerne. Det sikrede vi jo sidste år i økonomiaftalerne med kommuner og regioner sammen med et flertal i Folketinget i finansloven for i år, og vi lægger også op til det med finansloven for næste år. Og jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge ordføreren, om Dansk Folkeparti er enig i det princip, at når befolkningsudviklingen ændrer sig og der kommer flere børn og flere ældre, ja, så skal pengene også følge med.

Kl. 11:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er vi i Dansk Folkeparti enige i. Vi synes, det er sådan en god bund at lægge under det hele, at når der er ændringer i vores befolkningssammensætning, der nødvendiggør, at vi skal kunne levere det samme i morgen, som vi gjorde i går, skal der også følge penge med. Så synes vi, det er et godt princip, at vi sikrer netop det. Vi lægger så også gerne lidt til, fordi vi også gerne vil have sikkerhed for, at pengene jo så også bruges på bl.a. ældreområdet, som jeg siger i min tale her. For vi er altså nervøse for, at ældreområdet ellers kommer til at holde for i de her år, for at der kan findes rum til andre ting.

Kl. 11:09

Kl. 11:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 11:10

Kasper Sand Kjær (S):

Der kan jeg i hvert fald bekræfte, at ligesom ældreområdet ligger Dansk Folkeparti meget på sinde, ligger det også Socialdemokratiet meget på sinde. I regeringens lovprogram fremgår det jo, at vi vil fremsætte et lovforslag om en velfærdslov, som skal sikre den her mekanisme: at pengene følger med befolkningsudviklingen. Og derfor er mit spørgsmål, om Dansk Folkeparti kan se sig selv gå ind i det arbejde, der handler om at lave en aftale om en velfærdslov, der sætter en ny retning for, hvordan vi finansierer vores velfærd i Danmark.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:10

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kan vi sagtens se os selv deltage aktivt i. Men jeg bliver bare lige nødt til at sige, at tilbage i f.eks. sidste valgperiode, var det enkeltområde, vi fik tilført flest penge, faktisk ældreområdet, men vi gjorde det jo ved målrettede bevillinger. Det, vi jo kan se, er, at når de ikke længere er målrettet, er det, som om pengene forsvinder igen fra ældreområdet.

Klippekortet er jo et eksempel på det. Kommunerne indfører klippekortet, da vi jo laver det og giver penge til kommunerne, mod at de så laver klippekortet, men da det så bliver frivilligt for kommunerne, forsvinder klippekortet i en række kommuner igen. Det bryder vi os ikke om. Derfor vil vi også gerne have det med i den her diskussion om, hvorvidt der er nogle steder, hvor vi ikke bare skal sikre en bund i forhold til økonomien, men også skal sikre, at der er en bund, i forhold til hvad det er for en service, man skal levere til bl.a. vores ældre mennesker.

Kl. 11:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 11:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. I Radikale Venstre er vi funderet på Hørups tanker om demokrati. Demokratiet er for alle, og det er den måde, vi ønsker at udvikle demokratiet på. Og det kan godt være, at vi har nogle uenigheder med Dansk Folkeparti der, men grundlæggende har jeg den opfattelse, at vi alle sammen er enige om, at demokratisk dannelse får man af at deltage i demokratiet. Det er det, vi opfordrer alle nye borgere i Danmark til. Vi stiller endda krav om det.

I tirsdags var jeg i en debat med hr. Morten Messerschmidt, og der var en ung klimaaktivist, der deltog i den debat. Hr. Morten

Messerschmidt sagde, at hun ikke skulle deltage, hun var under 18 år, så hun burde gå i skole. Så jeg er nødt til at spørge: Er det partiets generelle opfattelse, at unge under 18 år ikke skal deltage i den demokratiske debat?

Kl. 11:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:12

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er vores holdning, at unge under 18 år, som går i skole eller har en skolegang i deres dagligdag, skal deltage i debatten og gå i skole, altså de skal gå i skole og deltage i debatten. I forhold til det der med, at unge mennesker strejker og bliver væk fra deres skolegang, som vi som samfund stiller til rådighed uden betaling, for at de kan dygtiggøre sig, altså i forhold til det, at de strejker og siger, at de ikke vil have deres uddannelse, fordi de skal ud at strejke for klimaet, så synes jeg jo, det ville være rigtig dejligt, hvis de sagde: Jeg går i skole, indtil skoledagen er slut, og så går jeg ud bagefter og demonstrerer for klimaet. Problemet er

Det er der, jeg synes, der er et eller andet, som vi i hvert fald skal turde diskutere i forhold til de af vores unge medborgere i vort samfund, som engagerer sig. For jeg er grundlæggende glad for, at de engagerer sig, men jeg synes altså, at man, når man får stillet noget til rådighed af samfundet for at kunne dygtiggøre sig, også skal tage imod det i stedet for så at tage skoledagen i brug til demonstrationer.

Kl. 11:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Så det handler om tidspunktet? Skal man forstå det sådan, at unge medlemmer af Dansk Folkepartis Ungdom ikke kan møde op til en debat i radioen, hvis den foregår på et tidspunkt, hvor de skulle have været i skole? Er det noget, Dansk Folkeparti så vil forhindre, at de kan?

Kl. 11:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det her bliver en mærkelig debat. Altså, prøv at høre: Jeg har dyb respekt for unge mennesker, der engagerer sig. Jeg taler selv ude på gymnasier og alle mulige andre steder, for at man skal engagere sig – også før man bliver 18 år. Så det er slet ikke det, vi taler om. Vi taler om, om vi også som Folketing italesætter, at vi synes, det er fint, at man gør det til en tilbagevendende begivenhed, havde jeg nær sagt, altså at man vil demonstrere ved at strejke og blive væk fra skolen, fordi noget er så vigtigt. Så må jeg sige, at det simpelt hen ikke er en kobling, jeg synes er rigtig.

Jeg synes, man skal tage imod sin uddannelse. Altså, der er jo andre lande i verden, hvor man ikke kan få uddannelse. Der er jo andre lande i verden, hvor vi kæmper for, at folk også skal respektere pigers ret til at få en uddannelse. Og så sidder vi her i Danmark og synes, det er helt fantastisk, hvis unge mennesker strejker fra skolen. Altså, jeg har altid været af den holdning, at man skal engagere sig som ung, men man skal da gerne gøre det efter skoletid – det er det allerbedste. Så vil jeg selvfølgelig sige, at hvis der er et radioprogram, hvor en fra Radikal Ungdom skal diskutere

med en fra Dansk Folkepartis Ungdom, så fred være med det. Det er ikke det, vi snakker om her, synes jeg.

Kl. 11:17

Kl. 11:14 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:17

Kl. 11:15 **Kristian Thulesen Dahl (DF):**

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Der er nogle børn, der er lidt langsommere end andre børn; som har brug for et år ekstra i sandkassen; som har brug for et år ekstra på Papegøjestuen. Jeg har selv været en af dem, som ikke synes, det er så godt at skulle starte i børnehaveklassen, når de er 6 år. I virkeligheden er det også lidt pudsigt, hvorfor det lige er ved 6 år, vi har tænkt at alle børn skulle være klar til at gå i skole. Nogle er klar lidt før, nogle har brug for lidt ekstra tid.

I 2009 lavede man reglerne om, så det ikke længere var forældrenes valg, om deres barn havde brug for et år ekstra i børnehaven. Der blev det simpelt hen obligatorisk, at alle skal starte, og så skal man ansøge kommunen, hvis man har brug for skoleudsættelse til sit barn. Siden da, fordi der bliver tænkt i økonomi, er andelen af børn, der får lov til at gå et år ekstra i børnehaven, halveret. Nu foreslår vi så sammen med resten af rød blok, at man giver retten tilbage til børnene og til forældrene – retten til at gå et år ekstra i børnehaven. Vil Dansk Folkeparti være med til at genindføre sådan en ret, så man kan få ret til et år ekstra i sandkassen, hvis man har brug for det?

Kl. 11:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg lige rettede opmærksomheden på hr. Jacob Mark, var det bestemt ikke for at pege fingre ad hr. Jacob Mark. Det er bare, fordi vi har haft en debat tidligere om det samme, hvor hr. Jacob Mark selv har fremhævet, at han tog et år ekstra der.

Jeg er jo grundlæggende enig i, at man ikke er parat på det samme tidspunkt. Så det skal ikke være en diskussion, synes jeg i hvert fald, om, hvorvidt alle skal være klar på samme tidspunkt som børn, for det er de ikke. Derfor skal der også kunne tages hensyn, og så er det egentlig bare at finde ud af i praksis, hvordan det så skal foregå. Skal det foregå ved, at man som forældre altid bare kan sige et år ekstra, eller skal det være i en dialog? Det synes jeg er det afgørende, og det indgår vi selvfølgelig gerne i en diskussion om for at finde den rigtige balance i det. Men det, at man ikke er klar på samme tidspunkt som barn til at gå videre, mener jeg er helt rigtigt.

Kl. 11:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jacob Mark.

Kl. 11:16

Jacob Mark (SF):

Det er jeg glad for. I de få tilfælde, der vil være, hvor der er et barn, hvor det ikke er til barnets bedste at gå et år ekstra i børnehaven, skal man selvfølgelig kunne tage højde for det. Men i langt de fleste tilfælde kan forældrene godt vurdere det. Så jeg er rigtig glad for, at man vil diskutere det.

Så har jeg et kort spørgsmål, også om børn: Nu taler Dansk Folkeparti varmt om minimumsstandards på ældreområdet. Det her lovkatalog, jeg står med, indeholder minimumsstandards på børneområdet, nemlig minimumsnormeringer i alle vuggestuer og børnehaver. Det synes vi jo er lidt stort. Vil Dansk Folkeparti stemme for det lovforslag?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det skal vi nok tage stilling til, når det bliver fremsat og vi ser præcis, hvordan det er udmøntet. Men jeg synes faktisk, at det godt kan have en betydning for os, hvad man gør på ældreområdet samtidig. For helt oprigtigt er vores bekymring jo, at kommunerne ofte har talt om, at de ikke synes, de får penge nok til en eller anden given opgave, når Folketinget har besluttet noget. Og hvis der er en kommune, der siger, at nu har de fået lovbestemte minimumsstandards på børneområdet, men de synes ikke, pengene er fulgt med, så er der jo en stor risiko for, at den kommune så vil tage penge fra ældreområdet og føre over på børneområdet. Det er ikke, fordi vi ikke under børneområdet de bedste betingelser overhovedet, men vi ønsker også at skærme ældreområdet. Derfor synes vi bare, at den diskussion også skal kunne tages i det her efterår. Derfor annoncerer jeg allerede nu i åbningsdebatten, at det her med ældreområdet og minimumsstandards på ældreområdet bliver en vigtig diskussion for os at tage med hr. Jacob Mark og kollegerne, når vi skal diskutere de her minimumsstandards på børneområdet.

Kl. 11:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 11:18

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne blive lidt ved børnene, men det er nogle andre børn, nemlig dem, som boede i en flygtningelejr på Lesbos. Den flygtningelejr er brændt ned. Det var en flygtningelejr, som var lavet til 3.000 mennesker. Der boede op mod 13.000, som nu bor på gaderne på Lesbos i Grækenland. Jeg synes jo, og vi synes i Enhedslisten, at vi i Danmark skal hente nogle af de børn og deres forældre hertil.

Så har jeg hørt medlemmer af ordførerens parti sige, at vi allerede har taget rigeligt i Danmark. Men det er jo ikke rigtigt. Asyltallet i år er historisk lavt, faktisk så lavt, at man nu lukker asylcentre rundtomkring i Danmark. Så jeg vil egentlig bare høre: Hvad er hr. Kristian Thulesen Dahls argumentation for, at vi ikke skal hjælpe de her børn, som nu lever på gaden i Grækenland?

Kl. 11:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg er sådan set også med på, at vi hjælper børn, der lever i Grækenland under kummerlige forhold, men vi skal ikke hjælpe dem ved at tage dem til Danmark. Der er jo rigtig mange steder i verden, hvor man desværre lever under nogle vilkår, som er rigtig, rigtig triste – anderledes end i Danmark. Men vi bliver nødt til at hjælpe det, vi kan hjælpe, ved at hjælpe i nærområder, ved at hjælpe der, hvor folk er nu. Jeg er helt sikker på, at der i Grækenland er nogle, der er rigtige flygtninge, men der er helt givet også rigtig mange, der er migranter, altså, som simpelt hen er rejst fra områder i Afrika til Europa for at finde bedre vilkår, og det kan man ikke fortænke dem i. Det kan man ikke fortænke dem i at de forsøger.

Men vi løser ikke deres grundlæggende problemer i forhold til elendighed ved, at man kan tage til Europa og så finde sit helle til sidst. Vi bliver nødt til at overbevise de her mennesker i Afrika om,

at det er lokalt, vi skal hjælpe dem, og ikke ved, at de sætter sig i de her både og sejler hen over Middelhavet, hvor der jo også er en kæmpemæssig risiko for at drukne undervejs.

Kl. 11:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Rosa Lund.

Kl. 11:20

Rosa Lund (EL):

Vi står jo i en situation, hvor hverken grækerne eller de flygtninge, særlig børnene, som er på Lesbos, kan vente på, at vi får lavet den her løsning, som hr. Kristian Thulesen Dahl står og snakker om. Faktisk vil jeg sige, at det jo er at hjælpe i nærområderne, at vi flytter nogle af de børn, som er i Grækenland lige nu, til Danmark. Der er jo tale om en flygtningelejr, der, som jeg sagde før, for det første er brændt, og for det andet var der kun plads til 3.000 mennesker. Der bor op mod 13.000. Så er det altså at hjælpe i nærområderne, at vi tager nogle af de børn til Danmark. Her hjælper det ikke bare at sende nogle penge, selv om det da sikkert kan være fint. Men vi kan jo se, at det danske bidrag, der er givet nu, faktisk ikke er endt på Lesbos, men er endt på fastlandet i Grækenland, altså i Athen.

Derfor vil jeg bare gerne spørge igen. De her børn kan ikke vente på den her langsigtede løsning, som hr. Kristian Thulesen Dahl står og snakker om, så hvad skal vi gøre helt konkret for at hjælpe de børn, som nu bor på gaderne på Lesbos?

Kl. 11:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen altså, jeg er helt med på at hjælpe det græske samfund til at håndtere den udfordring, de står med. Jeg anerkender fuldt ud, at det er en kæmpe opgave, og jeg kan godt forstå, hvis man i Grækenland er rigtig, rigtig træt af det, ligesom man er i Italien, og ligesom man er i Spanien. Men man bliver jo bare nødt til også en gang imellem lige at se bag om det, så man finder ud af, hvorfor det her egentlig er opstået. Det er jo opstået, fordi der er områder, bl.a. i Afrika, hvor det er meget, meget svært at få tilværelsen til at fungere, og hvor der er rigtig mange, der selvfølgelig har et håb om at søge andre steder hen, hvor de kan få et bedre liv for sig selv og deres børn. Det kan man ikke fortænke dem i.

Men for et kontinent som Afrika, der går fra i dag vel at huse 1,2 milliarder mennesker til sandsynligvis over de kommende par årtier at blive fordoblet i antal til noget, der ligner 2,5 milliarder mennesker, er løsningen ikke at flytte de her mennesker til Europa. Løsningen er jo at hjælpe dem i Afrika. Det er jo det, man bliver nødt til sådan helt grundlæggende at have som synspunkt, hvis man vil løse det her for alvor og ikke bare lave symbolpolitik.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 11:22

Pernille Vermund (NB):

Tak. Og tak for talen. De danskere, der i 1970'erne kom tidligt ud på arbejdsmarkedet efter 7. eller 8. klasse, har haft et længere og hårdere arbejdsliv end de fleste. Deres krop er ved at være nedslidt, men de kan ikke få bevilget en førtidspension. Socialdemokratiet har døbt dem Arne, og i øjeblikket forhandles der om en løsning for dem.

I Nye Borgerlige finder vi det retfærdigt, at de, der nu er oppe i alderen, og som kom ud på arbejdsmarkedet i deres helt unge teenageår, får en ret til at gå tidligere på pension. Samtidig vil vi gerne anerkende dem, der fortsætter i endnu flere år og ikke vælger den tidligere pension. Vi vil gerne give dem en skatterabat, og vi kalder dem Bjarne. Vi har foreslået at finansiere løsningen af Arne og Bjarne ved at afskaffe dimittenddagpengene til de nyuddannede, for vi synes, det er ganske urimeligt, at Arne og Bjarne skal slide og slæbe, mens de unge nyuddannede RUC'ere og andre kan være for fine til at tage et job ved kassen i Netto.

Hvad synes DF om vores forslag til finansieringen? Er det ikke bedre end at hæve skatterne?

Kl. 11:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det synes jeg ikke nødvendigvis det er. Altså det er jo klart, at jeg deler synspunktet om, at man godt kan unde folk, der har været rigtig, rigtig mange år på arbejdsmarkedet, at gå før andre, specielt hvis man har arbejdet i fysisk nedslidende brancher. Det er også derfor, at vi forhandler den her model. Jeg tror, det er 14 år siden, jeg første gang i en tv-avis sagde, at sådan en anciennitetsbaseret model, hvor man, når man har været i job i mange år, også skal have lov til at trække sig lidt før, var en god idé. Nu sidder vi selvfølgelig og forhandler og ser på, om vi kan finde frem til den rigtige løsning, altså hvordan det kan laves nogenlunde fair, og der er finansieringen, altså hvem der skal betale regningen, selvfølgelig også en del af diskussionen.

Vi er grundlæggende ikke meget for skattestigninger, for vi synes jo – også med corona osv. – at vi har brug for, at virksomhederne kan håndtere tingene, og at der skabes arbejdspladser osv. Så der er selvfølgelig hele tiden en diskussion om, hvor finansieringen skal komme fra, men vi har i hvert fald ikke selv lige stillet forslag om, at vi fjerner dimittendsatsen i forhold til de unge, sådan som fru Pernille Vermund er inde på. Men det er jo godt, at der kommer bud på finansieringskilder; på, hvor man kan finde pengene til det, man vil.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:25

Pernille Vermund (NB):

Tak for svaret. Jeg er godt nok ked af at høre, at man hellere vil have skattestigninger, end man vil afskaffe dimittendsatsen for de unge, som jo er raske og rørige og i virkeligheden burde komme ud og tage sig et job. Men lad nu det ligge.

Vores forslag om at afskaffe dimittendsatsen vil øge arbejdsudbuddet med ca. 6.000 fuldtidspersoner. Kan hr. Kristian Thulesen Dahl fortælle, hvad DF tænker i forhold til det arbejdsudbud, som jo trods alt bliver belastet af, at der vil være nogle mennesker, som i dag er på arbejdsmarkedet, og som vælger at benytte retten til at trække sig tidligere tilbage? Hvad gør DF sig af tanker om det? Vil man kompensere, eller skal arbejdsudbuddet bare mindskes?

Kl. 11:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:26

Kl. 11:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, vi ser det jo på den måde, at det selvfølgelig, hvis man laver en tidligere pension for nogle, i princippet i regnemaskinerne vil give et mindre arbejdsudbud, sådan som fru Pernille Vermund siger – det er fuldstændig rigtigt – men at det i virkeligheden er noget, der ligger oven på, at vi generelt hæver pensionsalderen og dermed øger arbejdsudbuddet ret kraftigt. Det kommer vi også til at gøre, efter at vi i givet fald måtte have lavet en aftale om tidlig pension. Så man kan sige, at prisen for, at man hæver pensionsalderen, jo egentlig er, at man respekterer, at der er nogle andre, som ikke skal arbejde så længe, fordi de ikke kan magte det, fordi de simpelt hen ikke kan holde til det; og så giver man dem fri lidt før end nogle andre.

Det er den kobling, vi ser. Og derfor vil arbejdsudbuddet jo stige i de kommende år med den samlede løsning, man kan sige der ligger i velfærdsforliget, som vi jo er en del af, og så med en eventuel aftale om tidlig pension.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 11:26

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Nu er DF jo med i klimaloven, hvor der står, at vi skal sænke CO₂-udledningen med 70 pct. inden 2030. DF sagde i april, at man ville ned på 60 pct., og at man overvejede at gå fra forliget, hvis det ikke kom ned. Jeg vil godt lige høre, om formanden vil bekræfte, at DF stadig væk er med på en reduktion på 70 pct. Og hvis det er rigtigt, vil DF så være med til vende hockeystaven om, så det er nu, vi laver besparelser? Så kan vi eventuelt – hvad kan man sige – gøre det lidt langsommere, hvis vi kommer hurtigere frem til målet, end vi havde troet, men det er nu, at vi laver besparelser, f.eks. via en ensartet CO₂-afgift, som Venstre også siger, eventuelt endda inden for skattestopet?

Kl. 11:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi er med i aftalen, og vi går selvfølgelig efter at hænge på. Aftalen er jo at forsøge at levere 70-procentsreduktionen i 2030. Når vi har talt om 60 pct. eller om 70 pct. i 2035, er det i virkeligheden for at prøve at bringe noget realisme ind i forhandlingsrummet. Det er jo klart, at tingene ikke er hugget i granit. Det handler jo også om, at vi kan diskutere, hvordan tingene skal se ud.

Eksemplet med elbilerne er jo oplagt, ikke? Hvis man siger, at man skal have en million elbiler i 2030, koster det 6 mia. kr. – tror jeg det er – af råderummet, men hvis man skal have det i 2035, får man det uden at skulle tage penge fra råderummet, og så kan man bruge 6 mia. kr. på nogle andre ting. Sådan nogle diskussioner bliver vi selvfølgelig nødt til at kunne have med hinanden. Det er jo også det, som den her såkaldte hockeystav er udtryk for, nemlig i hvilken hast man vil bringe tingene ind.

Det er klart, at hvis man ikke venter på nogle teknologiske land-vindinger, der måske bringer nye metoder til at nå de 70 pct., ved vi jo godt, at det selvfølgelig bliver ekstra dyrt. Det bliver man da nødt til at kunne diskutere åbent, for det er jo en regning, der bliver efterladt til danskerne, og hvis det er til danskere med små indkomster, så tror jeg nok, at de vil sidde og hoppe lidt på stolen, når vi har den her debat.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:28

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Den anden del af spørgsmålet gik på, om DF vil være med til f.eks. at indføre ensartede klimaafgifter, så vi gør de ting, der forurener, dyrere. Det kunne f.eks. også være inden for skattestopet, så det alt i alt ikke bliver dyrere, men så de ting, der forurener mest, bliver dyrere, så vi kan lave den adfærdændring, der gør, at vi forbruger færre CO₂-udledende varer.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har jo grundlæggende sagt: Lad os se et udspil til en skatteomlægning, som baserer sig på princippet om, at det er dem, der i virkeligheden har den største udledning, der betaler. Lad os se, hvordan det kan gennemføres i praksis, for der er jo nogle hensyn her, der skal afbalanceres mod hinanden. Vi har også, som jeg sagde før, et hensyn at tage til folk med lave indkomster, for hvordan bliver de ramt?

Vi skal også i forhold til elbiler, som vi har diskuteret de sidste par dage, tage hensyn til, at der er folk, der bor i provinsen og som familie bliver nødt til at have to biler, for at begge forældre kan komme på arbejde osv. Der er bare nogle hensyn, der skal bøjes ind mod hinanden. Hvis man kun lavede det for folk i de store byer, kunne man måske godt lave det på én måde, for de kan lige tage metroen eller sådan noget, men der skal tages nogle andre hensyn, når vi skal have hele landet til at fungere, og dem vil vi i hvert fald bringe ind i forhandlingslokalet.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 11:30

Jeppe Bruus (S):

Tak for det, og tak for en god tale. Jeg er helt enig med Dansk Folkepartis formand i, at ord forpligter, og jeg er faktisk også enig med den nuværende socialdemokratiske formand og statsminister i hendes ord om, at samarbejde med Dansk Folkeparti er langt bedre at ønske sig end det, der var i den historiske reference, som også kom og vel også siger meget mere om, hvor det er, vi står i dag, og synet på, hvad det er for nogle udfordringer, vi står over for, og som jeg tror vi deler langt hen ad vejen. Så skal vi jo håndtere den udfordring, der er.

Desværre er det jo også sådan, at en del af den udfordring er opstået, mens Dansk Folkeparti har siddet ved magten. Lige nu sidder vi i politiforhandlingerne, og jeg kan forstå på Venstre, at de er lidt skeptiske over for det her med nærpoltistationer, som jo bl.a. også handler om vores udsatte boligområder. Omvendt har jeg forstået, at Dansk Folkeparti vil være mere sådan positive over for det instrument også. Det vil jeg egentlig bare godt høre formandens syn på.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi synes, det er helt nødvendigt, at vi får skabt mere lokal tryghed. Lokal tryghed består også i, at der er politi til stede. Det, som vi synes er udfordringen med regeringens politik, er, at det går trægt med at levere det antal politifolk, der så foreslås, at der skal være, for at man i virkeligheden kan dække det ind. Her til morgen var der det her udspil om tryghedsskabende foranstaltninger, der jo i virkeligheden er baseret på, at der er politi, der opsporer dem, der laver utrygheden, og får stillet dem til ansvar og håndhævet de ting, man kommer med. Så det kræver jo også, at der er det antal politibetjente, der skal til.

Der har vi jo i Dansk Folkeparti længe – det gjorde vi under den tidligere regering, og det gør vi også i den nuværende situation, hvor vi er til forhandlinger – kæmpet for, at der kommer det antal politibetjente, der faktisk reelt kan dække vores land. For det er klart, at hvis man giver det indtryk til lokalområder rundt i provinsen, at der nu kommer lokale politistationer – og nu er der lys i vinduerne fra klokken et eller andet om torsdagen til klokken et eller andet om torsdagen, eller hvad det er – så giver det jo ikke en reel tryghed. Det skal jo ikke være sådan noget med, at man har hængt et skilt på døren, hvor der står: »Vi har åbent« – men gad vide, om der sidder nogle derinde. Det skal jo være baseret på noget, danskerne også ved reelt vil komme til at fungere.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:32

Jeppe Bruus (S):

Tak for opbakningen til det.

Så har jeg et andet spørgsmål som opfølgning på den nye radikale leders spørgsmål. Jeg fornemmede faktisk en vis uenighed i formandskabet i Dansk Folkeparti, for jeg går ud fra, at det, som formanden gav udtryk for, står i modsætning til det, som næstformanden netop er citeret for at sige: Du skal ikke udtrykke dig demokratisk, du skal gå i skole, og så skal du vente, til du bliver 18 år. Det var sådan set det – det kan være, det er et fejlцитат, og så må vi jo skyde Ekstra Bladet og ikke budbringeren, men jeg hørte nu bare formanden være uenig i det. Det synes jeg jo der er al mulig grund til at hylde, altså både den demokratiske debat og sådan set også de unge mennesker, der deltager i den. Det fornemmede jeg bare at formanden var enig i.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu hørte jeg faktisk også det pågældende radioprogram, og jeg tror bare, vi lige skal tillade os selv, at der kan være noget debat i det hele taget, og der kan tingene selvfølgelig også udvikle sig friskt, og det tror jeg de gjorde både fra hr. Morten Messerschmidts, men i virkeligheden også fra radioværtens side, der, som jeg forstod det, nærmest slukkede for mikrofonen og sagde, at nu var det slut med debat fra vores side, nu måtte vi ikke debattere mere, og det var, efter hr. Morten Messerschmidt havde ventet ret lang tid på overhovedet at komme ind i den der debat eller få lov til at sige noget.

Der synes jeg bare lige, at vi skal holde fast i – det i hvert fald det, jeg siger, så det er sådan, det er – at vi synes, at unge mennesker, der får et gratis tilbud om at gå i skole og lære noget, i udgangspunktet skal gå i skole. Så skal de i øvrigt også opdrages til at deltage i

den demokratiske proces og engagere sig, for det synes vi også er rigtig godt. Det er også det, der skaber senere folketingsmedlemmer, som engagerer sig her, og det er rigtig dejligt.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Ruben Kidde, Radikale Venstre.

Kl. 11:33

Ruben Kidde (RV):

Tak. Vi har fået ny politisk leder i Radikale Venstre, men vi viderefører den samme grønne politik. Og lad mig sige det meget klart: For os kan 70-procentsmålsætningen ikke gradbøjes. Derfor fortsætter vi også kampen for at nå vores 70-procentsmålsætning på den mest omkostningseffektive måde, hvilket ifølge alle eksperter er en ensartet CO₂-afgift.

Dansk Folkepartis klimaordfører var i foråret en skarp modstander af netop en ensartet CO₂-afgift, men samtidig er Dansk Folkeparti jo glædeligvis med i aftalen af 22. juni, som jo peger i retning af en ensartet CO₂-afgift. Så mit spørgsmål til Dansk Folkepartis formand er, om Dansk Folkeparti vil være med til at indføre en ensartet CO₂-afgift i forbindelse med en grøn skattereform dette efterår, for hvis ikke vi skal gøre det på den mest effektive måde for at nå frem til de 70 pct., hvordan skal vi så gøre det?

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo bare ikke så enkelt. Det kan godt være, at det nyder enormt enkelt lige at sige, at der skal være en ensartet CO₂-afgift, men man bliver da nødt til at se på, hvad det vil resultere i i den praktiske verden, og hvad det vil betyde i forhold til de omkostninger, danskerne skal betale, hvad det vil betyde for de virksomheder, som vi har i Danmark.

Det er derfor, vi har sagt, at vi er fuldstændig indstillet på – vi deltager jo i forhandlingerne – at se på, når der kommer et udspil, hvordan vi gør det her i praksis. Så kigger vi på det. Men der er nogle hensyn, der skal balanceres over for hinanden. Jeg er helt med på det der med, at man siger, at man skal strække sig højt for at nå de æbler, der hænger højt oppe på træet, og det er jo det, vi skal diskutere, altså hvordan man gør det i praksis, så det faktisk virker i den virkelige verden, ikke alene i forhold til CO₂-nedbringelse – det er den ene ting – men også i forhold til de danske familier, der skal leve med det i praksis.

Vi tager os bare den frihed at sige, at regeringen må komme med et udspil i forhold til de aftaler, vi har lavet, og så må vi vurdere, hvad konsekvensen er, hvis vi gennemfører det.

Kl. 11:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Ruben Kidde.

Kl. 11:35

Ruben Kidde (RV):

Tak for det svar. Jeg noterer mig jo, at i forhold til spørgsmålet om CO₂-beskatning skubber Dansk Folkeparti virksomhederne foran sig, på trods af at f.eks. Dansk Erhverv entydigt har sagt, at man skal gå i retning af en ensartet CO₂-beskatning. På samme måde fremførte Dansk Folkepartis klimaordfører tidligere, at det var af hensyn til virksomhederne, at man ikke skulle satse på at få en million elbiler, fordi der ikke var så mange grønne jobs i elbiler. Det

virker, som om det her bliver ignoreret, at vi har omkring 400 danske virksomheder i det ganske land, som leverer direkte eller indirekte til den globale bilindustri, som står foran et kæmpe grønt boom. Så mit spørgsmål er egentlig, om Dansk Folkeparti ikke anerkender, at erhvervslivet forholdsvis bredt faktisk støtter op om både en ensartet CO₂-beskatning og en elektrificering f.eks. i forhold til at få flere elbiler ud, fordi det kan skabe et vækstboom i Danmark, som er grønt.

Kl. 11:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi diskuterer også de her ting rigtig meget med virksomhederne og erhvervsorganisationerne, og vi er jo med på, at man laver en markedsbaseret model, som i virkeligheden kan bringe os fremad. Men det er klart, at vi som lovgivere og som Folketing bare har nogle bredere interesser, vi skal varetage. Vi skal jo sikre, at de enkelte danske familier er fornuftigt stillet med det, vi laver, og vi bliver også nødt til at se på, hvordan folk med små indkomster klarer de her forskellige ting. Det er jo også en diskussion, hvis man indfører en afgift på et produkt, som alle skal betale, at der så vil være folk med en vis indkomst, som kan ignorere den afgift, og som egentlig siger, at det kan de sagtens betale uden problemer, mens folk med mindre indtægter har det helt anderledes. Det bliver bare nødt til at være en del af den her diskussion, hvordan man i virkeligheden sikrer de familier, som ikke er så godt stillet som andre.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:37

Malte Larsen (S):

Tak. Ordføreren og jeg har jo begge siddet i kommunalbestyrelser i en temmelig lang årrække, og jeg har i den forbindelse ganske ofte undret mig over, at når en kommune et sted i landet havde en dårlig sag, hvor alle kunne se, at en borger blev behandlet uanstændigt, så har Christiansborgs reaktion alt for ofte været at trække et stort og omkostningstungt bureaukrati ned over samtlige kommuner. Måske har DF's ordfører også siddet med nogle af de refleksioner.

For Socialdemokraterne er det afgørende, at vi fortsat udvikler og støtter vores velfærdssamfund og de mange medarbejdere, der hver dag knokler for at få vores velfærdssamfund til at fungere. Det er også derfor, vi nu foreslår at sætte syv kommuner fri af nationale regler og unødigt bureaukrati. Vi tror på, at det meget ofte er vores offentligt ansatte og deres brugere, der kan have de konkrete svar på de udfordringer, vi står over for. Er Dansk Folkeparti enig i ambitionen om at sætte en række kommuner fri, så vi den vej rundt kan styrke arbejdet med at skabe nærhed i velfærden?

Kl. 11:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:38

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Den tanke er overhovedet ikke fjern for os. Vi har jo selv stået fadder til et frikommuneforsøg tidligere. Det var skruet lidt anderledes sammen, men idéen var jo den samme. Den var jo, at hvis man gav nogle kommuner lidt mere fri, så kunne man teste nogle ting og finde ud af, om de fungerede, og om man kunne brede dem ud til andre. Nu har jeg forstået, at inspirationen til det her bl.a. er kommet

fra coronasituationen og den måde, man sådan er rykket sammen på og har fået løst tingene decentralt i de enkelte institutioner. Så kunne man jo egentlig spørge: Er der ikke nogen ting, man kunne lære af coronatiden, som man allerede nu kunne rulle ud over hele landet, i stedet for at man siger, at der er syv kommuner, man skal teste noget af med yderligere og så sætte det i værk om nogle år?

Man kan også sige, at der er det dilemma for Socialdemokratiet, at samtidig med at man laver det her frikommuneforsøg for at se på, om vi ikke kan lave tingene inden for nogle friere rammer, så trækker man minimumsstandards ned over alle kommunerne på børneområdet. Det er jo også lidt selvmodsigende, at det er de to ting, man kommer til at arbejde med på samme tid: med den ene hånd mere central styring fra Christiansborg og med den anden hånd nogle frikommuneforsøg for at spørge kommunerne, om de ikke kan klare tingene selv. Men, altså, sådan er verden jo fuld af paradokser.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Malte Larsen.

Kl. 11:40

Malte Larsen (S):

Tak for svaret. Nu er det måske også en måde at få allokeret flere midler til præcis børneområdet på, som den vej rundt får ressourcerne til rent faktisk at løse det, vi har ønsket os at kunne løse ude i kommunerne i årevis.

Jeg har to opfølgende spørgsmål. Det ene er: Har Dansk Folkeparti tillid til, at det ofte er ude lokalt, man har erfaringerne til at styrke nærheden i velfærden? Det skal være det ene spørgsmål. Tak for svaret omkring coronaen, som ordføreren fører det over på. Men jeg vil spørge: Hvad kunne man konkret få ud af det på f.eks. daginstitutions- og skoleområdet?

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ingen tvivl om, at der er rigtig mange kommunalpolitikere, som gør en kæmpestor indsats og gør det godt. Der er også mange ude på de enkelte institutioner, om det er for børn eller ældre, som virkelig er dygtige medarbejdere, der bare kæmper hver eneste dag. Somme tider bliver jeg også så ærgerlig, når billedet jo bliver, at det hele er trist. Så skal man jo også huske på, at der er mange, der går på arbejde hver eneste dag og faktisk bare gør et rigtig godt stykke arbejde og har hjertet det rette sted. De er jo også så lede og kede af de brodne kar, som vi ikke formår at få pillet ud af ligningen – om det så er fra kommunernes side eller fra centralt hold – og at de i virkeligheden slås i hartkorn med de brodne kar. Det var jeg også inde på i min ordførertale.

Så det handler jo om, hvordan man kan engagere mennesker til at gøre den rigtige indsats. Men det er jo fair nok, at vi diskuterer en bund, og hvor I gør det på børneområdet, så gør vi det på ældreområdet. F.eks. er der klippekortordningen, der giver noget frihed for ældre, så de kan have den værdighed, at de selv kan vælge noget og have noget selvbestemmelsesret. Er det ikke også en meget god måde at sige, at der er en fælles service i Danmark, vi gerne vil sikre alle vores ældre? Det er da i hvert fald et spørgsmål, jeg synes er rigtigt at stille Socialdemokratiet.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:41

Kl. 11:44

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak for en god tale i øvrigt. Og nu lidt om kerneopgaven – sådan hørte jeg i hvert fald ordføreren sige det i forhold til ældreplejen. Alt for mange gode danske skattekrone ender ofte i skattely, hvor multinationale virksomheder vil skabe profit på bl.a. ældreområdet. Det er skattekrone, som ellers var tiltænkt de aller mest sårbare borgere. I SF vil vi sådan set ikke afskære private organisationer fra at tage et medansvar for eksempelvis ældreplejen. Det er godt med noget mangfoldighed. Men vi vil rigtig gerne sikre, at skattekrone ikke ender i udlandet, fosser ud af landet i skattely eller for den sags skyld i nogle virksomheders meget dybe lommer.

Spørgsmålet er, om Dansk Folkeparti vil være med til at lukke det hul, som gør det muligt at trække profit ud af velfærdsområderne, så vi i stedet for kan garantere, at pengene, de gode velfærdskrone, bliver brugt til det, de var beregnet til, nemlig velfærd.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:42

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er klart, at det, som det bliver sat op, ikke lyder særlig rart, altså at der sådan er fæle folk udefra, der kommer og haler velfærdskrone ud af vores samfund. Og vi er jo også gået ind i den drøftelse, der har været, om, at man kunne rette reglerne til, så vi er mere sikre på, at pengene, vi bevilger, rent faktisk går til de velfærdsområder, vi gerne vil have.

Men det er klart, at sådan et ideologisk syn, der handler om, at der ikke må være folk, der arbejder med det her uden for den offentlige sektor, og som også kan kere sig om mennesker, der har hjælp behov, har vi ikke. Derfor handler det for os om, om vi kan løse den her opgave, uden at vi nødvendigvis siger, at alt, der er privat, er noget skidt, for sådan er det jo ikke. Der er jo masser af steder i vores velfærdssamfund, hvor mennesker bliver hjulpet af folk, der i udgangspunktet gør det som en forretning, men hvor de faktisk har hjertet på rette sted og gør det godt. Det er jo den balance, vi bliver nødt til at se om vi kan finde, og også gerne på et lidt andet niveau, end det er nu. Vi indgår i hvert fald gerne i diskussionen.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 11:43

Kirsten Normann Andersen (SF):

Men det er jo bare et faktum, at hver eneste gang, der er flere ældre, der får brug for hjælp, bliver det også bare dyrere for samfundet, altså modsat en produktionsvirksomhed. Jo mere vi producerer, jo mere kan vi rent faktisk sælge, og jo mere kan vi tjene. Sådan er det bare ikke, når vi taler om ældrepleje. Derfor giver det jo nogle udfordringer, hvis vi, når flere og flere ældre får brug for hjælp, samtidig også skal generere større og større profit til virksomhedsejere. Det er jo der friskolerne er et godt eksempel. Og man kunne forestille sig, at de penge, der eventuelt måtte være i overskud, når man laver sit arbejde og udfører sit arbejde godt, så kan bruges til ældrepleje igen. Det er jo trods alt vores alle sammens skattekrone, som vi forventer bliver forvaltet på en fornuftig måde og netop bruges til ældreplejen.

Kunne det ikke give rigtig god mening at udtænke en model, der minder om eksempelvis friskolerne?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kan det måske godt, men jeg vil bare sige, at vi jo har privatpraktiserende læger. Det er faktisk en ret vigtig del af vores velfærdssamfund. Jeg tror, at der er rigtig mange danskere, der gerne vil kunne komme til deres læge. Det er jo baseret på, at de gerne må tjene penge. Så laver vi nogle overenskomster og nogle regler for, hvordan det må finde sted. Det er bare for at sige, at det jo ikke nødvendigvis er så sort og hvidt, hvad der er offentligt, og hvad der er privat.

Men det er klart, at når vi går ind på ældreplejen, har vi jo set nogle eksempler på, at der er et firma, der leverer noget ældrepleje og så går konkurs. Så er problemet jo der, at så står kommunen stadig væk med opgaven. Der er jo forskel på en skoproduktion og så på ældrepleje. Der er kommunen jo forpligtet til i morgen tidlig at stå der og hjælpe de ældre borgere, der ikke kan klare sig selv. Det er klart, at det jo er noget, man bliver nødt til at tage stilling til hvordan man håndterer på en ordentlig måde. Man kunne godt forestille sig, at hvis stadig mere blev varetaget af private og ikke af det offentlige, så ville vi få et problem på sådan et område som ældreplejen.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 11:45

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Nu er partiformanden og jeg jo begge to fra Jylland, derude, hvor automatdøre i metroen ikke rigtig går op og i, og hvor man ser en bus lige så ofte, som man ser en albinokalv! Så jeg vil sige, at jeg er dybt bekymret over de bilforhandlinger, som foregår lige nu, for der er altså nogle børnefamilier derude, som ikke har mulighed for at købe de her elbiler. Og jeg kunne godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti vil stå sammen med Nye Borgerlige og garantere, at man altså ikke kommer til at lægge stemmer til en aftale, som gør det dyrere at købe og eje og køre i de her konventionelle biler, som er så nødvendige for børnefamilier, som nogle gange har én bil og nogle gange to biler for at få hverdagen til at hænge sammen derude.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det kan være, at partiformanden giver en tur i Jaguaren, som jeg har forstået er en elbil.

Men det er jo fuldstændig rigtigt set, at der er rigtig mange danskere, som er dybt afhængige af deres bil eller biler, som jeg også nævnte tidligere, for at kunne komme rundt, og som ikke har råd til, i hvert fald ikke på det nuværende grundlag, at købe en elbil, eller som ikke synes, den har en rækkevidde, der er tilstrækkelig osv. Men jeg skal bare lige sige, af vi jo i flere år i Dansk Folkeparti har kæmpet for en omlægning af bilafgifterne – i virkeligheden den model, lidt efter norsk inspiration, som FDM og bilimportørerne også har ønsket sig i mange år, nemlig en omlægning, hvor det er de tekniske ting ved bilen, der afgør beskatningen. Og det var jo for at sikre, at vi herinde lavede en afgiftsmodel, der altid favoriserede den miljørigtige bil. Og så handler det om teknologiudviklingen – så er det bilproducenterne, der i virkeligheden ved produktionen af

deres biler finder ud af at gøre det så godt, som de nu kan, og hele tiden byder sig til med en bil, der er bedre end den, de solgte sidste år. Det kæmpede vi for, da vi sidst diskuterede bilafgifter i sidste valgperiode, og det byder vi selvfølgelig også ind med igen i de diskussioner, der er nu.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:47

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, og det er meget fint, hvad man byder ind med. Men det er ikke det, der bliver lagt op til, og det er tydeligvis heller ikke det, der er et flertal for, altså at det skal være teknisk baseret.

Men hvad er svaret til alle de danskere derude, der må høre, at det godt kan være, at DF byder ind med det her, men at det, hvis det bliver nødvendigt, bare må koste noget mere at køre i konventionelle biler? Og derfor spørger jeg igen: Vil DF lægge stemmer til en løsning, som gør det dyrere at købe og eje og køre i konventionelle biler?

Kl. 11:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, jeg siger jo, hvad vores udgangspunkt er, og det er selvfølgelig at få en omlægning af vores bilbeskatning, der gør, at det altid kan betale sig at lave de mest miljøvenlige biler og byde dem til over for danskerne, så vi kan få – selvfølgelig – en omlægning af den bilpark, vi har, men hvor vi gør det på en, som jeg tror statsministeren normalt ville sige, klog måde. Og det er klart, at jeg ikke kommer til at deponere min forhandlingsret hos Nye Borgerlige. Den har vi selv, og vi går ind i forhandlingslokalet, og så forhandler vi, og hvis vi når frem til et resultat, kan man vurdere os på det resultat, og så kan vi tage en diskussion på baggrund af det.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique, UFG. Værsgo.

Kl. 11:48

Sikandar Siddique (UFG):

Tak for talen. Jeg fornemmer et modsætningsforhold i det, som Dansk Folkeparti gerne vil politisk, og den politik, som Dansk Folkeparti fører. Ordføreren taler om befolkningssammensætning og det, at vi ikke skal modtage flygtninge, men på den anden side er man ikke ambitiøs nok i forhold til klimahandling. Og vi ved jo, at klimakrisen vil forårsage 250 millioner klimaflygtninge, hvis ikke vi gør tilstrækkeligt. Så kan ordføreren ikke lige klargøre det modsætningsforhold, altså at man ikke gør tilstrækkeligt for klimaet, men samtidig vil begrænse antallet af flygtninge og sikre, at der ikke sker en befolkningsudskiftning, når de to ting jo er i modsætning til hinanden?

Kl. 11:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det synes jeg egentlig er et meget mærkeligt spørgsmål at få stillet. Nu har vi haft en diskussion her den sidste knap en time, bl.a. om klimapolitik, bl.a. baseret på, at Dansk Folkeparti er med i de her

forhandlinger om, hvordan vi får omstillet det danske samfund. Men vi tillader os jo bare at stille nogle spørgsmål om, hvad Danmark med 5,6 millioner indbyggere gør i en verden, hvor der vel er ca. 7 milliarder indbyggere.

Nu var statsministeren i Indien, tror jeg det var, og diskuterede klimapartnerskab, og der har det jo langt større betydning, hvad man laver klimamæssigt, end hvad vi laver i Danmark. Vi synes jo, at den måde, vi skal gribe den her opgave an på, er ved, at vi sikrer, at Danmark stadig væk er et rigt og velstående samfund beboet af nogle forhåbentlig glade mennesker, som så kan finde nogle teknologiske løsninger, der gør, at vi i virkeligheden kan sige til omverdenen: Se, her er nogle måder at gøre tingene på, som faktisk er rigtig gode. Kunne I ikke lade jer inspirere af dem, så vi kan tjene nogle penge på det? Det er jo den måde, vi gerne vil gribe det her an på, og vi vil gøre det i en takt, så vi kan gøre det.

Så spørgsmålet synes jeg bare rammer helt ved siden af skiven i forhold til den debat, vi har haft. Og jeg synes netop med det her, at tingene hænger rigtig, rigtig godt sammen.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 11:50

Sikandar Siddique (UFG):

Nu ville jeg gerne følge op på spørgsmålet, men jeg har jo kun ét spørgsmål mere, så nu får ordføreren et andet spørgsmål. Ordføreren tog os tilbage med en historisk reference, og meget har ændret sig siden. Mange partier har i dag adopteret Dansk Folkepartis udlændingepolitik. Alligevel er der noget, som ikke har ændret sig, og det er Dansk Folkepartis syn på vores muslimske medborgere. Da åbningsdebatten jo også er en af demokratiets festdage, vil jeg give ordføreren muligheden for at sige bare én lille pæn ting om vores muslimske medborgere – én lille pæn ting!

Kl. 11:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:51

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg kan godt lide engagement, og at man tager del i debatten, men jeg synes bare grundlæggende, når vi taler om de problemer, vi har på udlændingområdet, at det er så åbenbart, hvad der egentlig er baggrunden for, at vi får et mere splittet Danmark, og at vi får parallelsamfund osv. Jeg synes, det er godt, når der er mønsterbrydere, og jeg synes, det er godt, når der er nogle, der bryder ud af den virkelighed, de ellers har været sat i, f.eks. i et parallelsamfund, og viser, at de faktisk godt kan stille sig op imod det og sige, at det fremover ikke skal være sådan her. Når piger f.eks. tager uddannelser, synes jeg det er rigtig, rigtig godt – unge piger i indvandrer miljøer, der rent faktisk uddanner sig og på den måde også er med til at gøre sig stærke og kan gøre op med nogle af de ting, de måske ellers har fået med fra mellemøstlige, sådan middelalderlige traditioner fra deres hjem. Sådan nogle ting synes jeg vi skal se mere af.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere spørgsmål, og taletiden er også gået. Så tak til ordføreren. Jeg venter med den næste ordfører, for ellers bliver det bare sådan lidt akavet. Så fru Sofie Carsten Nielsen kommer på efter pausen.

Mødet er udsat. Vi starter igen kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 11:52).

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er genoptaget, og vi fortsætter med forhandlingen om redogørelse nr. R 1. Den næste ordfører kommer fra Radikale Venstre. Velkommen til fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, formand. Kære kolleger, kære Danmark, det var jo ikke mig, der skulle have holdt den her tale, men I ved godt alle sammen, hvad der er sket de sidste 24 timer. Jeg står her i dag som ny politisk leder for Radikale Venstre, og det er min og det er hele den radikale folketingsgruppes faste overbevisning, at vi skal sexismen i Danmark til livs – rigtig grundigt. Det har Morten Østergaard betalt en meget, meget høj pris for. Jeg forstår godt, at nogle synes, at det er voldsomme konsekvenser af en hånd på et lår for 10 år siden, men han har sat sig selv til side for vores parti og for kampen mod sexismen; her skal bare mere end en sag og et navn til. Vi vil have gjort op med en rådden kultur, ikke bare her på Christiansborg, men i hele det danske samfund. Vi har meget at gøre hos os. Jeg håber også, at I vil kigge indad i jeres partier; I har meget at gøre.

I 115 år har mit parti kæmpet for forandring. Uagtet tingenes og verdens tilstand er vi fortsat med at gå fremad, fortsat med at tro på det formål, der løber som en rød tråd igennem vores historie helt tilbage fra 1905: at vi vil sætte mennesker fri til at leve liv, der giver mening for dem. Den kamp fortsætter, og det er derfor, at jeg står her i dag.

Før folketingsvalget i 2019 gav vi danskerne en garanti – en garanti for mindre symbolpolitik, for flere rigtige løsninger og for en ny kurs for Danmark. Dengang knyttede håbet om forandring sig mere end noget andet til ønsket om klimahandling, og det gør det stadig. Det ser jeg, når jeg møder den unge klimaaktivist på Slotspladsen eller herinde og ser håbet i hendes øjne svinde, mens stædigheden tager over: I skylder os en fremtid! Og det hører jeg, når jeg taler med chefen for en af Danmarks største virksomheder, der faktisk ikke forstår, hvorfor Christiansborg har så svært ved at se den gode forretning i grøn forandring: Kom nu i gang! Og det mærker jeg, når alt fra fagforeninger til topøkonomer efterlyser en grøn skattereform, men savner initiativ herfra: Hvad venter I på?

Danmark kræver grøn handling. Og selv om ungdommen, erhvervslivet, videnskaben, store dele af befolkningen jo langsomt mister troen på, at Christiansborg kan levere, så tror jeg stadig væk på, at vi kan skabe forandringen – fredeligt, hurtigt, sammen. For danskerne har jo vist os vejen. Ved folketingsvalget rejste de sig i stort tal og stemte vores land i en ny retning, en grøn retning. Befolkningen skænkede os grundlovsdag 2019 det grønne mandat, et Folketing i Danmark nogen sinde har fået. Har vi levet op til tilliden? Desværre ikke – ikke endnu.

Kl. 13:05

Det grønne Folketing nogen sinde venter stadig på, at regeringen bekender kulør, for regeringen taler grønt, men handler stadig mest sort og langsomt. Man vil nå det fælles klimamål i 2030, der skal sikre, at kloden ikke brænder sammen om ørerne på os, med et teknologiquickfix, den såkaldte hockeystav, som vi også har talt om her. Men problemet med regeringens hockeystav er jo, at den mere og mere ligner en tryllestav – som fru Sophie Løhde også sagde – som på magisk vis skal få klimaproblemerne til at forsvinde lige inden deadline. Men sådan hænger verden ikke sammen. Derfor forsøgte statsministeren sig også i sin åbningstale med noget, der helt sikkert var med en god intention, men som også lidt var en

retorisk feberredning. 10 milliarder gode intentioner kan jo ikke skjule, at vi skal have skåret 10 millioner konkrete tons CO₂ ud af vores klimaregnskab inden 2025. Og flotte ord og formfuldendte hockeystave batter ikke; det er kun handling, der tæller.

For virkeligheden kalder her: Vores marker tørrer ud i rekordvarme somre, vores kældre oversvømmes i rekordvåde vintre, indlandsisen smelter, verdenshavene stiger – det er ekstremt vejr, der nu er hverdag i Danmark. Og ja, det lyder voldsomt, men klimakrisen truer vores børn og børnebørns muligheder for netop at leve meningsfulde liv på den her planet. Og regeringens svar er: Lad os gøre benzinbiler billigere og de grønne biler dyrere. Det synes jeg er mangel på grønt lederskab.

Vi er altså i færd med at give en ødelagt fremtid videre til vores børn, som de ikke selv kan reparere, uanset hvad de gør. Og jeg hører, at regeringens argument er: Selvfølgelig skal vi gøre Danmark grønnere, men det må bare ikke koste arbejdspladser, lighed eller velfærd. Jeg siger bare: Tænk, hvis tankegangen havde været den samme dengang i 1886, hvor Carl Benz opfandt verdens første bil, eller da Henry Ford i 1908 satte sin Ford T i masseproduktion; vi kan ikke give verden biler, for tænk på alle de arbejdsløse hestekuske, som det vil skabe.

Forestil jer alle de arbejdspladser, al den velstand, al den velfærd, som verden var gået glip af, hvis vi dengang havde lyttet til dem, der hellere ville sætte tiden og verden i stå end at træde et skridt fremad i historien. For når hestekuske kunne blive taxachauffører, kan tankpassere selvfølgelig også passe elladestandere. Og når afgifter kan bruges til at betale tidlig pension, kan de også bruges til at gøre Danmark grønnere.

Så de dårlige undskyldningers tid er bare forbi, venner. Vi politikere siger i kor hele tiden, alle steder: Vi er den første generation til at mærke klimaforandringerne, men den sidste, som kan gøre noget ved dem. Men så lad os da *gøre noget ved dem!* Jeg vil ikke længere lade stå til. Så her er et forslag: Lad os give danskerne en ny garanti, en klimagaranti. Jeg vil for min del garantere, at vi radikale i det her efterår ikke lægger stemmer til en ny finanslov, medmindre vi får sat Danmark på sporet mod en mærkbart grønnere fremtid. Så det er mit løfte til danskerne her på min allerførste dag som partileder.

Hvis Venstre og Socialdemokratiet vil være med, kan vi udvide garantien. Sammen kunne vi jo en masse; gøre regeringens forslag om 500.000 grønne elbiler i 2030 til 1 mio. grønne biler; vi kunne forvandle grøn skat fra abstrakte principper til konkret virkelighed i de butikker, som danskerne køber deres varer i, så det faktisk bliver billigere at købe grønt og dyrere at købe sort. Og endelig kunne vi lave det kursskifte, der gør, at vi ikke skubber de nødvendige CO₂-reduktioner foran os, men handler nu.

Regeringens eget Klimaråd har jo vist vejen. For det handler ikke bare om, hvor vi er i 2030; det handler om, hvor meget CO₂ vi udleder på vejen derhen – og der er ikke nogen, der bliver foregangsland af at vente. Alt det kunne vi jo så samle i én stor plan, som er grøn og økonomisk ansvarlig, og som garanterer, at vi i 2025 både får reduceret vores CO₂-udledning markant og har råd til den velfærd, vi ønsker, og som giver os de kolleger, vi skal bruge, uanset om vi arbejder i det offentlige eller i det private. Og partierne til højre og til venstre for regeringen er jo klar; hvad venter vi på?

Så min garanti i dag er en garanti om handling til alle jer, der så længe har krævet grøn forandring. Nu er det op til os at finde modet. Tør Venstre og Socialdemokratiet være med i sådan en udvidet garanti? Det bliver svært. Vi skal træffe hårde beslutninger, store valg. (Første næstformand (Karen Ellemann): Og min garanti er, at vi skal overholde taletiderne, og de 10 minutter er langt overskredet). Og derfor slutter jeg nu. For jeg er sikker på, at vi sammen kan lykkes, hvis vi gør det nu.

Kl. 13:11

Kl. 13:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Er der et forslag til vedtagelse til forhandlingerne? (*Sofie Carsten Nielsen* (RV): Det er der ikke herfra, nej). Det er der ikke. Godt.

Så er der en lang række ordførere, som gerne vil stille spørgsmål, og den første, der får ordet til det, er hr. Hans Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:11

Hans Andersen (V):

Tak for det. Og tak for talen holdt i en svær situation. Jeg vil spørge til diskussionen om beskæftigelse. Der er jo lavet et forståelsespapir, og jeg vil bare spørge ordføreren, om det er korrekt forstået, at når der i forståelsespapiret står, at initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, modsvares af andre, men ikke nødvendigvis samtidige tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende; så skal initiativer, der reducerer beskæftigelsen modsvares en til en med initiativer, der øger beskæftigelsen strukturelt. Jeg spørger interesseret, fordi det jo er vigtigt, at vi fortsætter med den fremgang, vi har set i Danmark, og der handler det også om, at mennesker har et job. Tak.

Kl. 13:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at vi kommer til at mangle rigtig mange mennesker på det danske arbejdsmarked – vi kommer til at mangle over 40.000 faglærte i 2025. Det kan nogle gange være lidt svært at forholde sig til i en krisetid, hvor der også er mennesker, der mister deres job, men hvis ikke vi tager hånd om det derude, bliver det jo endnu sværere for endnu flere. Så det er helt afgørende for os, at de mennesker, man tager ud af arbejdsmarkedet, bliver erstattet, for det er rygraden i en ansvarlig økonomi.

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Hans Andersen.

Kl. 13:13

Hans Andersen (V):

Tak for det. Så står det jo lysende klart for alle, at Enhedslistens fortolkning af forståelsespapiret er forkert, for vi taler her om strukturel beskæftigelse. Vi må jo forstå det sådan, at man nu er tæt på at lave en aftale om tidlig pension til Arne. Det reducerer den strukturelle beskæftigelse med 9.000, og der er spørgsmålet så til Radikale: Hvilke tiltag finder Radikale så der skal tages som modgående initiativer?

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet. Det er jo netop forståelsespapiret, der sikrer, at det skal der leveres modsvar til. Jeg er ikke helt klar over, hvor langt den aftale er, men til gengæld er det så regeringens ansvar at levere bud på det. Vi kommer meget gerne med masser af konstruktive bud på det, men det er jo dem, der trækker mennesker ud af arbejdsmarkedet, der skal levere de nye mennesker, så vi har en fortsat ansvarlig økonomi.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det og tak til ordføreren for talen og velkommen til i den nye rolle. I forbindelse med valgkampen i 2019 var Det Radikale Venstre nok det parti, der vel allermest bekæmpede tanken om et udrejsecenter på øen Lindholm. Det lykkedes jo så også at komme igennem over for den socialdemokratiske regering med, at man skulle droppe planerne om det her hjemrejsecenter på øen Lindholm. Men man stillede vel samtidig i udsigt, at der så skulle ske noget andet. Og de mennesker, som så stadig væk er på udrejsecenteret Kærshovedgård i Jylland, er jo nogle folk, som for en stor dels vedkommende har begået noget virkelig alvorlig kriminalitet, altså det er narkoforbrydelser, det er voldtægtsforbrydelser, det er beskyldninger om krigsforbrydelser, der er tale om, osv.

Så hvad er egentlig Det Radikale Venstres bud på, hvad der skal ske med de her mennesker, og hvornår skal der ske noget? Ved man i Det Radikale Venstre noget, som vi ikke har kunnet få ud af Socialdemokratiet? For nu har man jo ansvaret for den situation, vi er i, og så må man også have ansvaret for at finde en anden løsning end den, vi andre var nået frem til.

Kl. 13:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Altså, Lindholm var jo et helt ekstremt dyrt og mystisk projekt, der også satte en anden kommune i landet i en meget svær situation. Det her kan gøres langt smartere. Og ja, vi går stærkt ind for også at finde nye udrejsecentre og skille de grupper ad, der er på Kærshovedgård, men vi afventer regeringen. Det er trods alt regeringen, der skal komme med et udspil til, hvordan det kan være. Vi havde nogle forslag med i valgkampen, f.eks. at Sjælsmark kunne bruges til det, men det er regeringen, vi venter på et udspil fra.

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ordføreren siger »langt smartere«, men det drejer sig om, at de her mennesker slet ikke er i Danmark. Et af hovedproblemerne med dem, der er på tålt ophold, er jo, at de ikke vil medvirke til deres hjemrejse, og så vil hjemlandet ikke tage imod dem. Så så længe de får lov til bare at dandere den i Danmark og gå ind og ud af et udrejsecenter og leve deres liv i Danmark, hvorfor tror fru Sofie Carsten Nielsen så, at de her mennesker lige pludselig begynder at ville medvirke til deres hjemrejse? Altså, det er jo folk, der også i hjemlandet sikkert er kendt for nogle ret bestialske ting, og de er da ikke interesseret i at rejse hjem til deres hjemland, og så hænger vi på dem i Danmark. Så det der med at finde på smartere løsninger, fordi man ikke lige ville øen Lindholm, er jo fint nok, men kunne man så ikke nu her fem kvartaler efter valgkampen finde ud af, hvad de smartere løsninger så er?

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:16

Kl. 13:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

For mig ville det smarte være at udnytte et af de mange centre, der står tomme i dag, og så bruge det i stedet for at bruge millioner af kroner på at oprette noget nyt. Det er vel egentlig ret enkelt.

Kl. 13:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 13:17

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg forstår De Radikale på den måde, at man insisterer på, at forbedringer af et udsultet velfærdssamfund skal modsvares af et såkaldt større arbejdsudbud. Men det betyder jo reelt bare, at der er nogle mennesker, der kommer til at stå i kø i jobcenteret og dér være nødt til, hvis de er sultne nok, også at være klar til at tage lige præcis det job, der er til rådighed uanset løn og uanset arbejdsforhold. Men lavtlønsstillinger i et presset arbejdsmiljø er også det, der sender tusinder og atter tusinder i kø til sygedagpenge og førtidspension. Er det virkelig helt utænkeligt, at De Radikale kunne se fidusen i at investere i eksempelvis et godt arbejdsmiljø, også på velfærdsområderne, for på den måde at forebygge store nedslidninger og en stor regning til efterkommerne?

Kl. 13:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er ikke bare ikke utænkeligt, det kommer vi til i vores eget finanslovsforslag. Det er en rigtig god idé at investere i bedre arbejdsmiljø. Det er vi hundrede procent for. Men jeg vil gerne anfægte præmissen for, at det at skaffe flere mennesker i arbejde skulle betyde, at nogle står udsultet i et jobcenter – det gør det ikke. Det betyder flere mennesker i arbejde, hvis vi afskaffer modregningen for folkepension eller gør den mindre – så får vi flere mennesker, der har mulighed for at arbejde; der er masser og masser af forslag.

Vi kan også sænke grænsen for, hvornår folk må komme udefra for at arbejde her i Danmark. Det koster ingenting, og det fører til masser af mennesker, der kan bidrage, bl.a. nogle af de 40.000 faglærte, som vi kommer til at mangle, fordi vi desværre ikke når at uddanne nok til det – det skal vi også investere i. Og hvis vi skal have råd til at investere i det, skal der jo være nogle til at udfylde jobbene imens, ellers kommer pengene ikke i kassen.

Kl. 13:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 13:19

Kirsten Normann Andersen (SF):

Lad mig tage et område, som jeg kender rigtig godt til, nemlig ældreområdet, men det kunne også være daginstitutionsområdet. Der ved vi, at rekrutteringen også hænger sammen med, at man kan tilbyde folk en ordentlig løn, tilbyde folk nogle ordentlige arbejdsforhold og tilbyde folk muligheden for at løse opgaverne. Så rekruttering til stillinger i fremtiden hænger jo netop sammen med, at man også er indstillet på at investere i velfærd og sikre nogle ordentlige vilkår. Så kommer det for øvrigt også borgerne til gavn i sidste ende. Kunne det ikke give mening at give velfærden en ordentlig skalle, sådan at vi faktisk kan forebygge nedslidning i fremtiden?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Også det går vi ind for, og også det sætter vi penge af til i vores finanslovsforslag. Vi ønsker også at investere, både i velfærd, i bedre arbejdsmiljø og i bedre normeringer, som jo også er bedre arbejdsforhold for pædagogerne. Alle de ting er vi også tilhængere af, og det kræver igen, at man så faktisk har råd til det, og at man derfor sikrer en ansvarlig økonomi. Og rygraden i en ansvarlig økonomi er, at der er nok mennesker i arbejde – det er det, der sikrer, at vi har penge til at investere i velfærd.

Kl. 13:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:20

Rune Lund (EL):

Tak for en tale i en svær situation. Jeg bliver desværre nødt til at stille et spørgsmål, som vedrører en ting, som er en væsentlig forhindring, i forhold til hvordan Enhedslisten og Radikale sammen kan presse på for at få hævet ambitionerne på klimaområdet. For det er jo sådan, at man i Det Radikale Venstre i september holdt et landsmøde og i den forbindelse meldte ud, at regningen for den grønne omstilling skal finansieres ved at lave ulighedsskabende og asociale reformer.

Konkret foreslog Radikale, at det såkaldte arbejdsudbud skal øges med 10.000 personer. De største kilder til at øge arbejdsudbudet i de senere år har jo netop været en sænkelse af skatterne for dem i toppen, en højere pensionsalder, forringelser af efterløn, udhuling af overførselsindkomster og hele den stribe af reformer, som pisker rundt med syge og arbejdsløse, og det er reformer, som har forringet forholdene for lønmodtagere, som de er flest.

Så hvorfor er det sådan, at regningen ifølge De Radikale skal sendes til dem, som har mindst?

Kl. 13:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er det heller ikke. Det er simpelt hen forkert. Vi har ingen planer om at sende regninger efter syge og arbejdsløse. Man kan godt få flere mennesker i arbejde på rigtig mange andre måder. Det gjorde jeg lige rede for. Man kan afskaffe modregningen i folkepensionen, og man kan lette skatten i bunden. Det er rigtig godt for mange, og det får man også mennesker i arbejde af. Man kan fremrykke den aftale om pensionsalder, samtidig med at man forbedrer seniorpensionen, eller man kan sænke grænsen for, hvornår man vil have mennesker hertil. Det giver ingen regninger til syge og arbejdsløse, det giver bare flere mennesker til at besætte de job, som vi ikke har mennesker til nu.

Kl. 13:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rune Lund.

Kl. 13:22

Kl. 13:25

Rune Lund (EL):

Jeg synes, det er rart, at vi kan få en konkret diskussion her. For jeg hører forslag, som vil forringe pensionsforhold yderligere, jeg hører forslag, som kan føre til øget social dumping. Men det, som jeg i virkeligheden allermest godt kunne tænke mig at Det Radikale Venstre gjorde, var, at I nu, hvor I går så utrolig meget op i, at arbejdsudbuddet skal øges med 10.000 personer, så fremlægger konkret, hvordan I vil sikre, og hvordan I vil foreslå, at arbejdsudbuddet kommer til at blive øget med 10.000 personer. Det synes jeg I skal gøre, for så tror jeg, at vi alle sammen kan få syn for sagn i forhold til at se, hvad det er for en ulighedsskabende og asocial politik, som I desværre står for i det daglige arbejde her på Christiansborg.

Kl. 13:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Og tiltaleformen »I« er sådan set også at betragte som direkte tiltale. Jeg beklager at måtte påtale det, men man anvender ikke direkte tiltale i Folketingssalen.

Det er ordføreren. Værsgo.

Kl. 13:23

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror aldrig, at vi kommer til at enes om, hvordan vi anser økonomi, hr. Rune Lund, men jeg synes egentlig, det er nogle lidt voldsomme beskyldninger. Vi skal nok fremlægge vores 2025-plan med vores bud, men det er jo ikke os, der har stillet forslag om at trække 9.000 mennesker ud af arbejdsstyrken, og derfor bør det vel heller ikke være os, der har ansvaret for at levere forslagene til det.

Vi går ikke op i arbejdsudbud. Vi går op i, at der er råd til at investere i den grønne omstilling, at der er råd til velfærd i fremtiden, at vi ikke lægger regningen hos vores børn. Det er det, vi går op i; det er det, en ansvarlig grøn økonomi betyder for os.

Kl. 13:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil gerne lige holde lidt fast i hele den her diskussion om Arne-pensionen og de konsekvenser, som den jo har. Nu har jeg også prøvet at sidde i regering, og jeg tænker lidt, at hvis vi nu skulle igennem med noget, som ville gøre Danmark 10 mia. kr. fattigere, og hvor vi hvert år skulle bruge 3-4 mia. kr., eller hvor det nu ender, så ville der nok have været et støtteparti, der havde tænkt: Kan de bare lige gøre det uden om os?

Derfor kunne jeg bare godt tænke mig at høre, hvor Det Radikale Venstre egentlig står i den her diskussion. Man kan jo vælge at sige, at det må regeringen gøre, og at man i den her diskussion er sat ud på et sidespor, eller man kan aktivt gå ind og sige: Kære regering, vi er støtteparti for jer; det her kan I simpelt hen ikke gøre, og hvis I gør det, har det nogle konsekvenser, eller også skal der komme noget andet i stedet for.

Det ville selvfølgelig ligge mig fjernt at ønske, at det skulle gå galt for den her regering. Det ville da være ærgerligt. Men jeg tror faktisk, at vi langt hen ad vejen er enige i lige præcis det her spørgsmål, og jeg kunne godt tænke mig, at der kunne lukkes lidt op for posen, med hensyn til hvordan De Radikale har tænkt sig at reagere, når nu den aftale kommer i morgen, eller hvornår den nu kommer.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det tror jeg at vi har redegjort for for længst, men jeg vil gerne gøre det igen. Vi har for længst besluttet, at vi ikke er sat i verden for at være imod andre partiers prioriteter, men vi er sat i verden for at have råd til den grønne omstilling, for at nå vores mål og for fremadrettet at have en ansvarlig grøn økonomi. Det er det, vi har forsikret os om i det forståelsespapir, som Socialdemokraterne er forpligtet på og skal leve op til. Deri står jo, at tager man mennesker ud af arbejdsmarkedet, er man forpligtet til at sørge for, at der kommer mennesker ind på arbejdsmarkedet; det er den garanti for, at vi kan levere på de forpligtelser, som vi mener vi har.

Kl. 13:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:25

Søren Pape Poulsen (KF):

Det lyder jo godt, hvis jeg hørte rigtigt. Det, jeg hører, er, at hvis der bliver indgået en sådan aftale, kan jeg gå ud fra, at det er i finansloven, at man skal komme med andre initiativer, der kan veje det op. Det går jeg så ud fra har været Det Radikale Venstres krav til sådan en finanslov, for ellers har regeringen ikke flertal for en finanslov, eller hvordan skal det forstås?

Kl. 13:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er korrekt forstået, at vi hvert år senest på finansloven gør det op. Det havde da været smukt, hvis det allerede var på plads, men altså senest på finansloven, og så må vi jo gøre op, om der er en tydelig og klar retning og en plan for, hvordan de mennesker skal findes.

Kl. 13:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:26

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak, og tusind tak for talen. Som jeg opfatter Det Radikale Venstre, er det et parti, som står last og brast med FN og mere eller mindre bifalder alt, der kommer fra FN's hovedkvarter i New York. Om det så er verdensmål, flygtninge, konventioner eller noget helt fjerde. Men hvordan ser Det Radikale Venstre på kernekraft? Er Det Radikale Venstre også på det punkt enig med FN, hvis klimapanel i en rapport har slået fast, at vi har meget travlt, hvis vi skal holde de globale temperaturstigninger på 1,5 grader, og at det sandsynligvis ikke kan lykkes uden større brug af kernekraft?

Kl. 13:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Kl. 13:30

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er godt. Tak for spørgsmålet og for anledningen til at vise lidt uenighed med FN måske i den her sammenhæng. Det er egentlig allermest, fordi vi ikke mener, at det for Danmark er vejen frem, fordi vi er så heldige, at vi i forvejen på en lang række andre og langt grønnere energiformer kan komme til at levere 100 pct. vedvarende energi. Vi kommer ikke til at blande os i, hvordan andre lande laver den sammenblanding, men nej, jeg tror ikke på, at vi skal indføre kernekraft i Danmark.

Kl. 13:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:28

Mette Thiesen (NB):

Så er FN's verdensfjerne verdensmål sagen for Det Radikale Venstre, men det er FN's anbefaling om kernekraft åbenbart ikke. Med svaret kan jeg også næsten regne ud, at Det Radikale Venstre ikke vil stemme for Nye Borgerliges forslag om at gøre det muligt at tilrettelægge den offentlige energiplanlægning ud fra den forudsætning, at kernekraft kan anvendes. Men så kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, formanden, om der er andre anbefalinger fra FN's klimapanel, som Det Radikale Venstre også vil hælde ned ad brættet.

Kl. 13:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det ved jeg ikke, for dem har jeg ikke lige liggende heroppe, men det er der sikkert. Der er også rigtig mange, vi går ind for, men vi skriver ikke under på hvad som helst, bare fordi det kommer fra FN. Men verdensmålene er jo bare mål på papir. Det, der er vigtigt ved dem, er, hvis vi kan implementere dem, sådan som danske virksomheder sammen med alle mulige andre virksomheder verden over er i gang med, for det synes jeg er sindssyg vigtigt og et vildt imponerende arbejde, altså at det faktisk er rigtigt forankret i civilsamfund og virksomheder.

Kl. 13:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:29

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet, og tak for talen. Jeg bemærkede, at fru Sofie Carsten Nielsen i sin tale sagde – og jeg citerer: Klimakrisen truer vores børn og børnebørns mulighed for at leve et meningsfuldt liv på denne planet. Citat slut. Min tidligere kollega i Folketinget, Merete Riisager, har lige udgivet bogen »Selvbyggerbørn«, og i parentes bemærket har den fået rigtig gode anmeldelser, og her advarer hun imod tendensen til, at de voksne inducerer angst i børn specielt i forhold til problemer, som ligger fuldstændig uden for børns muligheder at gøre noget ved. Jeg er enig med fru Merete Riisager, og derfor vil jeg spørge fru Sofie Carsten Nielsen, om hun slet ikke kan se et problem i at stå på Folketingets talerstol og fyre op under den her form for angst hos børn? Tak for ordet.

Kl. 13:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er et godt spørgsmål og et relevant dilemma. Man skal selvfølgelig hele tiden balancere det, og det var også derfor, jeg endte med at tale om alt det, vi kunne, hvis vi ville handle sammen, fordi der er masser af muligheder. Jeg tror, det kan blive en fantastisk fremtid. Men virkeligheden er bare, at hvis ikke vi handler, kan det blive rigtig besværligt. Det var det, jeg forsøgte at balancere, og nu taler jeg også til jer, og I er jo ikke børn.

Kl. 13:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Henrik Dahl.

Kl. 13:30

Henrik Dahl (LA):

Jeg synes godt, at vi kan få lidt mere uddybning af, hvad Det Radikale Venstre helt konkret vil gøre for at undgå at inducere den her angst. Jeg er selv sundhedsordfører, og vi har arbejdet rigtig meget under coronakrisen med netop ikke at få det til at blive til angst, fordi den er uproduktiv, men til at blive til, at man tager tingene alvorligt, for det er nødvendigt. Så hvad vil Det Radikale Venstre helt nøjagtig gøre for, at børn ikke kommer ind i denne virkelig ukonstruktive angst på grund af noget, som de ikke kan gøre ved?

Kl. 13:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror, vi er nødt til at inddrage både børn og unge meget i debatten, gøre den konstruktiv, relevant og vedkommende, men først og fremmest er vi nødt til at handle for at leve op til det grønne mandat, vi har fået. For måden at modvirke angsten på er ved troværdigt at vise, at vi handler på det mandat. Det har de krav på, det skylder vi, og det skal vi.

Kl. 13:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:31

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Tak for en god tale i en svær situation. Jeg vil gerne spørge ind til den grønne del. Jeg lægger mærke til, at Radikale Venstre både på talerstolen og i pressen tordner mod regeringen for klimanøl og jo faktisk truer med valg og truer med ikke at stemme for finansloven. Det synes jeg giver mening, men vi blev simpelt hen så skuffede i Alternativet, da De Radikale både stemte imod solcelleordning, klimaafgift på kød og afvikling af olie- og gasboringer i Nordsøen. Derfor er jeg nødt til at stille sådan et lidt hårdt spørgsmål: Er De Radikale ikke en del af det klimanøl, som man berettiget beskylder regeringen for? Hvordan skal vi tro på Det Radikale Venstres grønne intentioner den her gang, når man f.eks. stemte imod den kødafgift, som kunne have fået os i gang for længst med at få taget hul på CO₂-afgifterne?

Kl. 13:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Kl. 13:35

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet. Jeg tror, vi er enige om, at det f.eks. er på tide at stoppe den ottende udbudsrunde i Nordsøen. Det er ikke klimanøl, det er handling, der er påkrævet nu. Jeg håber også, vi er enige om, at vi virkelig har brug for en grøn skattereform med en ensartet CO₂-afgift, for det er jo måden at få den bredest mulige grønne omstilling på, i øvrigt på den billigst mulige måde. Det er det konkrete, vi synes er de vigtigste håndtag, og ikke en kødafgift i sig selv.

Kl. 13:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 13:33

Torsten Gejl (ALT):

Det er klart, at kødet jo vil blive dyrere via en generel klimaafgift, men vi kunne bare være kommet i gang, og det var det, jeg sagde. Men noget af det, som jeg synes var rigtig spændende i ordførerens tale, var, at finansloven skal signalere en mærkbar grønnere fremtid, som jeg forstod det. Der blev faktisk givet en garanti om, at det af den skulle fremgå, at der var mulighed for en mærkbar grønnere fremtid. Det bliver vi selvfølgelig rigtig glade for, men det er også lidt elastik i metermål, for vi mangler jo nogle succeskriterier. Hvad skal der til – og på hvilke områder – for at De Radikale vil stemme for den finanslov?

Kl. 13:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:34

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Der skal det til, at vi reducerer CO₂ i overensstemmelse med Klimarådets anbefalinger, som er fagkundskaben, videnskaben og i øvrigt det, som et bredt, bredt udsnit af dansk erhvervsliv, civilsamfundsorganisationer og alle mulige andre kræver og kalder på.

Kl. 13:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Ulla Tørnæs fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:34

Ulla Tørnæs (V):

Tak, og mange tak for talen. Det var jo en rigtig fin tale, ovenikøbet i en svær situation, men velkommen i den nye rolle.

Det var en fin tale, men jeg må indrømme, at jeg godt nok har svært ved at genkende Det Radikale Venstre. I svaret til min gode kollega Hans Andersen om, hvad der skal modsvare den reduktion i arbejdsudbuddet, som regeringen ser ud til at ville gennemføre sammen med et flertal i Folketinget, overlod fru Sofie Carsten Nielsen regeringen til at komme med et bud. Og det samme gjaldt sådan set i svaret til hr. Søren Pape Poulsen. Så jeg har godt nok, må jeg tilstå, svært ved at genkende Det Radikale Venstre, der plejer at være noget mere fremme i skoene om, hvad det er for en politik, man gerne vil have ført.

Det bringer mig så til at spørge om noget, som Sofie Carsten Nielsen ikke var direkte inde på, men alligevel kredsede om, nemlig ambitionsniveauet i regeringens finanslovsforslag omkring den grønne omstilling. Mener Sofie Carsten Nielsen, at det er tilstrækkeligt? Vil man være med til at bruge af det økonomiske råderum for at sikre en omstilling af bilafgifterne?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålene. Grunden til, at jeg svarede sådan, er jo, at jeg synes, at regeringen skylder – for det er da regeringen, der tager mennesker ud af arbejdsmarkedet – at komme med nogle forslag. Til gengæld remsede jeg en række forslag op i svaret på spørgsmålet fra hr. Rune Lund: international rekruttering, lempelser af skatten i bunden, ingen modregning i pension. Det giver mennesker i arbejde. Så det er nogle af de konkrete forslag.

Ja, vi tror simpelt hen ikke på, at vi kan nå vores mål, hvis ikke vi også skaffer os et permanent grønt råderum, der sikrer, at der hele tiden er råd til at investere i den grønne omstilling.

Kl. 13:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:36

Ulla Tørnæs (V):

Betyder det så, at Det Radikale Venstre ikke vil stemme for finanslovsforslaget, såfremt det ikke imødekommes i forbindelse med de forestående forhandlinger?

Kl. 13:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:36

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det var jo de 10 milliarder gode intentioner, der kom her. Det er jo godt, at der nu er lovet penge, i hvert fald i en midlertidig periode, til et grønt råderum. Det, vi kommer til at måle regeringen på, er, om der også bliver leveret på den grønne bundlinje, og det er CO₂-reduktioner, det skal kunne måles i.

Kl. 13:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:37

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Nu hørte vi hr. Henrik Dahl tale om angst i relation til klima – klimaangst. Jeg kender rigtig mange mennesker, som lider af en anden form for angst, nemlig angsten for Det Radikale Venstre, som jo naturligvis ikke retter sig så meget mod fremtiden, men i vidt omfang mod fortiden, altså mod den måde, som Radikale Venstre har kørt Danmark i sæk på i forhold til udlændingepolitik og EU-dagsordener osv. Og når nu hr. Dahl har bragt angst ind i Folketingssalen i dag, så kunne jeg bare i den forbindelse tænke mig at spørge, om fru Sofie Carsten Nielsen er enig med statsministeren i, at udlændingepolitikken har slået fejl, for det er jo nok et af de mest angstprovokerende områder overhovedet for mange mennesker derude at tænke på, altså at Det Radikale Venstre skulle komme til at få indflydelse på udlændingepolitikken igen. Og der tror jeg, at fru Sofie Carsten Nielsen kunne slå et stort slag for at bekæmpe angsten i dag, hvis hun ville erklære sig enig med statsministeren.

Kl. 13:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Man er jo fristet til at spørge, om hr. Morten Messerschmidt også går rundt og er angst for Radikale Venstre. Men jeg vil holde mig til spørgsmålet.

Ja, der er da begået fejl i udlændingepolitikken gennem årene. Det tror jeg da er helt reelt og banalt, og det vil der formodentlig også blive gjort fremover. Det handler jo om, hvordan vi løser problemer. Der er også begået fejl med støtte fra Morten Messerschmidts parti, fordi man har fokuseret på symboler i stedet for på at løse de rigtige problemer, der ville sikre, at mennesker kom i arbejde, deltog i samfundet. Man har brugt mange kræfter på at udskamme bestemte befolkningsgrupper i stedet for på at inddrage dem.

Men, ja, jeg er sikker på, at der også er begået fejl af mange andre, herunder også af De Radikale.

Kl. 13:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:39

Morten Messerschmidt (DF):

Det tror jeg vil blive taget vældig godt imod ude i befolkningen. Og så ville det være spændende, om så også fru Sofie Carsten Nielsen ligesom statsministeren kunne komme lidt ind på, hvad man så skulle gøre for at rette op på fortidens fejl. Altså, kunne vi f.eks. forvente, at Det Radikale Venstre ville synes, at det var en god idé at sende kriminelle udlændinge ud af Danmark? Kunne vi forvente, at det for Det Radikale Venstre kunne være en løsning, at man begynder at have hårdere straffe, højere bøder, opholdsforbud, altså alle de ting, som sådan set på et tidspunkt kun var Dansk Folkepartis idéer, men som nu har bredt sig til andre partier?

Er vi i den lykkelige – og i hvert fald angstdecimerende situation – at De Radikale også nu begynder at bevæge sig ud i virkeligheden?

Kl. 13:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ude i virkeligheden er dér, hvor de rigtige problemer er, som kræver løsninger, og der er det jo, man må tage stilling til hvert enkelt forslag. Løser de her forslag rent faktisk nogle problemer? Gør de, at mennesker lever bedre sammen? Skabes der mere tryghed med de forslag? Det tager vi stilling til konkret. Nogle gange gør der. Vi har f.eks. selv været med til at revidere vores forhold til zoneforbud, fordi man i de udsatte boligområder beder om, at det her kan blive taget i brug, for det skaber øget tryghed.

Omvendt må man sige, at det ikke skaber øget tryghed at kalde alle indvandrerdrenge for et problem. Det skaber splittelse, og den vej vil vi ikke.

Kl. 13:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:40

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen. Statsministeren sagde i sin åbningstale en masse pæne ting om, at vi skal bevare og udbygge vores digitale førerposition. Jeg var noget forundret over den melding. Regeringen foreslår nemlig store besparelser på en række områder, der er helt centrale for digitaliseringen, i sin finanslov. Det gælder bl.a. Datatil-

synet, Styrelsen for It og Læring, som bliver skåret rigtig meget, og Digitaliseringsstyrelsen. Bredbåndspuljen vil man fjerne helt.

Jeg vil derfor gerne høre, om Det Radikale Venstre mener, at der er en sammenhæng mellem statsministerens retorik og regeringens finanslovsudspil på det digitale område.

Kl. 13:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes faktisk, det er super relevant lige nu. Altså, vi er vel nærmest stadig væk midt i corona, og der er en masse læring, vi kan tage. Jeg har hørt tale om, at vi har taget spring, der tager 2 år, på 2 måneder – og det skal vi jo benytte os af. Jeg hørte også statsministeren i sin tale netop tale om, at der skulle komme en digitaliseringsstrategi. Det synes jeg er rigtig vigtigt at vi også får med ind i finanslovsforhandlingerne. For jeg er enig i, at der skal investeres massivt i det her, og for mig vil det være helt åbenlyst, at vi investerer netop nogle af de midlertidige midler i digitalisering, for det er nu, vi kan hæve gevinsterne. Så er det da selvfølgelig lidt skævt, hvis man samtidig skærer ned.

Kl. 13:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 13:41

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for, at ordføreren er enig i, at det virker mærkeligt, at en ting er en ny strategi, men at vi jo ikke er kommet ret meget videre, hvis der ikke er nogen, f.eks. Datatilsynet, som kan håndtere opgaven og vejlede virksomhederne i, hvordan de skal håndtere persondataforordningen. Så jeg vil bare gerne lige have bekræftet, at Det Radikale Venstre ikke kommer til at hænge på en finanslov, hvor man nedprioriterer det digitale område på den måde, som man har lagt op til i regeringens finanslovsudspil.

Kl. 13:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi lægger i vores eget finanslovsudspil i hvert fald op til at opprioritere investeringerne i digitalisering. Jeg tror, at man skal være lidt varsom med at sige, at hver eneste lille initiativ nødvendigvis er til skade for digitaliseringen, men vi skal tage stilling til, hvad der så kan erstatte det. Det er jo ikke sikkert og slet ikke på det her område, at tingene altid skal være, som de har været før. Men vi er meget opsat på, at det skal være en investering i digitalisering, vi kommer ud med efter finanslovsforhandlingerne, og ikke det modsatte.

Kl. 13:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen fra SF. Værsgo.

Kl. 13:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, og tak for talen. Fru Sofie Carsten Nielsen henviste til bilens opfindelse i 1886 som et eksempel. I 1886 var der jo også dyb armod og fattigdom blandt den almindelige befolkning, specielt de arbejdere, der arbejdede på byens fabrikker. Det har alverdens opfindelser jo ikke kunnet rykke ved med undtagelse af det, man

måske kunne kalde en lige så god opfindelse, nemlig den nordiske velfærdsstat. Og nu kommer jeg til den egentlige pointe, nemlig at den her retoriske kamp, der lidt foregår, om man sætter det grønne foran det røde eller det røde foran det grønne, synes jeg jo spejler en falsk modsætning. For vi har en fuldstændig bunden opgave, det er vi enige om, nemlig at klimakrisen er menneskeheds største udfordring og største opgave at løse, og den skal vi løse.

Men vi anerkender ikke i SF, at vi skal – hvad skal man sige – reducere vores velfærdssamfund, at vi ikke skal bruge de penge, vi har i råderummet, på specielt dem, der trænger allerallermest. Så vil fru Sofie Carsten Nielsen ikke komme mig lidt i møde ved at sige, at det ikke behøver ikke at være en kamp om enten det ene eller det andet? Det er simpelt hen et spørgsmål om politisk vilje.

Kl. 13:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg fuldstændig enig i. Det er et spørgsmål om politisk vilje. Den skal så også være der og levere på den grønne omstilling, for den kan ikke vente. Vi har 10 år til det, så det er nu, vi skal træffe de beslutninger. I Radikale Venstre er vi som bekendt hverken røde eller blå, men vi er grønne sammen med forhåbentlig jer i SF. Det vigtigste for os er, at vi når de mål, men vi har planer om at investere i velfærd, at investere i børn og uddannelse. Det er da også måden at komme videre på. Så må man jo prioritere og skaffe det råderum. Det, vi slår på, er, at når det ikke bliver prioriteret og det så bliver rødt før grønt, så kan det jo være lige meget. Så har man ikke taget ansvar for at nå de grønne mål.

Kl. 13:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 13:45

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er jeg glad for at fru Sofie Carsten Nielsen siger så klart i dag, for jeg har nu nogle gange haft på fornemmelsen, at det nærmest var det modsatte, altså at vi skulle bruge vores velfærdsråderum til det grønne. Og jeg synes, det er en farlig vej at gå at sætte det op, som om det er den eneste farbare vej, for så risikerer vi at ende som i Paris og andre steder, hvor vi ikke får alle med. Vores velstand i Danmark er altså vokset med 500 mia. kr. siden år 2000. Der gik jeg i gymnasiet, og jeg syntes ikke, at vi var nogle fattigrøve – undskyld udtrykket – i det her land. Så vi har rigtig, rigtig mange penge at gøre godt med, hvis vi bruger dem rigtig.

Kl. 13:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, og hvis vi sikrer, at vi har en ansvarlig økonomi fremadrettet. Det er det modsatte, jeg rigtig frygter. Det er, at man bliver ved med at sige: Vi nåede desværre ikke det grønne, for vi skulle jo nå det røde. Den modsætning, den opstilling, kan jeg ikke acceptere, for så når vi ikke i mål, og det er det vigtige for os.

Kl. 13:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Søren Søndergaard, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:46

Søren Søndergaard (EL):

Tak for det, og tak for talen. For Enhedslisten er det jo også afgørende, at den grønne omstilling, som *skal* gennemføres, ikke skaber øget ulighed, og at den ikke går ud over velfærden, men at vi tager der, hvor pengene er. Derfor har vi jo fremlagt et finansieringsfor-slag, hvor vi bl.a. ønsker en progressiv millionærskat. Vi ønsker øget kontrol med skattely; vi ønsker, at kapital- og aktieindkomster beskattes som lønindkomster osv. – ting, som ligesom retter sig mod den rigeste del af samfundet. Den radikale skatteordfører karakteri-serede det som en gammelkommunistisk tankegang. Jeg vil bare hø-re, om det at bekæmpe skattely, det, at mangemillionærer skal betale lidt mere i skat, ifølge radikal opfattelse er gammelkommunistisk.

Kl. 13:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er ret vild med den radikale skatteordfører, fordi hun har et stærkt sprog. Nej, kontrol med skattely er ikke gammelkommuni-stisk. Det tror jeg vi er enige om i øvrigt. Men en lang række af de andre ting, der skrumper økonomien og gør det sværere at drive virksomhed eller være iværksætter i Danmark, tror vi ikke på. For hvis vi skrumper økonomien, har vi ikke råd til at investere i det, jeg lige svarede på før, nemlig både vores velfærd og den grønne omstilling. Og det er det, der driver os.

Kl. 13:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:47

Søren Søndergaard (EL):

Jamen lad os tage spørgsmålet om progressiv millionærskat. Det vil f.eks. betyde, at folk, der tjener 10 mio. kr. eller 20 mio. kr., ikke skal betale den samme skatteprocent som folk, der tjener 1 mio. kr. Det vil jo være med til at modvirke den ekstreme ulighed, som vi ser globalt, og som vi ser i Danmark. Den type af skridt kan jeg slet ikke forstå hvorfor De Radikale ikke jubler over – hvorfor det er nødvendigt at snakke om arbejdsudbud, der minder om de frygtelige reformer mod de arbejdsløse, som De Radikale gennemførte under Thorning. Hvorfor ikke omfavne nogle af de her forslag fra Enheds-listen, så vi kan presse på for, at de bliver gennemført?

Kl. 13:48

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:48

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jo nok, fordi vi ikke er medlem af Enhedslisten. Vi er radika-le. Der er mange ting, jeg heller ikke forstår i Enhedslistens politik. Jeg synes, at de forslag, som Enhedslisten fremsætter, er med til at gøre økonomien mindre, og det bekymrer mig, for så kan vi ikke holde ansvarligheden på sigt, og så kan vi ikke nå de mål, som jeg går op i, og som hr. Søren Søndergaard jo også – og det erkender jeg, og tak for det – går enormt meget op i. Vi har forskellige veje til det. Det må vi jo bare være enige om. Så er der noget vi kan mødes om: kontrol med skattely, ja. Skrumpe økonomien, gøre det sværere at drive virksomhed og være iværksætter i Danmark, nej.

Kl. 13:49

Kl. 13:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Per Larsen, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:49

Per Larsen (KF):

Tak for det, og tak for en fin tale. Vi har jo vores partiers forskellighed til trods sammenfaldende synspunkter på en række områder, og et af dem er på sundhedsområdet, hvor jeg også har noteret mig, at Det Radikale Venstre har en ambition om, at vi skal have et velfungerende og solidt sundhedsvæsen, som kan give danskerne tryghed, hvis man får brug for det. Til et velfungerende sundhedsvæsen hører jo også læger, og det er velkendt, at vi har stor lægemangel i det her land. Specielt har vi stor mangel på praktiserende læger, altså dem, som vi sådan set møder allerforrest i sundhedsvæsenet, og som kan give den der kontinuitet og det der kendskab, altså, en læge, som kender sine patienter, og som man får et forhold til. Hvad vil Det Radikale Venstre gøre for at skaffe nogle flere praktiserende læger, som er så vigtige for vores helbred og vores sundhed?

Kl. 13:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Lige det her er ikke, vil jeg indrømme, min spidskompetence. Som uddannelsesminister var jeg med til at oprette flere pladser på lægestudiet. Det har regeringen jo i øvrigt også gjort. Vi har brug for flere, også at uddanne flere. Vi har også brug for at gøre det mere attraktivt – og jeg tror, det er det, ordføreren primært spørger til – at have praksisser over hele landet, og derfor er vi også nødt til at være mere fleksible, i forhold til hvordan man kan indrette sig, sådan at det er attraktivt at drive praksis over hele landet. Jeg er bekymret for, at der er områder i landet, og de behøver ikke at ligge langt fra København, hvor det simpelt hen er så svært at skaffe praktiserende læger tæt på folk. Så må vi måske tænke lidt mere kreativt, også i forhold til hvordan man kan have et nummer og den slags lidt mere tekniske ting ved en lægepraksis.

Kl. 13:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Per Larsen.

Kl. 13:51

Per Larsen (KF):

Jamen grunden til, at jeg spørger lidt ind til det, er jo, at ifølge prognoserne, som bl.a. PLO har lavet, har vi 3.300 praktiserende læger i dag, og fordi man skubber flere og flere opgaver ud til de praktiserende læger, og fordi vi har en demografisk udvikling, som gør, at vi får rigtig mange +80-årige med multisygdomme og så fremdeles, så kommer vi op og får behov for i omegnen af 5.000 praktiserende læger. Jeg fremsatte jo rent faktisk et beslutningsforslag her i sommer om at uddanne godt 700 flere praktiserende læger, altså speciallæger i almen medicin, og Det Radikale Venstre stemte imod mit forslag om at uddanne nogle flere læger. Det var jeg faktisk noget skuffet over. Derfor synes jeg også, at det flager lidt i luften, hvad Det Radikale Venstre vil gøre for at sikre alle danskere adgang til en praktiserende læge, som de kender.

Kl. 13:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi har sådan en praksis i Det Radikale Venstre, at vi ikke bare stemmer for forslag, der koster rigtig mange penge, uden også at have finansieringsforslag med, og det tror jeg er meget sundt. Men understreger det egentlig ikke behovet for, at vi skal nå den sundhedsreform, som også er planlagt? Der er behov for at gentænke nu, hvor i al fald et flertal af os er enige om, at regionerne skal bevares, og at vi finder ud af, hvordan vi får mere sikkerhed for, at der er praktiserende læger til alle danskere. Det er klart.

Kl. 13:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Marlene Ambo-Rasmussen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:52

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Og tak til Sofie Carsten Nielsen for den rigtig fine ordførertale. Jeg vil også bare sige, at vi i Venstre jo fuldstændig deler den frustration over manglende handling på klimapolitikken. Så tak for også at italesætte det.

Nu er mit spørgsmål så til ordføreren: Hvorfor er det ikke lykkedes for Det Radikale Venstre at komme igennem med den her dagsorden? Altså, der er jo herinde i Folketinget bred opbakning til den. Er det i virkeligheden, fordi de støttepartier, som påstår noget andet, ligesom regeringen er erklæret mere røde end grønne? Er det i virkeligheden det samme, der er tilfældet for støttepartierne? Er de i virkeligheden mere røde end grønne?

Kl. 13:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:53

Sofie Carsten Nielsen (RV):

I al fald er det jo sådan, at der skal 90 mandater til, for at handling kan sikres. Men jeg er da i øvrigt glad for, at vi faktisk fik sikret handling lige inden sommerferien. Og det var ikke ligefrem med regeringens gode vilje, men det gjorde vi. Der blev taget initiativer til både at reducere udledningen af CO₂ og få en beslutning om en grøn skattereform, og tak for det, for det var bl.a. i samarbejde med Venstre. Det sætter vi stor pris på i Radikale Venstre, og det håber vi kan føre til flere resultater. Det er jo måden at gøre det på, altså at blive ved med at presse på for grøn handling. Det kommer vi i hvert fald slet ikke til at holde op med. Men det er jo rigtigt, at der skal 90 mandater til, og det var også mit svar til fru Lisbeth Bech Nielsen før, som handlede om, at hvis det ender med, at man alligevel hele tiden sætter det grønne til sidst, er det jo ikke reel grøn handling.

Kl. 13:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Marlene Ambo-Rasmussen, værsgo.

Kl. 13:54

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for det. Og tak for svaret. Jeg er helt enig med ordføreren i, at det i forhold til klimapolitikken er rigtig vigtigt, at Venstre og De Radikale sammen presser på for det her, for ellers kommer der – kan vi jo ligesom høre på regeringen – ikke rigtig til at ske så meget mere.

Oplever De Radikale egentlig ikke også, at det giver et dårligt forhandlingsklima, når nu ministeren på det pågældende område kalder partiet for rabiate?

Kl. 13:54

Kl. 13:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Som jeg sagde før, da jeg stillede et spørgsmål, så kommer jeg simpelt hen snart til at bære det som et badge, altså det der »rabiati«, for det er tydeligvis lig med ansvar, handling og fornuft, sådan som jeg hører Venstres ordfører her fra talerstolen sige det. Og det har jeg det rigtig, rigtig godt med.

Kl. 13:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den sidste spørger, der når at få mulighed for at stille spørgsmål i den runde her, er fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:55

Liselott Blixt (DF):

Mange tak for talen. Klimadebatten er vigtig, og jeg ved også, at talerne ikke har lang tid til at komme rundt om alle de ting, man gerne vil gøre noget ved. Derfor vil jeg spørge ind til noget af det, som ligger mig som sundheds- og psykiatriordfører rigtig meget på sinde. Det er noget af det, der sker lige her og nu. Inden for den sidste uge har der været tre grove overfald af folk, der har en psykiatrisk sygdom. Det er et problem, vi skal håndtere her og nu, og der kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan De Radikale, der faktisk står som støtteparti for den regering, der sidder nu, vil løse det her problem. Vi kan ikke vente på en 10-årsplan, som måske først kommer om 1, 2 eller 3 år.

Kl. 13:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg enig med ordføreren i: Det kan vi ikke vente på. Vi har heldigvis en meget aktiv og dygtig psykiatriordfører, og vi kommer til at tage det her op. Det gør regeringen jo også konkret selv. Vi har investeret i psykiatrien på sidste års finanslov, så det skal sikres, at der bliver taget hånd om de konkrete tilfælde her.

Kl. 13:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Liselott Blixt.

Kl. 13:56

Liselott Blixt (DF):

Der er sat penge af til psykiatrien på sidste års finanslov, og heldigvis fik Dansk Folkeparti fjernet satspuljen, så nu er man nødt til at tage det fra finansloven; det er jeg rigtig glad for. Men én ting er, at man interesserer sig for det, en anden ting er, hvad I skubber på med. Hvad siger I her ved finansloven, at vi skal gøre med nogle af dem her, der lider? Der er familier, der har mistet, og der er familier, hvis unge er blevet ofre for deres sygdom. Hvad gør I her og nu, når vi står over for en finanslovsforhandling?

Kl. 13:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg håber da, vi gør det, også inden vi skal i finanslovsforhandlinger. Fru Liselott Blixt ved jo udmærket, at når man er støtteparti, kan man heldigvis benytte sig af at stille spørgsmål – det kan i øvrigt selvfølgelig hele Folketinget – og presse på, for at der bliver handlet på de konkrete sager, og få opfølgning på det. Og det regner jeg med at vores psykiatriordfører vil gøre.

Kl. 13:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren for Det Radikale Venstre. Den næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Reduktionsmål, effektiviseringsgevinster, målstyring, nogle vil vælte nogen, nogle er sure over, at andre ikke vil vælte nogen – og nogle er bare mere sure end andre. Sådan tror jeg, at rigtig mange mennesker uden for de her tykke mure på Christiansborg ser på dansk politik: abstrakte begreber, teknik og teatertorden. Og jeg vil faktisk gerne indrømme, at den første version af den her tale kunne skæres lige præcis over den model.

Men så kom jeg i tanke om en henvendelse fra en bekymret mor. Hendes datter er 10 år gammel, hun elsker Harry Potter, pizza og fredagsslik. Hun har svært ved at overskue en hel skoledag. Hun har ingen diagnose, men hun bliver hurtigt stresset og ked af det. Hun kan ligge og græde hele aftenen efter en skoledag. Hun passer ikke ind i nogen klasse, så hun kan ikke få hjælp. Familien har løbet panden mod kommunemuren gang på gang. Moren har efterhånden svært ved at passe sit arbejde. De aner ikke, hvad de skal gøre, og familien er på randen af et sammenbrud.

Jeg kom til at tænke på den desperate mor, fordi Børns Vilkår i mandags stillede en masse stole op ude på Slotspladsen for at råbe os politikere op og fortælle os, at alt for mange børn har alt for meget fravær fra skolen. Ikke fordi de er dovne, men fordi de er syge, mistrives, de passer ikke ind, de kommer fra hjem med vold og misbrug. »Social angst« stod der på Karmas stol. »Min far er voldelig«, stod der på den 13-årige Solas stol. »Online-mobning« stod der på den 11-årige Sines stol. »Selvmordstanker« stod der på den 16-årige Johans stol.

Stolene på slotspladsen og meldingen fra en desperat mor var for mig en klar påmindelse om, hvad det hele handler om, hvorfor vi så desperat har brug for et nyt flertal, og hvorfor der er brug for en ny politik. Vi blev valgt, fordi så mange danskere ønsker et samfund, hvor vi sætter børn, der mistrives, før besparelsesgevinster i et dødsdyt regneark, fordi vi ikke accepterer, at børn skal vokse op i fattigdom, og hvor man som borger med handicap får den hjælp, som loven siger at man har ret til, hvor vi ikke accepterer, at de ældre bliver svigtet, og hvor vi i det hele taget får lidt mere ro i samfundet. Og ja, vi har – indtil videre – fået samfundet sikkert gennem corona, dygtigt styret af vores statsministre.

Men de her børn, de her ældre og de mest udsatte er her stadig væk. Og for alt for mange af dem var og er corona bare alt for træls. Ikke fordi der er knas på linjen til zoommødet eller parmiddagen bliver aflyst. Nej, for dem er det for alvor hårde tider – brutalt – med ensomhed, angst og for nogle af dem eskalerende vold i hjemmet. Jeg vil gå så langt som til at sige, at vi faktisk burde have Karmas eller Solas tomme stol stående herinde hver eneste dag som en påmindelse om, hvorfor vi er her, og husker hinanden på, at der er børn og voksne derude, der har desperat brug for os.

Finanslov efter finanslov skal vi måles på, hvordan vi bekæmper ulighed og mistrivsel, og om vi formår at gøre vores samfund

bare en lille smule mere retfærdigt. Derfor skal vi have fart på minimumsnormeringer, vi skal have mindre klasser i folkeskolen og gøre op med tanken om inklusion for enhver pris.

Vi skal have fast personale på plejehjem og i ældreplejen, personale, som har tid til at håndtere en dement, og som formår at knytte stærke, kærlige relationer til de ældre, fordi vores velfærdssamfund handler om, at vi er bundet sammen af et stærkt fællesskab. Vi er ikke kunder i velfærdsbutikken.

Kl. 14:02

Så vi skal ikke straffe syge mennesker på førtidspension, bare fordi deres ægtefælle er i arbejde. Vores pligt er skridt for skridt at gøre Danmark mere retfærdigt. Jeg beklager, men jeg bliver lidt rørt – jeg synes, det er hårdt.

Så skal vi gøre Danmark mere grønt. Det håb skal vi også levere på. Jeg bliver faktisk også rørt, når jeg tænker på de store klimademonstrationer op til valget med masser af grønt håb. Jeg er så ufattelig heldig, at jeg har tre unge kvinder i mit liv: min datter og mine to bonusdøtre. De regner med, at vi gør alt i vores magt for at nå vores klimamål. Den næste generation regner med os.

Det er ikke for sjov, at vi skruer klimabissen på, når de unge kræver handling. Lad os lige gå et skridt tilbage: Når temperaturen stiger fra 1,5 til 2 grader, så vil dobbelt så mange dyr, planter og insekter uddø, end hvad der ellers ville være tilfældet. Et så stort tab af arter vil betyde, at økosystemer kollapse, at landbruget vil mangle insekter til at bestøve afgrøderne. Når temperaturen stiger med ½ grad, stiger antallet af ekstremt varme dage eksponentielt, og det betyder alvorlig, livstruende tørke nogle steder og markant mere regn og ekstreme oversvømmelser andre steder. Det vil kunne true fødevarersikkerheden rundt omkring i verden. Og det er vel at mærke stadig væk et scenarie, hvor vi holder os på omkring de 2 grader. Hver gang temperaturen stiger med yderligere 1 grad, vil det se endnu sortere ud. Det er virkeligheden for de kommende generationer, hvis vi ikke handler. Det er den fremtid, vi sidder og forhandler om.

På papiret er der jo sket meget på klimaområdet. Vi har en bindende klimalov, en 70-procentsmålsætning i 2030, men det er ikke nok alene. Vi skal have konkrete CO₂-reduktioner på landbruget, i transporten, i vores bygninger, og så skal vi selvfølgelig også have ny teknologi. Der er ikke noget galt med teknologi. Vindmøller, solceller, varmepumper og elbiler er da helt essentielle for den grønne omstilling, men – jeg vil gerne lige løfte pegefingeren lidt – en overdreven tro på, at en ny og mere eller mindre ukendt teknologi kan klare størstedelen af klimaudfordringen, er farlig, for hvad nu, hvis teknologioptimismen er optimistisk. Der er brug for konkret klimahandling her og nu. De unge er nemlig ikke naive; de ved, at resten af verden skal med, men de ved også, at vi kan gøre en forskel, hvis vi i lille velhavende, velfungerende Danmark vil.

Vi beder de unge om at tage en uddannelse og forberede sig til fremtiden, og vi beder dem om at gøre sig umage og om at være gode samfundsborgere. Er det så for meget for langt, at vi ikke bare lover dem, men også viser dem, at vi tager ansvar for den fremtid, vi giver videre til dem, og at vi vil føre en ærlig, realistisk klimapolitik og lytte til videnskaben? Skal vi ikke give de unge det generationsløfte og love dem, at vi vil passe på deres jord, til de skal overtage den, med seriøse aftaler og med grønt lederskab? Det er SF's ambition i efteråret.

Den sidste del af min taletid vil jeg gerne bruge til at række ud til alle partiledere her på Christiansborg. Jeg har gået og tænkt en del over, hvordan vi behandler hinanden herinde, hvordan vi behandler hinanden i politik. Det har jeg, fordi 322 kvinder for nylig sendte et klart og tydeligt opråb mod Christiansborg. Det var fortællinger om voldtægt, det var fortællinger om trusler, det var fortællinger om ydmygende kommentarer. Der tegner sig i det hele taget et billede af en karikatur, der ikke hører til i 2020. Jeg synes, vi skal mødes på

partilederniveau. Jeg synes, vi skal kigge hinanden dybt i øjnene og sige, at vi vil gøre alt i vores magt, for at de unge kvinder skal føle, at der er plads til dem i dansk politik. Vi har *alle* et ansvar. Vi kan ikke ændre på fortiden, men vi kan tage ansvar for fremtiden. Tak for ordet.

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er en række medlemmer, som gerne vil stille spørgsmål til ordføreren. Den første, der får lov til det, er hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:07

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det, og tak for det fremragende samarbejde i Folketingets Europaudvalg, hvor vi fik presset regeringen til at løfte sine ambitioner på klimaets vegne fra en målsætning om en CO₂-reduktion på 55 pct. i 2030 til 65 pct. i 2030 – et tal, som jo flugter med videnskabens anbefalinger, hvis vi skal nå de mål, vi har sat os. Vi havde et fremragende samarbejde med SF og med Det Radikale Venstre og med Enhedslisten i den sag, men mit spørgsmål er, om man fra SF's side er en smule skuffet over, at det skal være nødvendigt at bruge så mange kræfter på at få regeringen til at være ambitiøse på klimaområdet, når vi taler Europa?

Kl. 14:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg bruger egentlig aldrig begrebet skuffet om dem, jeg forhandler politik med. Det er sådan noget, jeg bliver over mine børn eller min mand. Men i forhold til politik er det mere sådan, at vi jo er politisk uenige. Jeg havde ingen forventninger på nogen måde om, at Socialdemokraterne sådan ville buldre derudad på den grønne dagsorden. Jeg har igen og igen set, at det har været SF, der har været med til at presse regeringen. Det så vi i forståelsespapiret, hvor vi havde et glimrende samarbejde med Enhedslisten og De Radikale om at sørge for at levere 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Det kom ikke af sig selv. Det er da det samme, jeg kan se her. Jeg var glad for, at Venstre var med i det samarbejde, så tusind tak for det. Det er det, der skal til for at flytte hele Europa. Jeg synes, det er den rigtige retning.

Kl. 14:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 14:09

Jan E. Jørgensen (V):

Det er jeg glad for. Jeg vil næsten tillade mig at konkludere på følgende måde: Fru Pia Olsen Dyhr er ikke skuffet, fru Pia Olsen Dyhr er vred. Og det er jeg glad for, for det er det, der skal til.

Kl. 14:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, jeg er bare ikke overrasket. Jeg er vant til, at vi i SF skal kæmpe kampene igen og igen, og det er nogle gange en svær kombination både at være rød og grøn. Men i øjeblikket leverer vi da rigtig mange resultater, jeg synes vi kan være stolte af.

Kl. 14:09

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er fra hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:09

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Ordføreren nævnte noget om klimaforhandlinger, bl.a. konkrete CO₂-reduktioner i transportsektoren. Nu har vi så set, at regeringen er kommet med et udspil til transportforhandlinger, de såkaldte klimaforhandlinger, og der er kun kommet lidt flere elbiler med i det udspil, end der ville være kommet af sig selv, og så er der en satsning på at øge iblanding af biobrændstoffer i diesel og benzin. Det bliver reelt en dårlig løsning, som øger anvendelsen af fødevarer i bilerne for at komme frem over asfalten. Jeg synes, det er en rigtig dårlig løsning, som på papiret kan give CO₂-reduktioner i Danmark, men ser man på det i den globale virkelighed, på det globale CO₂-udslip, kan vi sådan set komme frem til noget med negativ effekt klimamæssigt.

Enhedslisten har faktisk stået sammen med SF om at sige nej til iblanding af mere biobrændstof i 2021. Så jeg vil gerne høre her inden forhandlingerne: Vil SF være med til at sige nej til flere biobrændstoffer baseret på fødevarer i det, der skal forhandles fra 2022 til 2030?

Kl. 14:10

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, vores ambition er da, at vi skal snakke om biobrændsler af anden generation eller tredje generation. Det er da det, der vil være det geniale. Og hvad betyder det? Det bliver en lille smule nørdet, jeg beklager, men jeg synes, det er spændende – men hvad er det bl.a., man bruger til at blande i, når man laver biobrændsler? Jeg synes ikke, vi skal bruge fødevarer. Det er i første generation. Men hvis vi kan begynde at bruge restprodukterne, affald og andet, begynder vi jo at få den teknologiudvikling, der kan få klimadebatten rigtigt op at svinge. Så vil vi, når vi f.eks. smider vores husholdningsaffald ud – og danskerne er jo heldigvis begyndt at sortere noget mere – kunne bruge det i vores benzin. Og se, så begynder det at blive et eventyr, og så får vi måske det teknologiske fix, som nogle går og ønsker sig.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 14:11

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu svarede ordføreren ikke helt på spørgsmålet. Jeg vil gerne høre, om SF vil være med til at sikre, at der bliver lavet en aftale, som ikke øger iblandingen af fødevarer fra 2022 i den transportaftale, der laves. Jeg er helt enig i, at der kan opstå et eller andet i fremtiden, som er langt bedre end at putte fødevarer i tanken, og det er vi sådan set også i Enhedslisten meget for at se på, men der er vi inde på den der bane, hvor man kan håbe på et eller andet, som kommer tæt på 2030. Men vil SF være med til at sikre, at der ikke bliver et forøget iblandingskrav med hensyn til fødevarer i førstegenerationsbiobrændstoffer fra 2022?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Pia Olsen Dyhr (SF):

Svaret er ja, og jeg vil gerne sige ja igen. Jeg prøvede også bare at putte lidt flere ord på det, fordi jeg synes, det er en vigtig dagsorden. Når vi snakker om klima og transporten, er det jo der, vi skal investere, hvis vi skal i gang med de næste generationer af biobrændsler. Det er f.eks. på Måbjergværketovre i Vestjylland, hvor vi godt ved at man kan begynde at brænde fødevarerester af, altså affaldet fra vores fødevarer. Det er noget af den vej, vi skal ned ad for at løfte klimadagsordenen. Så ja, vi kæmper sammen med Enhedslisten her, og så må vi håbe, at vi kan flytte alle de andre og få ambitionerne op.

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til fru Kathrine Olldag, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:12

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak, og tusind tak for talen. I Radikale Venstre undrer vi os en lille smule over, at en række udsatte boligområder med stigende arbejdsløshed grundet corona nu står til at ryge på den hårde ghetto-liste, og det betyder nedrivning af gode lejligheder, tvangsflytninger, genhusning samt et eventuelt salg af almene boliger og bygninger til private.

Det er jo noget af det, som vi undrer os over, og så er spørgsmålet til SF: Vil I ikke være med til at sætte ghetto-listen på pause for at mindske utrygheden blandt beboerne i boligområder, som er på vippen til at blive stemplet som hårde ghettoer?

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jo.

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren til en anden runde.

Kl. 14:13

Kathrine Olldag (RV):

Jeg beklager i øvrigt den direkte tiltaleform, jeg kom til at tage mig selv i.

Det synes jeg er et ekstremt glædeligt svar fra SF, som burde rydde nogle overskrifter. Jeg sender det gladelig videre til vores bagland, så jeg takker mange gange for velvilligheden.

Kl. 14:14

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det var så lidt. Jeg synes jo, at corona er en helt særlig situation, og vi har andre steder kæmpet for, at det samme skulle gøre sig gældende. Bl.a. har SF været med til at sikre en død periode for dagpengene, og det samme gælder i forhold til vores udsatte områder.

Men jeg vil lige lave den tilføjelse, at jeg jo generelt synes, at vi har en særlig udfordring i vores almene sektor for at sørge for, at der er blandede boligområder, og at vi ikke lever isoleret hver for sig. For så bliver det svært at løfte de opgaver, der er med at sørge for, at alle får mulighed for det gode liv.

Kl. 14:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:14

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Ordføreren indledte med at sige lidt om, at nogle var sure over det ene, og at andre var sure over det andet. Jeg vil godt starte med at sige, at jeg ikke er sur over noget som helst – næsten. Men når jeg nu hørte ordførerens tale, vil jeg sige, at jeg forstår alvoren i den, men at den på visse stræk jo heller ikke var jubeloptimistisk, og det er det her, som jeg nogle gange synes bliver lidt tungt, nemlig den her evige snak om hele den offentlige sektor, og at alt bare er galt, at den har været udsultet, og at nu skal vi genopbygge den, og at alt er oh ve og skræk, og at det næsten ikke kan blive værre. Så må vi da håbe, at der findes et sted på Jorden, hvor man så kan bo, for jeg ved næsten ikke, hvor man skulle tage hen, hvis man skulle have det bedre. Men hvor er respekten for dem, der er i arbejde? Det er, som om vi siger, at vi bare kan give folk en masse i overførselsindkomst, at der ikke skal være et kontanthjælpsloft, at der ikke skal være forskel på at være i arbejde og på overførselsindkomst.

Skulle vi ikke overveje på et tidspunkt at stille krav til mennesker og også bede mennesker om at tage et ansvar, have forventninger til dem, i stedet for bare at sige, at vi skal sørge for, at du har en næsten lige så stor indkomst ved at sidde derhjemme som ved at gå på arbejde? Det tror jeg ikke er godt for noget menneske.

Kl. 14:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg bliver helt i tvivl om, om hr. Søren Pape Poulsen hørte min tale. For jeg tror ikke, at jeg talte om ydelser på noget tidspunkt. Jeg talte faktisk om nogle af de mange svigtede børn, som ikke bliver set i dag, som lander mellem stolene, og hvor jeg ikke bare siger, at velfærdssamfundet skal samle dem op. Jeg siger, at det er vores ansvar, også alle her, og det gælder alle voksne. Jeg er meget stor tilhænger af stærke civilsamlingsorganisationer, der er med til at løfte de her børn ind i fællesskabet, så de ikke bliver isoleret. Så derfor blev jeg en lille smule overrasket over spørgsmålet.

Dermed kan vi jo gå videre til en diskussion om velfærdssamfundet, og om vi synes, det er godt nok. Nej, det synes jeg ikke. Børneområdet får efter 20 år med besparelser nu et kæmpe løft med minimumsnormeringer, og det er ikke, fordi det bliver et paradis derude, men vi sørger for, at der er en bund, og så er der en chance for, at nogle af de børn, der har en svær dagligdag, også bliver set. Men det kan ikke gøre det alene.

Kl. 14:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Søren Pape Poulsen (KF):

Lad os så være enige om i fællesskab at gøre alt, hvad vi kan, for et stærkt civilsamlingsfund. Der kan vi så i hvert fald finde hinanden. Men det er jo sådan, at hvis man vil styrke det, som ordføreren kalder velfærd – så kan vi diskutere meget, hvor grænserne for det er, og hvad udgifterne er og alt det her – så koster det nogle flere penge, må vi så i hvert fald være enige om. Og så tænker jeg: Hvor er det, de skal komme fra? Hvis vi tager folk ud af arbejdsstyrken og vi bliver fattigere alle sammen, hvor er det så, væksten skal komme fra? Vi har vel brug for en vækst for at betale for den øgede velfærd, og er der for SF en grænse for, hvor stor den offentlige sektor overhovedet skal være?

Kl. 14:16

Kl. 14:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, der er da en grænse for, hvor stor den offentlige sektor skal være. Jeg synes, det er vigtigt, at der er en balance mellem den private og den offentlige sektor, og grunden til, at det er vigtigt, er jo, at vi hver især, når vi går på vores arbejde, skal vide, at vores tante Else, som måske bor på et plejehjem, er tryk, så vi ikke skal gå og bekymre os over det hver eneste dag, så vi kan gå trygt på arbejde og være effektive på vores arbejde. Jeg noterede mig, at Dansk Erhverv jo igen og igen har været ude og været dybt bekymret for, at der ikke er gode nok forhold i vores daginstitutioner, for de er bekymret for, om forældrene bruger al deres tid på at tænke på deres børn i stedet for at være effektive på deres arbejde, og den balance er da vigtig. Den private sektor og den offentlige sektor er ikke hinandens modsætning, som hr. Søren Pape Poulsen næsten gør det til, men de er hinandens forudsætning.

Kl. 14:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:18

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak, og tusind tak for talen. Først vil jeg begynde med en lille historie. For nogle uger siden var jeg af dygtige og engagerede elever på Handelsgymnasiet Niels Brock inviteret til en snak om den mulighed for tvangsfordeling, som alle Folketingets partier undtagen os i Nye Borgerlige har vedtaget på gymnasieområdet. Eleverne er frustrerede over fjernelsen af det frie valg, hvor velfungerende danske elever nu kan tvinges ud på problemfyldte indvandrer-gymnasier, og jeg er jo helt på linje med eleverne. For danske børn og unge bør selvfølgelig ikke straffes for politikernes fejlslagne udlændingepolitik, og jeg har tidligere – desværre uden held – spurgt børne- og undervisningsministeren om det empiriske grundlag, der beviser, at tvangsfordeling virker. Kan fru Pia Olsen Dyhr kort redegøre for det?

Kl. 14:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at det, at vi møder hinanden i dagligdagen – det kan være i daginstitutionen, det kan være i skolen, det kan være på ungdomsuddannelsen – på kryds og tværs af sociale skel, oprindelse, anden

etnisk herkomst eller dansk herkomst, er det bedste fundament for at sikre et fælles samfund. Det er det, der skaber sammenhængskraften. Det er der, hvor vi lærer at forstå, at Hanne, som ikke har en madpakke med, fordi de ikke har penge den måned, lige pludselig kan mærke en hjælpende hånd fra Laura, som måske har en ekstra mad med. Det binder samfundet sammen, det gør os stærkere til fremtiden, og hvis vi ikke også i vores ungdomsuddannelser sørger for, at vi møder hinanden, og at vi ikke bare kan isolere os fra hinanden, så er jeg ikke sikker på, at vores samfund i fremtiden bliver lige så stærkt. Jeg tror faktisk, at det kan blive rigtig farligt for vores samfund. Jeg tror, at I sætter sammenhængskraften over styr.

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 14:20

Mette Thiesen (NB):

Tak. Ja, ordføreren tror, og jeg kan sådan set godt forstå, at ordføreren har svært ved at komme med et klart svar. For sandheden er, at der intet empirisk grundlag er for det, tværtimod. En rapport fra 2019 lavet af Rambøll viser, at social kontrol og selvsegregering blandt muslimske elever er udpræget på gymnasierne, og at det er forældrenes indstilling til det danske samfund, der i høj grad styrer, hvorvidt der sker en social integration. Og forskning fra Aarhus Universitet viser, at de ikkevestlige elevers karakterer og trivsel i grundskolen faktisk forværres, når de henvises til skoleklasser med en majoritet af danske elever. Er fru Pia Olesen Dyhr stadig sikker på, at tvangsfordeling er vejen frem?

Kl. 14:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Ordføreren.

Kl. 14:21

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, det er godt, at vi mødes på tværs. Ja, det gør jeg, og jeg synes, jeg har et glimrende eksempel i min egen folketingsgruppe. Fru Halime Oguz oplevede jo netop det at komme på et universitet og møde andre etniske danskere, og det gjorde, at hun fik nogle muskler til at bryde ud af den negative sociale kontrol, hun var i, og vi oplever rigtig mange kvinder af anden etnisk herkomst få de muskler, fordi de bliver en del af det danske samfund. Jeg er ikke interesseret i at isolere dem, ligesom fru Mette Thiesen er. Jeg er egentlig lidt overrasket over, at Nye Borgerlige i den grad ønsker at isolere dem endnu mere og udsætte dem for mere social kontrol. Det bryder vi kun med ved at bryde med det i skolen, i ungdomsuddannelserne og i daginstitutionerne.

Kl. 14:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:21

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Lad mig lige starte med at rose fru Pia Olsen Dyhr for en god og passioneret tale – hvor der var noget eftertænksomhed og nogle følelser med, og det synes jeg er dejligt, det klæder Folketinget og i øvrigt også ordføreren – om et vigtigt emne, nemlig unge, der mistriives. Det tror jeg vi kommer til at diskutere meget mere i Folketinget i det kommende år. Men det er nu egentlig ikke det, jeg vil tage fat på.

Jeg bed mærke i, at i svaret til hr. Søren Pape Poulsen nævnte fru Pia Olsen Dyhr, at det jo er vigtigt, at når man går på arbejde, skal

man kunne være tryk, ved at ens mor bliver behandlet godt på plejehjem og ens børn har det godt i daginstitutioner, og frem og tilbage. Og det handler jo ikke kun om, at den offentlige sektor skal have flere penge, det handler også om, at der skal være en god ledelse, og at man kommer af med dårlige ledere i det offentlige – altså, bare et eksempel på det er det plejehjem, som Else var på, Kongsgården. Ja, der er lederen for det plejehjem jo ikke blevet fyret, den leder er bare blevet flyttet til et andet plejehjem. Det synes jeg et eller andet sted er en skandale, men det er jo lidt den kultur, der er i den offentlige sektor: at de dårlige ledere ikke bliver afskediget.

Derfor mener vi i Liberal Alliance, at der er brug for en fyringsreform i det offentlige, der gør det lettere at komme af med dårlige ledere. Og jeg vil egentlig høre, om SF er enig i problemstillingen og gerne vil se på nogle løsninger.

Kl. 14:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er i hvert fald enig i, at vi kunne trænge til en ledelsesreform i den offentlige sektor. Jeg bliver altid lidt bekymret, når Liberal Alliance siger fyringsreform, for så ser jeg en masse offentligt ansatte, som ikke længere skal passe eller være sammen med vores børn, og jeg ser heller ikke nogen ansatte på vores plejehjem. Men jeg tror ikke, at det er det, hr. Alex Vanopslagh mener.

Derfor vil jeg sige, at jeg også er optaget af at kigge på ledelse i den offentlige sektor, og jeg tror, at vi kan gøre rigtig meget og gøre det meget bedre, og det gælder helt lige fra plejehjemmet og til vores sundhedsvæsen og vores daginstitutioner. Jeg synes faktisk, vi har fået nogle erfaringer her under corona, der jo i den grad viser, at når vi tør sætte de offentligt ansatte lidt mere fri, så de får mere ansvar for deres eget arbejdsfelt og dyrker deres faglighed, kan vi meget mere. Og det kunne jeg da godt tænke mig vi gjorde langt mere, langt hen ad vejen i den offentlige sektor.

Så vil jeg også gerne takke for opbakningen. Jeg ved godt, at jeg blev en lille smule følelsesmæssigt påvirket, men jeg synes, det er en ufattelig vigtig diskussion, vi mangler. Vi mangler virkelig at diskutere, hvad vi gør ved mistrivsel hos vores børn og unge, så tak for opbakningen til det.

Kl. 14:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:24

Alex Vanopslagh (LA):

Den diskussion vil jeg meget gerne tage en anden gang. Det er simpelt hen en for vigtig og for stor diskussion til, at man kan klare den på 20 sekunder, især fordi det jo er et problem, der er i hele Vesten. Det er ikke bare i Danmark. Det er ikke bare på grund af vores sociale ydelser, at vi har for mange forventninger i uddannelsessystemet. Det er i hele den vestlige verden, at de unge har det svært i livet. Men den tager vi en anden gang.

Vi er fuldstændig enige om mere frihed til de offentligt ansatte, naturligvis. Det, jeg er interesseret i at vide, er: Vil et rødt flertal med SF også være interesseret i at se på, at man skal fjerne nogle af de privilegier, der gør, at det simpelt hen er for svært at komme af med bl.a. ledere i det offentlige? Det er bl.a. sådan i det offentlige, at de bliver betragtet som en part, der har ret til at blive partshørt, hvis de skal afskediges. Sådan er det jo ikke andre steder. Det er nogle af de privilegier i den offentlige sektor, man kan gå ind at fjerne, men det kommer jo til at gøre ondt, også på nogle kernevælgere hos SF. Men det er til gavn for borgerne. Er det noget, man er villig til?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:24 ikke jeg havde haft nogle andre at spejle mig i, havde jeg ikke været her i dag.

Kl. 14:27

Kl. 14:24 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu synes jeg egentlig, at partshøring er et meget godt princip at have, når man fyrer mennesker, så man hører, hvad de har af vurderinger af sagen. Jeg tror ikke, at det er det, der er til hinder for at fyre offentligt ansatte ledere. Jeg vil meget have den her diskussion, og jeg synes også, vi kan gøre det bedre i den offentlige sektor. Vi kan jo se – og nu bor jeg selv i Københavns Kommune – at nogle af de steder, hvor man har haft dygtige ledere i vores folkeskole, jamen så har man faktisk kunnet være med til at løse nogle af de integrationsproblemer, vi har set. Rådmandsgades Skole er et godt eksempel på det, hvor det er lykkedes ret godt at knække kurven, og så har vi andre skoler, hvor det ikke er lykkedes. De erfaringer bør vi jo give videre, og derfor er vi også nødt til at diskutere, om man er en dygtig nok leder. Enig!

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:25

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og tak for en god tale. 11.000 danskere er nødt til at forlade deres hjem, tusinde af dem bliver smidt ud, nogle af dem midt under den her pandemi. Det er ikke, fordi de har larmet, og det er heller ikke, fordi de ikke har betalt husleje, det er, fordi de er blevet ramt af ghettopakken, som SF har stemt for. Meningen har jo været at lave social spredning, og det synes vi i Alternativet er en god idé, men vi synes bare ikke, at det skal ske på den her måde. Både Institut for Menneskerettigheder og Sofie Lippert, som er ungdomsformand i SF, mener, at det er direkte racistisk.

Mit spørgsmål er: Når vi smider så mange kvinder, mænd, børn, børnefamilier ud af deres hjem – og det her er også mennesker, selv om mange af dem har en anden hudfarve – er prisen så ikke for høj, i forhold til hvad der er formålet med den lov? Kan SF garantere, at de her mennesker får genhusning til samme pris og samme kvalitet, og kan SF garantere, at nogle af de her mennesker og børnefamilier ikke ender på gaden og i virkeligheden kommer ind i hjemløsestatistikken?

Kl. 14:26

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, der er ikke nogen, der skal havne på gaden. Sidst, jeg tjekkede, og jeg beklager, at det nok er et par uger siden, var der endnu ikke nogen, der stod på gaden eller var blevet smidt ud af deres hus eller lejlighed. I virkeligheden skal vi jo gøre vort bedste for, at det slet ikke sker, og det handler om at ændre de præmisser, der er i vores almenlystige boliger nogle af de steder, der er på ghettolisten. Det handler om at få folk i arbejde, det handler om at sørge for, at det er mere blandede boligområder.

Hvorfor er det så vigtigt, hvorfor har man investeret så mange kræfter i det? Det har man selvfølgelig, fordi vi skal have nogle at spejle os i. Jeg kommer altså fra et hjem, hvor der var alkohol; jeg kommer fra et hjem, hvor man var på overførselsindkomst, og hvis

Torsten Gejl (ALT):

Men hvilken social effekt tror ordføreren det har for familier at blive smidt ud af deres hjem, at børn skal skifte skole, finde andre venner, at man er nødt til at flytte og ændre sit liv? Kan ordføreren ikke godt se, at det er en social katastrofe også for mennesker med anden etnisk baggrund end dansk?

Kl. 14:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, ordføreren skal huske på, at vi i virkeligheden er i gang med at rydde op efter rigtig, rigtig mange års rod. Vi slap taget i den almenlystige sektor og sørgede ikke for, at den blev blandet. Nogle steder har man, der er nogle steder, hvor man har taget et stort ansvar for at sørge for, at man både har haft folk i arbejde, folk, der ikke er i arbejde, folk, der er studerende, folk, der er pensionister, og på den måde har man sørget for, at det er et blandet boligområde. Når man har gjort det, er det faktisk også lykkedes at have et velfungerende boligområde. Men hvis vi har områder, hvor man lever isoleret fra resten af samfundet, svigter vi de mennesker, og det er det, jeg ikke vil være med til.

Så kan det godt være, vi er nødt til at lave nogle opbrud i nogle år; men selvfølgelig skal folk genhuses, selvfølgelig skal deres børn i skole, selvfølgelig skal vi sørge for tryk omkring det, men vi er nødt til at rydde op.

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Så er det hr. Morten Dahlin fra Venstre.

Kl. 14:28

Morten Dahlin (V):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr for det, jeg i lighed med hr. Alex Vanopslagh opfattede som en rigtig god tale med fokus på et emne, der for sjældent bliver diskuteret, nemlig mistrivsel og særlig mistrivsel blandt børn; det med børn bliver til gengæld tit diskuteret og jo også af SF. Og derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge fru Pia Olesen Dyhr, hvad svaret er til de mange børn – jeg mener, det er 22.000 børn – der går i private daginstitutioner, som kunne se, at deres hverdag ikke skulle forbedres, da man i de offentlige institutioner fik bedre normeringer, fordi der blev sat penge af til ekstra pædagoger. Altså, hvorfor er det, at de børn ikke har fortjent den bedre hverdag, som SF mener dem i offentlige institutioner har fortjent?

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, vi skal lave en aftale. Jeg synes, vi skal aftale, at ingen af de private institutioner tager penge ud og putter dem i lommerne på nogle andre end børnene. Hvis Venstre kan love det, er SF sådan set villige til at kigge på, om minimumsnormeringer også skal gælde i de her daginstitutioner. Men så længe pengene bare bliver hældt ned et sted, hvor vi ikke ved, om de går til profit og bliver brugt til noget helt andet end på børnene, så vil jeg ikke være med til at hælde penge i det område.

Kl. 14:30

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Morten Dahlin.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Rosa Lund.

Kl. 14:30

Kl. 14:33

Morten Dahlin (V):

Nu roste jeg jo fru Pia Olsen Dyhr helt oprigtigt for en rigtig god tale, men jeg har ikke lyst til at give ros for det her svar, for det var jo et ikkesvar. Fru Pia Olsen Dyhr begynder at tale om private institutioners profit. Jeg taler om børn. Og selv hvis fru Pia Olsen Dyhr er utilfreds med, at de her forældre har valgt at sætte deres børn i en privat institution, så skal det vel ikke gå ud over børnene. Så jeg spørger bare igen: Hvorfor har de her børn ikke fortjent flere pædagoger, når børnene i offentlige institutioner har fortjent det?

Kl. 14:30

Rosa Lund (EL):

Netop fordi fru Pia Olsen Dyhr ikke kan tale om indholdet, så er det jo, at jeg gerne vil have et klart svar på, hvordan vi så får en sikkerhed for, at de ting, som tilsynet har rejst, rent faktisk er det, der bliver undersøgt. Vi, Folketingets partier, kan ikke se kommissoriet, og befolkningen kan ikke komme til at se kommissoriet, så hvordan får vi så en garanti for, at de ting, som bliver rejst af tilsynet – som er dem, der skal være den demokratiske kontrol med Forsvarets Efterretningstjeneste – rent faktisk også er det, der bliver undersøgt? Hvordan vil SF sikre, at vi alle sammen får den garanti?

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Jeg skal lige bede fru Rosa Lund om at holde sig klar. Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:33

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes også, at de børn har fortjent minimumsnormeringer, og jeg er sådan set også villig til at sende pengene efter minimumsnormeringer, også i private institutioner. Jeg vil bare sikre mig, at pengene bliver brugt på børnene. Det er derfor, jeg siger, at vi så skal lukke det hul, der gør, at private institutioner kan tage pengene ud og bruge dem på noget helt andet. Det er jo det, der er udfordringen. Udfordringen er jo ikke, hvorvidt vi kan gøre det i de private institutioner. Jeg vil bare ikke sende penge – vores alle sammens skattekrone – ud i private institutioner, hvis de så vælger at bruge dem på profit.

Kl. 14:31

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er et rigtig godt spørgsmål, og jeg er sådan set enig med Enhedslisten i, at det er helt afgørende, at vi har demokratisk kontrol med vores efterretningstjenester – og det er jo i virkeligheden også det, tilsynet rejser i den pressemeddelelse, der er sendt ud til offentligheden – og det vil vi gøre vores bedste for at efterleve.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 14:31

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Både fru Pia Olsen Dyhr og jeg er mødre, og vi har børn, der er cirka jævnaldrende. Jeg kan så også oplyse fru Pia Olsen Dyhr om, at begge vores børn er udtaget til talentforløb på deres pågældende skoler: min søn i hans lokale folkeskole og ordførerens datter i privatskolen. Først og fremmest tillykke med det. Jeg synes, man skal være stolt af, når ens børn klarer sig godt. Så det er rigtig flot. Jeg er utrolig stolt af min søn, af, at han rent faktisk kunne blive optaget på et talentforløb.

De er 3 børn ud af godt 80 børn på den folkeskole, som kunne komme på talentforløb; det er, hvad der er råd til. Derfor er det, jeg gerne vil spørge fru Pia Olsen Dyhr, om ikke også SF ønsker, at der er talentforløb i folkeskolen. SF har været med til at stemme et aktstykke igennem, der fjernede talentforløbet på folkeskolen for 65 mio. kr. Er det ikke ærgerligt, hvis folk, der har børn, der er talentfulde, er nødt til at sende deres børn på privatskole?

Kl. 14:34

Rosa Lund (EL):

Tak til formanden for at give mig et headsup. Og tak til fru Pia Olsen Dyhr for en rigtig god tale. Jeg blev også lidt rørt, så jeg synes virkelig, man kan mærke, at vi har en fælles sag her.

Det er nu noget andet, jeg vil spørge til, nemlig undersøgelsen af Forsvarets Efterretningstjeneste. SF var jo i 2012 med til at lave en aftale, som gjorde, at vi faktisk nu har et dårligere tilsyn med vores efterretningstjenester, end man har i andre lande, og nu har man så besluttet, at man nu skal lave en undersøgelse, hvor vi, Folketingets partier, og offentligheden ikke engang må se kommissoriet. Så jeg skal spørge fru Pia Olsen Dyhr: Hvordan får vi en garanti for, at alle de kritikpunkter, som tilsynet har rejst, rent faktisk bliver undersøgt?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er vigtigt for os i SF, at der er demokratisk kontrol med vores efterretningstjenester – det er derfor, vi har Kontroludvalget – og vi har også været med til at nedsætte tilsynet, fordi det var vigtigt for os, at man hele tiden kan holde øje med, at de der efterretningstjenester gør det, de skal, og at de lever op til loven. Og det er sådan set også vores ambition med det arbejde, der kommer til at gå i gang nu.

Fru Rosa Lund ved jo godt, at jeg ikke kan tale om indholdet her, fordi det er den præmis, der også er for det her arbejde.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi prioriterer vores fælles folkeskole, og at vi prioriterer den så meget, så der i virkeligheden er mulighed for differentieret undervisning, så der er fokus på ordførerens barn og på, at børnene kan få de udfordringer, han/hun har brug for i dagligdagen. Det tror jeg er helt afgørende, for ellers er det, at vores folkeskole ikke lever op til det niveau, folkeskolen skal. Jeg tror, det er afgørende, at vi hele tiden tænker i, hvordan vi kan udvikle folkeskolen. Noget af det, SF har foreslået, er jo også, at vi sætter folkeskolen mere fri, og at vi i virkeligheden prøver at lade dem

styre sig selv, fordi vi ved, at det måske vil gøre det endnu nemmere at lave den her form for differentieret undervisning. Og det tror jeg er vigtigt, for ellers risikerer vi, at for mange mennesker vælger et alternativ i stedet for at vælge folkeskolen.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:35

Louise Schack Elholm (V):

Nu skal man helst ikke være så bekymret for min søn, for han var jo en af tre på hele årgangen, der fik lov at komme på talentforløbet, og det er jeg virkelig taknemlig for. De var otte børn, der var udtaget, der var talentfulde nok til at komme af sted, og der var kun plads til de tre. Jeg ved ikke, hvordan man fik indsnævret det, men jeg er sådan set bekymret for *alle* de børn, som er talentfulde. Jeg synes, alle børn skal mødes på det niveau, de har, også selv om de går i folkeskole, og hvis det er, at de ikke føler sig udfordret nok dér, synes jeg, det skal være muligt for alle, uanset pengepung, at vælge en friskole eller en privatskole. For der kan være mange årsager til det – og her ser jeg jo også, at SF støtter, at man laver puljer uden om fri- og privatskoler. Så hvordan vil man sikre, at alle børn kan blive udfordret på det niveau, de er på, fremadrettet?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi kigger sådan set også gerne på, om man skal lave sådan nogle særlige forløb i folkeskolen; det er vi ikke afvisende over for. Det, man gjorde på finansloven, og det synes jeg skal være med her, var jo, at man fjernede de her penge for netop at investere i pædagoguddannelsen, fordi vi mente, at pædagoguddannelsen skulle have et løft. Og det er jo det, der er den udfordring, vi nogle gange står i. Det er jo, at der skal prioriteres. Det skal prioriteres, om pædagogerne i virkeligheden uddannelsesmæssigt skal komme på niveau med lærerne, og det var det, vi gjorde i finansloven.

Men jeg skal da ikke afvise, at vi godt kan finde en model for det, hvor vi kan introducere nogle særlige forløb i folkeskolen. Det synes jeg da er en god idé, og jeg synes også, at der skal være mulighed for det.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Niels Flemming Hansen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:37

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for en meget passioneret tale. Den gjorde mig rigtig glad, specielt da fru Pia Olsen Dyhr nævnte, at Danmark skal være et mere retfærdigt land. Derefter varmede det jo mit hjerte som detailhandler, da hun begyndte at snakke om velfærdsbutikken. For at velfærdsbutikken kan have varer på hylderne, er det jo vigtigt, at dansk erhvervsliv kan smide nogle penge i butikken. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til SF's holdning til de ret massive skattestigninger, som regeringen har lagt op til, men lad os bare nøjes med at holde fokus på de skattestigninger, der rammer dansk erhvervsliv.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har haft rigtig mange år med skattelettelser i Danmark. Det kan godt mærkes på vores velfærd. Det har kunnet mærkes på børneomsrådet, som har været udsat for besparelser i mere end 20 år. Det er på tide, at vi sætter – jeg ved ikke, om man må bruge sådan et sprog herinde – en prop i hullet og får stoppet de besparelser og nedskæringer på vores fælles velfærd og i stedet investerer i det. Det skal der selvfølgelig penge til.

Vi er meget økonomisk ansvarlige i SF, så vi finder selvfølgelig pengene, og jeg synes, at nogle af de forslag, som regeringen har lagt op til, er gode. SF foreslår selv, at vi kigger på en skat på techgiganterne. Det er bl.a. Apple, Google og Facebook, som også kan få lov til at bidrage til det fælles velfærdssamfund. Er det et kæmpe problem for dansk erhvervsliv? Det tror jeg sådan set ikke. Jeg tror, at det, at vi kigger på at lave en fair beskatning af nogle af dem, der ikke betaler skat i Danmark, vil stille nogle andre i Danmark mere fair i konkurrencen. Jeg kan f.eks. nævne dagbladene, som jo oplever, at de beskattes, mens de kan se, at de store techgiganter ikke på samme måde er underlagt at betale skat.

Der er også andre ting, vi kan kigge på. Jeg er ikke sådan en, der bare siger, at vi skal skrue op for skatteknappen. Jeg har slet ikke en skatteknop, som jeg sidder og skruer på. Jeg synes, at det skal være en retfærdig beskatning, men selvfølgelig skal erhvervslivet også bidrage til vores fælles samfund.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 14:39

Niels Flemming Hansen (KF):

Det gør dansk erhvervsliv da også i voldsom grad her i landet. Fru Pia Olsen Dyhr sagde tidligere, at Danmark skal være mere grønt, og at det nogle gange har været svært, om man skulle være et rødt eller grønt parti. Kigger vi på generationsskiftebeskatningen – den, der hedder gave-, bo- og arveafgiften – er det jo en beskatning på 1.300 mio. kr., som regeringen vil ud og straffe dansk erhvervsliv med. Det er jo et generationsskifte, og når man laver det her, vil det betyde, at når en virksomhed går fra at være ejet af en generation til at være ejet af en anden, skal de penge tages fra virksomhedens egenkapital, hvilket betyder, at virksomheden ikke har mulighed for at lave den grønne omstilling lige så hurtigt, som hvis man ikke tog de midler fra virksomheden, som de har sparet op.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes sådan set, det er rimeligt, at når man har en stor virksomhed og giver den videre til næste generation – det er jo i virkeligheden en stor formue, man giver videre – er man også der med til at bidrage til fællesskabet. Jeg kan godt se nogle udfordringer, og derfor gør vi det jo slet ikke på samme måde, som vi gør med indkomster. Det bliver ikke beskattet på samme niveau. Det tror jeg også at man skal holde sig for øje. Vi har selvfølgelig en interesse i, at virksomhederne også kører videre efterfølgende. Men når vi kigger på den måde, som vi beskatter indkomster på, så beskatter vi indkomster forholdsvis højt i det her land, og hvis jeg sammenligner det med, hvordan vi beskatter mange andre ting, må man da sige, at de næsten er let beskattet. Den balance, man også nogle gange skal tænke på, er, hvem det er, vi beskatter. Kassemedarbejderen betaler

ofte 40 pct. af sin indtægt i skat. Det er ikke alle virksomhedsejere, der betaler det samme.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 14:41

Anni Matthiesen (V):

Tak. Vi har mange traditioner her i Folketinget, bl.a. åbningsdebatten, og jeg er nok en af dem, som holder rigtig meget af traditioner og gerne vil holde fast i dem. Derfor stiller jeg selvfølgelig også spørgsmål til SF's ordfører i dag, for det er næsten også blevet en tradition.

Det var sådan, at vi havde miljøministeren i samråd i går omkring generationsforureningerne for at prøve at lægge et pres på regeringen i forhold til at afsætte nogle midler, så vi kan komme i gang med oprydningen. Venstre har jo, også sammen med SF, kæmpet den kamp, og vi fik før sommerferien bl.a. også formuleret en fælles tekst, hvor vi pålagde regeringen at finde nogle penge og komme i gang i en fart. Vi havde selvfølgelig håbet, at regeringen så havde afsat nogle midler i deres finanslovsudspil, men det havde de så ikke. Og derfor vil jeg gerne spørge SF's ordfører: Hvad går SF ind til forhandlingerne med nu, når det gælder finanslovsforhandlingerne, i forhold til at få ryddet op efter generationsforureningerne?

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Inden jeg giver ordet til ordføreren, vil jeg sige, at det jo er en sjov klasse, vi har her i dag. Og jeg skal bede hr. Kim Valentin at holde sig klar til næste omgang spørgsmål, og jeg kan ikke se ham – jo, der sidder han. Tak for det. Så var det mig, der var uopmærksom, undskyld.

Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

I SF holdt vi vores sommergruppepressemøde ved hofde 42, og det gjorde vi selvfølgelig, fordi det handler om generationers kamp for oprydningen af en forurenede grund. Tilbage i 1950'erne og 1960'erne leverede Cheminova rigtig meget gift på den grund. Selvfølgelig skal vi fra statens side være med til at rense den op. Det er jo ikke kun Cheminova, der har lagt gift der, men det er faktisk også staten, der endte med at køre gift ud på grunden, og derfor har vi en fælles forpligtigelse der. Og vi må også erkende i forhold til de her generationsforureninger – altså, det ligger i ordet – at det er mange generationer, der har misset deres besøgstid i forhold til at rydde op. Og det skal vi selvfølgelig gøre. Vi har stillet et meget klart forslag til finansloven: Vi ønsker, at der skal sættes 250 mio. kr. af til oprensning i forhold til generationsforureningerne, fordi vi ved, at de ellers kommer bagud i køen. Der er mere end 19.000 forurenede grunde i Danmark, og de skal jo også renses op. Det er mere de private grunde, men de helt store er dem, vi har svært ved at finde penge til, og det kommer SF med et bud på til forhandlingerne, og så må vi jo se, hvordan regeringen reagerer.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 14:43

Anni Matthiesen (V):

Tak. Det er sådan, at vi i Venstre har fremsat et beslutningsforslag, som inden længe kommer til behandling her i Folketingssalen, og som netop lægger op til, at der skal afsættes 250 mio. kr. Derfor

synes jeg også, det bør være ganske enkelt for SF's ordfører på talerstolen i dag så at nikke ja til, at SF også kommer til at stemme ja til Venstres beslutningsforslag her i salen. Kunne jeg få en bekræftelse på det?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

Åh, hvor ville jeg ønske, at Venstre havde fremsat det forslag før valget, for så havde jeg sagt, at selvfølgelig stemmer vi for det. For Venstre har jo haft muligheden i rigtig mange år ved at sidde på regeringsmagten til at fremsætte det forslag, og SF havde gladelig stemt ja. Men jeg ved jo også, at Venstre godt ved, hvordan det er at være regeringsparti eller støtteparti, og jeg vil selvfølgelig ikke tage forskud på finanslovsforhandlingerne. Vi synes, intentionen bag forslaget er rigtig, men vi skal jo også finde pengene, og derfor tager vi det i finanslovsforhandlingerne. Men mon ikke SF kan hjælpe Venstre ved at sørge for, at vi får det igennem i finanslovsforhandlingerne, for der er ingen tvivl om, at vi skal have ryddet op.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det vist ikke nogen overraskelse, at det er hr. Kim Valentin.

Kl. 14:44

Kim Valentin (V):

Tak til formanden, og tak til Pia Olsen Dyhr for en meget personlig tale og for at svare oprigtigt. Men vi mangler jo SF's mening om den kulturelle dannelse. Det var der ikke noget om i talen. I Danmark har vi uddelt vores beslutningskraft til tre steder: Staten, civilsamfundet og virksomhederne. Og under coronakrisen er det faktisk sådan, at en stor del af den beslutningskraft er ført tilbage til staten, men den skal jo den anden vej igen. Det går jeg ud fra at vi er enige om. Så hvordan vil SF fremadrettet styrke civilsamfundet?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror ikke, man skal undervurdere civilsamfundets rolle generelt i vores samfund. Det er et af de steder, hvor vi griber hinanden; det kan være i fodboldklubben, det kan være i mit lokale kirkekor, og det kunne være mange andre steder. Og der er ingen tvivl om, at vi skal styrke civilsamfundet igen. En del af det bliver jo forhåbentlig, at vi snart kan hæve restriktionerne, så folk kan mødes, men det afhænger jo af, om vi stadig væk har en meget farlig sygdom blandt os. Jeg vil ikke negligere den, og jeg synes, vi er nødt til at komme på den anden side, før vi siger, at nu kan vi bare gøre alt det, vi plejer.

Så kan jeg ikke finde ud af, om ordføreren spørger mig om, om jeg vil finde nogle penge, eller spørger, hvad det er, der skal gøres særlig for kulturel dannelse, men jeg er da enig i, at kulturel dannelse er vigtig. Jeg synes også, det er vigtigt, at al beslutningskraft ikke ligger i staten, men også ligger i kommunerne og ude i lokalsamfundet. Derfor synes jeg også, at det forslag, som statsministeren kom med i sin åbningstale, om at sætte syv kommuner på landkortet til at dyrke hver deres velfærdsområde uden regler og lovgivning er en forfriskende, dejlig og fantasifuld idé, som jeg tror betyder, at vi kommer til at se fagligheden blomstre. Men jeg er ikke helt sikker på, om jeg har svaret på spørgsmålet. Det er ikke af ond vilje, men jeg er ikke sikker på, hvad spørgsmålet helt præcist var.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Kim Valentin.

Kl. 14:46 muligheden for at gøre noget ved det her og ikke gjorde det. Men jeg tager det gerne på min kappe, for det har været SF's sag gennem historien at kæmpe for forbedringer på bl.a. hofde 42, helt tilbage da Margrete Auken var med til at sætte det på landkortet med de første undersøgelser sammen med Rav-Aage og senere også med sønnen Bjarne og kampen videre. Det gør vi gerne igen, men jeg ville sætte pris på, at de borgerlige også bakkede det op, når de borgerlige selv sidder i regering og ikke kun, når man er i opposition.

Kl. 14:50

Kim Valentin (V):

Spørgsmålet handlede jo om civilsamfundet, og der blev ikke svaret på det. Det kan jeg så bekræfte. Men jeg havde håbet på, at Pia Olesen Dyhr var kommet ind på børnene, fordi børnene var en stor del af ordførerens tale, og ja, kulturel dannelse starter hos børnene – men nok om det.

Det andet spørgsmål, jeg har, er så: Har SF en plan for, hvordan den her kultur så kan blive startet igen? Den lider jo rent faktisk lige nu.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Orla Østerby.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:47 Jamen tak for svaret, fru Pia Olsen Dyhr. Jeg vil gerne give SF og formanden roserne, når finansloven er vedtaget og vi har fået afsat de nødvendige millioner til at komme i gang med oprensning på Cheminova. Det er der hårdt brug for, især for dem, der udeomkring, også i Lemvig Kommune, siger, at det aldrig bliver til noget; at det bliver ved med at være snak.

Med den italesættelse, som SF har haft, også i forbindelse med sommergruppemødet, håber jeg, at fru Pia Olsen Dyhr i de her forhandlinger sætter foden i døren og siger, at vi skal have løst generationsforurening, og at vi starter på hofde 42.

Kl. 14:51

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at når vi kommer på den anden side af corona, skal der ske en hel del forskellige ting. En af de ting, SF har presset på for, både ude i kommunerne, men som vi sådan set også arbejder for herinde, har været det her fritidspas, altså at man som udsat barn og udsat ung har mulighed for at komme til fodbold, eller det kan være til musik eller andet, også selv om ens forældre ikke har økonomien til det. Det er jo en del af det at blive kulturelt dannet, altså at man faktisk har muligheden for at gå til klaver, selv om ens forældre ikke har råd til at betale musikskolen. Og det er noget af det, vi gerne vil kigge på. Nu håber jeg så, at jeg svarede på ordførerens spørgsmål, ellers må ordføreren komme hen til mig bagefter og prikke mig på skulderen, eller hvad man nu må i coronatider.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Orla Østerby.

Kl. 14:48

Orla Østerby (KF):

Tak for det. Jeg vender tilbage til generationsforurening. Jeg bor i Lemvig Kommune, som har Cheminova liggende. Vi ved nu, at der er gennemført et skalaforsøg med oprensning af giften på hofde 42. Regionen er klar. Regionen har meldt ud, at de sådan set bare venter på, at vi her fra Christiansborg melder ud, hvor mange penge vi vil putte i projektet.

Jeg har bidt mærke i, at fru Pia Olsen Dyhr og SF var så venlige at holde sommergruppemøde og pressemøde i min kommune og endda ved hofde 42. Det, jeg sådan vil spørge ind til lige her, er: Jeg må da kunne regne med, at med pressemødet og med opbuddet i Lemvig Kommune og på hofde 42 sørger SF for, at vi får afsat de nødvendige millioner i den her finanslov, som vi står over for i løbet af kort tid.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, det kan De Konservative og Venstre regne med at SF kommer til at gå til forhandlingsbordet med i Finansministeriet. Det er et af vores hovedkrav til finansloven.

Jeg bliver en lille smule pikeret, for det er jo ikke så længe siden, De Konservative og Venstre sad i regering, hvor man havde

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:51

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, det kan hr. Orla Hav regne med. Det er et hovedkrav, og jeg kommer til at være meget besværlig over for finansministeren i forhold til at levere på generationsforurening. Det er jeg faktisk slet ikke i tvivl om at finansministeren er opmærksom på. Vi tog det også til forhandlingerne sidste gang, da vi forhandlede finanslov. Der havde vi en række andre forslag, bl.a. også minimumsnormeringer, hvor vi havde været meget firkantede. Og man må sige, at det nogle gange lykkes, når man er firkantet. Vi har leveret minimumsnormeringer i Danmark. Vi skal gøre mere på børneområdet. Nu er næste skridt, at vi fikser generationsforureningerne. Det har vi en fælles forpligtelse til, så ja, det kommer jeg til at være lidt besværlig omkring, sagt på vestjysk.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Orla Østerby og ikke hr. Orla Hav (*Pia Olsen Dyhr* (SF): Nej – undskyld!), og tak til fru Pia Olsen Dyhr fra SF. Vi skal videre i ordførerrunden, og nu er det hr. Peder Hvelplund fra Enhedslisten.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, formand. Nogle gange står man over for helt afgørende valg, valg, der kommer til at lægge spor ud i fremtiden og definere, hvad man står for. Det gælder både personligt og politisk. Det politiske efterår, vi nu går ind i, bliver på mange måder definerende for vores fælles fremtid, både nationalt og internationalt. Vi står midt i fire store kriser: en sundhedskrise, en økonomisk krise, en biodiversitetskrise og en klimakrise. Og vi kender jo sangen, hver gang vi står i en krise: Der er brug for krisebevidsthed, vi skal spænde livremmen ind, vi skal udvise mådehold, tilbageholdenhed. Det betyder normalt, at de, der har mindst, skal holde hårdest for. Men sådan skal det ikke være den her gang. Men der er dog alligevel et

gran af sandhed i det, for der skal udvises tilbageholdenhed. Der skal udvises tilbageholdenhed med fossile brændsler, der skal udvises tilbageholdenhed med overforbrug, der skal udvises tilbageholdenhed med sprøjtegift, med privatiseringer og med topskattelettelser. For vejen ud af krisen går gennem en grøn omstilling og et stærkt fællesskab.

»Når jeg bliver gammel ...« Sådan lyder en sang fra Gnags, hvor den næste strofe lyder: »vil jeg sidde på en bænk«. Efter at have set TV 2's dokumentar om ældreplejen, burde den måske omskrives til »vil jeg hænge i en lift«. Jeg tror, det skar alle i hjertet at se, hvordan forholdene nogle steder er i vores ældrepleje – en helt igennem urimelig og uværdig behandling af vores ældre medborgere. Efterfølgende stod løsningsforslagene i kø. Mere tilsyn, mere privatisering, fyr personalet, lød det især fra højrefløjen. Men det her er ikke et problem, vi bare kan fyre os ud af eller omstrukturere os ud af. Det her handler helt grundlæggende om at sikre, at der er tid til omsorgen, kendskab til den enkelte og faglig viden. Så når Grete ligger i sengen på plejecenteret og ikke vil op, kender du som ansat hende så godt, at du ved, at du skal bekymre dig. Du har tiden til at finde ud af, hvad der er galt. Du har talt med de pårørende, og du har muligheden for at sparre med dine kollegaer, næste gang I mødes. En ældrepleje med værdighed og respekt får vi kun, hvis vi investerer i den. Det er derfor, Enhedslisten kræver 2.000 flere medarbejdere i ældreplejen, når vi lige om lidt skal forhandle finanslov.

For der er brug for at investere i vores fælles velfærd. I sidste års finanslov sikrede vi et løft til psykiatrien, til daginstitutionerne og til skolerne. Vi har gennem forståelsespapiret sikret, at der i det mindste følger penge med, når der bliver flere børn, flere patienter og flere ældre, som har brug for velfærden. Det i sig selv er et kæmpe skridt i forhold til de seneste mange års nedskæringer. Men det er selvfølgelig ikke nok, at vi bare holder skindet på næsen. Der er behov for konkret velfærdsloft, der kan mærkes i ældreplejen, i daginstitutionerne, i skolerne, på hospitalerne, på værestederne. Velfærden skal være der for os, uanset hvor vi er i livet.

Tidligere på året kom der vigtige vidnesbyrd om racisme frem i lyset. Lige nu er der et vigtigt opgør med den måde, kvinder bliver behandlet på. Modige kvinder er stået frem og har fortalt om gruopvækkende oplevelser i en lang række brancher. Og jeg ved selv, når jeg taler med min datter og hendes veninder, at nedværdigende og grænseoverskridende behandling for dem nærmest bare er blevet et vilkår. Det at blive hevet væk, når man er ude på dansegulvet og danse, altid gå to sammen for ikke at frygte for at blive voldtaget, det at skulle finde sig i lumre bemærkninger og tilnærmelser på arbejdspladsen skal vi ikke acceptere. Vi skal alle sammen bidrage til at få sagt fra og få sat ind, uanset hvor vi støder på krænkelse. Det er et fælles ansvar, for der er ikke nogen i vores samfund, der skal opleve, at krænkelse på grund af køn, hudfarve, religion eller seksualitet er et vilkår. Jeg vil gerne bruge lejligheden i dag til at sende en stor tak til alle de mennesker og bevægelser, der stiller sig frem og tager det opgør: I fortjener en kæmpestor respekt.

Kl. 14:57

Coronakrisen har givet vores samfund store udfordringer, men den har også vist, hvordan vi kan omstille samfundet hurtigt. Statsministeren var selv inde på det i sin tale i tirsdags. Den lærdom har vi i høj grad brug for, når vi skal håndtere klimakrisen – for det haster. Vi kan ikke bare bede kloden om at tage en pause med klimaforandringerne, mens vi får styr på covid-19 og den økonomiske krise. Heldigvis er der ikke nogen modsætning imellem at tage det ene eller det andet alvorligt. Den grønne omstilling betyder et behov for massive investeringer i nye teknologier og i nye klimatiltag. Det kan skabe arbejdspladser i både den private og den offentlige sektor til gavn for de mennesker, der har mistet deres arbejde, men det kræver handling nu, og der er rigtig meget, vi skal i gang med.

Vi skal have energi fra reelt vedvarende energikilder som sol, vind og geotermi. Vi skal have benzin- og dieslbiler væk fra vejene. De skal byttes ud med kollektiv trafik, cykler og også elbiler, især i landdistrikterne, hvor den kollektive trafik ikke dækker. I Enhedslisten vil vi gøre det forbudt at sælge nye benzin- og dieslbiler fra 2025 og gøre det langt billigere at skifte den gamle bil ud med en elbil, så det ikke kun er de rigeste, der får et reelt alternativ, og så hverdagen stadig væk kan hænge sammen.

Vi skal gøre mere landbrugsjord til fri natur til gavn for klima, biodiversitet og miljø. Vi skal gøre forurening dyrt for dem, der tjener og forurener mest, for der er en tæt sammenhæng mellem dem, der ejer den største rigdom, og dem, der står for den største CO₂-udledning. Derfor er det dybt urimeligt, hvis mennesker med små indkomster skal lide de største afsavn for den grønne omstilling, og det er en hån mod almindelige mennesker at sige, at den grønne omstilling skal finansieres med arbejdsudbudsreformer, der handler om at skære i det sociale sikkerhedsnet og velfærden – især hvis man så oven i købet vil give pengene fra klimaafgifter tilbage til de største virksomheder og de største udledere i form af rabat på selskabsskatten. For selv om vi alle sammen skal gøre noget, og det skal vi, så er det dem, der lever et liv på første klasse med stort privatforbrug, mange flyrejser og dyre biler, og de virksomheder, som tjener rigtig mange penge på at forurene, som skal levere langt det største bidrag.

Hvis vi ikke tager de store beslutninger nu, når vi simpelt hen ikke de 70 pct. i 2030. Ny teknologi er vigtig, men den alene kommer ikke og redder os. Der skal konkret handling til, som allerede nu gør det klart, at vi når 70-procentsmålet i 2030. Det seneste halve år har kun gjort behovet endnu mere akut. Det er nu, vi skal i gang med en socialt retfærdig grøn omstilling. Vejen ud af krisen er rød og grøn. Det gælder både nationalt som internationalt, og det skal selvfølgelig afspejles i forhandlingerne om klimahandlingsplanerne og finansloven. Det er Enhedslisten klar til, og det bliver regeringens valg, om det også er den vej, de vil gå, og derfor bliver det her et afgørende efterår.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Så er der foreløbig tre indtegnede, og den første, jeg skal give ordet, er hr. Jacob Jensen fra Venstre.

Kl. 15:00

Jacob Jensen (V):

Tak til Enhedslisten for talen. Der var mange gode emner, der blev taget op, ikke mindst det sidste her omkring den grønne omstilling og hele den indsats, der skal ske dér. Nu er Enhedslisten jo parlamentarisk grundlag for regeringen og dermed også en del af det forståelsespapir, som man har skrevet i sin tid, hvor der også fremgår forskellige punkter omkring miljø og den grønne omstilling. F.eks. var der en diskussion før mellem fru Anni Matthiesen og SF's ordfører om generationsforureninger – der er ikke rigtig sat noget af på finansloven til det. Der var også et punkt omkring en natur- og biodiversitetspakke – den er nu blevet udsendt i et par omgange. Og sådan er der forskellige andre ting. Så helt overordnet vil jeg derfor spørge: Hvordan ser Enhedslisten på det, der foreløbig er blevet leveret fra regeringens side på miljøområdet?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Peder Hvelplund (EL):

Jamen det er klart, at hvis vi ser på det isoleret set, så synes vi langtfra, at det er ambitiøst nok. Og det er også derfor, at det

er noget af det, vi presser på for, både i forhold til den grønne omstilling, men også i forhold til miljø og biodiversitet og også – det er fuldstændig rigtigt – i forhold til generationsforureninger. Og derfor er det også noget af det, vi kommer til at have fokus på i finanslovsforhandlingerne. Men det er klart, at de ting, der er skitseret i forståelsespapiret, jo ikke er noget, vi løser på én gang; det er noget, der skal løses igennem den her regeringsperiode, og det er også en opgave, som vi selvfølgelig tager på os.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 15:02

Jacob Jensen (V):

Det synes jeg sådan set er fair nok, altså at man skal forsøge at løse det, men man skal jo ligesom starte et sted. I forhold til f.eks. generationsforureninger skal man ligesom komme ud over rampen, og der er jo ikke rigtig sat noget af til det i finanslovsudspillet. Vi har så fra vores side for ligesom at presse på – vi er i oppositionen, så vi kan jo bruge de midler, vi nu engang har – netop fremsat et beslutningsforslag. Så derfor håber jeg også på og regner med at få opbakning fra Enhedslisten til netop at presse på med det beslutningsforslag, hvor vi siger, at vi gerne vil gå i gang allerede i 2021 med 250 mio. kr. Og derfor vil jeg gerne høre, om Enhedslisten er enig i det, og om vi dermed kan forvente, at Enhedslisten vil støtte det beslutningsforslag, når det bliver behandlet her senere på efteråret.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Hvelplund.

Kl. 15:02

Peder Hvelplund (EL):

Nu er jeg meget taknemlig for, at det her også er blevet et højt prioriteret emne for Venstre. Men der er jo en grund til, at det hedder generationsforureninger, og det er jo, at det ikke er noget, der er opstået her inden for de sidste par år. Det er jo noget, der har været i lang tid, og jeg kunne godt have ønsket mig, at Venstre måske havde haft det samme ambitionsniveau, dengang man rent faktisk sad med regeringsmagten og havde mulighed for at gøre noget ved det. Men jeg vil gerne understrege, at det selvfølgelig er noget, vi prioriterer højt, og det bliver også noget, vi kommer til at gøre noget ved. Dermed kan man jo sige, at jeg går ud fra, at der er i hvert fald i den her regeringsperiode vil komme handling bag ordene – i modsætning til under tidligere regeringer.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Nu er der mange steder, hvor Enhedslisten og Dansk Folkeparti ser ret forskelligt på tingene, så derfor hørte jeg i ordførertalen efter, om der var noget, hvor vi kunne finde et fælles ståsted. Der glædede det mig jo rigtig, rigtig meget, at man fra Enhedslistens side har valgt at prioritere ældreområdet i forbindelse med efterårets finanslovsforhandlinger. Jeg kan også forstå på det, der har været sagt også før i dag, at det er et af de helt centrale krav i forbindelse med finansloven. Så jeg vil gerne høre lidt mere om de her 2.000 flere medarbejdere i ældreplejen, og hvordan man skal forestille sig, de kommer ud i den virkelige verden og rent faktisk giver et løft, altså hvordan vil man sikre det, og også,

om det er noget, man vil stå fast på i de her finanslovsforhandlinger, eller om det er det der med at kravle op i træet og lige så stille komme ned igen, efterhånden som forhandlingerne kører løs. Det synes jeg vi skal have lidt mere hold i i den her debat.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:04

Peder Hvelplund (EL):

Nu vil jeg først lige kvittere for det med ældreområdet, for det er jo rigtigt, at der har vi en fælles dagsorden, og det har vi sådan set også haft på psykiatriområdet – det har også været rigtig godt.

Nu har vi nu ikke nogen tendens til sådan at kravle op i træer og kravle ned igen. Men hvis det handler om ældreområdet og den måde, vi forestiller os midlerne konkret skulle udmøntes på, er det jo, ved at der dels bliver ansat 500 husassistenter til at lave primært en hygiejneindsats på plejecentrene, og så drejer det sig om 1.500, der bliver ansat i første omgang som ufaglærte, fordi vi har et stort problem med, at vi ikke har tilstrækkelig uddannet arbejdskraft ude på plejecentrene. Så der bliver ansat 1.500 ufaglærte, som kan gå ind og afløse 1.500 af dem, der er ansat i forvejen, som så kan tage en uddannelse til enten sosu-hjælper eller sosu-assistent. Så det er en mulighed for at få løftet hele uddannelsesniveaue og samtidig også få rekrutteret flere medarbejdere ind i ældreplejen. Nu har jeg hørt Dansk Folkeparti tale om minimumsnormeringer også på ældreområdet, og der står vi jo bare med den udfordring, at vi ikke har tilstrækkelig uddannet arbejdskraft, og derfor bliver vi nødt til at starte et sted. Det er det, vi anbefaler her med vores krav til finansloven.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:05

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er fuldstændig rigtigt, at der mangler arbejdskraft. Man kan også sige, at der med de triste historier, vi har været vidner til hen over sommeren, er en risiko for, at det skræmmer unge fra at søge ind og blive medarbejdere i ældreplejen. Det, der egentlig er min interesse her, er bare at være sikker på, at det også bliver til noget. For nu sidder vi jo ikke med de afgørende mandater i forbindelse med en finanslovsforhandling, som vi har gjort tidligere, og hvor vi jo med rette kunne blive holdt til ilden henede i en åbningsdebat, i forhold til om man nu kunne regne med det, der blev sagt. Nu er det jo vores opgave at sige til Enhedslisten, som er dem, der – sandsynligvis – kommer ind og skal aflevere afgørende mandater i forbindelse med de her forhandlinger, om Enhedslisten vil stå fast. For det synes jeg virkelig vil være værd at holde øje med, for vi har brug for et løft af vores ældrepleje.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:06

Peder Hvelplund (EL):

Jamen så tror jeg bare, jeg kan konstatere, at hr. Kristian Thulesen Dahl har et betydelig lettere job, end vi havde, dengang vi skulle holde Dansk Folkeparti fast. Hvis vi tager finanslovsforhandlingerne sidste gang, rejste vi jo kravet om et løft til psykiatrien, og det fik vi. Hvis vi tager finanslovsforhandlingerne den her gang, er det klart, at det er et hovedkrav, vi tager med ind til finanslovsforhandlingerne,

at sikre et løft til ældreplejen. Så det vil vi selvfølgelig kæmpe benhårdt for. Så har vi jo så i øvrigt også været med til at sikre, at demografien bliver dækket, også igennem de økonomiaftaler, der er blevet lavet, i modsætning til hvordan det var under den tidligere regering.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:07

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Inden sommerferien var vi jo et bredt politisk flertal, der faktisk fik presset regeringen til at være enig i, at vi i hvert fald skal i gang med en grøn skattereform. Så det er jeg rigtig glad for; vi kan få en ensartet CO₂-afgift. Det går jeg egentlig ud fra også er Enhedslistens politik.

Men det, jeg er lidt optaget, er jo, hvordan vi får det til at ske: at vi faktisk kan gennemføre den. Og det kræver måske, at man også er villig til at gå på kompromis. Så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvis man nu laver en grøn skattereform, der isoleret set måske nok øger uligheden, men så tager andre initiativer, der fremmer mere lighed, vil Enhedslisten så være med?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Peder Hvelplund (EL):

Jeg ved ikke helt, hvorfor man skulle tage initiativer, der skulle øge uligheden. For det, der er fuldstændig afgørende for os, er jo, at når vi laver en grøn omstilling, så bliver den også socialt balanceret. Og der kan sådan noget som at lave en grøn skattereform, hvor man også får indført en CO₂-afgift, jo være en rigtig god idé. Og det er jo vigtigt, at den CO₂-afgift så bliver brugt til at straffe dem, der udleder meget CO₂ – og at pengene bruges til at få omstillet til en produktion, der er mindre CO₂-belastende – men at vi også samtidig kunne give nogle penge til en grøn check til dem, der bliver ramt, altså dem med de laveste indtægter, så de ikke bliver belastet af det. For jeg tror, vi skal passe rigtig meget på, i forhold til hele den grønne omstilling, at vi ikke får skabt sådan et billede af, at det kommer til at øge uligheden. For det behøver den ikke at blive, og derfor er der heller ikke nogen grund til, at vi puster til den opfattelse. Vi kan sagtens lave en grøn omstilling, som også samtidig er socialt balanceret. Og det er i hvert fald det, vi kommer til at gå ind i forhandlingerne om.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det er jeg jo enig i, og det var sådan set også det, jeg spurgte om. Og så kan man tage nogle andre initiativer. Det hører jeg også er det, Enhedslisten så vil, isoleret set; altså, fordi sådan noget kan godt blive lidt teknisk. Og så er det måske Ginikoefficienten, man måler på, som isoleret set øger uligheden, fordi vi skal finde 90 mandater, der gerne vil effektivere den her grønne skattereform; få den til at ske. Vil Enhedslisten så, netop med nogle andre initiativer, stå op for det? Og er det så tilfredsstillende?

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Kl. 15:09

Peder Hvelplund (EL):

Altså, det er klart: Hvis det er samtidige initiativer, der bliver brugt til at kompensere for det, der kommer til at ligge i en grøn skattereform. Det, der er afgørende, er bare, at vi ikke samlet set kommer til at øge uligheden. Og det er jo også det, der fremgår af forståelses-papiret. Men jeg ser bare ikke nogen grund til, hvorfor man skulle begynde at skabe forestillingen om, at en grøn skattereform skulle kunne øge uligheden også.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Halime Oguz fra SF. Værsgo.

Kl. 15:09

Halime Oguz (SF):

Tak for det. Og tak for en rigtig, rigtig god tale. Jeg noterede mig, at ordføreren talte meget om kvinder og den debat, der har været om metoosager, og det er også noget, jeg støtter op om 100 pct. Ordføreren sagde, at det ikke måtte blive et vilkår.

Men negativ social kontrol er et vilkår i nogle miljøer, og det er et omfattende problem, som har alvorlige konsekvenser for individets udfoldelsesmuligheder. Den negative sociale kontrol kommer bl.a. til udtryk i overrepræsentationen på krisecentre af etniske minoritetskvinder, der har været udsat for vold, men vi kan også iagttage den på vores uddannelsesinstitutioner eller i forbindelse med valg af partnere i nogle af de her etniske minoritetsmiljøer.

Flere og flere står frem og fortæller om deres liv med negativ social kontrol. Sidst handlede det om en ung kvinde, der stod over for valget mellem enten at få sin frihed eller beholde sine børn. På den baggrund har SF foreslået at gøre negativ social kontrol strafbart. Jeg vil høre, om Enhedslisten kan bakke op om vores forslag.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:11

Peder Hvelplund (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at negativ social kontrol er et stort problem, og at det skal bekæmpes, og at det findes i mange miljøer og i mange kulturer og også i religiøse kulturer. Og det er klart, at vi skal bekæmpe det, og det handler selvfølgelig om at bekæmpe det konkret der, hvor det er, og dermed også forstå, hvad baggrunden er.

Det er også derfor, vi har været med til at få afsat penge på finansloven, både i forhold til at få flere krisecenterpladser, i forhold til at sikre, at der bliver oprettet safehouses, og i forhold til at sikre, at der kan blive tilbudt ordentlig rådgivning til de unge, der konkret er ramt af det. Jeg tror, det er der, man primært skal fokusere indsatsen. Og så er det jo sådan, at psykisk vold jo er strafbart i dag, og derfor er der mulighed for at straffe for det, men det er klart, at nu skal vi jo læse det konkrete forslag, der ligger fra SF, og så er vi selvfølgelig klar til at se på det.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Halime Oguz.

Kl. 15:12

Halime Oguz (SF):

Tak. Som ordføreren også siger, har Enhedslisten været med til at vedtage, at psykisk vold også skal være strafbart, men negativ social kontrol er jo ikke strafbart og er faktisk lige så alvorligt, hvis ikke mere, end psykisk vold. Derfor vil jeg gerne spørge, om man ikke i Enhedslisten mener, at det er et godt demokratisk og socialistisk grundprincip, at individets rettigheder altid står over religiøse dogmer, som i mange tilfælde fordærver individets frihed.

Jeg vil også spørge: Hvad vil Enhedslisten så gøre for, at negativ social kontrol opfattes som psykisk vold, som det i virkeligheden er?

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Peder Hvelplund (EL):

Jeg kan sige, at jeg jo er fuldstændig enig i det, som fru Halime Oguz nævner. Der, hvor jeg bare mangler at se den konkrete udformning af forslaget, er jo netop i forhold til, hvor vi konkret går ind og adskiller negativ social kontrol fra psykisk vold. Men det er klart, at det er noget, vi er helt åbne over for at se på.

Det, der er mindst lige så vigtigt i den her diskussion, er også at sikre, at vi får givet den tilstrækkelige hjælp til de unge mennesker, der er ramt af det, altså i forhold til at sikre, at der er safehouses, i forhold til at sikre, at der er krisecenterpladser, og i forhold til at undgå, at der er nogle, der bliver fastholdt i parforhold på grund af økonomiske forhold. Der er en lang række ting, vi skal gøre i forhold til det her, så det er jo ikke noget, vi alene løser ved at gøre negativ social kontrol strafbart. Men vi er helt åbne over for at se på forslaget.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:14

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, tak for talen. Jeg har forstået det sådan, at Enhedslisten mener, at stigningen i pensionsalderen burde stoppe ved 68 år. Jeg beklager, hvis ikke jeg har fået rigtigt fat i det, men det er min forståelse. Det vil koste 59 mia. kr., fordi vi jo heldigvis bliver ældre og ældre, og vi er også sundere og raskere i længere tid, og det er jo kun en glæde for ethvert menneske. Men hvis man skal have en pensionsalder på 68 år, der koster 59 mia. kr., hvor skal den finansiering så komme fra? Jeg er helt med på, at vi er nogle, der har været med til at skabe et råderum, som Enhedslisten ikke holder sig for fin til at bruge af – sådan er demokratiets vilkår jo – men det her får jo en stor betydning. Og hvis man gerne vil have et velfærdssamfund, der kan udvikle sig, som jeg forstår det, skal pengene jo komme et sted fra, og hvis ikke de må komme herfra, hvor skal de så komme fra?

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Peder Hvelplund (EL):

Det er jo en lidt interessant antagelse, hr. Søren Pape Poulsen gør sig, altså det med, at hvis bare man hæver pensionsalderen, bliver folk bare ved med at arbejde, og der bliver også ved med at være arbejde til dem. Hvordan er det, forholdene er for den murer, der har gået og arbejdet i 45 år, ja, faktisk endnu længere tid, over 50 år,

og bliver 72 og fortsat skal gå på arbejde, eller for den HK'er, der har siddet på sit kontorjob og efterhånden er psykisk nedslidt, eller for den pædagog, der er i daginstitutionen? Man laver en antagelse om, at det kan folk bare, og at de bare bliver ved med at gøre det. Men det er jo ikke virkeligheden, og derfor synes jeg, det er en lille smule økonomisk uansvarligt, at man vil basere den måde, vi skal finansiere vores velfærdssamfund på fremover, på sådan en usikker antagelse. Så jeg synes egentlig, at man i stedet burde kigge lidt på virkeligheden og se på, hvordan vi egentlig kan sikre, at folk kan blive på arbejdsmarkedet længere, hvordan vi kan sikre, at folk ikke bliver nedslidt, og hvordan vi kan sikre, at vi får tilstrækkelig mange ansatte, at folk hverken bliver nedslidte eller går ned med stress.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:16

Søren Pape Poulsen (KF):

Da min bedstemor var 60 og gik rundt i spinlonkjoler, var hun gammel, altså, det var hun. En 60-årig i dag er jo ikke gammel. Samfundet forandrer sig jo, og vi kan meget mere i dag, og vi er sundere og raskere. Hvis jeg så køber præmissen og siger: Okay, man kan ikke arbejde mere, hvorfor skal man blive ved, og man skal gå, når man er 68. Det er uansvarligt, for vi kan jo ikke både lade være med at få flere penge i vores samfund og samtidig bruge flere penge. Enhedslisten må vel på et tidspunkt træffe et valg, om man vil skære ned nogle særlige steder. Man kan ikke både bruge flere penge og undgå, at der kommer flere penge ind. Så må man simpelt hen sige, hvor de penge skal komme fra. Jeg hørte oplistningen af en masse udfordringer, men hvor skal pengene komme fra? Det kan vi ideologisk have forskellige meninger om, men de skal jo komme et sted fra, går jeg ud fra.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:17

Peder Hvelplund (EL):

Jamen der er vi jo så heldige, at vi har haft en borgerlig regering, der har leveret anskuelsesundervisning i, hvordan man kan agere økonomisk uansvarligt og uddele skattelettelser. Under den tidligere regering blev der uddelt skattelettelser for over 20 mia. kr. hvert år, som vi betaler på nu, og hvis vi ser over de seneste 20 år, er det 50 mia. kr., vi hvert år giver i skattelettelser. Så der er jo råd, og der er også råd til, at folk kan få lov til at få en rimelig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:17

Alex Vanopslagh (LA):

Der kan man bare se. Ordføreren var lidt inde på i sin tale, at de rige skal være med til at betale klimaregningen, og Enhedslisten har også spillet ud med, at man skulle øge skatterne, jeg tror, det var med 12 mia. kr., for de rigeste danskere, så der kan være råd til den grønne omstilling. Det har CEPOS efterfølgende regnet på, og de har fundet ud af, at marginalskatten, altså skattesatsen for de allerrigeste danskere, bliver på 70 pct. på den sidst tjente krone med Enhedslistens politik – altså en topskat på 70 pct. for de rigeste, for at man i 2030 kan nå den her målsætning om 70 pct.s CO₂-reduktion. Og det fik mig sådan til at tænke på Per Clausens udsagn for 10 år siden om, at

om 20 år ville den socialistiske revolution være her i Danmark. Det kan være, han forudså, at vi skulle nå en 70-procentsmålsætning, og at man til det skulle have en topskat på 70 pct. for de rigeste

Men det her med en topskat på 70 pct. for de rigeste er jo egentlig ret interessant. Hvorfor egentlig stoppe der? Altså, hvor mener Enhedslisten at grænsen går? Kunne man også øge topskatten for de rigeste i Danmark til 75 eller 80 pct.? Eller er 70 pct. et niveau, hvor man tænker, at det er frækt at øge den endnu mere?

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:19

Peder Hvelplund (EL):

Nu behøver man så ikke at gå 20 år frem i tiden for at sige, at det socialistiske samfund er gennemført med en marginalskatteprocent på 70. Der kunne hr. Alex Vanopslagh sådan set bare gå 20 år tilbage i tiden til f.eks. Poul Schlüters regeringstid, hvor jeg tror, at marginals-katten var på 72 pct. Jeg ved ikke, om det, der var dengang, er det, hr. Alex Vanopslagh betragter som det socialistiske paradis. Det gør jeg ikke.

Det er bare for lige at sætte lidt proportioner i forhold til det her, for det er klart, at når vi har haft en regering, som har givet massive skattelettelser til de rigeste, og vi står over for en udfordring, hvor vi kan se, at vi både skal investere i grøn omstilling og holde hånden under en velfærd – den velfærd, der har båret os igennem en finans-krise, og som nu er ved at bære os igennem en coronakrise – ja, så er der nogle, der kommer til at skulle betale, og det er selvfølgelig dem med de økonomisk bredeste skuldre. Men at sige, at det skulle være den skinbarlige socialisme, synes jeg er at trække den temmelig langt.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:20

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen for at skabe lidt enighed vil jeg sige, at jeg da er enig med ordføreren i, at hvis man skal finde den skinbarlige socialisme, skal man tilbage i fortiden, for der er ingen kloge mennesker, der holder fast ved, at der skal være et socialistisk samfund. Samtlige lande, der har prøvet socialisme, skiller sig af med det efterfølgende, fordi de ved, det er til skade for samfundet.

Men spørgsmålet er – og der er jo i øvrigt en grund til, at vi er gået væk fra den der topskat på 70 pct. i Danmark: Har Enhedslisten et principielt eller ideologisk problem med, at skatten var endnu højere, eller er 70 pct. det, man mener er det passende niveau for de rigeste i Danmark? Det er egentlig bare det, jeg gerne vil høre, altså om Enhedslisten arbejder for, at skatten på den sidst tjente krone for dem, der tjener mest i Danmark, skal være endnu højere.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:20

Peder Hvelplund (EL):

Jamen nu er skat ikke sådan noget, hvor vi siger, at det vil vi bare have mere af, at det skal der bare skrues op for. Det, der er afgørende, er, at vi har et samfund, hvor vi har nogle udgifter, som vi skal finansiere. Så kan vi vælge at sige, at det gør vi i fællesskab – det er det, der hedder skat – og der kan vi sige, at vi indretter det progressivt, sådan at dem, der har mest, også kommer til at bidrage

mest, eller man kan sige, at vi skal have noget mere brugerbetaling. Det står jo folk frit for, hvad for en samfundsmodel man ønsker. Jeg ved godt, hvad for en jeg ønsker, men det betyder jo ikke, at jeg så bare synes, det er federe, at skatten bliver sat op til 89 pct., hvis ikke jeg har noget at bruge pengene til. Men hvis vi i fællesskab beslutter, at det vil vi gerne bruge de her penge til, ja, så er det der, vi lægger niveauet. Det er jo det, der hedder demokrati.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak. Så er det hr. Peter Seier Christensen. Værsgo.

Kl. 15:21

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for talen. I Nye Borgerlige arbejder vi for, at danskerne skal have mulighed for at stemme sig ud af EU. Vi og ordførerens parti er dybt uenige, men måske er her et område, EU, hvor vi kan finde lidt enighed. Min kollega fru Pernille Vermund spurgte til det i afslutningsdebatten den 22. juni, men fik ikke svar, så derfor vil jeg gerne høre, om Enhedslisten stadig ønsker, at Danmark skal melde sig ud af EU – om Enhedslisten mener, at danskerne skal have mulighed for at stemme om det?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Hvelplund.

Kl. 15:22

Peder Hvelplund (EL):

Enhedslisten går ind for et stærkt internationalt samarbejde, også et forpligtende internationalt samarbejde. Vi har også en repræsentant siddende nede i Europa-Parlamentet nu, der konstant arbejder for at trække EU i en mere grøn og solidarisk retning, bekæmpe skattely osv. Men det er klart, at der er nogle mekanismer i selve EU-konstruktionen, som vi grundlæggende synes er problematiske, altså i forhold til at det kan begrænse de krav, vi kan stille til klima, og i forhold til arbejdsmarkedet, og som lægger nogle store begrænsninger på, hvordan vi kan indrette vores samfund, også på den økonomiske politik.

Det er også derfor, vi har den indstilling, at vi synes, det kunne være fornuftigt, hvis den danske befolkning fik muligheden for at tage stilling til, hvilken tilknytning vi ønsker at have til EU. Men det er klart, at den proces, vi har set i forbindelse med brexit, tror jeg ikke der er nogen der har lyst til at gentage. Så i det omfang, vi skal lave en folkeafstemning, er det afhængigt af, at vi også får beskrevet en klar alternativ model for, hvad vores tilknytning til EU så skal være.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peter Seier Christensen.

Kl. 15:23

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for svaret. Det lyder, som om Enhedslisten vakler lidt i spørgsmålet, og at Enhedslisten ikke mener, at danskerne skal have mulighed for at stemme inden for den nærmeste fremtid; så der er vi så heller ikke enige. Men jeg kunne godt tænke mig, om ordføreren kunne løfte lidt af sløret for, hvad Enhedslisten mener, når man taler om alternativer. Hvilket alternativ eller hvilke alternativer til EU ville for Enhedslisten være interessante, hvis Danmark ikke var med i EU?

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Hvelplund.

Kl. 15:23

Kl. 15:26

Peder Hvelplund (EL):

Jamen nu ved jeg ikke helt, hvorfra hr. Peter Seier Christensen fik den opfattelse, at det betød, at vi ikke ville have en folkeafstemning. Jeg tror netop bare, at det, der er afgørende, er, at vi skal sikre, at det står fuldstændig tydeligt for befolkningen, hvilke alternativer der er, hvilke valgmuligheder der er. For det, vi så i forbindelse med brexit, var jo, at man blev kastet ud i et kæmpestort kaos, både nationalt og internationalt, og derfor er det afgørende, at vi får beskrevet nogle klare alternativer, altså hvilke forhandlede løsninger der kan laves. Og der er der jo forskellige modeller. Der kan være en tilknytning, som Norge eller Schweiz har, altså EØS, men det afgørende er bare, at vi får beskrevet de modeller, og at det er det, befolkningen så kan tage stilling til.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:24

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Og tak for en god første ordførertale til åbningsdebatten. Jeg har bemærket, at Enhedslisten også er rigtig trætte af, at regeringen nøler med hensyn til at komme i gang med de her CO₂-reduktioner. Og jeg har også lagt mærke til, at fru Pernille Skipper ligefrem har været ude at sige, at den tid, hvor man ikke ville vælte en socialdemokratisk regering, er forbi. Og det billiger vi også, hvis det handler om, at man i den grad klimanøler.

Det eneste, at de forslag, som Alternativet har fremsat af grønne forslag, og som Enhedslisten ikke har stemt for, var forslaget om kødafgiften. Var det en svipser? Burde vi ikke være kommet i gang dengang med at lave en kødafgift, sådan at vi allerede for et godt stykke tid siden kunne være kommet i gang med at reducere kødforbruget og på den måde starte med at reducere CO₂-udslippet fra den kilde?

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:25

Peder Hvelplund (EL):

Jamen nu kan man sige, at udfordringen jo er det der med, at hvis man lægger afgiften isoleret set på kød, kommer vi ind i den problemstilling med, hvor socialt retfærdigt det er, for så betyder det, at den enlige mor kommer til at betale, lad os sige 17 kr. i afgift for 1 kg fars, og familien, der køber en oksemørbrad, kommer også til at betale 17 kr. i afgift. Så der bliver en indbygget skævhed i det, og derfor har vores forslag været, at man i stedet for lægger en CO₂-afgift på produktionen, altså på landbrugsproduktionen, sådan at det er den CO₂-belastende del af landbrugsproduktionen, der skal bidrage. Og så kan vi så være med til at bruge noget af provenuet fra det til at omstille til en mindre CO₂-belastende produktion. For hensigten om, at vi skal spise mindre kød, at vi skal have sænket kødforbruget både nationalt og internationalt, er vi jo fuldstændig enige i, men spørgsmålet er bare, hvordan vi gør det.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Torsten Gejl.

Torsten Gejl (ALT):

Ja, men det svar godkender jeg faktisk ikke, for vi havde skrevet en social kompensation ind i forslaget – jeg havde selv skrevet den sociale kompensation ind i det beslutningsforslag. Enhedslisten har sagt det der mange gange, men det passer altså ikke, for vi havde taget det med.

Mit andet spørgsmål handler om, at vi, i forhold til hvad vi har forpligtet os til i Parisaftalen, jo skal betale 100 mia. kr., altså de rige lande, i klimabistand til dem, der er allermest klimasårbare i verden. Regeringen har kun budgetteret med det halve. Vil Enhedslisten prøve at hjælpe med at presse regeringen til at sørge for, at vi leverer de 5 mia. kr. i nye midler i klimabistand, som vi har forpligtet os til, og som i øvrigt også er en fair og rimelig del af de rige landes samlede klimabistand?

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:27

Peder Hvelplund (EL):

Jamen det er jeg helt enig i at vi har en forpligtelse til, og som jeg husker det, tror jeg også, at vi allerede i sidste finanslovsaftale fik nogle additionelle midler til klimabistand. Og det er i hvert fald noget, vi tager med igen. Det handler jo både om at få tilført nogle flere midler og også sikre, at der ikke kommer til at foregå den der greenwashing af bistandsmidler, men at det, hvis de skal bruges som klimabistand, skal være noget, der både mindsker uligheden og samtidig er med til at forbedre klimaindsatsen. Så vi er fuldstændig enige der, og det bliver også noget af det, vi kommer til at presse på for i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Erling Bonnesen fra Venstre.

Kl. 15:27

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg kan forstå, at Enhedslisten begynder at vakle lidt i forhold til kødafgiften. Ellers har det jo tidligere været sådan, at der overhovedet ikke var nogen grænser for, hvilke skatter Enhedslisten kunne tage i anvendelse, når der var en økonomisk udfordring. Det var næsten et tag selv-bord. Så vi kan jo sige – og ordføreren leverede næsten selv svaret lige før – at hvis Enhedslisten havde magt, som de har agt, ville man bare stille alle ønskerne op, og de koster så det og det, og så ville man sådan set bare kradse det hele ind. Så mit spørgsmål er: Er der måske lige bortset fra kødafgiften overhovedet nogen skatter, afgifter, brugerbetaling eller noget som helst andet, der *ikke* må stige i Enhedslistens optik?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:28

Peder Hvelplund (EL):

Ja, det er der bestemt. Vi arbejder benhårdt på at få f.eks. sådan noget som tandlægebehandling gjort gratis, altså så det er noget, vi betaler over skatten, og jeg vil sige, at vi jo heller ikke har noget ønske om hæve skatten for de laveste indtægter. Tværtimod vil vi jo gerne være med til at hæve skatten for de højeste indtægter og samtidig lempe i bunden, også fordi det faktisk er det, der stimulerer økonomien bedst i forhold til det indenlandske forbrug.

Så vil jeg bare gerne sige i forhold til kødafgiften, at det her handler om, at vi står over for en udfordring med at få omstillet hele vores produktionsapparat, også inden for landbruget, og derfor bliver vi nødt til at se på, hvordan vi får nedbragt CO₂-udledningen i landbruget. Det kommer vi også til at skulle gøre i de klimahandlingsplaner, der kommer på landbrugsområdet her efterfølgende.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 15:29

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Så kan jeg forstå, at der sådan lige er to-tre skatter, der er undtaget. Ellers holder den tese i Enhedslistens verden, at man stiller alle sine ønsker op, og så skal pengene bare kradses ind. Så er der lige to-tre skatter, der er undtaget. Så spørgsmålet er, om skatterne for at få penge nok ind til velfærd uanset konsekvenserne, for så vidt angår beskæftigelse, økonomi og bruttonationalprodukt i det hele taget, egentlig bare kan stige uendeligt i Enhedslistens optik. Eller er der et eller andet øvre loft for, hvor højt op Enhedslisten vil gå der? Kigger man overhovedet på konsekvenserne, inden man siger: Bare krads pengene ind, og skru på håndtaget?

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:30

Peder Hvelplund (EL):

Jeg ved ikke helt, hvad det er for en logik, hr. Erling Bonnesen bruger, når han skal konkludere på, hvad det er, jeg siger. Vi har jo normalt det princip, at vi gerne vil finansiere de forslag, vi kommer med, og der er det klart at vi ser på, hvordan vi kan sikre en socialt retfærdig finansiering. Vi vil også rigtig gerne være med til at investere i det, der kan bringe os igennem den her krise. Det er bl.a. den grønne omstilling, altså at investere i en produktion, som er mindre CO₂-belastende end den, vi har i dag. Det handler om at skabe arbejdspladser. Det handler også om at skabe arbejdspladser i velfærden, og derfor bliver vi nødt til at finde en finansiering, og det gør vi bl.a. ved at øge skatterne for dem, der har mest i forvejen, og som hr. Erling Bonnesen har været med til at give skattelettelser til.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Marcus Knuth fra Konservative Folkeparti.

Kl. 15:30

Marcus Knuth (KF):

Mange tak. For os i Konservative er sikkerhed og tryghed i de danske gader en topprioritet. Virkeligheden er jo desværre, at en anseelig del af dem, der begår kriminalitet her i landet, er udenlandske statsborgere. Hvis der er en ting, som kriminelle udlændinge frygter, er det risikoen for aldrig nogen sinde at kunne få dansk statsborgerskab. I dag er reglerne jo afsindige: Man kan sidde i fængsel i helt op til et år og stadig væk efter en karenperiode få det danske pas. Vi Konservative har derfor foreslået, at kriminelle udlændinge, der har fået en fængselsdom, ikke nogen sinde skal kunne få dansk pas. Det vil øge trygheden i Danmark. Er det noget, som Enhedslisten vil bakke os op i?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Peder Hvelplund (EL):

Det er simpelt hen noget sludder, at det vil øge trygheden i Danmark. Nu er det heldigvis sådan, at både ungdomskriminaliteten og faktisk også ungdomskriminaliteten i belastede boligområder er faldende. Selve den der tankegang med, at man skal udelukke nogen fra at kunne få dansk statsborgerskab alene på grund af én kriminel handling, synes jeg simpelt hen er absurd.

Altså, jeg ved ikke, om hr. Marcus Knuth så ville finde den samme retfærdighed i forhold til at sige, at de mennesker, der har begået kriminalitet, og som er danskere og har fået statsborgerskab ved fødslen, også skulle fratages statsborgerskabet, eller hvilken tankegang det er, der gør sig gældende. For det er fuldstændig rimeligt og et princip i en retsstat, at du kan få en straf, men at du ikke skal straffes for livstid. Eller det er i hvert fald sådan, det har været i dansk retstradition. Du kan godt begå en forbrydelse, og så får du en straf, og så kan du få en karenperiode i forhold til statsborgerskab, men den skal jo ikke være på livstid. Det synes jeg er temmelig vidtgående.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:32

Marcus Knuth (KF):

Det er jo helt vildt, at Enhedslisten står her og siger, at det, at vi ikke vil give dansk statsborgerskab til kriminelle, ikke vil have nogen effekt. Det er jo helt afsindigt. Hvis jeg så må vende spørgsmålet om og spørge Enhedslisten, om der er en øvre grænse for, hvor voldsom kriminalitet man kan have begået, hvor mange års fængsel man skal have siddet, for ikke at kunne få dansk pas. For os er det nul. For Enhedslisten er det så 5 år eller 10 år? Altså, hvor mange års fængsel vil Enhedslisten have at man skal have for ikke at kunne få dansk pas?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:33

Peder Hvelplund (EL):

Nu er det jo sådan i dansk retspraksis, at der skal være en vis proportionalitet, og den der idé med, at hvis man har begået noget, som udløser en straf på 2 år, så er man udelukket på livstid fra at få statsborgerskab, synes jeg er fuldstændig absurd. Jeg kan slet ikke forstå, hvad sammenhængen skulle være. Jeg har set eksempler på unge mennesker, som har begået noget rigtig dumt og tåbeligt i deres helt unge år, hvilket så faktisk i dag udelukker dem fra at blive danske statsborgere, selv om de er velintegrerede, selv om de har arbejde, og selv om de begår sig i det danske samfund. Fordi de har begået én dumhed, da de var mindreårige, betyder det, at de ikke kan få dansk statsborgerskab. Det synes jeg simpelt hen er urimeligt.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Morten Dahlin fra Venstre – som ikke er her. Ja, denne gang turde jeg jo ikke sige, at jeg ikke kunne se ham. (*Munterhed*). Vi putter hr. Morten Dahlin bagest i køen, og så bliver det i stedet for fru Kathrine Olldag fra Radikale Venstre.

Kl. 15:34

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det. Jeg havde egentlig tænkt mig, at jeg ville undskylde for at have kaldt Enhedslistens finanslovsforslag for et stykke gammel-

kommunistisk tankegods. Det er nok, fordi der har været et par år, hvor vi har været lidt trætte af at blive kaldt neoliberale i Radikale Venstre, når vi nu er socialliberale. Vi synes jo, det er vigtigt at holde de der forskellige kategorier adskilt. Men jeg tror egentlig, jeg er landet på, at jeg nok holder fast på det, for jeg synes egentlig, at gennemgangen af den skattepolitiske logik i Enhedslistens økonomiteori her, viser, at det passer meget godt.

Men der er jo nogle ting, som man ikke kan betale sig ud af, selv om Enhedslisten har lagt op til det i deres finanslovsforslag, og det er jo det forhold, at vi mangler sosu'er, pædagoger og lærere i tusindvis, og når man så i øvrigt vil begrænse pensionsalderen til 68 år, så lægger man også tusinder oveni. Så mit spørgsmål til Enhedslisten er: Hvordan skal vi finde alle disse hænder?

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:35

Peder Hvelplund (EL):

En del af det gør vi allerede med vores finanslovsforslag ved, at vi sikrer, at vi får trukket nogle ufaglærte ind og får givet dem en uddannelse. Men derudover handler det jo om, at man f.eks. skal sikre retten til at gå fra deltid til fuldtid. Det handler om at sikre nogle gode løn- og ansættelsesvilkår, der gør, at det bliver attraktivt at komme til at arbejde i de fag.

Vi har jo tidligere foreslået, at man skulle afsætte 5 mia. kr. til en ligeløns- eller lavtlønspulje, der kan bruges i de offentlige overenskomster, som kan være med til at løfte lønniveauet. For når man er ude og spørge til det i velfærdsfagene, så er udfordringen, uanset om der er tale om sygeplejersker, sosu'er eller pædagoger, at når de kommer ud og oplever virkeligheden derude, er den så presset, at mange af dem flygter fra faget igen, fordi de simpelt hen ikke kan holde til det.

Derfor, hvis vi skal løse den udfordring, som jeg er enig i vi har, i forhold til at sikre flere hænder til velfærden, så bliver vi også nødt til at sikre, at de får nogle bedre løn- og ansættelsesvilkår, at de får nogle mere tålelige vilkår at arbejde under, og at vi får nedbragt både nedslidning og stress, så sygefraværet også bliver mindsket.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Kathrine Olldag.

Kl. 15:36

Kathrine Olldag (RV):

Vi har jo alle sammen arbejdet med den her type reformer – med at sikre retten til at gå fra deltid til fuldtid og med at aktivere de arbejdsløse osv. – i rigtig mange år, og alligevel bliver vi ved med at have en gruppe uden for arbejdsmarkedet, som vi bruger milliarder på at forsøge at løfte ind, men hvor vi fejler gang på gang. Måske kunne det være på tide at kigge sig om efter nogle andre løsninger i stedet for at blive ved med at gentage de samme gamle paroler om, hvordan vi løser det her.

Derfor skal det opfølgende spørgsmål være: Hvad med udenlandsk arbejdskraft? Kunne Enhedslisten ikke være interesseret i at kigge den vej, når nu de varme hænder skal findes?

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Peder Hvelplund (EL):

Nu ved jeg ikke, hvad det er for nogle gamle løsninger, der bliver henvist til. Vi foreslår f.eks. i vores finanslovsforslag, at 1.500 skal hentes ind, hvilket konkret er med til at give et uddannelsesløft. Vi kunne f.eks. også give en praktikpladsgaranti, så vi kunne sikre, at de unge mennesker, der står og gerne vil have en uddannelse, reelt set får en inden for de faglærte job, vi kommer til at mangle hænder til. Vi kunne også netop sikre det med, at de kunne få et reelt lønloft, at vi kunne nedbringe sygefraværet, at vi kunne nedbringe nedslidningen ved at sikre, at de får nogle ordentlige arbejdsvilkår, for det har vi jo ikke gjort.

Det kan godt ske, at der har været talt om det i lang tid, men den model har vi i hvert fald aldrig forsøgt os med. Og hvis svaret så bare skal være at hive udenlandsk arbejdskraft ind og give dem de samme dårlige arbejdsvilkår, så bliver det ikke noget, vi kommer til at støtte. Vi vil hellere være med til at løfte niveauet, så vi sikrer, at der bliver bedre løn- og ansættelsesvilkår, og at vi på den måde kan være med til at rekruttere og fastholde medarbejdere i velfærden.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 15:38

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen. Regeringen foreslår i deres finanslovsudspil en lang række af besparelser på det digitale område. Et af de områder, hvor det går voldsomt for sig, er i forhold til bredbåndspuljen, som man foreslår helt at sløjfe, på trods af at i omegnen af 100.000 adresser stadig ikke har en ordentlig internetforbindelse. Ministeren har også selv svaret, at der med de midler, vi kender i dag, ingen udsigt er til, at omkring 30.000 af de her borgere, får en ordentlig internetforbindelse, uden at vi gør noget. Så jeg vil høre, om Enhedslisten er enig med regeringen i, at der er plads til, at man sløjfer bredbåndspuljen.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:38

Peder Hvelplund (EL):

Nej, det er vi ikke. Og man kan sige, at det her jo er et godt eksempel på, hvor galt det kan gå, når man liberaliserer et område, for det at mangle internetforbindelse mange steder ude i landdistrikterne er jo en direkte konsekvens af, at det for nogle af de private udbydere ikke har kunnet betale sig at rulle det helt ud. Der kan det bedre betale sig at lave 5G i storbyen, inden vi får 2G eller 3G for den sags skyld ude i landdistrikterne. Så derfor har vi også foreslået, at der skal afsættes midler til bredbånd, også i landdistrikterne, så vi kan sikre, at digitaliseringen også kommer derud, hvor der er brug for den, for vi har jo et ønske om at kunne fastholde muligheden for også at kunne bo ude i landdistrikterne.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 15:39

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det er jeg glad for at høre. Jeg vil så lige minde Enhedslisten om, at vi faktisk er et af de lande, der er længst fremme med internetforbindelse i hele landet, netop fordi vi primært har valgt en markedsbaseret tilgang, men der er nogle områder, som ikke

kommer med ved den tilgang – det er vi enige om. Så vil jeg lige spørge Enhedslisten, om Enhedslisten er enig med statsministeren i, at regeringen er ambitiøs, når det gælder det digitale område, eller om Enhedslisten også har svært ved at genkende statsministerens udlægning af verdenssituationen på det digitale område i forhold til regeringens finanslovsudspil.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:40

Peder Hvelplund (EL):

Der er meget få områder, hvor jeg vil sige at regeringen sådan decideret er ambitiøs. Jeg kan sige, at den er bedre end den tidligere regering. Det er jo heller ikke særlig ambitiøst, men det er den dog. Og derfor vil vi blive ved med at presse på for, at vi også bliver mere ambitiøse, også i forhold til digitalisering, så vi sikrer, at bredbånd også når ud i landdistrikterne.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:40

Karina Adsbøl (DF):

Ja, det bliver nogle spændende finanslovsforhandlinger sådan med Enhedslisten og De Radikale. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at følge op på Marcus Knuths spørgsmål. For som jeg forstod ordføreren, svarede ordføreren sådan set, at kriminelle udlændinge fortsat skulle kunne få dansk pas – hvis det var korrekt forstået. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om der er forskel på graden af kriminalitet. Ordføreren sagde, at hvis man nu havde begået en lille fejl, en enkelt fejl, skulle det jo ikke koste muligheden for at få dansk pas. Men hvad så, hvis man er terrorist? Skal man så stadig væk kunne få dansk pas i Enhedslistens øjne?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Peder Hvelplund (EL):

Nu er det jo sådan i dag, at hvis man er dømt efter terrorparagraffen, kan man faktisk fratages det danske statsborgerskab. Jeg synes bare, når vi diskuterer statsborgerskab, at vi altid ender ude i de der ekstremer: Hvad nu hvis? Jeg synes sådan set, det er mere alvorligt, at vi har en stor gruppe af borgere, der bor her i Danmark, har lovligt ophold og har haft det i adskillige år, men som stadig væk har svært ved at opnå statsborgerskab, fordi vi har opstillet så rigide regler, at det næsten er umuligt for dem. Jeg synes, vi burde have en demokratisk forpligtelse til at sikre, at de krav, vi stiller, for at kunne opnå statsborgerskab, var langt mere rimelige.

Jeg har ikke noget imod, at der er krav om, at man skal kunne begå sig på et forståeligt dansk, eller at man gennemgår et kursus i danske samfundsforhold og demokrati. Det synes jeg er fornuftigt nok. Men jeg har svært ved at forstå, hvorfor det skal være så vanskeligt at opnå dansk statsborgerskab. Vi har unge mennesker, der er født i Danmark, vi har unge mennesker, der er opvokset i Danmark og har gået i dansk skole, som stadig ikke kan opnå statsborgerskab. Det synes jeg er temmelig absurd.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:42

Karina Adsbøl (DF):

Jeg synes jo, at det, Enhedslistens ordfører siger, er absurd, for Enhedslistens ordfører svarer jo ikke på spørgsmålet, om man gerne vil give en terrorist dansk pas. Ordføreren taler udenom. Det er jo ikke lang tid siden, vi havde en debat her i Folketingssalen, hvor der jo netop var en potentiel terrorist, som skulle have statsborgerskab ifølge Enhedslisten. Derfor må Enhedslisten jo svare på, om det er det, man ønsker, altså at kriminelle udlændinge skal have dansk pas, og at de skal have dansk statsborgerskab.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Peder Hvelplund (EL):

Jeg er sådan set mest optaget af, at hvis folk begår alvorlig kriminalitet – det være sig terrorisme eller drab eller alt muligt andet – får de en straf for det. Det er sådan set det, der ligger i lovgivningen: Hvis man begår noget kriminelt, skal man straffes. Det synes jeg er helt indlysende, og det synes jeg man skal stå fuldstændig fast på.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Anne Valentina Berthelsen, og det bliver den næstsids-te, vi når, i rækken her.

Kl. 15:43

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Tak for det. Tak for en stærk tale med fokus på det røde og det grønne. Det er jo hjerteblod, som Enhedslisten deler med os i SF. Vi kan også dele utålmodigheden, når det drejer sig om de grønne løsninger og manglen på handling fra regeringens side. Men indimellem kommer der jo et lille lys i mørket, og det kommer typisk, når vi arbejder sammen. Der kom f.eks. et i går. Der skete nemlig noget fantastisk.

I går pålagde et flertal i Folketinget regeringen, at man i EU skal kæmpe for et nyt ambitiøst klimamål på 65 pct. – det var stort – og det noterede man sig bl.a. i Europa-Parlamentet, hvor Enhedslistens egen Nikolaj Villumsen skrev på Twitter, efter at Europa-Parlamentet med et meget snævert flertal havde vedtaget en lidt mindre ambitiøs målsætning på 60 pct., at nu var det afgørende, at flertallet i Folketinget pressede regeringen til at arbejde for 65 pct. Så bliver jeg lidt forvirret, for hvordan kan det så være, at Enhedslisten stemte imod, at vi skulle pålægge regeringen det her? Det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:45

Peder Hvelplund (EL):

Nu vil jeg altså sige, at det er helt afgørende, at vi får sat turbo på den grønne omstilling. En af de ting, der ærgrer mig rigtig meget, når vi snakker om f.eks. udfasning af benzin- og dieslbiler, er, at det er EU-lovgivningen, der kommer til at stille sig hindrende i vejen for, at vi kan gennemføre det. Lige med hensyn til det konkrete om, hvad Enhedslisten har sagt i forhold til EU-Parlamentet, og hvilke krav vi stiller til regeringen, bliver jeg nok svar skyldig. Det bliver jeg nødt til at lige at få konfereret med vores medlem af EU-Parlamentet for at høre, hvad baggrunden er der.

Kl. 15:45

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Anne Valentina Berthelsen.

Kl. 15:45

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Jeg er nemlig lidt forvirret over det, og jeg kan godt forstå, hvis hr. Peder Hvelplund også er det. For det, der jo er med politik, er, at man nogle gange bliver nødt til at kæmpe lidt for at få løsningerne igennem; det gør vi ofte i SF, og det var vi også indstillet på at vi skulle gøre med et nyt ambitiøst klimamål i Europa-Parlamentet. Og det gør så ondt indimellem, når Enhedslisten siger, at de vil det samme, som egentlig er lige præcis det, vi har brug for ved forhandlingsbordet, men så i sidste øjeblik overlader det beskidte arbejde til os andre. Synes ordføreren ikke, at det er lidt af en gratis omfang?

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 15:46

Peder Hvelplund (EL):

Jeg tror faktisk, at det, der blev vedtaget i EU-Parlamentet, var, at regeringen skal have mandat til at arbejde for en målsætning på 65 pct., og det er jo sådan, at man, hvis man har fået lov til at sidde med i Europaudvalget, ved, at »arbejde for« sådan set ikke rigtig betyder noget. Det betyder bare, at regeringen skal fremføre synspunktet, men at man ikke skal stå fast på det.

Derfor kan man sige, at hvis vi reelt skulle have pålagt regeringen noget, altså reelt skulle have givet et mandat til at presse på i EU, ja, så skulle man jo have givet dem mandat til at lægge afgørende vægt på det. Derfor er det jo, når man kun siger, at man skal arbejde for noget, reelt det samme som at sige, at det må I gerne sige, men hvis ikke I får det gennemført, betyder det ikke noget; hvorimod regeringen, hvis man havde givet den et mandat, der sagde, at den skulle lægge afgørende vægt på det, faktisk havde skullet stå fast på det.

Derfor synes jeg egentlig, at det er mere retvisende at sige, at det er os, der tager det beskidte arbejde på os og insisterer på, at regeringen skal være ambitiøs i forhold til den grønne omstilling.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Den sidste i rækken, som vi når i denne omgang i forhold til Enhedslisten, er fru Marlene Ambo-Rasmussen. Værsgo.

Kl. 15:48

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Jeg vil godt nok ikke vedkende mig, at jeg er medlem af Enhedslisten. Jeg er fra Venstre, men det er helt i orden ... (*Tredje næstformand (Jens Rohde): Det håber jeg ikke jeg sagde.*) Men jeg vil gerne stille spørgsmål til ordføreren for Enhedslisten, og jeg vil også gerne kvittere over for ordføreren for netop at nævne psykisk vold, som jo er blevet ligestillet med fysisk vold, og det var jo netop under en borgerlig blå regering, at det blev indført.

Enhedslisten taler meget om at ville beskytte de mest udsatte borgere – det hører man igen i dag – men så bare ikke lige, når det kommer til negativ social kontrol, kan jeg fornemme. Der er simpelt hen en berøringsangst, når det kommer til det. Jeg skrev ned, hvad ordføreren sagde i et tidligere svar her i dag: Man vil bekæmpe det konkret der, hvor det er. Så vil ordføreren ikke lige uddybe, hvad man egentlig helt konkret mener med det?

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:49

Peder Hvelplund (EL):

Jo, det vil jeg gerne. Det er, fordi negativ social kontrol ser vi mange steder i samfundet, og det er klart, at det er særlig udbredt i bestemte miljøer, bestemte kulturer, også i nogle bestemte religiøse miljøer. Og det, jeg mener med, at man skal bekæmpe det konkret der, hvor det er, er, at man bliver nødt til at kende årsagen til det for at kunne lave de rigtige løsningsmuligheder. Det er jo det, vi bl.a. har været med til at støtte i forhold til at lave safehouses, i forhold til at lave rådgivning for de unge, der er ramt af negativ social kontrol, i forhold til at sikre, at der bliver mere plads på krisecentrene, og at der ikke er økonomiske forhold, der gør, at mennesker bliver fastholdt i negativ social kontrol.

Så jeg forstår ikke helt, hvor den der opfattelse af, at det ikke er noget, vi tager alvorligt, eller noget, vi ikke vil røre ved, kommer fra. Det vil vi tværtimod rigtig gerne, men det handler om at være konkret i forhold til at finde brugbare løsninger på de konkrete problemstillinger, der er.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 15:50

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

I forhold til kvindekrisecentre bliver jeg bare nødt til at sige, at det måske er en lillebitte smule naivt at tro, at det kunne være en løsning. Altså, helt ærligt, de her mænd vil jo bare komme og gaffe de her kvinder, når de forlader krisecentrene igen, og så er vi jo lige vidt. Det er også derfor, vi har været ude at sige, at vi faktisk allerhelst ville have hårdere straffe, og alternativet er jo bare en enkeltbillet ud af landet, fordi det nok er det eneste, de her mænd forstår alvoren af.

Så nævnte ordføreren også, at man gerne ville sikre, at de her kvinder ikke sad i en økonomisk situation, som gjorde, at de måske var indlagt på negativ social kontrol. Det undrer mig bare lidt, for en ting, som vi i hvert fald har fået fremlagt meget klart herinde, er, at et arbejde til de her kvinder ville være den allerbedste løsning. Hvorfor pokker er det så, at man har sagt ja til at hæve ydelserne?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:50

Peder Hvelplund (EL):

For det første vil jeg gerne anfægte det der med, at det ikke skulle hjælpe noget med krisecentre. Det er jo steder, hvor kvinder også konkret bliver hjulpet videre, og hvor man sikrer, at de bliver etableret et andet sted. Så jeg synes, det er at negligere den indsats, der gøres.

Når jeg henviste til det med økonomiske forhold, er det jo bl.a., fordi det i dag ikke er sådan, at man kan få kontanthjælp fra dag et i det øjeblik, man henvender sig, fordi man stadig væk bliver målt på, hvad indtægt ens ægtefælle eller samlever har. Derfor skal vi jo bare sikre, at de kvinder, der er ramt af negativ social kontrol, får muligheden for at få kontanthjælp i det øjeblik, de henvender sig.

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til Enhedslisten og hr. Peder Hvelplund. Vi skal videre i ordførerrækken, og så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Og tak til statsministeren for redegørelsen i tirsdags. Det var en tale, som jeg naturligvis både har ris og ros til. Jeg bliver glad, når regeringen lægger op til en strammere kurs, når det gælder unge, der gør det utrygt at bo i flere af vores boligområder. Jeg synes også, det er godt, at man har fundet inspiration hos den tidligere regering, når det gælder brugen af opholdsforbud, og har udviklet videre på det. Det synes jeg faktisk er rigtig godt – og kredit for det. I det hele taget er hele afsnittet om rets- og udlændingepolitik i talen godt, og de ord vil jeg sådan set langt hen ad vejen gerne gøre til mine her i dag.

Men der er også et »men«, og det havde statsministeren nok også forventet. Der er et stort og uafklaret spørgsmål, der står tilbage. Lindholm blev droppet, men hvad nu? Borgerne i det midtjyske venter og venter, skulle jeg hilse at sige. Det er voldsomt – så regeringen må gøre noget. Og jeg ved godt, at støttepartierne sikkert gør knuder, men der skal ske noget. Det er nu 15 måneder siden regeringsskiftet.

Jeg synes også, at mere frihed til kommunerne og kampen mod bureaukrati er stærkt og nødvendigt. Regeringen har udvalgt syv kommuner, hvor rammerne nu sættes fri inden for folkeskole, dagtilbud og ældre. Jeg vil gerne være med til at diskutere, om det kunne være mere end syv. Jeg synes også, det er ærgerligt, at beskæftigelsesområdet ikke er et af emnerne; det kunne man overveje at udvide det til. Jeg synes faktisk, at vi har set nogle rigtig gode frikommuneeksempler på beskæftigelsesområdet, og jeg tænker, at vi kunne komme utrolig langt, hvis man turde vælge nogle kommuner ud også på det område.

Så er det muligvis svært, men når man tænker på hele sundhedsområdet, og hvad der skete under corona i forhold til vores hospitaler og de måder, man arbejdede på, så kunne det også være interessant, hvis man overhovedet kunne gøre det et eller andet sted i en region. Men uanset hvad, ser vi frem til forhandlingerne om det her.

Men der er også grund til panderynker. Alene i torsdags i sidste uge meldte over 6.700 danskere sig ledige. Det er det højeste antal nyilmeldte ledige siden den 1. juli. Vi har brug for vækst, vi har brug for arbejdspladser, vi har brug for økonomisk ansvarlighed. Siden februar er arbejdsløsheden steget med 34.000 personer, og det tal viser jo, at vi skal skabe nogle flere job. Alligevel har regeringen præsenteret et finanslovsforslag, der koster arbejdspladser i stedet for at skabe dem. Regeringen har mindsket arbejdsudbuddet med 10.000 personer, når man inkluderer sidste års finanslov, Arneudspillet og dens nuværende finanslovsudspil.

Jeg synes, det er så forkert, som noget kan være, og var det mig, der havde mistet jobbet på grund af en coronafyring, så ville jeg føle mig svigtet. Desværre står ideologi hos regeringen og støttepartierne over sund fornuft i min verden. I stedet for et effektivt væksttiltag som f.eks. lavere selskabsskat, som vi jo ved virker, vælger regeringen at lade aktiebeskatningen stige fra 42 til 45 pct. Virkeligheden er jo bare, at virksomhederne har brug for kapital, og at der investeres i deres virksomheder. I stedet gør regeringen det dyrere og mindre attraktivt. Og det her er kun negativt. Men alligevel er der et rødt flertal, der vil gennemføre det. Det er efter vores opfattelse ren ideologi, uden hensyn til hvad der er bedst for Danmark.

Det kunne også være godt at give danskerne deres egne feriepenge. De sidste 2 ugers feriepenge skal ud, så der kan sættes gang i

vores samfund. Pengene burde komme ud, så julehandelen kan få gavn af dem. Og de, som vil vente med at få pengene til efter nytår, skal selvfølgelig også have den mulighed. Vi er i Det Konservative Folkeparti helt enige med fagbevægelsen i, at pengene burde udbetales med en flad skat på 38 pct. Hvis folk straffes med topskat, risikerer vi jo, at pengene bliver stående – og hele idéen var jo netop, at de skulle ud at arbejde, skabe omsætning, skabe job. Så glem ideologien her; gør det, der virker.

Jeg synes, vi skal huske på, at reformer har øget vores velstand. Reformen er årsagen til, at vi i dag er blevet 170 mia. kr. rigere om året, og at beskæftigelsen er øget med 170.000 personer. Senere tilbagetrækningsalder, kortere dagpengeperiode og vækstskabende skattelettelser vil ifølge Finansministeriet øge holdbarheden på de offentlige finanser med 73 mia. kr. i 2025.

Endnu et godt eksempel på, hvor pengene efter vores mening bruges forkert, er debatten om den såkaldte Arnepension. Regeringen gik til valg på en pension til de nedslidte, men i stedet har den foreslået en ny overførselsindkomst, som intet har med nedslidning at gøre. Rygtet går på, at der er en aftale på trapperne lige om lidt, så jeg vil opfordre til, at man som vælger ser efter det med småt. Samfundet vil tabe 10 mia. kr., og for staten vil det koste 3 måske 4 mia. kr. – jeg ved jo af gode grunde ikke, hvor det ender.

Kl. 15:57

Hvis man så bare kunne få den her pension, hvis man var nedslidt – men det kan man ikke. Man kan få den, hvis man fik sit første job tidligt i livet. Det er ikke krævet, at man har et fysisk hårdt job eller har arbejdet i 37 timer, eller at man har taget et arbejde hele tiden i det hele taget. Nej, du kan nøjes med at have arbejdet, hvad der svarer til 21 år på fuldtid som kontoransat, hvis det her forslag bliver gennemført.

Vi har fundet en rigtig god løsning for de nedslidte, og den løsning hedder seniorpension. Pas nu på, at vi ikke ser med fortidens øjne på nutidens og fremtidens udfordringer. Der er jo helt andre regler og retningslinjer på arbejdsmarkedet i dag, end der var for 40 år siden. Og så skal vi jo blive gode til at hjælpe folk med at skifte spor her i livet. Der står jo ingen steder, at hvis man kommer i lære som murer som 16-årig, skal man lave det resten af sit liv. Det er for gammeldags at tænke sådan.

Jeg synes, det er tid til en ny diskussion om, hvad velfærd egentlig er. Mange sætter lighedstegn mellem flere penge og velfærd. Jeg er ikke enig i, at man kan fremstille det på den måde. For et større offentligt forbrug er jo ikke løsningen på alt, men alligevel så vi jo lidt det automatsvar fra Venstrefløjens side, da vi så udsendelsen om den demente Else, der blev særdeles uværdigt behandlet. Selv med to-tre plejere omkring hendes seng var der ingen, der tog ansvar; ingen, der udviste omsorg; ingen, der hjalp hende. Omsorg og værdighed handler ikke om penge, men om medmenneskelighed og ledelsesansvar. God ledelse og engagerede medarbejdere skaber god kultur. Så enkelt er det.

Derfor tror jeg også meget på, at vi i højere grad skal give ansvar til de enkelte plejehjem. Det vil vise, hvem der er dygtige ledere; det vil vise, hvem vi kan bruge – og hvem vi ikke kan bruge. En leder skal selvfølgelig kende sine beboere, kende personalet, være en aktiv del af det, fornemme, hvad der foregår. Jeg har hørt om et eksempel på, at en ældre borger har boet 4 år på et plejehjem uden nogen sinde at have hilst på lederen af plejehjemmet. Så er man ikke sin opgave voksen.

Fripnejehjem er i et fantastisk alternativ. Det skal vi se som et gode og som et valg, ældre frit kan træffe. Frie valg fungerer nu engang bedst. At der kun er én valgmulighed, er jo udtryk for en tankegang, man ikke bruger så mange andre steder længere. Jeg tror, det er vigtigt, at vi tager til os, at selv om man er gammel, og selv om man har brug for hjælp, og selv om ting er svære, så er man altså

stadig væk et frit menneske, der har egne ønsker og egne behov. Det skal vi bære med os, når vi taler velfærd.

Kl. 16:02

Det her Folketing sidder med et enormt ansvar, når det gælder de kommende generationer. De fleste af os herinde har indgået en aftale om reduktion af drivhusgasser med 70 pct. i 2030. Det skal vi tage på os, og efteråret byder på lange og svære forhandlinger. Biler og landbrug og en grøn skattereform for bare at nævne noget. Jeg tror, at vi allesammen kommer til at blive udfordret på det her. Det bliver en udfordrende omgang, når det gælder den grønne omstilling. Vi skal beslutte indikative mål i 2025 på vejen mod 2030-målet. Vi er godt hjulpet af Klimarådets anbefalinger og af et erhvervsliv, der i den grad har sat sig i førersædet i Danmark.

Den grønne omstilling kan give vores land store muligheder. Vores virksomheder har løsninger, som resten af verden kan bruge. Det skaber arbejdspladser, som jo er hele forudsætningen for at opretholde et velfærdssamfund.

Vi er på vej ind i et nyt folketingsår. Der er mange udfordringer, som skal løses. Det Konservative Folkeparti er et resultatorienteret parti. Vi kommer til alle forhandlinger, vi bliver inviteret til, og vi vil gå konstruktivt til arbejdet. Vi kommer ikke med i alt, men vi vil søge indflydelse og gøre, hvad vi kan for at trække samfundet i den retning, vi nu engang finder rigtig. Tak for ordet.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og den første korte bemærkning er fra fru Camilla Fabricius.

Kl. 16:01

Camilla Fabricius (S):

Jeg vil rigtig gerne kvittere for, at hr. Søren Pape Poulsen i Altinget den 28. september bakkede fuldtone op om 70-procentsmålsætningen, og at han også her i salen er så præcis omkring de klimamål, vi skal indfri. Jeg vil også gerne kvittere for, at han melder sig så konkret og konstruktiv og nuanceret på banen ved også at advare imod at vælge en unødigt dyr vej dertil.

Kan hr. Søren Pape Poulsen uddybe, hvilke tanker og bekymringer der kan ligge bag de her overvejelser om, hvis det bliver for dyrt? Og måske også uddybe de tanker om erhvervslivet, som han har gjort sig.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo efterhånden haft mange diskussioner mange steder om, hvad det er for en vej derhen. Og hvis man vil den lineære vej, skal man jo finde 54 pct., og det synes vi godt nok ser svært ud. Og så kan man have mange diskussioner om, hvordan det er med den der, som nogle siger er en hockeystav, eller er det et strå i vinden? Er det en gren til pileflet, der er lidt våd? Altså, vi kan have mange, mange diskussioner om, hvordan vejen derhen er. Men vi kan jo ikke køre ad den lineære. Det tror jeg simpelt hen ikke vi har råd til. Og derfor skal vi vælge nogle fornuftige løsninger. Klimaet får det ikke bedre af, at vores erhvervsliv flytter til udlandet.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Camilla Fabricius.

Camilla Fabricius (S):

Faktisk har hr. Søren Pape Poulsen allerede svaret på mit uddybende spørgsmål om det her med hockeystaven og det lineære. Måske kan han i stedet for uddybe en anelse om det her med, hvor stærkt det danske erhvervsliv står på de her innovative løsninger, for også i Socialdemokratiet ved vi jo, at der er stærke arbejdspladser i den grønne omstilling. Tak.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, at vi alle sammen nogle gange har den oplevelse, når artikler og aviser bliver skrevet, at vi godt kunne tænke os at bestemme, hvad overskriften skulle være. Og jeg tror, at i den artikel i Altinget stod der bare, at jeg var enig med regeringen. Kom man så ned i interviewet, kunne man se, at jeg uddybede det.

For der, hvor vi kan komme til at diskutere det, er selvfølgelig:

Hvad er det for en kurve eller stav eller gren, eller hvad det er, derhenad? Det er også der, der ligger mange djævle i detaljen. Men helt ærligt: Prøv lige at kigge på det erhvervsliv, vi har i Danmark. Vi har et erhvervsliv, der i den grad har skabt løsningerne. Vi skal være glade for den vækst, hver eneste gang der er nogen der ringer eller sender en mail og bestiller en pumpe hos Grundfos eller hos Danfoss eller noget hos Velux eller hos andre, for det bliver vi rigere af, og vi gør noget godt for verden.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførerindlægget. Hr. Søren Pape Poulsen vil give den sådan i rollen som en, der gerne vil sige, at vi kan klare os med lidt færre udgifter, altså offentlige udgifter, og at det ikke altid er penge, det drejer sig om. Han vil også gerne give den i rollen som den, der jo gerne vil have nogle skattelettelser, at vi også skal være varsomme med alt det der fælles lånoptagning, fordi det jo skal betales tilbage på et tidspunkt. Hvorfor gælder det ikke også, når det handler om EU?

Hr. Søren Pape Poulsens parti, Konservative, har sikret regeringen mandat til her over sommeren at kunne gå med til et budget i EU, hvor Danmark skal betale 4,5 mia. kr. ekstra om året, og har givet mandat til, at man kan lave en fælles lånoptagning i EU på vel 5.600 mia. kr., hvoraf en stor del af pengene gives i gave til Sydeuropa. Altså, et eller andet sted holder de principper, hr. Søren Pape Poulsen taler for herinde, og det lyder jo et eller andet sted lovende, jo ikke rigtig ude på den europæiske scene. Hvordan kan det egentlig være, at der er den her konflikt i De Konservatives politik?

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:05

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg ser det ikke som en konflikt, men det er jo ikke en hemmelighed for nogen, at hr. Kristian Thulesen Dahls parti og det, jeg er formand for, står lidt forskellige steder i EU-politikken. I bund og grund kan jeg godt forstå, at folk synes, at det her da er noget rod – det

står jeg gerne ved – og at de spørger, hvorfor vi hælder så mange penge i Sydeuropa. Når det så er sagt, handler det også om, at hvis Sydeuropa knækker, hvis de ikke bliver stående på benene, hvad er det så, vi kommer ud for? Hvor er det så, vi skal sælge vores varer? Hvad er det så for en situation, vi står i?

Jeg mener ikke kun, at det her handler om økonomi. For mig er Sydeuropas situation også sikkerhedspolitik. Altså, jeg bliver ikke svært begejstret, når jeg ser, hvordan f.eks. havnen i Piræus bliver finansieret. Der mener jeg, at vi i Europa skal tage et langt større ansvar, også selv om det koster nogle penge. Og der mener jeg, at der er en sikkerhedspolitisk dimension, som simpelt hen bare trumfer den økonomiske, hvis jeg nu skal være helt ærlig.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er jo både den her fælles låntagning gennem de her nye værktøjer, og så er der også Den Europæiske Centralbank, og der er Danmark jo så altså udenfor, men dog låntager. Altså, hvis man nu i Viborg lavede fælles låntagning med naboen og naboen igen osv., tror jeg Søren Pape Poulsen ville begynde at interessere sig for, hvad de brugte deres penge på, og også gerne ville have lidt medindflydelse på, hvordan naboen brugte pengene. Og det er jo det samme, der sker i Europa. Når man laver så stor en fælles låntagning, bliver man nødt til at beskæftige sig lidt med, hvad de andre så bruger pengene på. Det hedder fælles finanspolitik. Altså, det er jo bare en retning i det europæiske samarbejde, som, i hvert fald hvis man sådan er nationalkonservativ og funderet i fædrelandet og tanken om, at det er her, demokratiet bedst virker, jo godt kan være lidt skræmmende.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu synes jeg jo, at ordet konservativ er stærkt nok i sig selv, uden at der skal sættes noget foran, for vi rummer jo både det nationale, det sociale og det liberale i det parti, jeg repræsenterer. Når det så er sagt, kan jeg jo godt forstå, at folk siger: Hvad er det egentlig, vi har gang i? Hvad er det egentlig for nogle penge, vi sender til Sydeuropa, og hvordan er det så, de bruger dem? Jeg kan også komme med, tror jeg, ti eksempler på noget, jeg synes er helt hovedløst, hvor jeg kunne spørge, om det virkelig er sådan, vi skal gøre. Jeg tænker også på, hvad konsekvensen vil være, hvis man knækker i Sydeuropa. Så henter de nok penge nogle andre steder fra, og jeg vil godt sige her fra Folketingets talerstol, at jeg hellere vil, at vi står sammen i Europa, end at det er kineserne, der kommer med en masse penge og hjælper nogle sydeuropæiske lande.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 16:07

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Og tak for talen. Vi har de seneste 10 år set en kraftig stigning i den psykiske mistrivsel og ikke mindst blandt børn og unge, og alt for mange af dem udvikler behandlingskrævende lidelser. Alligevel lægges ansvaret alt for ofte over på den enkeltes skuldre, når det handler om psykiske problemer; både når det handler om, hvad problemerne skyldes, men også når det handler om at få hjælp

til dem. I SF ønsker vi både at ændre på de vilkår og forventninger i samfundet, som skaber så meget mistrivsel, ved at få mere ro på og skabe plads til tvivl og omveje ved at tage unødige pres fra deres skuldre. Der er en åbenlys urimelighed her. Hvis man har brug for en studievejleder, kan man få det gratis; har man brug for en socialrådgiver, kan man få det gratis; hvis man har brug for behandling hos lægen, er det også gratis; men hvis man har brug for hjælp til psykiske problemer, ja, så skal man selv finde pengene til det. Mener De Konservative, at det er rimeligt?

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:08

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg mener selvfølgelig helt principielt, at vi bør ligestille psykiske og somatiske sygdomme. Når det er sagt, skal vi selvfølgelig diskutere, hvad det er for en behandling, der nu bliver spurgt til her. Er det psykologhjælp for bestemte grupper? Er det direkte behandling i psykiatrien, vi taler om? Jeg tror i hvert fald, vi skal passe på med at sige, at så er der bare gratis psykologhjælp på gymnasierne. Og der er nogle, der er ude at sige sådan noget, hvor jeg tænker, at nu skal vi lige passe på, at det her ikke stikker af. Jeg er nødt til at sige, at vi skal huske, at hver gang vi bruger ordet gratis i den her sal, er det jo bare et udtryk for, at andre betaler. Så vi skal jo finde ud af, hvem det er, der skal hjælpes, og de skal selvfølgelig hjælpes, men at der sådan er en fri trækningsret generelt til f.eks. psykologhjælp, går jeg ikke ind for.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 16:09

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jeg håber ikke, at hr. Søren Pape Poulsen mener, at det skal være os herinde i Folketinget, eller at det skal være op til Konservative at vurdere, hvem det er, der har behov for og kvalificerer sig til at få den psykologhjælp. Det er jo sådan, at man i dag selv foretager en vurdering, man ringer til lægen, når det er, man har problemer – man beder måske om en henvisning til en fysioterapeut osv. osv. Har Konservative ikke tillid til, at mennesker også selv kan mærke, hvornår det er, de har brug for hjælp, også når det gælder psykiske udfordringer?

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Søren Pape Poulsen (KF):

Hvis jeg deri skal lægge, at ethvert menneske i dette land selv kan afgøre, hvornår de synes de har brug for visse ydelser i hele den offentlige sektor og sundhedssektoren, så ved jeg, at mit svar er, at nej, så enkelt mener jeg virkelig ikke det er.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper.

Kl. 16:10

Pernille Skipper (EL):

Tak, og tak for talen. Uha, der er så mange ting, man får lyst til at sige, ikke? Planen var, at jeg skulle spørge hr. Søren Pape Poulsen

til diskussionen om sexismen, og det synes jeg faktisk er vigtigt vi holder fast i.

Kl. 16:13

For nylig var der rigtig mange kvinder i dansk politik, nogle af dem, som ikke er herinde, men som er i vores alle sammens lokalafdelinger, byråd og alle mulige steder, som gik sammen om et virkelig vigtigt indlæg, hvor de fik fortalt noget, som trængte til at blive sagt med så stærk en stemme. Jeg læste noget interessant, for jeg læste nemlig hr. Søren Pape Poulsens reaktion, og nu citerer jeg: Hvis du havde sagt det for 2 måneder siden, var jeg blevet overrasket. Det synes jeg var interessant, for der ligger jo en dejlig ærlighed i, at hr. Søren Pape Poulsen ligesom siger, at man har lært noget, og at man har hørt noget, man ikke vidste var der. Derfor vil jeg gerne spørge, hvad De Konservative så gerne vil gøre med den nye viden. Jeg tror bare, at de kvinder, både dem og dem i andre fag, har et behov for, at vi også handler politisk på det, som for hr. Søren Pape Poulsen er forholdsvis ny viden.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Søren Pape Poulsen (KF):

Det, jeg kommenterede på, var omfanget. Og jeg vil gerne være ærlig og sige, at det kommer bag på mig, at det er i det omfang, som vi har set det rullet op i medierne. Og så har jeg det sådan, at det jo er et ansvar, vi skal tage på os alle sammen, og vi er jo nødt til at starte med os selv i partierne, for vi kan jo ikke kigge ud på alle andre og sige, at nu må de komme i gang.

Vi har jo taget fat i det både med vores ansatte her på Borgen og de folketingsmedlemmer, vi har, og har snakket om, hvordan det er, man skal forholde sig. Vi kommer til at drøfte det i vores hovedbestyrelse, vi drøfter lige nu med nogle advokatselskaber om, hvordan vi kan lave en ordening, så folk ikke risikerer at skulle gå til nogen, som er deres nærmeste, og som måske er dem, der er problemet. Vi kommer til at tage det ude i vores lokalforeninger, ude i byråd og i regioner.

Den model er vi ved at udvikle nu, og det tror jeg man skal gøre på en god måde. Vi har også inviteret nogle af dem, der stod frem på forsiden af avisen, ind til et møde for at tale med dem og høre om deres oplevelser. Jeg tror sådan set, at det er vigtigt, at vi tager det her meget, meget alvorligt og ikke tror, at det kan løses ved, at vi skriver et par sætninger ned på en side – så er det løst.

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:12

Pernille Skipper (EL):

Det synes jeg alt sammen lyder rigtig klogt, og det er vigtigt at få sendt det signal. Jeg tror også, det er vigtigt, at vi husker, at det ikke kun er i vores egen lille osteklokke i politik, det her foregår. Jeg tror, det er markant værre for de kvinder, som arbejder på de danske hospitaler, som arbejder som tjenere eller bartenderere eller sidder bag kassen et eller andet sted. Der er nogle steder i det her samfund, hvor det er endnu værre, og derfor vil vi jo gerne have, at vi laver en regel, der pålægger et arbejdsgiveransvar i højere grad for ikke bare at reagere, hvis man hører noget, men også aktivt opsøge det for at høre, om kulturen er, som den skal være på arbejdspladsen. Man kalder det et indirekte objektivt ansvar.

Er det ikke noget, som De Konservative vil være med til at overveje, i lyset af hvor mange kvinder der står frem?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Ordføreren.

Kl. 16:13

Søren Pape Poulsen (KF):

Umiddelbart når jeg hører det, bliver jeg nok en smule skeptisk, for det, jeg egentlig hører, og hvis jeg tager fejl, diskuterer jeg det gerne, selvfølgelig gør jeg det, men hvis det, jeg hører, er, at der er sådan et arbejdsgiveransvar for, om man nu har opsøgt det nok – hvordan skal vi så tjekke det? Jeg kan jo godt lide, at hvert enkelt menneske simpelt hen må stå til ansvar for sine egne handlinger, og at der bliver en mulighed for at kunne meddele det et sted, hvis man har været udsat for noget. Det her er rigtig alvorligt.

Jeg havde bare sådan glædet mig til, at fru Pernille Skipper ville stille mig et spørgsmål om noget, vi kunne blive uenige om. Men det er jo godt, at vi langt hen ad vejen er enige om det her.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det fru Mette Thiesen.

Kl. 16:14

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Og tusind tak til ordføreren for en god tale. Grundlæggende er feriepengesystemet noget juks, det er en bureaukratisk, formynderisk ordening. Sådan sagde den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, da loven, som indefrøs danskernes feriepenge, skulle vedtages i 2017. Det burde være åbenlyst, at ordningen burde afskaffes, fortsatte hr. Rasmus Jarlov. Det ville være udtryk for, at folk bedre selv kan administrere deres egne penge, end vi politikere kan, sagde han. Og besværet her under coronakrisen med at få de indefrosne penge tilbage til danskerne beviser jo præcis den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlovs, pointe, synes jeg.

Det er bedre, når politikerne bestemmer meget mindre og danskerne bestemmer meget mere selv, også over flere af deres egne penge. Er den konservative formand, hr. Søren Pape Poulsen, enig i, at dette på rigtig mange områder bør være fundamentet under et borgerligt samarbejde?

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:15

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg, og jeg vil gerne sige tak for lige at gennemgå den konservative politik på området. For vi mener jo sådan set i bund og grund: Hvorfor er det lige, at vi skal have den her omvej ind? I det hele taget tror jeg, at der er noget, vi skal blive endnu dygtigere til. Vi falder jo alle sammen nogle gange i gryden, for når man sidder her og synes, at nu skal man løse den ene, den anden og den tredje ting, så glemmer man nogle gange, at det tit går bedst, når folk selv får lov, f.eks. at håndtere deres egne penge eller de udfordringer, de står med. Så det vil jeg da gerne være med til at knæsette som et godt borgerligt princip; det kunne være, at vi kunne få flere med.

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mette Thiesen.

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak for svaret. Og jeg er meget enig i, at Danmark har brug for en borgerlig renæssance. Borgerlige løsninger er bare bedre end de socialdemokratiske.

Er den konservative ordfører derfor også enig i, at vejen frem mod et borgerligt flertal i Folketinget skal findes ved – i modsætning til som tidligere at kopiere den socialdemokratiske politik – at præsentere et klart værdibaseret og meget konkret borgerligt alternativ for danskerne?

Kl. 16:16 meget svært. Men princippet i det, som der bliver spurgt til, er jeg sådan set enig i.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:18

Torsten Gejl (ALT):

Men så indebærer det vel egentlig også, at vi jo er nødt til at beskatte de ting, som udleder allermost CO₂: Brændstof, kød og sådan nogle ting. Og hvis vi bare leder hele det provenu, altså hele det overskud, vi får, tilbage til de producenter, så når vi jo lige vidt. Så forstår jeg faktisk De Konservative sådan, at man, hvis det bliver holdt inden for skattestoppet, faktisk godt vil være med til netto at gøre kød dyrere og gøre flyrejser dyrere.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:19

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, det synes jeg ville være godt, men vi kommer nok til at diskutere: Hvad betyder det? Det, vi nok skal anstrenge os for, er at få overbevist nogle flere danskere om, at de skal stemme borgerligt – måske fordi de er borgerlige; fordi de gerne vil have frie valg. Jeg vil også godt her fra talerstolen i dag opfordre statsministeren til at konstatere, at den politiske situation er kørt fast og udskrive valg her senere på aftenen. Det er vi altid klar til. Og så må vi bruge valgkampen til at se, om vi kan få rykket nogle mandater, for som det ser ud lige nu, er spørgeren og jeg nok enige om, at vi lige skal bruge et par dage mere på at rykke det til noget, der giver 90.

Kl. 16:16

Kl. 16:16

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:17

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak. Tak for en god tale og for godt humør. I Alternativet lurer vi lidt på, hvad vej hockeystaven eller sivet eller pilekvisten, eller hvad man nu vil kalde det, vender hos De Konservative. Altså, skal vi hurtigt i gang nu, og så kan vi sætte farten ned, hvis vi nærmer os målet hurtigere, end vi havde troet, eller skal vi vente, komme langsomt i gang og så håbe på, at der kommer noget teknologi, der redder os? Er det sådan, at De Konservative eventuelt inden for skattestoppet vil være klar til at se på de her klimaskatter? Det er spørgsmålet.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo sagt, at hvis vi skal løse det her, skal vi også gøre nogle ting, som umiddelbart ikke lige ligger først for. Men vi skal jo have lavet en grøn skattereform, hvis det her skal lykkes. Det tror jeg lige så godt bare vi kan indse. Så kan vores diskussion her i salen jo handle om: Hvor er balancerne henne i det? Og det kan godt ske, at vi har forskellige holdninger til det.

Altså, jeg har det sådan, at jeg jo ikke synes, vi mangler flere skatter i Danmark, men det kan godt ske, at vi skal have grønnere skatter i Danmark, altså at vi lægger om, så der er noget af det, der forurenar, som vi beskatter hårdere, og så beskatter vi noget andet mindre. Det synes jeg er en logisk forklaring. Og der er det ikke sikkert, at jeg vil sige, at vi så bare skal have en ensartet CO₂-skat. Det kan være, den skal balanceres, eller også at der er nogle penge, der skal føres tilbage, for ellers er der nogle erhverv, der vil få det

Søren Pape Poulsen (KF):

Det var nok en frisk udlægning af det, vi står for. Altså, vi får jo en udfordring. Lad os nu tage dansk landbrug f.eks.: Der vil det jo på nogle stræk være noget sværere at reducere. Og lige i øjeblikket arbejder man jo med og forsker i, om man via noget foder kan nedsætte udslippet osv. osv. Men vi skal jo hele tiden tænke på spørgsmålet – det håber jeg da vi gør alle sammen: Hvad er det, der er godt for verden? For vi kan jo sagtens tage nogle beslutninger herinde, der gør, at vi meget nemt kommer i mål med de 70 pct. For vi kan tage nogle så hårde beslutninger, at vi kommer til at sende vores virksomheder ud af landet, eller vi kommer til at lukke vores landbrug, og så har vi jo løst det, men det hjælper bare ikke noget, for det har ikke gjort verden til et bedre sted. Så derfor skal vi jo finde den rigtige balance.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Anders Kronborg.

Kl. 16:20

Anders Kronborg (S):

Tusind tak for det, og tak til hr. Søren Pape Poulsen for talen. Jeg anerkender meget, at Det Konservative Folkeparti er borgerlige stemmer, som arbejder, og det er klart, at vi jo ikke er i mål på alle områder endnu. Da Søren Pape Poulsen sad som justitsminister, var Socialdemokratiet med til at lave nogle aftaler, der styrkede trygheden i bl.a. udsatte boligområder. Men vi kan jo se, at der stadig er utryghed på parkeringspladser i udsatte boligområder, og jeg forstår, at hr. Søren Pape Poulsen så imødekommer det, som statsministeren sagde i talen her i tirsdags. Men der er også et lille »men«. Jeg vil f.eks. høre hr. Søren Pape Poulsen, om Det Konservative Folkeparti er klar til også at tage statussymboler fra ballademagerne ude i områderne?

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, fuldstændig. Altså, jeg blev meget opløftet af det afsnit i statsministerens tale. Jeg synes sådan set, det er en lige linje, og jeg anerkender også en videreudvikling af noget af det, vi andre havde i gang i. Jeg synes, det er vigtigt.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi kan tage de her ting fra dem. Vi har alle sammen læst historierne, at vi har alle sammen set billederne, hvor nogle af de her typer står og griner ad politiet og river en bøde i stykker for næsen af dem. Det er jo til at blive gal i skralden over. Det er sjovt nok, at de her mennesker sjældent har et arbejde, nogle er på overførselsindkomst, nogle har ikke engang en overførselsindkomst, men af en eller anden grund er de blevet så dygtige til at spare op, at de har haft råd til at købe det her meget dyre tøj og de her meget dyre ure og alt sådan noget. Det er jo interessant. Og vi ved jo alle sammen godt, hvordan de har fået fat i det, ikke?

Derfor skal vi jo bare tage det fra dem, vi kan. Jeg synes, vi skal være klar til at vise vejen og sige til dem: Kære venner, hvis det er den måde, I opfører jer på, tager vi alle jeres statussymboler fra jer. For det, der må ligge os alle sammen mest på sinde, er, at alle mennesker fortjener at kunne bo trygt i Danmark, uanset hvilket boligområde de bor i.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Anders Kronborg.

Anders Kronborg (S):

Det vil jeg gerne kvittere meget positivt for. Jeg synes, det er en fornuftig retning at gå i, for vi skal gå forrest, når det handler om at skabe tryghed i det danske samfund.

Noget andet, der jo er meget, meget vanvittigt, er de vanvidsbilister, vi ser på vores veje, der kører med op mod 200 km/t. og kører fra politiet. Der har også været ulykker, hvor folk er blevet dræbt. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at folk, der kører så vanvittigt og så uansvarligt, skal blive ved med at beholde deres bil. Så jeg vil høre, om hr. Søren Pape Poulsen og Det Konservative Folkeparti også er klar til at stramme skruen over for de her vanvidsbilister og simpelt hen konfiskere bilen, hvis de ikke kan finde ud af at køre ordentligt og civiliseret på de danske veje.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, det er vi i den grad. Så skal vi lige finde den rigtige løsning, hvis man så leaser eller stråmandsleaser eller der bruges stråmandsselskaber. Der er sådan lidt en udfordring her, men det må vi løse. Det tror jeg også vi kan. Og så er der nogle selskaber, der også må kunne bede om nogle oplysninger, altså f.eks. spørge: Er den, jeg lejer bilen ud til lige nu, en, der nogen sinde vil kunne betale en regning? Vi må komme så tæt på det, vi kan, for det er jo det eneste, de her mennesker har respekt for: at man tager de her ting fra dem. Så det går vi positivt ind i snakken om.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:23

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg vil gerne vende tilbage til det spor, som hr. Kristian Thulesen Dahl lagde an, og hvor hr. Søren Pape Poulsen kækt replicerede, at han var i stand til både at være national, liberal og social, og det er meget inkluderende, og i EU-politikken ser vi jo også, hvordan hr. Søren Pape Poulsen er i stand til at agere parlamentarisk grundlag for regeringen. Jeg husker selvfølgelig, hvordan hr. Søren

Pape Poulsen, da mandatet skulle gives i forhold til forhandlingerne om, hvor mange milliarder mere vi skulle sende af sted, var klar, da det yderste venstre svigtede. Der var ikke nogen andre borgerlige partier – som jeg lige husker det – som syntes, det var en god idé at sende de der 4-5 mia. kr. mere af sted om året, men hr. Søren Pape Poulsen var klar. Og nu forstår jeg, at det handler om at sikre, at vi stadig væk kan eksportere til Italien, Grækenland, Portugal, Sydeuropa, osv.

Der vil jeg bare gerne spørge, om det er sådan en generel linje, som vi kan forvente fra hr. Søren Poulsens partis side fremadrettet, altså at de danske skatteydere, hvis det går lidt dårligt, og hvis vi skal have gang i væksten et eller andet sted i verden, så altid kan blive anmodet om at sende en check af sted, og at vi så på den måde stimulerer dansk eksport. Er det vejen frem, hr. Søren Pape Poulsen, altså danske skattekrone af sted, og så kører det hele?

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Hvis det kan berolige hr. Morten Messerschmidt, kan jeg sige: Nej, det er ikke vejen frem. Hvis jeg bare lige skal tage fat i, hvorfor det var, vi gav det mandat, så vil jeg sige, at vi ved at give det mandat jo bare har gjort det, som partier i den her sal altid har gjort, som har været enige om, at en regering selvfølgelig til enhver tid skulle kunne tage ned og forhandle et budget og kunne have et mandat til det. Altså, skulle vi virkelig forestille os, at statsministeren så skulle ringe hjem under forhandlingerne og sige til Europaudvalgets formand, eller hvem det nu skulle være: Nu siger det land det, skal vi så lige have en ny forhandling? Der synes jeg, at vi må påtage os det ansvar og sende mandatet af sted, men det er så selvfølgelig også den regering, der – og jeg har ikke hørt andet – må stå til ansvar for at finansiere det efterfølgende. Altså, det mandat, vi gav – det håber jeg også at hr. Messerschmidt er enig med mig i – var jo ikke til sådan en særlig situation, for det mandat har borgerlige partier jo givet hver eneste gang, der har været budgetforhandlinger.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:25

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen der ser vi måske lidt forskelligt på det, hr. Søren Pape Poulsen, for jeg kan ikke komme på noget tidspunkt i danmarkshistorien, hvor et borgerligt parti eller noget parti overhovedet er kommet hjem og har sagt til danskerne: Nu skal I betale 20 pct. mere til EU, I skal acceptere fælles hæftelse, og vi stiller i øvrigt ikke nogen nævneværdige betingelser til, hvordan pengene må bruges. Jo, der er lidt i forhold til det klimamæssige og sådan nogle ting, men alle de garantier, som vi jo talte om i Europaudvalget dengang, om, at man ikke måtte bruge dem til at sænke skatterne i Italien osv., kom hr. Søren Pape Poulsen jo ikke igennem med.

Så jeg vil da sige, at det var en ganske særlig situation, men det er måske et udtryk for den helt særlige fleksibilitet, der er i både at være national, social, liberal og en hel masse andet, der gør, at det er lidt svært at få fat i den konservative EU-politik.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:26

Kl. 16:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen konservatismen går jo ikke på ét ben. Den har jo lige præcis de her tre ben, man står på, og så er der nogle, der har et ben, der fylder mere end andet inden for de her tre områder.

Jeg vil bare gerne holde fast i: Hvad var alternativet? Jeg er jo helt med på, at vi ser forskelligt på, hvad EU skal være for en størrelse, og derfor har vi også naturligt nok den her diskussion. Jeg vil dog alligevel holde fast i – så kan man være enig eller uenig – at det her også er sikkerhedspolitik, så EU ikke falder sammen. Jeg tror ikke, hr. Morten Messerschmidt ønsker, at kineserne skal involvere sig mere i Europa, end de er i forvejen. Det tror jeg vi er enige om.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 16:26

Leif Lahn Jensen (S):

Tusind tak. Jeg vil da også sige, at der da er blevet sagt et par fornuftige ord fra talerstolen, og det vil jeg da gerne kvittere for. Men jeg vil også dykke ned i nogle af tingene. Den tidligere konservative partiformand og statsminister Poul Schlüter sagde tilbage i 1980'erne, at reglerne hober sig op, og her mente han selvfølgelig det offentlige system. Det er der mange siden Poul Schlüter der har forsøgt at gøre noget ved, både røde og blå regeringer, men faktum er jo, at reglerne sådan set bare er vokset og vokset, og jeg tror, vi alle sammen godt ved, og det gør hr. Søren Pape Poulsen også, at det selvfølgelig er til stor gene for de ansatte derude, som sådan set bare prøver at gøre noget ekstra for dem, de nu skal gøre noget for.

Her har regeringen jo via en nærhedsreform foreslået at fjerne unødvendige regler, unødvendigt bureaukrati og give mere frihed til lokale løsninger. Jeg vil selvfølgelig godt høre en tidligere borgmester, nuværende partiformand for Det Konservative, om han er enig i det her, om han er enig i, at vi er nødt til at have mere frihed til lokale løsninger.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for, at spørgeren begyndte med at sige, at der også var nogle fornuftige ting i det, jeg havde sagt. Men blind høne osv. Jeg prøvede også at adressere, at vi faktisk synes, det er en rigtig, rigtig god idé at tage det her frihedsskridt, som statsministeren gør, men jeg kunne så tænke mig det udvidet til noget mere, for jeg kunne godt tænke mig, at beskæftigelsesområdet kom med, altså at man forsøgte det nogle steder.

Jeg kan godt huske, at vi, da jeg selv sad som borgmester, alle sammen snakkede om, og det gjorde vi i rigtig mange kommuner, at nu skulle den statslige styring på ældreområdet også stoppe. Jeg tror faktisk, det var ældreområdet, vi diskuterede. Der er selvfølgelig mange regler, man skal forholde sig til. Så undersøgte vi det i min egen kommune, og så fandt vi ud af, at rigtig mange af de regler, der var, ikke kun var statslige, for vi har i kommunen også været rigtig gode til at opfinde en hel masse, og det er måske det, vi trænger til at blive udfordret på.

Jeg tror, at det gode ved at give helt frit inden for de juridiske hegnspæle netop er, at så får vi testet af, om vi som lokalpolitikere, embedsmænd og andre er i stand til overhovedet at tænke ud af boksen. Det bliver en rigtig spændende udfordring.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 16:29

Leif Lahn Jensen (S):

Det vil jeg da godt kvittere for, for det er fuldstændig rigtigt. Jeg har selv siddet i mange år sammen med andre herinde også og har prøvet at vende og dreje de forskellige regler og afskaffe mange af dem, og jeg tror, de fleste af os kan nikke genkendende til, at man virkelig har forsøgt, men hver eneste gang er der bare blevet flere og flere. Det er da fuldstændig rigtigt. Man har så også fundet ud af, som hr. Søren Pape Poulsen siger, at det viser sig, at der også er nogle, som ikke er skabt herinde, men er skabt ude i kommunerne.

Men her foreslår regeringen så, at vi de næste 3 år giver syv kommuner fuldstændig frihed på udvalgte velfærdsområder. Nu hørte jeg så hr. Søren Pape Poulsen sige, at han gerne vil se noget mere, men er De Konservative klar til at kigge på det her?

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, vi er enige. Vi kommer ikke til at smide grus i det her maskineri, for vi vil bare gerne kunne forhandle om, om vi kunne snakke om flere kommuner, og om vi kunne snakke om områderne; hvis vi hegner det rigtigt ind, kan vi så det? Det vil jeg rigtig gerne være med til at snakke om. Og så tror jeg, vi alle sammen, uanset partifarve, skal blive gode til at sige tre ord herinde, når vi bliver spurgt og der er en sag: Ring til borgmesteren! For det, der nogle gange skaber rigtig meget lovgivning, er, at hver eneste gang, der sker en enkelt fejl et sted, har vi travlt med så at skulle lave ny lovgivning herinde, og det skal vi simpelt hen kunne nære os for. Jeg ved godt, det er svært, men jeg taler også til mig selv her, men det er der, jeg virkelig tror det også kunne rykke, hvis vi bare ville sige: Ring til borgmesteren!

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 16:30

Jacob Mark (SF):

Jeg ved jo, at hr. Søren Pape Poulsen også har et hjerte, der brænder for de unge mennesker, og jeg mener jo, at alle unge mennesker er klar til uddannelse, og at vi har et fantastisk dejligt land, der kan udbyde uddannelser på mange forskellige niveauer – særligt tilrettelagt uddannelse, forberedende grunduddannelse, erhvervsuddannelser, gymnasieuddannelser. Og noget af det, der har gjort Danmark så succesfuldt, er i min optik også, at vi har høje ambitioner om, at alle skal have en eller anden form for uddannelse; selv ude på arbejdspladserne stiller vi krav om, at et ungt menneske, der kommer ud på en arbejdsplads i en ung alder, skal have kompetencebevis. Så jeg vil høre, om hr. Søren Pape Poulsen deler den analyse med mig, at alle unge mennesker ligesom skal have en uddannelse, når de er klar til uddannelse.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:31

Kl. 16:33

Søren Pape Poulsen (KF):

De skal i hvert fald først og fremmest føle og mærke, at der er nogen, der har forventninger til dem. Det værste, man kan byde unge mennesker, er ikke at have forventninger til dem. Hvis man siger: Du behøver ikke lave det her, fordi du også har det svært, og sådan noget. Man skal have forventninger til dem. Og nogle gange tror jeg at det er vigtigt, at når de her unge mennesker så ikke rigtig kan finde plads i livet, sidder de og taler med en voksen i kommunen om det, og så finder man der ud af, at det, de hader allermost, skal de have noget mere af – de skal gå mere i skole og få noget mere uddannelse.

Måske skulle man starte med nogle gange at sige til de unge mennesker: Nu kommer du lige ud at arbejde lidt, kommer ud på en arbejdsplads og lærer at holde af det at gå på arbejde hver dag og få et fællesskab blandt kollegaerne, og så kunne det være, at du senere kunne komme i gang med en uddannelse. Jeg synes, at vi skal passe på med at blive så forhippede på det, at vi tænker, at et ungt menneske ikke er kommet rigtigt i vej, hvis det ikke kommer ind på en ungdomsuddannelse.

Nogle gange skal vi også give plads til nogle af dem, der bare har gjort mere indtryk på skolen, end skolen har gjort på dem. De skulle måske først lige ud og arbejde lidt, inden de skal videre i et uddannelsessystem.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 16:32

Jacob Mark (SF):

Det er jeg sådan set meget enig i. Det er ikke alle, der skal gå den snorlige vej, og det er heller ikke alle, der skal gå på en ungdomsuddannelse. Men det, som jeg også hører ordføreren sige, er, at der skal være en plan for de unge mennesker, altså at der skal være et tilbud til dem, at der skal være en vej for dem. Der skal være nogen, der ligesom siger: Skal vi hjælpe dig, hvis du snubler? Det, som er problemet i dag, er, at 30 pct. af de elever, der går i den danske folkeskole, får et stempel i panden, hvor der står, at de ikke er klar til uddannelse – 30 pct. får at vide, at de ikke er klar til uddannelse.

Vil det ikke være bedre, at man, som ordføreren siger, i stedet for at give dem det stempel får lavet en plan, der sikrer, at alle er klar til et eller andet?

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes jo, at det der i lige så høj grad burde få os til at diskutere, hvad det er for en skole, vi har – hvis 30 pct. ikke er klar. Jeg ved ikke, om man må sige det her, men det har jo meget været pigernes skole, vi har haft i mange år; altså, mange af de praktiske fag er forsvundet og er blevet nedprioriteret, og så har det været dem, der kunne sidde stille på deres bagdel og følge med. Jeg ved godt, at jeg karikerer det lidt, men jeg tror da også, vi skal være bevidste om, hvad det så er, vi kan gøre for, at man fatter interesse for folkeskolen. For hvis 30 pct. ikke er klar, så skulle vi have gjort noget noget før.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Victoria Velasquez.

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen. Coronakrisen har på mange måder sat spot på de uligheder og skævheder, som vi har i vores samfund. Og et af de problemer, vi står med lige nu, er, at små erhvervsdrivende oplever rigtig store problemer med at kunne få den nødvendige kredit. Vi så det også efter sidste finanskrise, hvor alt for mange små, sunde virksomheder, og særlig lokale i landdistrikterne, ikke kunne få de lån, som de havde brug for. Og det betød, at de blev nødt til at lukke deres livsværk ned og dreje nøglen om.

Dem, som var heldige at komme igennem nåleøjet, kunne få et lån, hvor de kunne se ind i at skulle betale 71 pct. mere i rente end de store virksomheder – 71 pct. mere i rente. Det er sgu ikke i orden, altså, for at være helt ærlig. Og i Enhedslisten synes vi, at der skal være en mulighed for, at man kan få rimelige lån i hele landet. Og derfor vil jeg gerne starte med et lidt åbent spørgsmål og høre Konservatives ordfører, hvad Konservative vil gøre for at sikre, at de små erhvervsdrivende i hele landet har mulighed for at kunne få en ordentlig kredit. Tak.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg er bange for, at jeg kunne komme til at svare på en måde, så jeg skuffer spørgeren dybt.

Jeg tror jo sådan set i bund og grund på kapitalisme og markedsøkonomi. Og jeg har det jo sådan, at vi har gjort rigtig meget her i coronatiden. Vi har givet muligheder for at få udskudt skat og moms f.eks. Altså, der er jo en pengeregighed af den anden verden. Udfordringen er så, hvem det så er, man har lyst til at låne ud til. Og der har jeg det sådan, at jeg ikke synes, at Folketinget skal sidde og bestemme, at den her håndværker må få et lån fra banken, og at den her håndværker må ikke, eller at staten skal have en bank, der gør det. Det ville jeg synes var noget voldsomt, altså at gå den vej.

Man kunne så prøve at gøre det nemmere at drive virksomhed: færre skatter og afgifter for virksomhederne. Det var jo en anden vej at gå, og man kunne også prøve at lave nogle måske lidt mere rimelige betingelser for nogle af dem.

Altså, det er stadig væk ikke gået op for mig endnu – og det er, fordi jeg er langsomt opfattende – hvorfor caféer og restauranter og den slags ting skal lukke kl. 22. Det har jeg simpelt hen bare ikke forstået endnu. Det gør jo så, at de taber en masse penge i øjeblikket. Altså, man kan gøre rigtig mange ting, uden at der skal laves en statsbank, eller hvad det er, der kommer nu – for jeg fornemmer, at nu får jeg løsningen fra spørgeren.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og hvis jeg nu øver mig i at udtale mig spørgerens navn korrekt, så kan det være, at spørgeren vil love mig ikke at bande i næste omgang. Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:36

Victoria Velasquez (EL):

Det er et temperamentsspørgsmål. Jeg synes ikke, »sgu« er et bandeord, men jeg skal nok stoppe fra nu af – i hvert fald prøve på det.

Men problemet er jo bare, at i så fald svigter ordføreren jo de små erhvervsdrivende. Kapitalismen har jo big time svigtet. Vi ser, der sker en monopolisering, at de små erhvervsdrivende også her under coronakrisen fortæller, at de ikke engang bliver vurderet. Døren

bliver bare smækket i hovedet på dem. De har ikke mulighed for at få et lån.

Så kan vi godt tale om, at vi så sent som i dag har landet en pakke i forhold til det. Men det ændrer bare ikke ved, at det, rigtig mange af virksomhederne har brug for, er noget kapital. Og jeg er egentlig lidt skuffet, for jeg havde håbet, at Konservative ville være med til at sikre nogle bedre rammevilkår.

Vi synes, man skal lave en samfundsbank, der har målrettet fokus på det her. Det kunne være en god idé, men der er også rigtig mange andre veje, vi kunne gå: vi kunne gå på renterne, se på, at der skal være nogle rimelige muligheder. Ellers svigter vi de små erhvervsdrivende, og vi svigter de selvstændige vest for Valby Bakke.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 16:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tager 365 dage om året gerne en diskussion med Enhedslisten om, hvilket af vores to partier der gør mest for de små og mellemstore virksomheder og for det private initiativ i det her samfund. Jeg mener ikke, det er vejen at gå med sådan en samfundsbank, eller hvad der kom. Altså, kig på den pengeregulering, der er i dag. Se på, hvad renteniveauerne er. Men skal vi bruge tvang? Der er jo både sunde og usunde virksomheder. Jeg håber da ikke, vi skal tvinge banker eller andre til at låne penge ud til virksomheder, som ikke kan klare sig. Det håber jeg ikke.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:37

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for talen til hr. Søren Pape Poulsen. Det var en god tale. Der blev spurgt lidt om det her med mandatgivningen til regeringen i forbindelse med EU, og da gav man jo bl.a. mandat til, at EU kunne opkræve skatter. Så kom jeg til at tænke på, at det jo egentlig er lidt i modstrid med det, som De Konservative normalt står for, nemlig at man gerne vil lempe skatterne.

Jeg fandt ud af ved at studere De Konservatives program, at man faktisk vil have lavere skat på arbejde, at man vil have lavere skat og afgifter på dagligvarer, at man vil have billigere biler og lette registreringsafgiften, at man vil have topskatten væk og arveskatten ned. Der er rigtig mange gode ting i det konservative program. Men så kom jeg til at tænke på: Hvor skal man egentlig finde de penge henne? Hvem skal finansiere alle de der gode skattelettelser? For jeg synes jo, at det lyder godt med skattelettelserne, men det lyder måske knap så godt for dem, der skal aflevere nogle penge. Altså, skal vi spare på de ældre, uddannelserne, politiet, eller hvor skal de penge findes henne?

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:39

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for spørgsmålet. Jeg hører, at det lidt er et dobbelt spørgsmål. Det ene er det her med skatter og EU. Det vil jeg lige starte med at anholde. Man kan jo ikke bare opkræve skatter fra EU. Det er rigtigt, at der i aftalen er en afgift, som Danmark i øvrigt kommer til at tjene penge på. Det er så en helt anden diskussion.

Men hvis vi skal lave noget, der giver vækst i det her land, så er det jo bl.a. at sænke skatterne. Det giver et større arbejdsudbud. Det giver vækst. Det er jo det, der gør, at vi får flere i arbejde. Det er det, der gør, at vi tjener flere penge som land. Og kan man så tage penge nogen steder fra? Jeg tror godt, at jeg vil vove den påstand, at ikke alt kører snorlige i den offentlige sektor. Jeg tror, at hvis vi leder, kan vi godt finde nogle områder.

Altså, vi har jo været ude at melde i en skatteplan, at vi sådan set synes, der er betydeligt at hente på f.eks. vores jobcentre. Dem synes vi måske ikke lige kører, som de skal. Der bliver brugt rigtig, rigtig mange penge der. Der bliver brugt rigtig mange penge på hele udlændingeområdet. Der tror jeg vi har en fælles dagsorden med ikke mindst Dansk Folkeparti. Så det er jo ikke sådan, at vi står i en situation, hvor der ikke er penge at finde. Vi skal måske til at diskutere, hvordan vi bruger pengene i den offentlige sektor.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:40

Peter Skaarup (DF):

Det er jo slet ikke, fordi Dansk Folkeparti er uenig med De Konservative her, for vi vil da meget gerne finde penge på udlændingeområdet. Altså, over 30 mia. kr. koster det hvert år med ikkevestlig indvandring. Der var der masser af penge her, og her kunne vi jo stå sammen over for regeringen og få fat i nogle af de penge, fordi det måske var et meget godt sted at finde dem.

Men når det er sagt, kan man også sige, at de skatter, som De Konservative vil lette, jo er meget voldsomme. Nu nævnte jeg bare lige fem områder, men der er jo flere, så jeg efterlyser et mere klart bud på, hvor de penge skal komme fra, for det er rigtig mange penge.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:40

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er mange penge, og det er jo heller ikke sådan, at det sker fra et år til et andet. Det er jo en indfasning. Tag nu f.eks. arvebeskatningen. Der er 23.000 virksomheder, som jeg lige husker det, der står over for et generationsskifte. I stedet for at trække kapital ud af virksomheden og putte den i statskassen kunne man jo beholde den i virksomheden til at udvikle produktionsapparatet. Det ville da gøre noget godt for virksomhederne og for vores samfund, at staten ikke skal have dem ind i stedet for.

I politiforhandlingerne har vi også været klar til at sige: Vi vil gerne have flere betjente. Hvor skal de penge komme fra? Regeringen har åbnet for krydsfinansiering. Så har vi sagt: Lad os da kigge på et hav af de integrationsprojekter, der er i det her land, som rapport efter rapport viser ikke virker. Der er også penge at hente. Det tror jeg også vi er meget enige om.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:41

Rasmus Nordqvist (SF):

Ja tak. Og tak til hr. Søren Pape Poulsen for talen. Jeg vil gerne snakke om natur og biodiversitet. Jeg kunne godt tænke mig at høre Konservative, om de med på, at vi får sat konkrete mål for biodiversitet og natur i Danmark, og at der sker noget på det her område;

noget, som jeg ved, at bl.a. fru Mette Abildgaard i sidste valgperiode kæmpede for. Nu står vi med et nyt flertal, og er Konservative derfor med på, at vi sikrer, at der kommer en reel juridisk fredning af de her områder, som vi udpeger? Er I med på den?

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:42

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi er i hvert fald med på at sikre, at vi får noget mere natur og også gør noget for biodiversiteten. Jeg tør bare ikke stå her på talerstolen og love, hvor vi lige vil være med juridisk – for så kommer vi ind i noget, der også bliver teknisk. Den krog tror jeg ikke lige at jeg bider på i dag. Men jeg kan forsikre spørgeren om, at det, som fru Mette Abildgaard kæmpede for og kæmper for, jo er det, hele Det Konservative Folkeparti kæmper for. Og når vi kommer med et finanslovsforslag, for sådan et kommer vi også med, vil der også være sat flere penge af til lige præcis det område.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:42

Rasmus Nordqvist (SF):

Nu tror jeg jo heller ikke, at jeg lige kan få ordføreren til at falde i nogen fælde og komme til at love noget – det er såmænd ikke der, jeg er. Men det vigtige spørgsmål er: Skal vi reelt juridisk sikre naturen og de områder, eller skal vi, som vi hidtil har gjort, fortsætte med, at der ikke er ordentlig beskyttelse af naturen? Og det er egentlig mest det overordnede spørgsmål, som jeg spørger om. Konservative vil være med til.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen jeg er jo enig i selve betragtningen om, at vi skal beskytte – og vi skal finde områder, som vi skal beskytte. Og det passer også godt ind i klimaindsatsen, hvis jeg ikke fuldstændig misforstår spørgsmålet. Når både Naturfredningsforeningen og landbruget går ud og siger: Jamen vi har mange, mange hektar lavbundsgrunde, som kunne blive fantastisk natur – der skal selvfølgelig betales ved kasse et for det – så er det jo det, vi skal ind at tage beslutninger om. Og det kan vi lige så godt gøre nu; det kan vi lige så godt se at få vedtaget i stedet for at vente, til der kommer en eller anden bestemt forhandling, for det giver jo en effekt på bundlinjen fra dag et. Det er jeg sådan set meget enig i.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det fru Ina Strøjer-Schmidt.

Kl. 16:43

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Tak. Snart skal Folketinget formentlig behandle et borgerforslag, der foreslår, at forældre skal have mulighed for flere barns sygedage. Det er åbenlyst, at børn er syge i mere end de 1-2 barns sygedage, deres forældre typisk har mulighed for at afholde. Det betyder, at syge børn afleveres i daginstitutionerne og smitter andre børn og personalet. At det er problematisk, regner jeg egentlig med at vi er enige om. Mit spørgsmål er, om Det Konservative Folkeparti er

indstillet på at finde en løsning på problemet, når borgerforslaget kommer til behandling i Folketinget.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:44

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kommer så sandelig an på, hvad den løsning indebærer, vil jeg bare lige starte med at sige. For hvad er forslaget? spørger jeg lige om. Jeg kender ikke det borgerforslag, kan jeg lige så godt bare være ærlig at sige. Men jeg har det jo sådan, at der vel skal være en kant et eller andet sted. Altså, hvis nu barnet har sin tiende sygedag, skal man så også have ret til den som forælder, og hvem skal betale? Det er vi jo nødt til at have en diskussion om. Kassen er jo ikke bare åben. Men jeg ved ikke, om spørgeren har en god idé til finansieringen, eller hvad reglerne skal være. Vi har da en forpligtelse til at finde gode svar, men vi kan ikke bare læne os tilbage og sige, at det så er samfundets problem, for pengene skal jo findes et sted.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Ina Strøjer-Schmidt.

Kl. 16:45

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Det er jo samfundets problem – med de vilkår, der er på nuværende tidspunkt – at syge børn bliver afleveret. Vi foreslår, at man kan hæve arbejdsmarkedsbidraget og betale på den måde. For der er jo ikke nogen, der vinder ved, at børn smitter andre børn, og at de børn så er syge, eller at personalet så er sygt. I Sverige har man en model, hvor man har mulighed for langt flere barns sygedage, og der viser beregningerne, at det ikke bliver udnyttet, og at der faktisk er god økonomi i det. Men jeg hører, at De Konservative ikke er afvisende over for at kigge på det, så det ser jeg frem til.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 16:45

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu har jeg jo ikke selv været heldig at få den gave at få børn, så jeg skal jo passe på med, hvad jeg udtaler mig om her. Min opfattelse er, at der nu ikke skal meget til, før der bliver ringet fra daginstitutionen til forældrene på arbejdet om, at de bliver bedt om at komme ned og hente deres barn, fordi der er en snotnæse her eller vedkommende er syg. Så drøner forældrene ellers ned og henter barnet.

Jeg har bare meget, meget svært ved at forestille mig, at vi kan lave en løsning, hvor man bare kan sige: Jamen der er en masse sygedage. Så er det jo, man må prøve at gøre brug af sit netværk. Det er også det, familien er til for. Og med hensyn til at hæve arbejdsmarkedsbidraget, tror jeg næsten godt spørgeren kender svaret fra Det Konservative Folkeparti – og det er nej!

Kl. 16:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke tid til flere korte bemærkninger, så tak til hr. Søren Pape Poulsen. Og den næste ordfører er fru Nye Borgerlige, og det er fru Pernille Vermund. Værsgo.

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Tak. Det er nat og mørkt i Taastrup på Vestegnen i København. Det er foråret 2020. Cecilie er på vej hjem til sig selv, som hun har været det mange gange før. Men den her nat bliver anderledes på en frygtelig måde, som vil sætte sig i Cecilies sind formentlig for evigt. En somalisk indvandrer griber fat i hende, slår hende hårdt i hovedet, river hende omkuld, sparker hende i ryggen, truer hende og tvinger hende til at tilfredsstille sig seksuelt. Mens han voldtager Cecilie, ydmyger han hende verbalt. Han fortæller hende, hvor lidt hun er værd i hans øjne, at hun selv er ude om det, at hun burde nyde at blive voldtaget. Og da han er færdig, truer han hende til ikke at gå til politiet – han ved, hvor hun bor.

Den somaliske voldtægtsmand er en kendt serieforbryder. Tre gange tidligere er han blevet dømt ved dansk ret for vold; tre gange har han fået en advarsel om udvisning, men har fået lov til at blive. Fjerde gang overfaldt og voldtog han Cecilie, håned hende under forbruddet og efterlod hende med sår på sjæl og krop og med en angst, der ikke vil gå væk. Somalieren blev fanget og dømt igen, og igen fik han en advarsel om udvisning, og om et par år eller tre er han ude igen, og så står han en dag foran Cecilies hoveddør i Taastrup vest for København. Det har Cecilie meget svært ved at forstå; det har hun meget svært ved at acceptere.

Cecilies historie er desværre ikke enestående. Der er desværre masser af eksempler at tage fat i. Omtrent hver anden, der dømmes for voldtægt, er indvandrer eller efterkommer fra et ikkevestligt land. En tidligere opgørelse viste, at fem ud af seks overfaldsvoldtægter begås af ikkevestlige indvandrere og efterkommere. Alle medlemmer af Folketinget kender fakta fra udvalgsarbejdet, fra Danmarks Statistik, fra politiets opgørelser, fra kriminalforsorgen. Alle i salen her ved det. Statsministeren ved det – og man lader det fortsætte. Hvorfor?

I tirsdags talte statsministeren sig varm, da hun i åbningstalen kom til den del, der handlede om den forføjede udlændingepolitik. Og det lød i mine ører, som om statsministeren oprigtigt var optaget af at få løst problemerne. Men der var desværre intet i talen, der kunne give Cecilie troen på politikerne tilbage – troen på, at de politikere, der sidder ved magten herinde, vil give hende oprejsning og vil give andre kvinder deres tryghed tilbage. For der var intet i statsministerens tale, der handlede om den slatne udvisningspraksis. Politikerne er og har i alt for lang tid været vanvittigt bekymrede for at tage et opgør med de ekstreme fortolkninger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som vælter ud fra Menneskerettighedsdomstolen – domme fra Strasbourg, der håner offeret, men beskytter forbryderen.

Statsministeren kan formentlig godt se, at det for Cecilie er en ringe trøst, at man nu vil konfiskere dynejakkerne fra utryghedsskabende muslimske indvandrere og efterkommere. Jeg bliver nødt til at spørge: Hvor lang tid tror statsministeren selv der går, før indvandrerbanderne bare stjæler en ny jakke? Det er ikke godt nok, og det er altså en anelse for tyndt og måske – hvis man skal være lidt streng – lidt kommunedameagtigt. En somalisk serieforbryder, der overfalder og voldtager en ung dansk kvinde, hører ikke til her. Han skal ud for evigt. Og indtil han forlader dansk grund, skal han opholde sig et sted, hvor der kun er én dør ud, og det er døren ud af landet.

Henrik Ibsen skrev: »Hvad du gør, gør det fuldt og helt, ikke stykkevis og delt«. I Nye Borgerlige tog vi efter valget sidste år godt imod statsministerens forsikringer om at løse udlændingepolitikken fra bunden, da vi stod her i Folketingssalen efter statsministerens første åbningstale. Og vi lovede at være konstruktive og bidrage til løsninger. Nu er der gået et år, og problemerne er ikke løst, tvært imod er de blevet værre. Og statsministeren annoncerede i tirsdags

et lovforslag, som skal forberede et asylstop, og tak for det, men vil regeringen i indeværende folketingsår så også lukke for migranternes adgang til at søge spontant asyl i Danmark? Det er der ikke noget der tyder på. Spørgsmålet er: Kunne regeringen, hvis den ville? Ja, det kunne den godt. For det er ikke juraen, der er udfordringen, det er viljen, der mangler – viljen til at gøre det fuldt og helt og ikke blot stykkevis og delt, som Ibsen så klogt skrev.

Kl. 16:52

Jeg medgiver, at det har været en svær periode siden foråret, men nu er vi altså inde i en mere normal gænge, og hvis ikke statsministeren sætter sin regering i gang nu med at indfri løfterne, rinder min og formentlig også danskernes tålmodighed ud. Man kan ikke blive ved med at skubbe løsningerne foran sig. Så ender man i kassen med de gemene løftebrydere, alle sammen, alle de andre, som heller ikke forstod Ibsens ord.

Statsministeren har fået danskernes tillid, og tilliden er også blevet stærkere i den indeværende coronakrise. I Nye Borgerlige støttede vi regeringen, da den første bølge af corona ramte landet. Det gjorde den i foråret. Som det eneste parti var vi dog stærkt imod at afskaffe statens erstatningspligt over for de virksomheder, som bliver ramt af restriktioner. Men vi gik samlet med, og vi fik smittespredningen stoppet.

I dag er vores opbakning svagere, og kritikken er stærkere. For regeringens håndtering af anden bølge slinger. Dansen med corona halter. Der mangler en plan; der mangler overskuelighed; der mangler gennemsigtighed. Selvstændige erhvervsdrivende, ja, hele brancher bliver ramt på levebrød og på indtjening, og samtidig har man fjernet den mulighed for erstatning, der gjaldt tidligere. Det er dybt urimeligt over for de danskere, der bliver ramt, og det er skadeligt for især de mindre samfund. Når en lille virksomhed i Løkken eller en anden mindre by går konkurs, åbner der ikke bare en ny. Så forsvinder livet ud af de små bysamfund, og det kommer ikke bare tilbage. Det er afgørende, at vi i Folketinget, når vi i en nær fremtid skal vedtage en ny epidemilov, får genindsat en erstatningspligt for staten.

Coronakrisen har lært os, at der må og skal være snævre rammer for en regerings skalten og valten med private virksomheders drift og mulighed for at tjene penge. Jeg har ikke den store forventning til, at det er en sag, der får venstrefløjen til at ligge søvnløs om natten, så det bliver en opgave, som vi i de borgerlige partier må stå sammen om og presse regeringen til. Derfor vender jeg mig til den side af salen, hvor mine blå venner sidder – utålmodige efter at flytte over på stolene i ministerrækkerne. Men selv om øjnene er rettet mod magten, nytter det ikke at gribe magten bare for magtens skyld. Man skal vide, hvad man skal bruge den til. Hvis hensigten blot er magt, kan man jo lige så godt lade Socialdemokratiet føre socialdemokratisk politik frem for selv at gøre det. Sådan et tomt projekt vil Nye Borgerlige ikke støtte op om.

Jeg synes, at vi i den blå familie skal blive konkrete i vores samarbejde frem mod næste folketingsvalg. Lad os skabe et reelt borgerligt alternativ bygget på en konkret borgerlig politik. Da de to ledere i 00'erne hed Bent og Anders, grinede man lidt af fluebenene og de faste løfter, men kontraktpolitikken kunne noget. Den kunne levere det efter et valg, som politikerne havde lovet danskerne før valget. Og det kan politikere her 20 år senere faktisk godt lære lidt af. Det, man siger før et valg, skal man naturligvis gennemføre efter et valg, hvis ellers man har flertallet til det.

Vi skal støbe fundamentet til en borgerlig renæssance. Vi skal få danskerne med os og sætte en kurs mod større frihed, større velstand, færre afgifter, lavere skatter, færre love og enklere regler, en større privat sektor og en mindre offentlig sektor – et borgerligt samfund. Det projekt kommer jeg og Nye Borgerlige til at støtte, og jeg håber, at vi i den blå familie kan finde melodien og gøre det sammen. Tak for ordet.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så går vi i gang med de korte bemærkninger, og først er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 16:56

Jesper Petersen (S):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg vil egentlig gerne spørge lidt ind til nogle af de forslag, som kom den anden dag i åbningstalen, og som også er blevet præsenteret her til morgen af en række ministre, for vi er selvfølgelig optaget af at få skaffet opbakning til dem. Vi er i en klart anden boldgade end den voldsomme historie, som fru Pernille Vermund fortalte. Vi er ovre i en utryghedsskabende adfærd på S-togsstationer og på pladser, og andre steder er der talt om udsatte boligområder.

I forhold til at indføre opholdsforbud, strengere bøder, konfiskeringer osv. er det så ikke noget, som vi kan forvente Nye Borgerliges opbakning til, altså på den måde at gribe stærkere ind og også hurtigere at kunne sætte folk ud af en bolig, hvis man ikke kan finde ud af i det område, man bor, at opføre sig ordentligt, så vi dermed kommer tættere hen på noget, hvor der er en konsekvens over for den form for adfærd, som jeg forstår Nye Borgerlige også efterspørger?

Kl. 16:56

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:57

Pernille Vermund (NB):

Som statsministeren sagde forleden, er det her jo desværre også en konsekvens af en ekstremt fejlslagen udlændingepolitik, altså at vi har taget mennesker hertil, som ikke bare vender vores værdier ryggen, men som jo direkte modarbejder dem, modarbejder os, skaber utryghed og skaber en forråelse af vores samfund, og det skal vi gøre op med. Vi er meget villige til at indføre konsekvenser for de mennesker, der har den her antisociale adfærd, som vi kalder det, og vi så jo rigtig gerne, at man ikke bare, hvis vi taler om udlændinge, altså udenlandske statsborgere, sender dem væk fra en plads eller en banegård, men at man kan sende dem helt ud af landet.

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 16:58

Jesper Petersen (S):

Er kriminaliteten grov nok, og er det ikke en, der har dansk statsborgerskab, så er det jo også en mulighed, men har man det, og er det borgere, der har familie her og har levet her i generationer, så ligger det jo ikke på den flade hånd, at man bare lige kan det. Så er vi jo ovre i nogle af de redskaber, som regeringen præsenterer nu, og hvor jeg altså egentlig bare godt ville bede om den tilkendegivelse fra Nye Borgerlige, at man godt kan se, at her tager vi nogle kraftige og nogle stærke skridt for at rette op på den utryghed og de urimelige vilkår, der er for nogle menneskers hverdag i nogle boligområder.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Pernille Vermund (NB):

Jamen hvis de, der har fået dansk statsborgerskab og formentlig aldrig skulle have haft det, ikke har et andet statsborgerskab, eller

hvis de er født med et dansk statsborgerskab, er der jo ikke andet at gøre end at behandle dem som danskere, give dem en ordentlig bøde og sørge for, at de bliver buret inde, hvis de skaber problemer, en forrået kultur osv. Men når vi taler om udenlandske statsborgere eller folk med dobbelt statsborgerskab, synes vi, det er helt rimeligt, at når man mener, at det her er så stort et problem, at man er villig til at indføre sanktioner såsom store bødestraffe og også fængselsstraffe, så siger vi: Er det en udenlandsk statsborger eller en med dobbelt statsborgerskab, skal vedkommende ud.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:59

Peter Skaarup (DF):

Tak for en god tale til fru Pernille Vermund. Jeg synes grundlæggende, at der var en historie, der gjorde stort indtryk, og det var en historie, vi har kendt i det danske samfund i årevis. Vi ser udenlandske statsborgere lave meget alvorlig kriminalitet, de får den ene dom efter den anden, og alligevel hænger de stadig fast i det danske samfund; vi kommer ikke af med dem. Og så kan regeringen og statsministeren og Socialdemokraterne jo tale nok så meget om den stramme udlændingepolitik og om, at man vil det ene og det andet og det tredje. Men det her med at få 10.000 kr. i bøde for at opholde sig et bestemt sted batter jo ikke ret meget, hvis der er tale om dybt kriminelle personer, som ikke vil Danmark og ikke gider integrere sig.

Hovedproblemet her er jo vores konventioner – det er jo i forhold til vores internationale konventioner, hvor det er nødvendigt for Danmark at træde ud af dem eller tage forbehold over for centrale dele. Og jeg kunne godt tænke mig spørge fru Pernille Vermund, om Nye Borgerlige sammen med Dansk Folkeparti kunne indgå et samarbejde eller en pagt om, at det er nødvendigt for Danmark at udtræde af de internationale konventioner.

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Pernille Vermund (NB):

Vi har fra begyndelsen sagt, at de her problemer skal løses, og hvis det, der skal til for at passe på Danmark og vores frihed og vores sikkerhed, indebærer, at vi er nødt til at fravige internationale konventioner eller udtræde af dem, så gør vi det. Der er jo nogle konventioner, som er helt åbenlyst forældede: statsløsekonventionen, flygtningekonventionen, for at nævne to. Det er konventioner, der er lavet med andre formål end de formål, som de tjener i dag. Flygtningekonventionen er et eksempel – vi har migrantbølger, der kommer herop; det har næppe været det, der var tanken, da man i begyndelsen af 1950'erne sagde ja til at tiltræde flygtningekonventionen. Så ja, endelig! Så er der menneskerettighedskonventionen, og der har vi også sagt fra begyndelsen, at hvis det bliver svært at udvise kriminelle udlændinge på grund af dommene fra Strasbourg, jamen så må vi skrive ind i udlændingeloven, at her gælder dansk lov, og så må man fravige de domme, der kommer fra Strasbourg.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:02

Peter Skaarup (DF):

Det betragter jeg som et ja. (*Pernille Vermund* (NB): Det var det også). Her har vi så Nye Borgerlige og Dansk Folkeparti – og så må vi bare håbe, at de andre partier både på den borgerlige side, men sådan set også Socialdemokraterne vil gøre noget. Hvis man reelt vil noget på udlændingeområdet, hvis man reelt vil udvise kriminelle, der begår voldtægt, der begår voldsom kriminalitet i Danmark, altså hvis man reelt vil udvise dem og sende dem hjem, fordi de ikke opfylder betingelserne for fortsat at være her, så skal man jo tilslutte sig det samarbejde eller den pagt, vi så laver, om, at kriminelle udlændinge altså ikke skal have lov til at være i Danmark.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:02

Pernille Vermund (NB):

Ja, og det var et ja. Og jeg synes jo egentlig, det er lidt interessant, når man sådan har beskuet det her udefra, for så var der en periode før valget i 2015, hvor Venstre sagde lidt om, at nu var der nok nogle konventioner, som man skulle tage et opgør med – dengang var det statsløsekonventionen, som jeg husker det – men så fik man magten, og så glemte man alt om det. Så havde Venstre magten, og så var der en begavet socialdemokrat, som desværre ikke er her længere, der sagde noget om et opgør med konventionerne, og nu har man magten, og så er det også skrinlagt. Jeg synes, det her vidner om, at der formentlig er mange – nok også tæt på et flertal i Folketinget – som godt kan se, at der er en uoverensstemmelse mellem det, som et flertal i Folketinget vil, og det, som konventionerne påbyder os. Og det synes jeg man bør være ærlig at sige.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er taletiden gået, og nu er det fru Astrid Carøe.

Kl. 17:03

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. For lidt over en måned siden tog Sofie Linde bladet fra munden og fortalte om den seksuelle chikane, hun havde oplevet i mediebranchen, og mange har fulgt trop: læger, politikere, rigtig mange andre journalister, løst ansatte, praktikanter, og jeg kunne blive ved. Jeg synes virkelig, det er sejt, at de står frem og siger fra, og at de vil have ændret den her kultur. Men jeg kan se, at fru Pernille Vermund forskellige steder har udtalt sig om, at den igangværende debat om sexismen og seksuel chikane har taget overhånd.

Kan Pernille Vermund uddybe, hvad det mere præcis er ved den nuværende debat, hun synes er gået over gevind? Er det de 322 underskrifter fra kvinder i politik, de 1.615 kvinder i mediebranchen, de p.t. 988 kvindelige læger, eller er det kvinderne i restaurationsbranchen, som senest har gjort opmærksom på, at der også foregår seksuel chikane i deres branche? Eller hvem er det, Pernille Vermund synes er gået over gevind?

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:04

Pernille Vermund (NB):

Ja, jeg synes, at den debat er gået over gevind, og jeg synes, det er rigtig, rigtig trist for det, som var det oprindelige udgangspunkt, og som også er udgangspunktet for nogle af de kvinder, der står frem og kommer med nogle grumme historier. Når jeg siger, at det er gået

over gevind, så er det jo, fordi man har reelle seksuelle overgreb og forulempelser og magtmisbrug, som er én ting, og man så har det, som jeg kalder en kikset flirt, eller noget, hvor man troede, at der skulle være noget, og det skulle der så ikke alligevel, eller måske til og med bare en fjollet lummer tone i den anden kategori, og når man blander de to ting sammen, bliver det simpelt hen at mudre debatten. Jeg synes jo, og det er jo et bedrøveligt eksempel at måtte hive frem, at det er ret vildt, at man nogle steder har en kultur, der er så kontrolleret, at man ikke tør erkende, at man for 10 år siden har lagt en hånd på en kvindes lår. Altså, helt, helt ærligt, hvis det er så forfærdeligt, at man ikke tør komme ud med det, så er det jo gået for vildt.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Astrid Carøe.

Kl. 17:06

Astrid Carøe (SF):

Men det, der undrer mig, er, når der er så mange kvinder, der står frem og fortæller deres historier, rigtig grumme beretninger. Der er selvfølgelig nogle ting på en skala, men de kvinder vurderer jo selv, at de synes, at de er blevet udsat for et overgreb, at de er blevet krænket, og rigtig mange af dem så ovenikøbet på deres arbejdsplads, hvor sådan noget her efter min mening ikke hører hjemme. Så undrer det mig, at ordføreren sætter spørgsmålstejn ved det, altså ved de oplevelser. Hvad er det ved de oplevelser, der gør, at ordføreren er i tvivl om, om det er en reel oplevelse, en reel krænkelse? Det undrer mig helt vildt, at man ikke går ud og siger, at ja, sådan, lad os gøre op med den her kultur, men i stedet for siger: Uh, vi skal passe på, at vi ikke længere kan give hinanden komplimenter. For det er jo ikke det, som det handler om.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Pernille Vermund (NB):

Jeg sætter sådan set ikke spørgsmålstejn ved, om de her kvinder føler sig krænket, og det gør de jo helt åbenlyst. Det, jeg siger, er, at der jo er dele af det her, som afhænger af, hvor vores grænser er. Jeg vil tro, at hvis folk fra Radikale Venstre eller resten af venstrefløjnen kom ned og var på vores del af Ridebanen, så ville de dø, fordi vi har en fri tone. Vi omgås i et meget frit miljø, og vi har en kultur, som formentlig er væsentlig anderledes end andre steder på Christiansborg. Der må jeg bare sige – og det skal man også kunne tillade sig at sige – at nogle steder har man det på én måde, og andre steder har man det på en anden måde.

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 17:07

Victoria Velasquez (EL):

Lige nu forhandler vi jo retten til en tidligere pension, og i Enhedslisten synes vi, det er fuldstændig uansvarligt, at man tror, at folk kan blive ved med at kravle på stilladserne og løfte de ældre i hjemmeplejen, til de er langt oppe i 70'erne, og der er noget, der undrer mig. Vi diskuterer ofte, hvordan vi kan sikre bedre vilkår for bl.a. sosu'erne. Hvis det stod til os, skulle der være en lavtlønspulje, sådan at de kunne få noget mere i løn, så vi sikrer, at de får en anerkendelse. Vi vil også gerne sikre, at de får flere kollegaer.

Så kan jeg bare forstå, at Nye Borgerlige vil tvinge den her faggruppe til at skulle tage over 2.000 kr. af deres alt for lave løn og betale ind til en pensionsopsparing. Jeg forstår bare ikke, hvorfor man ikke kan unde den her faggruppe og de andre lavtlønnede, at vi siger, at vi i fællesskab betaler ind til, at de kan få en værdig pension, men at det er dem, der i forvejen har en rigtig lav løn, der skal betale endnu mere. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Vil ordføreren ikke fortælle lidt om det?

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Pernille Vermund (NB):

Jo, jeg kan jo starte med at sige, at det i forvejen er os i fællesskab, der betaler de offentligt ansattes løn. Så når vi siger, at vi synes, det er klogt at indføre en ordning, hvor alle danskere sparer op til deres egen pension, så er det jo for at sikre, at man, uanset om man er sosu-assistent, privatansat, selvstændigt erhvervsdrivende, eller hvad det måtte være, ikke står i en situation, hvor man, når man når pensionsalderen, ikke har noget at leve af. Vi ønsker ikke ældre mennesker, der ikke har penge til en værdig alderdom, og man kan enten gøre det, som man gør det nu, hvor det er de mennesker, der sidder her, der bestemmer over de ældre, der er folkepensionister i dag, eller man kan gøre det, som Nye Borgerlige foreslår det, altså at sikre, at hver især er med til at spare op til sin egen pension og konkret kan se, hvor meget man har til gode, og hvad man har at leve af, når man bliver gammel. Jeg tror faktisk, at det vil give en stor trykthed, også for sosu-assistenterne.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:09

Victoria Velasquez (EL):

Det er lidt grotesk, hvis der er nogle, som udfører nogle af de opgaver, som vi synes er så vigtige, at det er noget, som vi prioriterer at betale til i fællesskab, f.eks. omsorgsarbejde, at vi så åbenbart, fordi det er en offentlig løn, fra politisk hold skal kunne gå ind og diktere alt i den løn. Men det er jo så, hvad det er, at Nye Borgerlige har det synspunkt. Og det er jo også i forhold til de privatansatte og også de lavtlønnede privatansatte, at I har det synspunkt, altså at de tvangsmæssigt skal betale over 2.000 kr. ind til deres pensionsopsparing; i stedet for at vi i fællesskab siger, at der her er nogle, der tjener langt mere, end mange af dem gør, og solidarisk skal betale et bidrag til, at de kan trække sig værdigt tilbage. Hvorfor kan vi ikke sikre en værdig tilbagetrækning, som også er solidarisk? Hvad er det uretfærdige i det?

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:10

Pernille Vermund (NB):

Jamen jeg bliver nødt til at spørge: Hvor tror ordføreren pengene kommer fra? Altså, de penge, som sosu'en får i folkepension, når hun går på pension, er også penge, som hun har været med til at betale ind i skat. Hun kan bare ikke i dag se, hvor meget hun har til gode, når hun bliver pensionist. Så vi betaler jo alle sammen på nuværende tidspunkt ind til dem, der er ældre i dag. Vi foreslår, at man vender det om, så vi får en overgang, som naturligvis vil være overlappet, altså en glidende overgang, så folk begynder at spare op

til deres egen pension, og så man ved, hvad man har at gøre godt med. Det betyder jo så, at man ikke skal betale den del i skat, men at man betaler det ind på pensionen og har styr på, at man har penge nok, når man bliver pensionist.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:11

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Jeg vil næsten sige, at jeg bliver lidt i den samme boldgade, som vi er i nu. Nu er det her ikke noget, som ordføreren har nævnt i sin tale, men man kan jo ikke være i tvivl om, hvis man følger med, at Nye Borgerlige er meget imod den bureaukratisering, der har foregået i Danmark over lang tid. Det har bl.a. haft en indflydelse på, hvordan hele vores velfærdssystem er indrettet. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Pernille Vermund, om hun er enig i, at den centralisering, der har foregået, siden kommunalreformen kom for, skal vi sige 15-16 år siden, er forkert. Og jeg vil også spørge, om hun vil støtte Socialdemokratiet i den decentralisering, som vi arbejder på i øjeblikket.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:12

Pernille Vermund (NB):

Decentralisering er en del af Nye Borgerliges dna. Det står endda i vores principprogram. Og jeg vil sige, at jeg vil gå endnu længere tilbage, for den kommunalreform, som er relativt ny, altså fra min tid, er jo nummer 2 – vi havde også en strukturreform; vi er jo helt tilbage til, dengang man lagde sognene sammen osv. Vi vil gerne decentralisere. Vi synes, det er helt rigtigt set, at man i al for lang tid har trukket magten væk fra familierne og de nære samfund og herind på Christiansborg. Vi synes også, man har sendt alt for meget til EU.

Vi vil gerne give både friheden og ansvaret tilbage. For vi tror på, at det er klogt, at de mennesker, der mærker konsekvenserne af beslutningerne, også har ansvaret for at ændre på tingene og træffe de beslutninger, der skal til for at ændre på tingene. Så når ansvar og konsekvens hænger sammen, tror vi på, at man får nogle løsninger, som passer godt til det enkelte sted, og så slipper vi for at få et land, hvor det er det her – hvad skal man sige – jævne lag af leverpostej, der ikke passer nogen steder, som bliver smurt ud over det hele.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:13

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det synes jeg er rigtig godt at høre. Statsministeren nævnte jo så i sin tale i tirsdags, at vi nu foreslår at sætte syv kommuner helt fri, eller i hvert fald næsten helt fri, med de konsekvenser, det nu måtte have. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvad fru Pernille Vermund tænker om det. Og så vil jeg samtidig godt høre et bud på, om hun så også tror, som hr. Søren Pape Poulsen sagde, om politikerne så vil være i stand til at holde nallerne væk, for at sige det rent ud. For det bliver jo rigtig, rigtig svært, når man sætter fri. Men er Nye Borgerlige klar til at give kommunerne fuld frihed?

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Pernille Vermund (NB):

Jeg frygter, at politikerne ikke kan holde nallerne væk. Jeg frygter, at man herindefra vil have politikere, som siger: Nu må vi gøre noget. Jeg frygter også, at kommunerne ikke kan holde fingrene væk. Vi så gerne, at man flyttede ansvaret helt ud til institutionerne og lod pengene følge borgerne, sådan at vi kan stemme med fødderne, og sådan at dårlige institutioner kan mærke det i deres, hvad skal man sige, kundegrundlag. Altså, en skole, som ikke klarer sig godt, må oppe sig, og en skole, som klarer sig godt, får succes. Så jeg frygter, at politikerne ikke kan holde fingrene væk, men vi har hundrede procent opbakning til projektet. Vi så også gerne, at det blev bredt ud på flere områder. Og jobcentrene er jo et sted, som vi rigtig gerne ville have haft med i det her, for vi ved, at det er et område, hvor udgifterne til administration og bureaukrati er steget selv i perioder med meget lav ledighed.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 17:14

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Og tak for talen, fru Pernille Vermund. I løbet af det her år har vi jo hørt rigtig mange vidnesbyrd om racisme i Danmark, og jeg er faktisk fuldstændig overbevist om, at der findes racisme i Danmark. Jeg har hørt fru Pernille Vermund selv og hendes kolleger fra Nye Borgerlige sige, at det handler om enkelte idioter, og det undrer jo mig lidt, for jeg kan jo læse, at både Rockwool Fonden og Institut for Menneskerettigheder har dokumenteret, at det er sværere at få en praktikplads, hvis man ikke har et danskklingende efternavn. Og for nylig har politiet jo offentliggjort, at størstedelen af det antal hadforbrydelser, der bliver begået i Danmark, er racistisk motiveret.

Så jeg skal egentlig bare spørge fru Pernille Vermund: Findes der racisme i Danmark?

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Pernille Vermund (NB):

Ja, selvfølgelig findes der racisme i Danmark, og det skal vi bekæmpe, det skal vi til livs. Jeg har aldrig sagt, at det kun er enkelte personer, men jeg har sagt, at der selvfølgelig er racisme, og at der selvfølgelig er idioter overalt. Vi er gudskelov et land, hvor racismen ikke er voldsomt udbredt, og vi skal – og det håber jeg at vi påtager os i fællesskab – holde det nede. De gange, vi har haft forespørgselsdebatter om racisme og også om antisemitisme for den sags skyld, har vi gudskelov være enige.

Men ja, der findes racisme, både mod folk, der har mørk hudfarve, og mod folk, der har lys hudfarve, og det skal vi til livs.

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Rosa Lund.

Kl. 17:16

Rosa Lund (EL):

Det er jeg fuldstændig enig i, altså at der findes racisme, og derfor vil jeg gerne høre Nye Borgerlige, om I så bakker op om Enhedslistens forslag om, at vi skal have en specialenhed i politiet til bekæmpelse af hadforbrydelser. For vi har jo set, at hadforbrydelser finder sted i Danmark, og de hadforbrydelser bliver jo begået både på baggrund af menneskers seksualitet, menneskers religion og menneskers

hudfarve. Faktisk viser de tal, som politiet jo kom frem med i går, at størstedelen er racistisk motiveret, altså på baggrund af hudfarve.

Så bakker Nye Borgerlige op om, at vi skal have en specialenhed i politiet til bekæmpelse af hadforbrydelser?

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:16

Pernille Vermund (NB):

Det er lige før, jeg vil sige, at vi nærmest har en specialenhed i politiet mod hadforbrydelser. Det har vi så ikke længere, for nu er det militæret, der står der. Men vi har jo en synagoge i Krystalgade, som ikke kan fungere på lige vilkår med kirker, moskeer osv., fordi der er muslimer i Danmark, radikaliserede islamister, som vil jøderne til livs. Det er den form for hadforbrydelse, som er den allerværste i Danmark. Det er helt konkret mennesker, der ikke kan leve frit, og vi fastholder, at vi til enhver tid vil beskytte de mennesker, der bliver truet på grund af deres baggrund eller på grund af deres religion, som jøderne gør.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 17:17

Jeppe Bruus (S):

Tak skal du have, og tak til Nye Borgerlige for et rigtig godt samarbejde på retsområdet og i øvrigt også på en lang række andre politiske områder. Jeg synes, det har været en fornøjelse. Derfor var jeg egentlig også lidt overrasket over sådan hårdheden i talen fra fru Pernille Vermund. Jeg vil ikke begynde at kaste mig ud i andre sådan navne, man kunne finde på, men det undrede mig egentlig lidt, fordi jeg har en oplevelse af, at vi jo langt hen ad vejen deler synet på, at der er behov for at føre en fast udlændingepolitik og retspolitik. Så kan vi have en diskussion om konventionerne, og det er jo sådan set helt legitimt og fair. Jeg studsede dog lidt over – og det kan være, at jeg hørte forkert dag – at ordføreren sagde, at der var flertal i Folketinget for det synspunkt på konventionerne. Jeg forstod det ikke helt.

Kl. 17:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Pernille Vermund (NB):

Det, jeg siger, er, at jeg tror, der er et flertal i Folketinget, som godt kan se, at konventionerne er i strid med det, som vi ønsker i Folketinget, eller at man ofte støder mod konventionerne i det, vi gerne vil. Jeg har ofte hørt socialdemokrater sige, at det ville man gerne, men at der har været et hensyn til konventionerne eller et hensyn til EU eller til andre internationale aftaler at tage. Tilsvarende har jeg hørt medlemmer fra Venstre sige det samme. Så at et flertal herinde i Folketinget ønsker at føre en politik, som støder imod konventionerne, troede jeg ikke var en hemmelighed.

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 17:19

Jeppe Bruus (S):

Okay, det blev lidt mere tydeligt for mig så. For jeg deler sådan set synspunktet om, at der kan være nogle konventioner, hvor man kan

sige, at de er skrevet i en anden tid, og derfor er der også nogle gange udfordringer med de konventioner. Så kan vi være uenige om, om de også giver nogle fordele i forhold til at beskytte danske statsborgere, også udeomkring i verden, og have et forskelligt syn på, hvad der egentlig tjener Danmark og danske interesser bedst. Men jeg blev bare lidt overrasket, fordi jeg egentlig havde indtryk af, at det også er noget af det, der deler ovre i den borgerlige side af lejren her, og det blev jo så bekræftet. Men jeg ser da frem til at fortsætte det gode samarbejde, vi jo i virkeligheden har på udlændingeområdet og retspolitikken, og håber også, at vi der, hvor vi støder på nogle begrænsninger i forhold til konventionerne, vil være i stand til fælles at finde gode løsninger.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 17:20

Pernille Vermund (NB):

Vi vil rigtig gerne samarbejde konstruktivt. Det har vi sagt fra begyndelsen, og det fastholder vi, men jeg kommer ikke til at lægge skjul på, at vi synes, det er en helt, helt forkert vej, og vi er dybt bekymrede for, hvor skæbnsvangert det bliver for Danmark, når man fastholder konventioner, der tvinger os til at tage folk hertil, som ødelægger vores land; som tvinger os til ikke at udvise dem, når de begår kriminalitet; og som tvinger os til at give dem statsborgerskab, til trods for at vi kan se, hvordan de forvalter det statsborgerskab. Så det er og bliver skæbnsvangert for Danmark, og det vil jeg fastholde.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Pernille Vermund. Den næste ordfører er fra Liberal Alliance, hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg vil gerne tale om noget, som står mit hjerte nær, og som optager mit sind inderligt, og det er nemlig de mange fejl, som regeringen begår. Men lad mig nu alligevel starte med at rose – rose statsministeren for allerede den 11. marts at sige ærligt, at både statsministeren og regeringen ville komme til at begå fejl i håndteringen af coronakrisen. Det synes jeg var en klædelig og egentlig også en sjælden ydmyghed. Men selvfølgelig begår vi allesammen fejl, det gør vi mennesker. Det vigtige er, at vi retter op på vores fejl, så det ikke bliver til deciderede fejltagelser. Eller for at sige det på en lidt anden måde: Det er menneskeligt at fejle, men det er tåbeligt at fremture med sine fejltagelser.

De fejl, der blev begået i starten af coronakrisen – at vi ikke havde værnemidler nok; at vi ikke havde en ordentlig teststrategi; at vi ikke havde en ordentlig smitteopsporing; at vi skældte ud på IKEA for at åbne på en forsvarlig måde; at vi lukkede børnehaverne, selv om det ikke viste sig at have en effekt; at vi indførte mærkelige 6-dagesregler i København – er faktisk alt sammen noget, vi kan tilgive. Danmark har aldrig nogen sinde stået over for en coronavirus før. Det er ikke sådan ligetil at skulle lægge skinnerne, mens toget kører. Det var vitterlig en svær opgave at være regering og statsminister for den sags skyld i så usikker en situation.

Heldigvis har regeringen nu haft både erfaringerne fra sine mange fejl, men også en relativt rolig sommer til at lægge de rigtige skinner ud for at kunne håndtere anden bølge af coronavirussen. Men det er tilsyneladende kommet bag på regeringen, at der stadig er corona i Danmark. Hvor er strategien? Der er stadig lange venteti-

der på test, smitteopsporingen er tvivlsom, og lukningerne kommer ud af den blå luft. Hvor er gennemsigtigheden? Hvor er forudsigeligheden? Ja, hvor er logikken og systematikken? Da Socialdemokratiet blev bedt om at fremlægge det faglige belæg for den seneste runde af restriktioner, blev det afvist af Socialdemokratiets ordfører med begrundelsen: Det kan skabe tvivl om linjen. Jamen hvilken linje? Det er jo den linje, vi gerne vil kende til, for de fleste af os danskere er voksne, myndige borgere, som godt kan håndtere fakta. Her kunne vi lade os inspirere af det irske system. I Irland har de klart defineret forskellige stadier for nedlukningen afhængigt af udviklingen i smitten. Men frem for at fremlægge en gennemsigtig og forudsigelig strategi og plan vil regeringen hellere fremture på pressemøde efter pressemøde, helst en sen fredag eftermiddag, hvor man kan aflyse weekendens fester.

Ja, i starten af coronakrisen blev der selvfølgelig begået nogle fejl, fair nok. Men at man spiller med så lukkede kort nu, at man agerer så vilkårligt og uigennemsigtigt, er snarere en fundamental fejltagelse. Det er en fejltagelse, der gør det sværere at opdage og rette op på eventuelle fejl.

Når det gælder debatten om offentlig velfærd, fortaber diskussionen sig også ofte i de menneskelige fejl, der sker i dagligdagen. I stedet bør vi forholde os til den grundlæggende fejltagelse, at lønningen på snart sagt alle problemer i det her land er højere offentlige udgifter, flere offentligt ansatte og højere offentlige ydelser. Det er velfærd, hurra! Se blot på diskussionen om det gode børneliv, hvor man nogle gange skulle tro, at blot der kommer flere pædagoger til, så har børnene det godt. Men er det virkelig lykken, at danske børn har verdensrekord i at være i daginstitution i længst tid, længst tid væk fra mor og far? Er det sådan, vi sikrer det gode børneliv? Jeg er ikke i tvivl. Mere tid med mor og far er altså også velfærd, ja, ligefrem kernevelfærd. Men i Danmark skal både mor og far arbejde fuld tid, for ellers er der ikke råd til at skulle betale både regninger og nogle af verdens højeste skatter. Det er prisen for vores høje skatter. Det er mindre tid med børnene. Ja, prisen for vores høje skatter er mindre velfærd. Derfor ønsker vi i Liberal Alliance at give forældrene mere frihed til at passe deres små børn selv eller lade nære familiemedlemmer gøre det. Tilskuddet til en daginstitution skal kunne byttes ud med et skattefradrag på 130.000 kr., hvis den ene forælder ønsker at gå hjemme med deres små børn, og tilskuddet til plejetilbud, altså pengene, skal følge barnet, også hvis man ønsker at bruge det på en privat børnepasser – det kunne være et familiemedlem. For velfærd er altså mere og andet end offentlige institutioner. Det er en alvorlig fejltagelse, hvis vi glemmer familien i diskussionen om det gode børneliv.

Kl. 17:26

Hen over sommeren har vi alle, tror jeg, set dokumentaren om plejehjemmet Kongsgården, hvor tre medarbejdere stod omkring stakkels Else, og det var, lige før de grinte ad hendes pinsler. Sidste år skulle vi se TV 2-dokumentaren »Daginstitutioner bag facaden«, hvor det var i danske daginstitutioner, der blev begået omsorgssvigt. Den slags menneskelige fejl og menneskelige svigt kan forekomme alle steder, også på plejehjem og i daginstitutioner, men når lederen fra Elses plejehjem ikke bliver afskediget, men derimod flyttet til et andet plejehjem, ja, så er vi ude over små banale menneskelige fejl. Når kommunen forsøger at mørklægge sagen og får opbakning fra FOA til det for at beskytte de ansatte, ja, så er det systemet, den er gal med. Man skal godt nok have været meget længe i den offentlige fagbevægelse, hvis man ser på optagelserne af Else og tænker, at det er synd for de ansatte.

Se, det er at fremture med sine fejltagelser. Lad os få vendt bøtten. Lad os få en ledelsesreform – det kaldte en god kollega det tidligere i dag; en fyringsreform er den mere polemiske udgave – som gør det lettere og mere naturligt, at vi kommer af med dårlige ledere og inkompetente medarbejdere i det offentlige. Jeg tror godt,

vi ved, de fleste af os herinde, at der desværre ikke er tradition for at afskedige de dårlige ledere i det offentlige, og at lederne ikke altid har nok frihed til at komme af med de medarbejdere, de ikke ønsker længere. Lad os rette op på den grundlæggende fejltagelse, der har sat sig i vores velfærdssystem.

Men når det kommer til at rette op på årtiers fejl og fejltagelser i den offentlige velfærd, ja, så vil jeg faktisk gerne give et par rosende ord til regeringen og til statsministeren for at tage initiativ til at ville sætte et par skoler, et par dagtilbud og et par plejehjem fri i nogle få udvalgte kommuner. Jeg synes, det er en god idé. Det er en lidt uambitiøs idé, synes jeg også. Statsministeren selv kalder det for en lidt vild idé. Så snart der skal drysses en smule frihed ud over vores velfærdsinstitutioner, ja, så er det, som om vi planlægger at sende en rumraket til Mars. Det siger ikke så lidt om socialdemokraters behov for at styre og kontrollere ting i det danske samfund. Men ja, vi skal have mere frihed, helst i alle 98 kommuner, og borgerne skal også have mere frihed, mere frit valg og mere konkurrence i den offentlige velfærd.

Desværre oplever jeg, at regeringen ikke kan lide konkurrencen og det frie valg. Senest er den ude efter de private bosteder, der tager sig af vores allersvageste medborgere, fordi bostederne formaster sig til at tjene penge på det, de er dygtige til. Men hør nu lige engang: De private bosteder har profit, fordi de skaber service, de leverer et samfundsbidrag, og det vil regeringen lukke ned for. Jeg synes, det er småligt, og hvis jeg skulle pege på én gennemgående fejl hos den røde regering og det røde flertal, er det småligheden.

Regeringen under ikke borgerne noget som helst, hverken kritisk information om coronakrisen eller muligheden for, at de private velfærdstilbud kan spire, eller muligheden for, at flere mennesker kan beholde flere af deres egne penge. Ja, på bare et år har regeringens smålige politik kastet 23 skattestigninger af sig og gjort danskerne fattigere. Jeg synes, vi skal gå den anden vej. Lad os få lavere skat i top og i bund, lavere skatter på opsparing og investeringer, ja, lavere skatter på det, der gør Danmark rigere. Vi har brug for en politik, der gør det billigere og ikke dyrere at gøre Danmark rigere. Alligevel vil regeringen fortsætte med at øge skatterne: nye skatter på at udleje ejendom, nye skatter på at have en bank og højere skatter på iværksætteri, ja, skatter på alt det, de røde ikke kan lide. Vorherre til hest! Vi ved fra årtiers erfaringer, at den slags politik er skadelig, men mod bedre vidende vil man alligevel belemre danskerne med flere skatter. Ja, så fremturer man altså med sine fejltagelser.

Danmark har brug for, at vi går en anden vej. Danmark har brug for en storsindet regering, der under borgerne en klar strategi i coronakrisen, en storsindet regering, der vil belønne alle, der gør det godt for vores børn, for vores syge, for vores udsatte og for vores gamle, uanset om hjælpen kommer fra det offentlige, det private eller familien. Ja, Danmark har brug for et storsindet regering, der under borgerne mere, også af deres egne penge, en storsindet regering, der tager ansvar for sine fejl og retter dem i stedet for at fremture med sine fejltagelser. Tak for ordet. Værsgo at fremture!

Kl. 17:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg tager over her. Vi går i gang med ordførerrækken, og det er fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:31

Birgitte Vind (S):

Tak for det. Og tak for en altid meget engageret tale fra Alex Vanopslagh. Det er så godt med det her brændende politiske engagement; det slår igennem helt hernet på næsten bagerste række.

Jeg hæfter mig jo ved, at ordføreren også er optaget af velfærdsstaten og egentlig også godt kan lide den danske velfærd og de mange andre danskere. Det er jo rigtig positivt, og det er vi også glade for. Jeg bemærker også rosen til statsministeren – tak for det.

Nu er det jo sådan, at rigtig mange social- og sundhedsassistenter, pædagogmedhjælpere osv., vores frontpersonale, ude i dagligdagen faktisk bruger rigtig meget tid på papirarbejde, og jeg ved jo, at Liberal Alliance tidligere har været meget optaget af afbureaukratisering.

Derfor vil jeg gerne høre hr. Alex Vanopslagh – jeg skal lære at udtale ordføreren navn rigtigt; mit navn, Vind, er lidt nemmere – hvorvidt han kan se, at vi kunne afbureaukratisere ved simpelt hen at fjerne noget af papirarbejdet og frigøre nogle ressourcer til nærvær og omsorg. Kunne ordføreren se og bakke op om det?

Kl. 17:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:32

Alex Vanopslagh (LA):

Ja. Lad mig starte med at sige tak for de pæne ord, og jeg er glad, hvis mit engagement smitter. Vi er jo en lille gruppe, og vi har plads til flere, hvis det skulle smitte sådan helt voldsomt meget, om end jeg nok ikke skal gøre mig alt for store forhåbninger, selv om man kalder det demokratiets festdag.

Men svaret på spørgsmålet er: Ja, naturligvis kan vi se os selv være med i en politisk aftale, der sikrer mindre bureaukrati. Og jeg har faktisk – og nu kommer der en ros uden sarkasme – relativt store forhåbninger til den nærhedsreform, som regeringen præsenterer. Altså, man kan sige meget om den her regering, men det er jo en regering, der som regel gør, hvad den siger, på mange punkter. Den siger bare som regel det forkerte, men her siger den det rigtige, og så bliver det jo spændende at se, om de også træder igennem her. Men det kræver jo, at man også tør sætte igennem over for kommunerne. Der kommer jo meget bureaukrati fra kommunerne, og det, som blev kaldt en lidt vild idé – jeg synes, det var en uambitiøs idé – tager jo ikke et opgør med kommunernes bureaukrati. Jeg tror, at man skal hjem til sit eget bagland – og det er nok både hos Venstre og Socialdemokratiet – og sige: Det er faktisk der, problemet er. (*Der nikkes fra salen*). Nå, okay, det er dejligt, det kommer. Men ja, vi går konstruktivt ind til de forhandlinger.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Birgitte Vind.

Kl. 17:33

Birgitte Vind (S):

Tak. Det var en dejlig positiv respons. Det, jeg lyttede mig til, er, at vi sådan set godt kan regne med Liberal Alliances opbakning til noget mere decentralisering og mere selvstyre ude i kommunerne, og at en start kunne være at sige, at vi starter med de her syv udvalgte kommuner, og så smitter det forhåbentlig af. For jeg tror sådan set, at Socialdemokratiet også bakker op om at sige, at meget af det bureaukrati, der eksisterer i dag, kan man måske allerede komme til livs ude i kommunerne, uden at vi måske behøver at detailstyre det herinde fra Christiansborg.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:34

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg synes, at man skal gå meget længere end det. Altså, ideelt set burde man jo sige, at alle velfærdsinstitutioner i udgangspunktet er selvejende, og at der skal være helt særlig ekstraordinære årsager til, at man må påføre dem noget bureaukrati. Jeg havde selv det forslag

her i salen i en spørgetime med statsministeren, at man måske egentlig bare skulle lave det eksperiment, hvor man identificerer alt det overflødige, unødvendige bureaukrati – sammen med fagbevægelsen vil det nok være i praksis – og siger: Så suspenderer vi det bureaukrati i et helt år i hele den offentlige sektor, og så ser vi, hvad der sker. Og hvis det er sådan, at sygeplejerskerne siger, at de sukker efter det meningsløse papirarbejde, så skal vi da nok overveje at genindføre det.

Så jeg håber, at man vil gå endnu videre end det, der er lagt op til indtil videre, men igen vil jeg sige: Vi dukker konstruktivt op til alle forhandlinger.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Sophie Løhde, Venstre.

Kl. 17:34

Sophie Løhde (V):

Jeg vil også gerne starte med at takke hr. Alex Vanopslagh for en rigtig god tale, der jo ligefrem også rimede adskillige steder, og egentlig i virkeligheden følge op på det spørgsmål, som der kom fra den socialdemokratiske ordfører.

Statsministeren synes jo, det er vildt at give kommunerne noget frihed. Vi har det sådan, at vi ikke synes, det er vildt; vi er bare vilde med frihed – frihed under ansvar. Derfor vil jeg også spørge ind til det her med de syv kommuner, der nu kan lave nogle frihedsforsøg. Det støtter vi jo varmt. Vi synes måske, det er lidt begrænset, at det er syv kommuner inden for ét område, som man tillader at gøre det.

Jeg vil bare spørge hr. Alex Vanopslagh, om han ikke også synes, det er lidt ærgerligt, at vi ikke nu har brugt i hvert fald det sidste år på at få nogle erfaringer med alle de frikommuneforsøg, som den tidligere regering satte i gang, men som den socialdemokratiske regering startede med at stoppe. Der var 13 kommuner, der havde søgt ind – de fik nej, det aflyste man. Man stoppede forsøgene med frinstitutioner, som jo præcis er noget af det, man gerne vil her, med at give enkelte institutioner frihed, og man stoppede forsøget med selvstyrende skoler, som skulle køre i 98 kommuner. Det var man imod, men det er godt, at man så nu gerne vil eksperimentere med noget mere frihed, også i folkeskolen.

Jeg vil blot spørge hr. Alex Vanopslagh: Er ordføreren ikke også enig i, at man måske burde lade den her frihed strække lidt længere ud, så det ikke bare var syv udvalgte kommuner, men at man sådan set også lod de kommuner, der rakte hånden op og havde noget på hjerte, de gerne vil byde ind med, få lov til at få noget mere frihed?

Kl. 17:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:36

Alex Vanopslagh (LA):

Jo, helt bestemt – naturligvis, kan man sige. Noget af det, som mange os blå partier har kritiseret regeringen for i coronakrisen, har været zigzagkursen, og jeg kan forstå, at der også er en zigzagkurs i forhold til at give kommunerne mere frihed, og der ville det nok være bedre med sådan en mere konsistent linje, hvor man hele tiden giver dem mere og mere frihed og gerne i et lidt højere tempo.

Fru Sophie Løhde nævner selv forslaget om, at samtlige kommuner hver skulle have én folkeskole, der havde lige så frie rammer som friskolerne. Det var et forslag, som Liberal Alliance fandt på i sin tid, og det er et helt igennem fantastisk forslag, og jeg håber, at det kan blive genoplivet, for tænk sig engang en frihedsrevolution, det kunne starte, hvis alle kommuner hver havde én skole, der var lige så fri som friskolerne – mon ikke de andre skoler ville kigge misundeligt på den og sige: De frie rammer og den tillid til vores

faglighed vil vi også gerne have? Så det håber jeg er noget, som Venstre også vil presse på for i den her valgperiode.

Kl. 17:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 17:37

Sophie Løhde (V):

Det var præcis den frihed, vi gerne ville have ved at præsentere forslaget om selvstyrende skoler, hvor alle i landets 98 kommuner kunne få lov til at byde ind, og hvor det ikke bare drejede sig om to kommuner med to folkeskoler. Så tror vi også, man kunne få nogle mere repræsentative erfaringer, både de gode, men også nogle af de dårlige, for det skal man jo også være klar til at tage på sig, når man slipper noget løs; man skal også lære af de – apropos ordførerens tale – fejl, der bliver begået undervejs, for så er det med til at sikre, at man ikke begår dem igen næste gang. Så det vil vi gerne give tilsagn om.

Jeg vil så blot også spørge til udstrækningen af de her forsøg med frihed i kommunerne. Er Liberal Alliance også af den opfattelse, at det måske er en lille smule pauvert, at der fra Statsministeriets side alene skal udvælges syv kommuner, som får mulighed for noget inden for syv isolerede områder, i stedet for at man lader flere komme til, som måtte række hånden op og gerne ville være med til også at gå nye veje i forhold til den offentlige sektor?

Kl. 17:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:38

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo helt vildt, at man kan kalde det for vildt, at man frisætter nogle ganske få velfærdsinstitutioner i få udvalgte kommuner i Danmark. Altså, det er jo ikke et eksperiment, at man får en ubureaukratisk velfærdsinstitution. Det er jo ikke noget eksperiment. Nej, eksperimentet er jo snarere det, vi har gjort de sidste 40 år, hvor vi har påført mere og mere bureaukrati. Det er et eksperiment, og det er et eksperiment, der har vist sig at fejle, og nu skal vi have rettet op på den fejl, og der ligger de fejltagelser bag, at man tror, at man kan kontrollere sig frem til en bedre offentlig sektor. Så Venstre og Liberal Alliance er helt på linje med hinanden her.

Kl. 17:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:39

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. I løbet af den her engagerede tale med indbyggede rim og det hele, og det er jo dejligt, indsneg der sig også nogle ord omkring ældreplejen, og jeg synes jo som formand for Dansk Folkeparti selvfølgelig, at det er rigtig, rigtig dejligt, at også hr. Vanopslagh er interesseret og engageret i debatten omkring vores ældrepleje.

Nu havde jeg jo lejlighed til at debattere med hr. Vanopslagh sidste torsdag i Debatten og har også hørt ham tidligere her i dag i forbindelse med spørgsmål og nu på ordførerniveau, og i forhold til det her med, at hvis man fejler i ældreplejen, kan der godt være en tålmodighedsgrænse, der bliver overskredet, så man ikke skal være i ældreplejen længere, og det er jeg fuldstændig enig med ordføreren i. Der er nogle brodne kar, som så skal pilles ud, og så må de lave noget andet. Hr. Vanopslagh har bare, hver gang vi har talt om det her, brugt det eksempel med lederen på Kongsgården i Aarhus, som skulle være blevet placeret på et andet plejehjem og har kunnet

fortsætte sit virke der. Det har jeg bare prøvet at finde, men det kan jeg simpelt hen ikke finde, så derfor bliver jeg nødt til at spørge, om hr. Vanopslagh her laver en fejl – det er jo menneskeligt at fejle – eller hvad det er for et sted, vedkommende måtte være blevet flyttet over på. Og det er ikke for at drille eller noget som helst. Det er simpelt hen bare, fordi jeg ikke har kunnet finde det, og som jeg har forstået det, er lederen faktisk ikke leder på et plejehjem i Aarhus på nuværende tidspunkt.

Kl. 17:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:40

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, hvis det er tilfældet, at jeg husker forkert, hvad jeg har læst, eller at vi har dygtige medarbejdere, der måske har fortalt mig noget forkert, så er det jo først og fremmest en pinlig fejl, en fejl, der skal rettes op på, og jeg vil sige, at det får jeg tjekket i aften, og så melder jeg offentligt ud på min facebookside, hvis det er, at jeg har begået en fejl med det, for det ville da være grelt, særlig når jeg har brugt det eksempel, ja, i hvert fald en håndfuld gange efterhånden. Jeg har også undret mig lidt over, hvordan det ikke har været mere inde på hr. Kristian Thulesen Dahls radar, da det jo er en DF-rådmand i Aarhus Kommune, der har ansvaret på ældreområdet.

Kl. 17:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 17:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lige præcis, og derfor har jeg jo selvfølgelig været lidt engageret og interesseret i, at man får løst opgaverne. For tingene skal være i orden, og hvis tingene ikke foregår ordentligt i ældreplejen, også et sted, hvor en af Dansk Folkepartis medlemmer har et hovedansvar, skal der rettes op på det. Derfor har det jo været magtpåliggende, også hen over sommeren, at der selvfølgelig bliver rettet op på forholdene i Aarhus, ligesom i alle andre af landets kommuner, hvor der er brodne kar.

Det har bare været en diskussion, vi har haft; hr. Søren Pape Poulsen og andre har også været inde på den, nemlig det her med, hvordan vi sikrer, at de dygtige medarbejdere, vi faktisk har i ældreplejen, jo ikke i virkeligheden skal gå triste på arbejde, fordi de bliver belastet af dem, der ikke bør arbejde i ældreplejen. Der er jo mennesker, selvfølgelig, der ikke nødvendigvis har hjertet på det rette sted i forhold til at arbejde med pleje og omsorg. De må jo hjælpes til at lave noget andet i vores samfund. Der er nok andre steder, de gør bedre fyldest. Det er jo ikke nødvendigvis, fordi de er dårlige mennesker, det er bare, fordi de måske er placeret på den forkerte hylde. Og det er vi meget optaget af rent faktisk sker, så lad os derfor tjekke det der eksempel, og så kan vi jo lige vende den her senere i dag.

Kl. 17:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:41

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, lad os endelig gøre det. Jeg skal jo practice what I preach, så det er selvfølgelig noget, jeg vil tjekke op på, dobbelttjekke op. Jeg mener jo selvfølgelig, at jeg selv har ret, men nu bliver jeg da helt usikker, når hr. Kristian Thulesen Dahl tager det op her i dag.

Ellers kan jeg jo glæde mig over, at vi har en enighed om behovet for også at se på det ledelsesmæssige i den offentlige sektor og se på, hvordan man måske i højere grad kan belønne de dygtige medarbejdere, som der er flest af, og hvordan man i højere grad kan sikre mere fleksibilitet i at få skiftet ud i de brodne kar.

Kl. 17:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 17:42

Kristian Hegaard (RV):

Tak til ordføreren for talen. Jeg ved, at noget af det, som Liberal Alliance ofte lytter til, er erhvervslivet, og erhvervslivet kalder på klimahandling. Senest i den her uge har Information bragt en klimaappel underskrevet af 139 fremtrædende personer fra erhvervslivet, forskningsverdenen, civilsamfundet og politik, og for et par uger siden var det Dansk Erhverv, der efterspurgte en CO₂-afgift koblet med bedre forhold for erhvervslivet, så vi på den måde kan gøre det dyrere at forurene sort og billigere at være grøn og altså få en reel grøn omstilling. Så vil Liberal Alliance være med til at indføre en ensartet støt stigende afgift på al drivhusgasudledning?

Kl. 17:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:43

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, vi vil gerne være med til en grøn skattereform. Ligesom alle andre partier har vi jo hvis'er og men'er og tilbage, og et par af dem er relevante at nævne her. For jeg har det sådan lidt, at det jo egentlig er fløjtende ligegyldigt, om Danmark når 68, 69 eller 71 pct.s CO₂-reduktion i 2030, eller om vi når det i 2029 eller 2031. Det er noget navlepilleri at tro, at den slags detaljer er vigtige. Det, der er vigtigt, er, om den måde, vi gør det på i Danmark, er noget, der kan anvendes i udlandet, og som på den lange bane bidrager til globale CO₂-reduktioner.

Så hvis man sætter CO₂-afgiften så højt, at man bare skubber produktionen til udlandet, så er vi ikke med. Den skal jo sættes på et passende niveau. Hvis man ikke samtidig sikrer, at man sænker skatten på arbejde, på investeringer og på virksomheder, så er vi heller ikke med, for vi ønsker ikke bare en grøn skattereform, der er en rød skattereform. Men selve grundidéen om at lave en stigende CO₂ afgift, hvor man beskatter forureninger ensartet, er jo rigtig god, for den sikrer en markedsbaseret grøn omstilling. Jeg håber også, at Radikale Venstre er med på, at det betyder, at man ikke skal lave hundrede sytten forskellige klimahandlingsplaner for de enkelte sektorer. Det er i lige så høj grad en hold nallerne væk-reform henvendt til politikerne.

Kl. 17:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 17:44

Kristian Hegaard (RV):

Jeg synes, det lyder rigtig positivt, at der er en kvittering for det. Det vil vi da meget gerne kvittere for fra Radikale Venstres side. Noget af det, som jeg så også godt kunne tænke mig at spørge ind til, er noget, der jo også kunne sikre ro for virksomhederne, og det er, hvis de over en årrække ved, hvad det er, de skal indrette sig efter. I 2030 er det 70 pct., man skal indrette sig efter. Men hvis man nu i 2025 måske havde en målsætning, der lød på 50, 52 eller 54 pct., så kunne man sikre ro for virksomhederne, ved at det var det, de skulle

indrette sig efter. Så vil Liberal Alliance også være med til, at vi sikrer ro på den korte bane frem til 2025 og også har nogle ambitiøse delmål for den grønne omstilling?

Kl. 17:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:45

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, her stopper enigheden. Det at have de her delmål kan ende med at gøre vejen til 2030-målsætningen dyrere, end hvis vi ikke har de her delmål. Vi synes jo et eller andet sted, at man ligesom på så mange andre områder skal få mest muligt klima for pengene, og derfor er vi skeptiske over for de her delmål.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:45

Carl Valentin (SF):

Tak for det. Ægte liberale sætter jo friheden højt, og det har jeg egentlig altid beundret dem for. De står fast på individets rettigheder, foragter statslig overvågning og går til kamp mod adfærdsregulering. Desværre er vores personlige frihed og vores privatliv under pres. Med den teknologiske udvikling er det jo ikke længere beholdt staten at overvåge os og regulere vores liv ned i mindste detalje. For hvor systematisk overvågning af borgerne før var for kompliceret til, at det kunne udføres af andre end en statsmagt, kan Googles, Facebooks og Amazons overvågning af os i dagligdagen nemt konkurrere med den danske stats. Og med ekstremt målrettede reklamer baseret på detaljeret viden om os borgere, kan de også påvirke vores adfærd i rigtig høj grad. Derfor vil jeg egentlig bare gerne høre hr. Alex Vanopslagh, hvad Liberal Alliance vil gøre for at sikre mindre adfærdsregulering og mindre overvågning af individet fra private virksomheder.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:46

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg kunne jo godt svinge mig op på den helt store liberale hest nu og svinge den liberale fane og sige, at private virksomheder har ret til at gøre, hvad de vil, så længe de får samtykke fra forbrugeren, og så længe vi accepterer alle mulige ting på vores telefon. Men i stedet vil jeg nok egentlig komme med den indrømmelse – for den skal jo komme før eller siden – at jeg tror, det er noget, vi kommer til at diskutere i de kommende år. Det er et liberalt dilemma, og det er ikke problemfrit, nemlig at bagsiden af medaljen ved digitalisering jo også er, at der er en stor overvågning af borgerne. Og der skal vi finde en balance mellem at beskytte borgernes retssikkerhed og ret til privatliv, samtidig med at vi sikrer virksomhedernes ret til at drive virksomhed og også til at indhente og bruge data fra borgerne. Og det er jo en balance, hvor man skal have frihed for øje og ikke formynderi for øje. Men jeg kan ikke svare konkret på det; det må jeg ærligt indrømme.

Kl. 17:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Carl Valentin, værsgo.

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg er glad for den nuance i hvert fald, for jeg synes, det er helt åbenbart, at man i dag ikke bare kan fravælge private virksomheders overvågning af en. Hvis Liberal Alliance f.eks. ikke ønskede at blive overvåget, skulle man lade være med at bruge Facebook, Twitter og Google og sådan noget, og så kunne det være rigtig svært at have et politisk parti i 2020. Men jeg vil egentlig gerne høre: Har Liberal Alliance noget konkret politik, som sikrer mindre privat overvågning af borgerne, altså mindre overvågning af borgerne fra private virksomheder?

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:48

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg vil sige, det er det bedste spørgsmål, jeg har fået i aften, for jeg må svare: Det ved jeg faktisk ikke om vi har, men det må jeg jo få tjekket op på. Godt spørgsmål – tak.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 17:48

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak for talen. Ordføreren kom bl.a. ind på, at der skal ske et opgør med ledelserne; en fyringsreform, sagde ordføreren. Og det svigt, som vi ser bl.a. over for de ældre, skal vi reagere på, og det skal ikke have lov til at fortsætte. Desværre ser vi ikke kun et problem med ledelser i forhold til at svigte de ældre – vi ser, at det problem ikke står alene, men at der også er problemer i forhold til den sexisme, som der er på arbejdspladser, og der har været flere brancher, hvor mange kvinder nu har stået frem, enten med underskrift eller med deres historie eller på anden måde, og har berettet om den sexisme, som de oplever. Derfor vil jeg gerne høre ordføreren, hvad Liberal Alliance tænker at der skal ske i forhold til det her kæmpeproblem, som vi har, og det mønster, vi desværre ser i vores arbejdsliv og i mange brancher, i forhold til sexisme.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:49

Alex Vanopslagh (LA):

Den oplevelse, jeg har, er, at der er en kulturændring, som er ved at ske; der er et skred i normerne. Altså, der er nogle gamle normer, der bliver erstattet af nogle nye normer. Jeg tror også, at der er en generationskløft, og at generationerne støder sammen – det er lidt min egen tese. Men altså, jeg tror, at det, der måske var en acceptabel adfærd for mine forældres generation – en acceptabel og i forhold til deres normer uskyldig adfærd – ikke er en uskyldig adfærd for ordførerens og min generation. Og det tror jeg går op for flere og flere virksomheder, organisationer, politiske partier og arbejdspladser i det danske samfund, og derfor ser vi jo flere og flere, der af egen fri vilje og kraft tilpasser sig de ændringer, der er i samfundet, og derfor indarbejder sexismepolitikker frem og tilbage, og det gør vi også løbende her på Christiansborg og i de enkelte partier. Så jeg har det lidt sådan, at jeg ikke har behov for at fremsætte et lovforslag på området, men jeg er glad for den udvikling, der er i kulturen i Danmark på det her område.

Kl. 17:50

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 17:50

Kl. 17:53

Victoria Velasquez (EL):

Jeg kan godt følge ordføreren i, at der er ved at ske en kulturændring, og at det er godt, især at vi støtter hinanden i forhold til at sige fra, og i forhold til at der skal ske en kulturændring. Men i forhold til det her med, at det er generationer, der mødes, vil jeg sige, at der altså er folk, der har stået frem, f.eks. en kvinde i 3F's fagblad, som man må sige tilhører en af generationerne før ordføreren og mig, som fortæller om nogle ret grove overtrædelser, der har været, og pres i forhold til seksuelle overgreb og andre ting. Og derfor synes jeg bare ikke, at man kan komme uden om, at der er behov for, at vi sikrer, at arbejdsgiveren får et indirekte ansvar, nemlig et indirekte objektivt arbejdsgiveransvar, hvor arbejdsgiveren bliver nødt til at vise, at man faktisk har taget nogle tiltag, som skal sikre, at det her ikke kommer til at finde sted. Det skal sikre, at den, der har oplevet sexisme og overgreb, ved, hvor vedkommende skal gå hen, og den slags ting. Hvad mener ordføreren om at gøre det, altså at man ikke bare lader det være op til en kulturændring, men faktisk også siger: Hey, arbejdsgivere, I har også et ansvar for, at arbejdsmiljøet er i orden, og det her er en ret vigtig del af arbejdsmiljøet?

Kl. 17:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ja, tak. Og værsgo.

Kl. 17:51

Alex Vanopslagh (LA):

Men det er jo sådan her, at bureaukrati opstår, nemlig at man har gode intentioner. Og det her er en god intention, men nu skal de have sexismebureaukrati på plejehjemmene, i daginstitutionerne, på de enkelte folkeskoler og selvfølgelig også i alle de private virksomheder – det kan være lige meget, for de er private – men det er sådan, at det opstår. Og det er svært for mig at stå og sige, at det vil jeg ikke, for jeg kan egentlig godt lide intentionen; det er da en god idé. Men det er sådan, at bureaukratiet opstår. Og derfor vil jeg tage min egen medicin og sige: Nej.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 17:52

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak, og tusind tak for talen, og tusind tak til Liberal Alliance, fordi I støttede Nye Borgerliges forslag om et børnepasningsfradrag, som vi behandlede her i Folketingssalen tilbage i juni. Det blev desværre ikke vedtaget. Kan ordføreren sætte lidt ord på vigtigheden af, at familierne får langt større fleksibilitet i hverdagen? Og mener ordføreren ikke, at det er god borgerlig politik, at familierne får lov til at bestemme meget mere selv?

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:52

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror jeg vil citere en delmængde af min tale fra tidligere, men uden ironi. For *det* er velfærd, altså det, spørgeren taler om – hurra! Og så tror jeg, jeg vil nøjes med det.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Thiesen.

Mette Thiesen (NB):

Jeg er selvfølgelig meget enig – og hurra for det, havde jeg nær sagt. Jeg blev også rigtig glad, da jeg for få uger siden læste Liberal Alliances nye familieudspil, hvor man vil give familier, der ønsker at passe deres eget barn hjemme, bedre mulighed for det. Danske vuggestuebørn har jo en utrolig kedelig europarekord i at være mest i institution. I Nye Borgerlige mener vi, at det er vigtigt, at vi gør det nemmere for familier at indrette sig, så de ikke nødvendigvis behøver at løbe rundt i det socialdemokratiske hamsterhjul. Kan vi ikke i fællesskab forsøge at gøre det til et blåt projekt at styrke de danske familier?

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:53

Alex Vanopslagh (LA):

Det synes jeg helt bestemt vi skal, og jeg håber også, at vi kan få Venstre og Konservative med på den galej. Så mangler vi jo bare et tidligt folketingsvalg, et regeringsskifte og et blåt flertal, og så er vi godt på vej. Men vi har da taget hul på rejsen i dag.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:54

Karsten Hønge (SF):

Skattelettelser, skattelettelser, skattelettelser, lyder ekkoet fra de sidste liberalister. For enhver er jo sin egen lykkes smed, lige indtil krisen rammer. Er det ikke rigtigt? For når krisen rammer, har man brug for fællesskabet. Hernede foran Erhvervsministeriet stod virksomhederne jo i kø. Man måtte indkøbe sådan nogle afstandsbånd, som man bruger i supermarkederne, for at sørge for, at de ikke smittede hinanden. Så stod alle arbejdsgiverne i kø, for så ville de gerne være på offentlig forsørgelse. Og det var dem vel undt, for samtidig med at fællesskabet hjalp arbejdsgiverne, holdt vi hånden under danske arbejdspladser.

Det er jo præcis på den måde, at vi tester et samfund: Hvordan klarer vi os, når vi kommer i krise? Og hjælpen var nær, for fællesskabet stod klar. Men hvordan skulle det kunne lade sig gøre, hvis vi ikke havde velfærdssamfundet, fællesskabet og skattebetalingerne?

Kl. 17:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:55

Alex Vanopslagh (LA):

Skattestigninger, skattestigninger, skattestigninger, messer landets sidste gammelsocialister, for ingen må være deres egen lykkes smed, vil jeg starte med at svare hr. Karsten Hønge på hans lille, fine rim. Jeg synes egentlig ellers, at hr. Karsten Hønge har en pointe. For jeg har også til tider tænkt: Det var dog lige lovlig meget klynk og ynk og råb, jeg har set fra dansk erhvervsliv på det seneste, om, at nu vil de også pakkes ind i velfærdsstatens ydelser. Der er dog en afgørende og meget vigtig forskel, og det er den, at vi politisk har besluttet, at nogle virksomheder skal tvangslukkes, og vi påfører dem nogle restriktioner for, hvordan de må føre deres virksomhed

og skal tjene deres penge, og i det lys er det retfærdigt, at man giver dem en kompensation, i særdeleshed når man har fjernet retten til erstatning ved tvangslukning. Den forskel mener jeg er meget væsentlig og gør, at man ikke kan sammenligne det med alle mulige andre ting.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 17:56

Karsten Hønge (SF):

Gad vide: Findes der mon derude den sidste stålsatte og galvaniserede liberalist? Nu kan vi i hvert fald se, at det netop i coronakrisen lykkedes at trække Danmark igennem, fordi vi bygger på et velfærdssamfund, og fordi vi har et reguleret, et organiseret og et civiliseret arbejdsmarked. Hele syv trepartsaftaler er det blevet til inden for det sidste godt halve år. Hvor var vi henne, hvis vi ikke havde lønmodtagere, der var organiseret i slagkraftige og uafhængige fagforeninger? Og hvor var vi henne, hvis ikke arbejdsgiverne kunne matche det gennem deres organisationer? Er det ikke netop, fordi vi har det organiserede arbejdsmarked, der er fundamentet for velfærdssamfundet, at det faktisk er lykkedes os at trække os igennem den her sundhedskrise i fællesskab?

Kl. 17:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, og værsgo.

Kl. 17:56

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg ved ikke lige, om jeg har fået svaret på det før. Det er jo fuldstændig forkert at sige, at det er høje skatter og den danske velfærdsstat, der har holdt hånden under de danske arbejdspladser. Altså, hjælpepakkerne er jo ikke finansieret via høje skatter, hjælpepakkerne er finansieret via låntagning. Lån kan enhver nation tage, hvis de har sunde offentlige finanser. Danmark har sunde offentlige finanser, fordi vi har lavet en lang række reformer, som SF har råbt og skreget om var urimelige, men det er så dem, man nu begunstiger sig af ved at have et godt råderum, der gør, at man kan låne nogle penge og så lege stor velfærdsredder over for diverse virksomheder. Så det er ikke det danske velfærdssamfund, man kan takke for, at man kan låne penge. Det er sunde offentlige finanser, gode borgerlige reformer.

Kl. 17:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 17:57

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg vil gerne vende en lille smule tilbage til min gode kollega Victoria Velasquez. Det spørgsmål, fru Victoria Velasquez kom med før, handlede jo egentlig om, hvordan vi rent faktisk fra politisk hold handler på den sexismen, som kvinder – primært, også nogle mænd, men primært kvinder – oplever ikke bare i dansk politik eller medieverdenen, men på helt almindelige arbejdspladser. Det, jeg bare synes jeg hørte hr. Alex Vanopslagh sige, var, at hvis man gik i gang med at se på, hvordan arbejdsgiverne kunne få et større ansvar for at komme sexismen til livs på den enkelte arbejdsplads, så ville det være det samme som bureaukrati. Og det fik altså lige mig til tasten her, for så er vi jo tilbage ved, at vi ingenting skal gøre, eller hvad? Er det det, Liberal Alliance siger? Altså, hvordan handler vi så politisk? Hele pointen her er jo, at vi ikke bare – eller det kan man godt mene, det synes jeg ville være en dårlig idé – skal stå og klappe

og rose og sige, hvor modigt det er, at de står frem enkeltvis eller i samlet flok. Vi skal jo også ændre på nogle strukturer, så hvorfor ikke sige til en arbejdsgiver, hvis kvindelige ansatte oplever sexismen? Her har du altså et stort ansvar for også at få ændret på kulturen?

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:59

Alex Vanopslagh (LA):

Men det kan man jo sagtens sige uden at lave lovgivning om det, uden at påføre et nyt sexismebureaukrati i danske virksomheder og på danske arbejdspladser, for det ender jo i bureaukrati – selvfølgelig gør det det, for så skal de jo nedskrive politik og dit og dat, og hvad ved jeg, og sikre sig i hoved og bagdel, så de kan sige: Vores bagdel er fri, det er andres skyld.

Vi kan jo godt ændre ting i det her samfund ved at tage ansvar for vores egne arbejdspladser, for vores egne partier, for Folketinget og ved at tage diskussionerne i offentligheden, som ikke bare Christiansborg har gjort, men som mange andre danskere har gjort de seneste måneder. Og det rykker noget at tage de her diskussioner – det ændrer noget. Det ændrer noget i kulturen. Ikke for at rode op i noget, men bare inden for de sidste 24 timer tror jeg, vi har set et nybrud i dansk politik, i forhold til hvad man normalt ville acceptere i forhold til den type adfærd. Så jeg har det sådan lidt: Der sker jo noget, også selv om vi ikke har fremsat et eneste lovforslag på Christiansborg. Og det er, jeg vil ikke sige en samfundssyge, men en uheldig tendens, at vi altid tror, at vi kan lovgive os ud af ting for at vise handlekraft, for der er altid en bagside af medaljen.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 18:00

Pernille Skipper (EL):

Jamen jeg synes heller ikke, vi skal lovgive os ud af alting, men jeg synes måske, det er lige lovlig privilegeret at stå herinde blandt nogle af de mennesker, som har allerflest ressourcer både økonomisk og socialt – og man tager et opgør, ja, men gør det efter rigtig, rigtig mange års syg kultur – og sige: Der sker jo noget. For hvad er det, der sker ude på almindelige arbejdspladser? Altså, tror I – undskyld mig – at det, der er sket de sidste 24 timer, ændrer noget som helst for de kvindelige tjenere, som hver evig eneste dag finder sig i lumre bemærkninger og befamlinger? Altså, det ændrer da ikke på noget. Så hvis ikke sådan – og det er så mit spørgsmål – hvordan tager vi så noget politisk handling, som rent faktisk hjælper de mennesker? Eller skal vi bare sætte os ned og sige, at det må I selv ligge og rode med?

Kl. 18:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:00

Alex Vanopslagh (LA):

Vi gør det ved at gå forrest med det gode eksempel, ved at blive ved med at tage diskussionen i offentligheden og blive ved med at insistere på, at der er nogle ting, der skal være bedre. Jeg ved godt, at der her er en stor ideologisk forskel, en stor ideologisk kløft, mellem Enhedslisten og Liberal Alliance, men vi tyr ikke til lovgivning som det første skridt. Der er en positiv udvikling i gang, og derfor ser jeg ikke det store behov for lovgivning. Det er klart, at hvis man ser det konkrete lovforslag, og man kan se, at det ikke betyder det

store i forhold til bureaukrati, og at det ikke har de store negative konsekvenser, jamen så skal vi da nok være pragmatiske og overveje det. Men det der med hele tiden at sige, at vi *skal* vise politisk handling, er jeg skeptisk over for.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren.

Det betyder, at vi nu kan holde en spisepause til kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 18:01).

Kl. 19:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget. Vi fortsætter debatten, her efter pausen, og jeg vil gerne give ordet til hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Hvis jeg skal samle op på en lang dags debat her i Folketingssalen, står en ting helt tydeligt for mig: Når det gælder realiseringen af den bæredygtige omstilling, så er regeringens kæde hoppet fuldstændig af. I åbningstalen i tirsdags nævnte statsministeren end ikke muligheden for at indføre klimaskat. Hendes eneste reelle bud på at reducere CO₂-udslippet var at få vores køer til at prutte mindre. Det er ikke nok. I talen sagde hun også, at vi allerede har sparet en fjerdedel af den CO₂-udledning, som er nødvendig for at nå 70-procentsmålet i 2030. Det lød nærmest, som om statsministeren synes, at det går rigtig godt med klimaplanen.

Men for Alternativet lød det, som om hun er voldsomt bagud. Altså, vi er jo ikke alene: Stort set alle, der bekymrer sig om klimaet, er enige. Det gælder mange danskere, videnskabsfolk og interesseorganisationer. Men det gælder også den danske ungdom, som vi svigter fuldstændig. 139 erhvervsfolk, forskere og politikere forsøger at råbe statsministeren op i en tydelig klimaappel i Information, heriblandt forhenværende klimakommissær Connie Hedegaard og Grundfos' administrerende direktør Mads Nipper. I tirsdags skrev de bl.a. i dagbladet Information:

»Regeringens aktuelle Klimaprogram 2020 anviser ingen konkrete nye initiativer med kvantificeret CO₂-effekt for de nærmeste år.«

De bakkes op af Den Grønne Studenterbevægelse på Facebook: Nu bryder Socialdemokratiet deres parlamentariske grundlag og begår lovbrud for at dirigere uden om den nødvendige gennemgribende klimahandling, skriver de.

Det er hårde ord. Men vi skal lytte ekstra meget til vores ungdom. Det er deres fremtid, vi tager pant i, hvis vi ikke løser klimakrisen.

Det er også Greenpeace og Rådet for Grøn Omstilling, Bedsteforældrenes Klimaaktion, Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden – klimabevægelsen – som protesterer. Selv regeringens egen klimarådgiver, Klimarådet, er dybt skuffet over regeringens klimanøl. Så kære finansminister og kære statsminister: Vi har et problem. De her mennesker ved noget om klimaet. De er ikke imponerede over jeres plan. Danmark fik verdens mest ambitiøse klimalov her i foråret, og nu sylter I den bare.

Spørgsmålet er: Kan de kommende forhandlinger på især transportområdet og landbrugsområdet sammen med en grøn skattereform sikre den resterende reduktion i CO₂? Eller skal vi bare håbe på teknologiske klimamirakler i sidste øjeblik?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg bliver desværre nødt til at afbryde, for jeg ser, at statsministeren ikke er i salen. Det er statsministeren nu, og derfor kan vi fortsætte. Værsgo, hr. Torsten Gejl.

Kl. 19:03

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Spørgsmålet er bare: Kan de kommende forhandlinger på områderne transport og landbrug, især på dem, sammen med en grøn skattereform sikre de resterende reduktioner i CO₂, eller skal vi håbe på teknologiske klimamirakler i sidste øjeblik?

Alternativet er ikke i tvivl: Vi skal have klare løsninger nu. Det var os, der introducerede målet om CO₂-reduktion på op til 70 pct. i 2030. Vi ser gerne, at målet kommer helt op på 80 pct. Det var os, der fik indført delmål for at sikre kontinuitet i processen, og vi ønsker et delmål på 60 pct. CO₂-reduktion i 2025. I Alternativet undrer vi os. Hvorfor vil regeringen ikke gøre det, der skal til, for at sikre de nødvendige CO₂-besparelser? Regeringen skyder problemerne foran sig og håber, at der kommer en løsning i morgen. Og er det, fordi regeringen er bange for at fortælle danskerne om de store forandringer, der kommer til at ske i vores liv? Sandheden er klar. Klima og ekstremt vejr er årsag til, at millioner af mennesker drives på flugt hvert år. Forrige år blev 16 millioner mennesker drevet på flugt af klima og ekstremt vejr. Sidste år var det 24 millioner. Og ifølge Verdensbanken kan over 140 millioner flygtninge være på flugt på grund af klimaproblemer på verdensplan i 2050. Men verden har ikke brug for flere flygtninge.

I Alternativet er vi ikke bange for at sige det, som det er. Vi tør godt fortælle danskerne, hvad der skal til. Vi vil oprette et grønt superministerium til den bæredygtige omstilling. Vi skal stoppe alle udbudsrunder på gas og olie i Nordsøen og afvikle al udvinding så hurtigt som muligt. Vi skal oprette ti nye havvindmølleparker frem mod 2030. Det er en om året. Så skal vi støtte udviklingen af bølgeenergi. Teknologien er snart ved at være klar. Allerede fra næste år bør vi begynde udfasningen af fossildrevne biler, og i 2020 vil vi have dem helt væk fra f.eks. Københavns gader. Vi skal ombygge energisystemet, så vi får flere varmepumper og bedre energilagring, fordi Danmark skal være helt fossilfrit i 2035. Vi skal omlægge produktionen, altså omlægge landbruget fra animalsk til mere plantebaseret produktion. Vi skal opkøbe landbrugsjord og omlægge den til vild natur. Og så skal vi have en grøn skattereform med en CO₂-afgift, så priserne på klimabelastende varer som benzin, oksekød og flyrejser stiger, mens andre varer bliver billigere.

Det er utrolig vigtigt, at borgere med de laveste indkomster ikke kommer til at finansiere det meste af den grønne omstilling. Det er de velhavende mennesker i vores land, der udleder langt mest CO₂. De har det største forbrug. Derfor skal vi indrette skattesystemet efter, at dem, der spiser mest kød, flyver mest og bruger flest CO₂-udledende varer, også skal beskattes mest, så forurener betaler. Vi skal også sikre trygheden i yderområderne i vores land, hvor mange borgere er afhængige af bilen. Det skal være dyrere at køre i bil i byerne tæt på den offentlige transport og billigere på landet langt fra den offentlige transport. Sådan lyder nogle af punkterne i Alternativets plan for at reducere CO₂-udslippet, og det hele er lige til at gå i gang med, så hvorfor vente til i morgen?

Men grøn politik er ikke klimapolitik alene, det er også biodiversitet, og regeringen nøler ikke kun på klimaområdet, den er nærmest gået helt i stå i forhold til at skabe mere fri, vild og mangfoldig natur i Danmark. Men desværre er vi det land i Europa med den ringeste naturtilstand, det viser EU's beregninger. Omkring 60 pct.

af Danmarks arealer er dækket af landbrug. 80 pct. af produktionen derfra bruger vi til at putte i dyr. Vi har altså ødelagt næsten al vores vilde natur for at producere kød, og kødproduktion udleder meget, meget store mængder CO₂. Det er det, vi i Alternativet kalder en lose-lose-situation. Ifølge Verdensnaturfonden er knap 1 pct. af vores natur til lands beskyttet, og til havs er det under 2 pct. Det er jo alt for lidt. Men regeringens reaktion er at vente. Det er at udskyde den store biodiversitetsplan, som er blevet lovet i forståelsespapiret.

Vi blev så alligevel indkaldt til biodiversitetsforhandlinger og mødte glade op med vores ønsker. Vi mangler bl.a. en biodiversitetslov og en revision af skovloven. Vi vil have defineret reelle beskyttelsesmål for naturen i Danmark alene for at fremme biodiversiteten. Alternativet vil have 105.000 ha statsskov omdannet til vild natur. Vi har udpeget og navngivet 65.000 ha statsskov, som vi kan gøre til vild natur inden 2030. Det er en rigtig god begyndelse. Vi vil have Øresund, som er en sjælden perle af biologisk mangfoldighed, fordi man ikke må bundtrawle der, totalt beskyttet. Det skal være den første af otte marine nationalparker.

Ja, vi havde mange ønsker med i tasken, men da vi kom til forhandlingerne, var der sølle 50 mio. kr. at forhandle om på finansloven. Det er jo pinligt. Heldigvis var vi flere partier, der satte foden ned. Derfor har vi nu endelig taget hul på et længere forhandlingsforløb. Vi håber på en stor, samlet plan for den danske natur både til lands og til havs, men det er op ad bakke, når finansministeren ikke vil bruge penge på det, både når det gælder klima og natur. Og han gør det svært for sine ministre.

Kl. 19:08

SF, Radikale og Enhedslisten har været ude og true med klimavalg de sidste dage. Mener I det alvorligt, spørger jeg? Regeringen laver sort politik, og støttepartierne puster sig op, og så får I lov til at rykke regeringen en lille smule, og så ender det med en blød mellemvare. Det er netop sket igen. Statsministeren kommer i sin åbningstale med en pulje på 2 mia. kr. om året indtil 2025, der skal få støttepartierne til at makke ret. Og lur mig, om det ikke lykkes, selv om der selvfølgelig kommer en masse teatertorden. Når jeg læser forståelsespapiret, er det faktisk let at forstå. Der står langt hen ad vejen det, der skal til, men det er åbenbart sværere for regeringen og dens støttepartier at forstå forståelsespapiret. De forstår åbenbart noget forskelligt. Og hvad hjælper det med et forståelsespapir, hvis man ikke forstår det samme? Altså, forståelsespapiret er jo selve regeringens hjerteblod.

Mit spørgsmål til støttepartierne er: Hvor længe vil I blive ved med at true med valg uden at gøre noget ved det? Hvornår er nok nok? Giv dog regeringen en deadline i forhold til klima, natur og miljø, f.eks. i forhold til finanslovsforhandlingerne, og hvis regeringen ikke leverer, er det jo, fordi den ikke vil. Så har den bekendt kulør, og så er det tid til et rigtigt klimavalg. Blandt vælgerne er den grønne dagsorden den vigtigste. Så lad dem vælge de politikere til Folketinget, som vælgerne mener er bedst egnede til at redde klima og biodiversitet. Der er masser af håb. Vi kan gøre masser af ting. Vi har stadig væk en mulighed for at løse det, men uden politisk vilje svinder håbet. Så ender vi med alt for høje temperaturstigninger, der ødelægger fremtiden for de kommende generationer. Derfor må vi handle nu.

Kl. 19:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Er der et forslag til vedtagelse?

Kl. 19:10

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Ja, der er nemlig et forslag til vedtagelse. Alternativet har lavet sit eget forslag til vedtagelse, fordi vi ikke synes, at der er krudt nok i de forslag, som vi har fået præsenteret. Det er følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen trækker Danmark i en langsom retning i forhold til klimahandling. Globalt ser vi flere temperaturrekorder, oversvømmelser og andre naturkatastrofer relateret til klimaforandringerne. Folketinget konstaterer, at med regeringens seneste klimaplan mangler vi fortsat at se initiativer, der kan bane vej til de vedtagne mål for 70 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030. Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for mere ambitiøse grønne skattereformer med fokus på væsentlig højere CO₂-afgifter.

Folketinget udtrykker bekymring over regeringens planer om at indføre strengere regler for bestemte grupper i vores samfund. Folketinget er bekymret over den retorik og den samfundsmodel, regeringen fremlægger, når de forhindrer ikke bare enkeltpersoner, men hele grupper i at opholde sig bestemte steder i længere perioder og vil muliggøre lettere at sætte folk fra hus og hjem. Folketinget opfordrer regeringen til at aflyse sine politiske stramninger på dette område, der bidrager til øget forskelsbehandling og ulighed i samfundet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 3).

Kl. 19:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det vil så indgå i den videre debat. Den første til en kort bemærkning er fru Anni Matthiesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 19:12

Anni Matthiesen (V):

Tak til hr. Torsten Gejl for talen. Tidligere i dag stillede Alternativets ordfører et spørgsmål til Sophie Løhde fra Venstre om, hvorvidt Venstre kunne bakke op omkring, at der skulle sættes afgifter på kød. Og det kan vi naturligvis ikke. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at vende det spørgsmål lidt om og ligesom give det et nyt fokus og spørge Alternativet, om Alternativet vil være med til at sikre, at det ikke bliver dyrere at drive virksomhed her i landet, og at det ikke bliver dyrere i forhold til iværksætteri.

Kl. 19:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:12

Torsten Gejl (ALT):

Ikke umiddelbart, som udgangspunkt. Altså, de virksomheder, som forurener meget, de virksomheder, som udleder meget CO₂, vil vi ikke sikre at det ikke bliver dyrere for. Dem vil vi gerne lægge afgifter på. Men de virksomheder, som bekymrer sig om den bæredygtige omstilling og gør en kæmpe indsats for at udlede mindre CO₂, vil vi gerne betale til. Så vi vil gerne have et afgiftssystem, hvor det bliver sværere at gøre det forkerte og lettere at gøre det rigtige.

Kl. 19:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 19:13

Anni Matthiesen (V):

Nu har jeg været inde at læse lidt på Alternativets hjemmeside, og der kan jeg forstå, at Alternativet jo egentlig gerne vil gøre det 21. århundrede til iværksætternes århundrede. Derfor vil jeg gerne spørge lidt mere ind til det. Hvad nu, hvis der skal ske afgiftsstigninger, også i forhold til iværksætteri – som regeringen jo lægger op til? Hvordan ser Alternativet på det? For så er der jo fare for, at de iværksættere, som Alternativet ellers beskriver helst skulle blomstre, rent ud sagt aldrig kommer til at blomstre.

Kl. 19:14

Kl. 19:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Torsten Gejl (ALT):

Det grønne vækstlag skal støttes, de grønne iværksættere skal støttes. Vi vil f.eks. gerne have nedsat kapitalkravet på anpartsselskaber. Det skal være sådan, at i det øjeblik man som grøn iværksætter byder ind på den grønne omstilling og passer på sit CO₂-forbrug, skal man da i allerhøjeste grad støttes. Så i Alternativet vil vi meget, meget gerne støtte de grønne iværksættere. Og det er utrolig vigtigt, at de små byerhverv, de mellemstore virksomheder og de små virksomheder meget, meget snart finder ud af, hvordan vi skal reducere CO₂-udledningen, og snart kan se det, så de kan indrette deres virksomheder efter det hurtigt.

Kl. 19:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard, værsgo.

Kl. 19:14

Kristian Hegaard (RV):

Tak til ordføreren for talen. Vi har noteret os, at Alternativet arbejder med tre bundlinjer: en grøn bundlinje, en social bundlinje og en økonomisk bundlinje. Coronakrisen har bragt Danmark ud i en økonomisk krise, og derfor er jeg interesseret i at høre, hvad Alternativets succeskriterie er på den økonomiske bundlinje. Hvordan vil I, hvis det står til Alternativet, få Danmark ud af den her økonomiske krise, målt på den økonomiske bundlinje?

Kl. 19:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:15

Torsten Gejl (ALT):

Det er jo, at vi f.eks. støtter de virksomheder, som er i knæ på grund af coronakrisen. Altså, vi har været bange for at miste en hel generation af iværksættere. Så slemt synes jeg ikke det er gået, men jeg er bange for, at der er nogle virksomheder og iværksættere, som er totalt i knæ, og også nogle, der er gået konkurs. Dem kunne vi f.eks. godt tænke os at lave en genopretningsplan for – især de grønne. Og så er der jo vedtaget en krigskasse, og det er klart, at den jo vil kunne bruges til det.

Kl. 19:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 19:16

Kristian Hegaard (RV):

Jeg har også været inde at kigge på Alternativets hjemmeside, og der står i forhold til den økonomiske bundlinje, at det handler om beskæftigelse, det handler om finansiell stabilitet, og det handler om offentlige budgetter i langsigtet balance. Derfor vil jeg høre Alternativet, hvilke forslag Alternativet har til tiltag inden for de områder til den økonomiske bundlinje for at bringe Danmark ud af den økonomiske krise som følge af den nuværende coronasituation.

Kl. 19:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Torsten Gejl (ALT):

Jamen det synes jeg netop var det, jeg sagde. Jeg tror også, at det ville gavne den økonomiske bundlinje at lave en meget, meget grøn genstart. Altså, der er nogle af de sorte vaner, vi har tillagt os her i samfundet, som vi faktisk kan afvikle nu. Så at lave en grøn genstart, hvor vi prøver at gøre mindre af det sorte, som vi foreløbig har gjort, og at satse meget kraftfuldt på de grønne vækstlag tror jeg vil være klogt.

Kl. 19:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 19:17

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi er meget enige i, at vi skal have en grøn genstart, og jeg kan næsten ikke vente til, at forhandlingerne om iværksætteri skal gå i gang, så vi netop kan få de flotte ord om at understøtte grøn iværksætteri til forhåbentlig at kunne blive til virkelighed.

Jeg er rigtig glad for det samarbejde, jeg har med ordføreren i andre sammenhænge, også i forhold til at få afskaffet den gensidige forsørgerpligt og i forhold til mange af de sociale dele. Der er faktisk en ting, der ligger lige midt imellem, og som jeg gerne vil høre ordføreren om, og det handler om dem, som ikke frivilligt er selvstændige, ikke frivilligt er iværksættere. Hov, hvad er det? Jamen her tænker jeg på arme og ben-virksomheder – de situationer, hvor arbejdsgiver for ikke at skulle betale sygedage og ikke skulle betale feriepenge, pension og alle de her ting presser lønmodtagere til at skulle indgå som falske selvstændige, som vi kalder dem. Der vil jeg gerne høre ordføreren, om ikke vi skal prøve at kigge på, at vi simpelt hen får nedsat en ekspertgruppe, der kigger på hele området – vi har jo også set, hvor svært det har været at hjælpe de her grupper under coronakrisen – så vi ser hele vejen rundt og ser på, hvad vi kan gøre for at få stoppet det her pres over for de her mennesker.

Kl. 19:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:18

Torsten Gejl (ALT):

Det er jo det, man nogle gange kalder prekariatet, altså mennesker, der kan være løsarbejdere, freelancere, som arbejder fra job til job, og som ingen rettigheder har, som ikke går ind under nogen overenskomst, og som lever et rettighedsløst liv som sagt fra job til job. Altså, jeg synes, vi er nødt til at indrette systemet sådan, at de mennesker kan komme på en overenskomst. Vi er nødt til at åbne overenskomssystemet, også fordi de får masser af problemer med skattevæsenet. De hader de der se-numre og cvr-numre, hvor det egentlig nærmest er folk, som bliver fyret fra virksomhederne, og som så bliver genansat som selvstændige, fordi det faktisk er billigere. Så vi vil rigtig, rigtig gerne se på, hvordan vi løser det.

I Alternativet mener vi egentlig, at den rigtige løsning ville være borgerløn, for så har vi jo en sikring af de mennesker til hvilken som helst tid. Så i forhold til især prekariatet er borgerløn jo i virkeligheden den strukturelle ændring, der for alvor kunne løse det problem.

Kl. 19:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Victoria Velasquez, værsgo.

Kl. 19:19

Kl. 19:22

Victoria Velasquez (EL):

Det synes jeg er et vigtigt politisk input. Vi vedtog jo, at vi skulle hjælpe dem på f.eks. 0-timerskontrakter, og selv om vi fik vedtaget det i en aftale, har der selv den dag i dag ikke været nogen økonomisk håndsrækning til den her gruppe, og det viser jo i hvert fald helt tydeligt, at prekariatet, falske selvstændige – vi kan kalde det mange ting – er nogle af dem, som står i en rigtig svær og sårbar situation, som ikke kan komme ind i kontanthjælpssystemet, og som på den måde er fanget. Det synes jeg er en rigtig vigtig opgave at få løst.

Når vi lige skal runde af, synes jeg, at det er vigtigt at gøre det med en fed strek under det grønne, så jeg vil gerne høre ordføreren, hvad I gerne vil gøre mere konkret i forhold til det grønne og iværksætteri, ud over det her med kapitalkrav, der lyder godt.

Kl. 19:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:20

Torsten Gejl (ALT):

Jamen der er det at støtte ekstra op om det bæredygtige iværksætteri. Altså, jeg er selv forretningsmand, og jeg ville næsten ønske, at jeg var iværksætter i de her tider. Så ville jeg følge udviklingen i klimaforhandlingerne utrolig tæt, for jeg synes, der åbner sig masser af muligheder for nytænkning og iværksætteri. Vi skal jo sætte rammerne som Folketing, nogle gode, tydelige rammer, og inden for dem er det jo i meget, meget høj grad erhvervslivets opgave at løse mange af opgaverne i den bæredygtige omstilling. Det skal ikke være sådan et quickfix, så vi er fri for klimaskat, vel? Men de rammer skal vi være tydelige på, så iværksætterne ved, hvad de har at gøre med.

Kl. 19:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Erling Bonnesen. Værsgo.

Kl. 19:20

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. En af de ting, der jo tidligere har stået meget fast i Alternativet, var en god, stor kødaftgift. Så er spørgsmålet jo bare, hvor stor den skal være, eller om man også i Alternativet er begyndt at vakle og sige, at det måske ikke lige er helt så smart. Så hvor stor skal kødaftgiften være ifølge Alternativet?

Kl. 19:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren. Værsgo.

Kl. 19:21

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes, at de ting, der bliver diskuteret nu med hensyn til en CO₂-skat, f.eks. på 1.500 kr. pr. ton, er endnu mere interessante, især hvis det er sådan, at man kan lave en skat, hvor pengene går tilbage til befolkningen. Det vil sige, at hvis du er forbruger af CO₂-udledende varer, rejser, kød, meget benzin, jamen så betaler du mere, men vi får alle sammen pengene tilbage. Det er sådan set next level, næste version af kødskat og flyskat osv. Så jeg synes faktisk, at det er det niveau, vi skal til at tale om nu.

Kl. 19:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Der var engang i edb-sprog et eller andet, der hed cirkelfunktion. Det var, hvis det begyndte at køre rundt og rundt, uden at der kom noget resultat ud af det. Det synes svaret ligesom at levne, altså der var ikke rigtig noget på det. Men så lad mig formulere det på en anden måde. Tidligere var det også sådan i Alternativet, at der slet ikke skulle være nogen husdyrproduktion længere i Danmark. Hvad er egentlig op og ned på det i dag i Alternativet?

Kl. 19:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Torsten Gejl (ALT):

Jamen vi skal have begrænset kødproduktionen, men vi vil jo gerne hjælpe bønderne til at komme over i en økologisk produktion og en mere plantebaseret produktion. Det skal ikke være planter til at putte i dyr. Det skal være planter, som vi mennesker kan spise, for vi kan jo faktisk godt tåle dem. Men det, som ordføreren taler om, er også det, som jeg spurgte Venstre om tidligere i dag. Og Venstre sagde jo, at man gerne ville have en klimaafgift. Det, jeg så ikke kunne forstå, var, at det tydede på, at man ikke ville sætte afgift på de varer, som faktisk udleder meget CO₂, som kød og rejser og sådan noget. Det har jeg spurgt videre om på Twitter og stadig væk ikke fået svar.

Kl. 19:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Niels Flemming Hansen. Værsgo.

Kl. 19:23

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak, og mange tak til hr. Torsten Gejl for den meget passionerede tale. Jeg hørte lidt om transporten i Danmark, og hvad man kan gøre der, men jeg kunne godt tænke mig at høre Torsten Gejls tanker om den tunge transport, altså lastbiltransporten. Hvad mener Alternativet vi kan gøre der?

Kl. 19:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 19:23

Torsten Gejl (ALT):

Vi skal over på el i så høj grad, som vi kan komme, og på togtransport. Der er alle mulige løsninger, som ikke indbefatter fossil energi. Der er jo masser at tage fat på.

Kl. 19:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 19:23

Niels Flemming Hansen (KF):

Nu er det jo sin sag at trække en lastbil på 46 t gennem Danmark på el. Det er jo sådan, at biogas og brint er nogle af mulighederne. Vil hr. Torsten Gejl bakke op om, at man kan sætte afgiften på biogas- og brintlastbiler på samme niveau som en diesellastbil, så vi kan omstille de her 14.000 lastbiler, som giver cirka den samme CO₂-udledning, som vi får ved 750.000 elbiler?

Torsten Gejl (ALT):

Der kan godt være nogle midlertidige løsninger af den slags. Jeg synes, at det på lang sigt er spændende at få den tunge transport over i tog, men jeg bilder mig faktisk også ind, at vi ved hjælp af el kommer til at kunne trække meget, meget mere, end vi tror, med en fremtidig teknologi.

Kl. 19:24 kan blive et meget solidt supplement til elektriciteten, for der er altid bølger, mens vinden kommer i faser.

Kl. 19:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Marie Bjerre.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Mona Juul. Værsgo.

Kl. 19:26

Marie Bjerre (V):

Tak til ordføreren for talen, som handlede om det meget vigtige emne klimaet. Der er meget, vi i Venstre ikke er enige med Alternativet i, heller ikke når det kommer til spørgsmål om, hvordan vi bedst løser klimaudfordringerne. Men jeg tror godt, vi kan blive enige om, at vi har en meget fodslæbende regering, når det kommer til klimaet, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren synes, det er i orden, at det har taget så lang tid for regeringen at komme i gang med klimaforhandlingerne.

Kl. 19:24 **Mona Juul (KF):**

Jeg elsker bare, at vi snakker iværksætteri, og jeg har også hørt flere fra talerstolen hylde iværksætteri og ovenikøbet også sige, at de elsker iværksætteri. Jeg er også lidt efter det en gang imellem, for det lyder, som om vi nu også skal have noget grønt iværksætteri; men parallelt med det er der jo også nogle ting, der forhindrer iværksætteri i den lovgivning, vi har. For med nogle af de ønsker, som regeringen har lige nu om at øge aktieindkomstbeskatningen og om at lave en ny lagerbeskatning, og i og med at skatteministeren godt kunne tænke sig at ændre på investeringerne for alderspension i unoterede aktier og ovenikøbet vil have, at vi skal sælge dem inden sommerferien, så er det jo nogle ting, som går i den fuldstændige modsatte retning af at hylde iværksætteri og sikre, at vi rent faktisk får en aktiekultur, og at folk har lyst til at gå ind at investere i grønt iværksætteri. Hvor står Alternativet i forhold til det?

Kl. 19:24

Kl. 19:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:24

Kl. 19:27

Torsten Gejl (ALT):

Det var et retorisk spørgsmål. Vi synes, det er forfærdeligt, at det har taget så lang tid. Altså, vi har jo her i salen foreslået en kødafgift med social kompensation. Vi kunne være kommet i gang, vi kunne også allerede have indført en flyafgift. Der er mange ting, vi kunne have gjort. Jeg ved ikke, hvorfor det ikke er lykkedes. Så det, at vi er dér, hvor vi skal til at tale om, at vi måske skal have nogle teknologifix, der skal løse det her i sidste time, synes jeg er et tegn på, at vi er alt for sent på den.

Kl. 19:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Marie Bjerre.

Torsten Gejl (ALT):

Altså, når firmaerne bliver så store, at vi skal til at tale aktieselskaber, så synes jeg sjældent, at der er tale om iværksætteri længere. Så begynder det at løbe op i nogle meget, meget store summer. Der er vi mere interesseret i f.eks. at få sænket kapitalkravet, så det er lettere at starte små andelsvirksomheder. Det vil vi gerne have ned fra 40.000 kr. til 8.000 kr. Det er faktisk ikke så svært at iværksætte i Danmark. I den tid, jeg har stået heroppe, ville jeg faktisk kunne have startet et firma og fået mig et se-nr. osv. Men f.eks. er 80 pct. dagpenge til iværksættere i 2 år, så man lige akkurat har råd til huslejen, et af vores forslag.

Kl. 19:28

Kl. 19:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mona Juul, værsgo.

Kl. 19:28

Marie Bjerre (V):

Man må jo heldigvis gerne stille retoriske spørgsmål her i Folketingssalen. Og så kan jeg konstatere, at der heldigvis er noget, vi er enige med Alternativet om. Men så kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren om, hvad Alternativet tror Alternativet kan gøre, eller hvad Alternativet vil gøre, for at regeringen kan leve op til ambitionerne på klimaområdet, og for at regeringen kan leve op til nogle af de høje ambitioner, som Alternativet også har.

Kl. 19:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Mona Juul (KF):

Det synes jeg lyder godt. Det vil sige, at Alternativet godt vil være med til at skaffe en bedre og mindre aktiekapital for anpartsselskaberne, når vi nu skal forhandle om iværksætteri her om lidt igen, hvor vi jo meget, meget gerne vil have sænket kapitalkravet. Jeg lytter mig også til, at Alternativet i det hele taget gerne vil være med til at kigge på vilkårene for at sikre en selvstændigheds- og iværksætterkultur. Er det rigtigt forstået? For så skal vi til at gå til makronerne lige om lidt.

Kl. 19:28

Kl. 19:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 19:28

Torsten Gejl (ALT):

Ja, man må jo presse på, og man må komme med gode idéer fra alt fra tekniske løsninger til finansiering. Vi er kommet med en idé til finansiering via f.eks. grønne obligationer. I Holland samlede man 66 mia. kr. på en dag til klimaløsninger via grønne obligationer. Vi skal til at bruge mange flere varmepumper, og vi skal have bølgeenergi ind. Der er jo lavet bølgeenergieksperimenter i Danmark, der er utrolig interessante, men de er ikke kommet videre. Bølgeenergi

Torsten Gejl (ALT):

Det er rigtigt forstået, og jeg er med på at gå til makronerne.

Kl. 19:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg ser ikke flere, der har bedt om en kort bemærkning. Derfor siger vi tak til hr. Torsten Gejl, og så siger vi velkommen til fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

Kl. 19:28

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for ordet. Jeg startede sådan set dagen med at ville holde en helt anden tale end den, jeg kommer til at holde i dag. Så selv om det har været en rigtig lang dag, håber jeg, at I vil lytte efter, og så kommer Sjúrdur Skaale sikkert på og fortæller noget rigtig sjovt lidt senere.

Selvstyret var sådan set tænkt som et samarbejdsprojekt, men det ender indimellem som en kampplads. Her har både grønlandske og danske politikere et ansvar. Politiske modstandere i Grønland taler om politisk selvstændighed, som om det sker i morgen. Det kommer ikke til at ske. Og hvis vi ville, kunne vi i øvrigt også bare gøre det. Selv om det har sine mangler, vælger jeg aktivt selvstyret, og jeg vil gerne samarbejde. Jeg vil gerne kæmpe for at forbedre selvstyret og det rigsfællesskab, som vi har i dag. Det skal være i evig udvikling, og ikke mindst er det vigtigt, at vi udvikler det grønlandske samfund. Som en del af vores selvstyre modtager Grønland hvert år et bloktilskud fra Danmark. Den økonomiske afhængighed slider på Grønlands selvbillende og en vision om et mere selvstyrende land. Det er afgørende, at vi hjemme i Grønland kommer i arbejdstøjet i forhold til at styrke vores økonomi, og hertil er der også et behov for et massivt løft af velfærden og en klar vision for Grønlands fremtid.

Derfor vil jeg gerne i dag dele *min* vision for Grønland, herunder hvordan vi skal samarbejde med Danmark. Grønland er en stolt fiskerination, og vi er gode til det. Vi skal ikke være en råstofnation eller en turismenation; det skal være en vigtig supplerende indtægt til fiskeriet, og det skal være med til at konsolidere Grønlands økonomi, ikke være den primære indtægtskilde. Man kunne forestille sig – hvis der var et hav af miner i Grønland eller masseturisme – at det ikke ville være bæredygtigt, det ikke ville være grønt, men det kan fiskeriet sådan set godt være, hvis vi forvalter det ordentligt.

Grønland skal derfor udvikle sit fiskeri og gøre mere af det, som vi er gode til, for vi har brug for en stærkere økonomi i Grønland. Her er et godt samarbejde med Danmark vigtigt. Og her vil jeg gerne fremhæve det gode samarbejde, der er mellem Vækstfonden og Green Adventure, og det er sådan set lidt af en overset solstråle-historie, som jeg gerne vil fortælle om.

Regeringen afsatte for nogle år tilbage 200 mio. kr., og naalakkersuisut afsatte ligeledes nogle penge. Det var ud fra et genialt princip om balanceret ligeværd, for selvfølgelig skal Grønland selv bidrage til Grønlands udvikling, så det ikke bliver en sovepude, at Danmark betaler. Den grønlandske pensionskasse SISA spyttede 100 mio. kr. i samarbejdet, og helt konkret har det betydet, at det grønlandske familieejede flyttefirma Usisaat fik tilført 20 mio. kr. fra den her pulje, som faktisk voksede til 100 mio. kr. suppleret med private investeringer og lån.

Med andre ord skaber vi professionalisering og udvikling af grønlandske selskaber, og et samarbejde mellem regeringen og naalakkersuisut kan hurtigt være med til at tiltrække de her investeringer udefra fra private og de her lån, som er nødvendige for at booste Grønlands erhvervsliv. De 2 mio. kr. kan vokse til faktisk helt op til 1 mia. kr. Det synes vi er interessant. Sammen med uddannelse mener vi nemlig at erhvervsudvikling er helt centralt for at styrke det grønlandske samfund. Det kommer både det grønlandske erhvervsliv, den grønlandske økonomi og dermed også den grønlandske velfærd i Grønland til gode.

Personligt mener jeg faktisk også, at vi skal være færre steder end de knap 80 bosteder, som vi har i dag i Grønland. Byerne skal udvikles. Driftige bygder skal bevares, og andre bygder lukkes naturligt ned. Her skal vi være med til at sikre, at folk bliver hjulpet ind til byerne på en skånsom måde, på en klog måde, og til gengæld skal vi sikre og love bedre velfærd. I dag mangler vi f.eks. kommunefogeder i seks bygder på trods af en mangeårig indsats her i Folketinget. Det er tankevækkende, særlig når det eneste krav, man sådan set stiller, er en ren straffeattest. Konsekvensen er anarki og lovløshed, når vi ikke har lovens lange arm ude i bygderne. Det her drejer sig også om bygder med en historik om mange overgreb på børn. Det kan vi ikke være bekendt. Derfor kommer jeg med det her meget modige forslag, for jeg mener, at naalakkersuisut burde nytænke vores bosætningsmønster og se det som en måde, vi kan højne velfærden på.

Kl. 19:34

Jeg ved godt, det er en brandvarm kartoffel at tage op her i Folketinget, og jeg mener også, det er en debat, der skal tages hjemme i Grønland. Men jeg synes, det er vigtigt at tage op, sådan at de mange opgaver, som staten også løser i Grønland, kan løses bedre end ved den måde, de bliver løst på i dag.

Min mor er selv vokset op i en bygd i Arsuk i Sydgrønland, og hun er forståeligt meget stolt af det. Min mor voksede op med at hente vand og hente kul, dengang hun var barn. Jeg har aldrig nogen sinde kendt til andet end at åbne for vandhanen og trykke på en knap på ovnen, når den skulle tændes. Min generation og dem, der kommer efter os, er privilegeret i mine øjne. Men de privilegier gælder ikke alle steder i Grønland. Min oldemor døde af kræft i den selv samme bygd mange år efter uden at blive tilset af en længe. Og jeg synes, det er uværdigt, at sundhedsbetjeningen i Grønland daler og daler, og særlig ude i bygderne, hvor de er mere sårbare.

Det samme gælder også socialpolitikken, hvor naalakkersuisut åbent har erkendt en mangelfuld indsats og endte med at bede om hjælp fra Danmark.

Som det er nu, har vi brug for et samarbejde med Danmark, men min vision er, at vi i fremtiden skal være et forbillede i forhold til at skabe innovative sociale løsninger for de allermost udsatte børn i Grønland. Til det mener jeg at der er brug for en målrettet tidlig indsats for at knække kurven. Jeg tror derfor, at løsningen på bedre velfærd i Grønland er, at vi samler os på færre steder, og at vi generelt bliver flere mennesker i Grønland. Derfor har vi også kæmpet for en fast track-ordning, så veluddannet arbejdskraft nemmere kan flytte til Grønland – selvfølgelig samtidig med at vi uddanner vores egne.

Når vi bliver flere og samler os i de større byer, skal boligpolitikken selvfølgelig også følge med. I dag bygger vi i de byer, hvor man bliver færre indbyggere, mens Nuuk, vores hovedstad, er udsultet på grund af boligpolitikken i naalakkersuisut. Jeg har sagt det før: I de byer, hvor der er arbejde, er der ikke boliger, og i de bosteder, hvor der er boliger, er der ikke arbejde. Det er skævt, og det er vi simpelt hen nødt til at ændre. Det kræver mod, det kræver mod af mig, det kræver mod af naalakkersuisut derhjemme, det kræver politisk mod. Og det kræver også en national planlægning, som kigger mere end én valgperiode frem. Jeg tror godt, man kan gøre det klogt og nænsomt med respekt for folks ønsker, og jeg mener faktisk, at det er uansvarligt ikke at turde tale om vores bosætningsmønster i Grønland 5, 10 eller 15 år ud i fremtiden.

Igen det, som i virkeligheden kun er en menneskealder, har Grønland gennemgået en rivende udvikling. Mange ting er lykkedes, men udviklingen har også været mangelfuld og er kørt ud på et sidespor. Politiske skandaler om nepotisme, korruption og dårlig dømmekraft i naalakkersuisut står i kø i grønlandsk politik i disse dage. Alt for mange borgeres hverdag er blevet for hård, uligheden

er steget, og vi har negligeret vigtige dagsordener, fordi de er svære at snakke om.

Kl. 19:41

For næsten 70 år siden talte den grønlandske politiker hr. Augo Lyngre til den første forsamling af det grønlandske landsråd. Et af hans hovedbudskaber var, at Grønland ikke kan undvære Danmark, og at Danmark i øvrigt ikke kan undvære Grønland. De ord mener jeg stadig er gyldige.

Nu er vi i 2020. Jeg tror, at de politikere, som vi står på skuldrene af, havde større forhåbninger om en højere grad af udvikling i det grønlandske samfund, og jeg tror også, at de ville have haft højere forventninger til den politiske ledelse af Grønland.

Senere i år kommer der en historisk udredning af forløbet omkring eksperimentbørnene og også en længe ventet og velfortjent undskyldning. Fra Inuit Ataqatigiits side vil vi opfordre til, at formanden for naalakkersuisut og statsministeren sætter sig sammen og bliver enige om, hvad det er for nogle nedslag i historien, vi skal rette op på.

Derudover tror jeg, det er vigtigt, at vi ser fremad. Jeg synes, det er tankevækkende, at det er en gruppe studerende fra Marselisborg Gymnasium, som efterlyser mere viden om Grønland. Jeg synes, at det ville være forfriskende, hvis vi så mange flere rejseprogrammer, madprogrammer, boligprogrammer om Grønland, som også fortæller om det kæmpe potentiale og alle de gode ting, vi har at byde på; eller at regeringen tog initiativ til en rigsfællesskabspulje under Det Danske Filminstitut, så vi via film og billeder kunne se film både af grønlandere og om grønlandere. Vi har rigtig mange dygtige folk på det område. Tak for ordet.

Kl. 19:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er der korte bemærkninger, og den første er fra Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 19:39

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for talen, og tusind tak for den utrættelige indsats, som ordføreren hver dag lægger i sit arbejde for at forbedre forholdene på Grønland. Ordføreren har for nylig sagt, at regeringens samarbejde med naalakkersuisut om de udsatte børn har nogle mangler og rammer lidt skævt, bl.a. i forhold til at der ikke er nok fokus på forebyggelse. Kunne du prøve at uddybe det lidt mere, i forhold til hvordan du synes at vi fra dansk side kunne gøre det bedre i det samarbejde?

Kl. 19:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pas lige på med den direkte tiltale. Værsgo.

Kl. 19:40

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Det er en hjertesag. Allerførst vil jeg sige, at det at leve op til lovgivningen i virkeligheden er noget af det, som initiativerne prøver at pege på. De peger jo klart på, at det, som Danmark går ind og påtager sig ansvaret for, egentlig er Grønlands ansvar. Jeg tror på, vi skal lave en indsats fra 0 til 2 år, for ellers vil vi altid være på bagkant på socialområdet. Jeg tror på, at vi skal nytænke vores socialpolitik. Jeg har ofte set – og jeg har også selv været ansat i socialforvaltningen i Grønland – at vi anbragte børn, når de var 8 år. Så har de typisk gået 8 år i en eller anden form for omsorgssvigt, før de så har fået hjælp. Så i dag har vi en meget sen indsats, som jeg også på en eller anden måde synes bliver afspejlet i den socialpolitik, vi fører, og som virkelig skal gentænkes og nytænkes. Og der tror jeg den tidlige indsats er helt central.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Christoffer Aagaard Melson, værsgo.

Kl. 19:41

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for det. I forlængelse af den debat, mener ordføreren så, at vi fra dansk side i højere grad skal gå ind at stille krav, når vi indgår i sådan et samarbejde, så vi i højere grad, kan man sige, har sikkerhed for, hvordan pengene bliver brugt?

Kl. 19:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 19:41

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. 80 mio. kr. er i mine øjne rigtig mange penge. Det tænker jeg også det er i en dansk kontekst. Derfor tror jeg også, det er vigtigt, at man har et vågent øje på de penge, og jeg ved også, at socialministeren følger den sag løbende. Men jeg så gerne, at der var mere fokus på tidlig indsats og forebyggelse. Det kunne være, det var det, man skulle samarbejde omkring efter 2023, hvor pengene udløber, og så kigge på, hvordan man kan få vendt situationen frem for bare at lave noget brandslukning, som man gør i dag.

Kl. 19:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 19:42

Kasper Roug (S):

Tak til ordføreren for en god tale. Nu er mange af de udfordringer, vi taler om her i Folketinget, jo henvendt til Grønland internt, sådan som ordføreren kom ind på. Jeg synes også, det er et rigtig godt udgangspunkt, ordføreren har, når hun siger, at Grønland har brug for Danmark og Danmark har brug for Grønland. Og det er jo en sandhed, fordi vi nu engang er bundet så tæt sammen, som vi er.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Hvordan ser ordføreren så at rigsfællesskabet kan være med til at understøtte løsningen på nogle af de udfordringer, der så ligger i det her?

Kl. 19:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:42

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Min pointe er sådan set, at tingene hænger sammen. Man kan ikke se tingene isoleret. Tingene er flettet sammen den dag i dag. For at kunne løfte justitsområdet ordentligt i Grønland – jeg har jo gentagne gange sagt, at vi har 34 gange så meget personfarlig kriminalitet, dvs. vold, voldtægter og seksuelle overgreb på børn i Grønland, sammenlignet med Danmark, og det synes jeg er et voldsomt tal – skal man ikke kun snakke om socialpolitik og boligpolitik eller kun om justitsområdet og socialområdet. Tingene hænger sammen. Børnepsykiatrien ved jeg f.eks. halter rigtig meget i Grønland, og den bliver også en forudsætning for, at regeringens indsats med de 80 mio. kr. bliver en succes. Så derfor synes jeg, det er vigtigt at følge med i, hvad der foregår i det grønlandske samfund, og at man også kigger på de andre udfordringer og løsninger, der er.

Kl. 19:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Kasper Roug, værsgo.

Kl. 19:43

Kl. 19:46

Kasper Roug (S):

Tak for det. Jamen vi kigger meget gerne på det grønlandske samfund, vi holder meget gerne også øje med, hvad der sker, og vi hjælper også meget gerne. Men hvordan tænker ordføreren at vi bedst muligt kan støtte op om det? Det er da rigtigt, at det hænger sammen. Det gør det, det er vi enige om. Ordføreren gør jo et stort arbejde også hjemme i Grønland, så hvordan kan vi bedst muligt støtte op om det? Jeg synes ikke rigtig, ordføreren kommer ind på, hvordan vi bedst muligt bakker op.

Kl. 19:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:44

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det gode er jo, at vi sidder med i forhandlinger – det gjorde vi ikke for et par år siden – og det er jeg rigtig stolt af, for der sættes sådan set nogle fodspor, som kommer Grønland til gavn, også når jeg engang ikke mere er i Folketinget. Det er jo der, man skaber resultater. Så der peger vi jo på rigtig mange ting på socialområdet, på justitsområdet og på en lang række andre områder. Jeg så gerne, at man gjorde noget mere for at give viden f.eks. til unge om Grønland. Jeg så gerne, at man tænkte grønlandere i Danmark som en form for minoritet og på den måde også ligesom sikrede, at vi kommer den her misrepræsentation til livs.

Kl. 19:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard, værsgo.

Kl. 19:44

Kristian Hegaard (RV):

Tak til ordføreren for en spændende tale. Der er netop sendt et lovforslag om en samtykkelov i høring, altså om, at samleje kun kan finde sted, når ønsket er gensidigt og begge parter er med på det. Men som det er med den slags lovgivning, står der også, at det ikke gælder for Grønland og Færøerne på grund af de kompetencer, der er givet dér. Derfor vil jeg høre, hvordan ordføreren ser på, om man kunne gøre noget lignende i Grønland i forhold til den grønlandske kriminallov.

Kl. 19:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:45

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Faktisk valgte jeg, mens der var pressemøde, hvor man var ude at fortælle, at der skulle komme en samtykke Lovgivning, at skrive til vores minister, naalakkersuisoq, for bl.a. socialområdet, at jeg syntes, det kunne være en rigtig god idé, hvis Grønland også tiltrådte den her samtykke Lov. Jeg skrev et åbent brev til hende, og hun valgte faktisk at sige: Ja, det vil Grønland sådan set gerne have. Så jeg tænker, det ligger på hendes bord og på justitsministerens bord, men det kommer i Grønland, for vi har været opmærksomme på det.

Kl. 19:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard, værsgo.**Kristian Hegaard (RV):**

Det synes jeg lyder rigtig spændende. Det er jo noget, der virkelig kan flytte hegnspele og skabe historie, også i Grønland, for det er virkelig en markant ændring, der er sket i den forbindelse. Og vi har jo været bagud alt for længe i forhold til de snakke, vi også tidligere haft om de seksuelle krænkelser, der desværre foregår i alt for stort omfang i Grønland, og som vi begge er enige om er en udfordring. Så tak for det arbejde, der er gjort i den forbindelse.

Kl. 19:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:46

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Noget andet, man kunne pege på i Grønland i forhold til ofre for voldtægt, er offerrådgivning. Det har vi ikke i dag. I forhold til bedre erstatning til eller i hvert fald rådgivning for børn peger vi også på børnebisiddere. Det ville være rigtig godt, at børnene havde en talsmand og nogen, der ligesom guidede dem igennem en retssag, for det er jo en helt fremmed voksenverden, de kommer ind i. Videoafhøringer foregår typisk i en mørk gymnastiksal, hvor de snakker med politibetjente, og uden at der ligesom sker en opfølgning. Vi så rigtig gerne, at der var nogle særlige børnevenlige lokaler, hvor man foretog de her videoafhøringer.

Kl. 19:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 19:47

Karsten Hønge (SF):

Tak til Inuit Ataqatigiit og i særdeleshed tak til fru Aaja Chemnitz Larsen for et rigtig godt samarbejde og for, at I er den her stærke stemme fra det moderne Grønland, der vil videre. Også en anerkendelse af og en respekt for evnen til at hæve sig op over de grøfter af plat nationalisme og populisme, der også er i grønlandsk politik.

Det, jeg konkret vil spørge ind til, er perspektiverne for et samarbejde mellem Danmark og Grønland om uddannelse. Der er nogle uddannelsesudfordringer i Grønland, hvor det går bedre, og det vil jeg også gerne anerkende; men det er jo stadig væk sådan, at vi i vores samarbejde har nogle udfordringer med at fastholde de grønlandske studerende på vores efterskoler og vores universiteter. Er der nogle ting der, hvor frafaldet åbenlyst er for stort, som vi kan gøre bedre?

Kl. 19:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:47

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Hjemme i Grønland går det nemlig heldigvis den rigtige vej, og noget af det, man peger på, er, at frivillige organisationer er gået mere ind i folkeskolerne og på den måde også tilbyder nogle andre kompetencer. Det synes jeg er super interessant. Der er nogle helt nye tal, der er kommet.

I forhold til grønlandske studerende i Danmark og særlig dem på efterskolerne er vi sådan set tidligere kommet med et forslag, der hedder ikinngutit, som betyder venner. Venner kunne være en værtsfamilieorganisation, for det er sådan, at det rammer skævt, når en socialt udsat familie i Grønland selv skal kontakte en udsat familie i Danmark, hvilket det typisk er. Måske er det i virkeligheden barnet i den udsatte familie, der har allermost brug for en rigtig god,

ressourcestærk familie, der kunne give rygstød til efterskoleeleven det år, hvor vedkommende er langt væk hjemmefra. Så det er sådan helt konkret noget af det, vi peger på som en løsning.

Kl. 19:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 19:48

Karsten Hønge (SF):

Så til noget helt andet. Jeg vil bede fru Aaja Chemnitz Larsen sætte et par ord på, hvordan Grønland vil finde sine ben i en situation, hvor der er den her stormagtsrivalisering omkring Grønland, og hvor især USA har vist stor appetit på at få indflydelse i Grønland. Hvordan er positionen i forhold til på den ene side at fastholde rigsfællesskabet og Grønlands vej mod selvstændighed og på den anden side håndtere den her pågående interesse fra stormagters side?

Kl. 19:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:49

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Det er en balancegang. Jeg synes, det er vigtigt at være kritisk over for amerikanerne, for det er et helt andet land, og det er nogle helt andre værdier, som de kommer med. Jeg tænker, at heldigvis har Grønland og Danmark jo netop fået cementeret, at vi står stærkt sammen, men jeg oplever sådan set også, at man fra den danske regerings side ser USA som en tættere og tættere allieret. Der er også noget godt potentiale i at samarbejde med amerikanerne, men jeg er også lidt kritisk over for særlig amerikanerne.

Kl. 19:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 19:50

Victoria Velasquez (EL):

Jeg beklager, men jeg er simpelt hen kommet til at rykke en stol til venstre. Det er Victoria Velasquez. Jeg håber, det er okay, at jeg lige låner Mai Villadsens stol.

Tak for talen og ikke mindst for ordførerens vigtige arbejde og også for det at tage nogle svære budskaber op her i salen. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt mere ind til det budskab, der handler om behovet for social innovation i fremtidens Grønland. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om ikke vi kan få nogle eksempler på, hvor vi kan støtte op, og hvad der bør gøres.

Kl. 19:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:50

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Vi har f.eks. tidligere haft et projekt, der hed »Tidlig Indsats«, hvor man netop lavede indsatsen fra 0-2 år, men hvor der bare ikke var ressourcer nok til at sikre, at de familier, der havde brug for hjælp, også fik en sådan mere gennemgående hjælp. Det var et samarbejde mellem sundhedsvæsenet og socialvæsenet, og i Grønland har sundhedsvæsenet alt andet lige nogle flere ressourcer, også selv om det er lidt udfordret. De er måske også bedre til at spotte særlig spædbørn, så de, hvis der er problemer i familien, ret hurtigt spotter, om forældrene er i stand til at varetage barnets behov frem for at varetage egne behov.

Der er jo også nogle diskussioner her i Danmark omkring det her med, om man skal anbringe noget hurtigere og noget mere og sådan nogle ting, og det tror jeg sådan set er en dialog, man også ville kunne bidrage rigtig meget med i forhold til Grønland, så det netop ikke bliver den her lidt sene indsats.

Kl. 19:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 19:51

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Det synes jeg er nogle enormt vigtige betragtninger, f.eks. ved vi, at det her med, at der følger ressourcer nok med, er væsentligt, for at ting kan blive vedtaget. Og gode idéer til at løse samfundsmæssige og miljømæssige behov er jo først rigtig gode, hvis det er, at de er gennemført. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre om ordførerens erfaringer med og overvejelser om, hvad vi skal være opmærksomme på ved gennemførelsen, og hvad vi skal være opmærksomme på for at sikre, at det bliver gennemført. Tak.

Kl. 19:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:52

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Det er mange af de ting, som jeg var inde på, og som i virkeligheden slet ikke er en del af den aftale, som naalakkersuisut og regeringen taler om. Altså, i forhold til boligpolitik er det svært at hjælpe en familie, hvis den ikke har et fast hjem at bo i – helt lavpraktisk – altså hvis man identificerer et problem, men ikke har et sted at give hjælpen hen til. Børnetalsmanden i Grønland er lige kommet med en ny rapport til FN, som peger på, hvor slemt det egentlig står til, og jeg har lidt fornemmelsen af, at det bliver værre og værre på børneområdet. Og vi skulle egentlig have knækket den der kurve, og det tror jeg alle har intentioner om at vi skal, men der er stadig væk et stykke vej endnu.

Kl. 19:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Marcus Knuth. Værsgo.

Kl. 19:52

Marcus Knuth (KF):

Tak. Jeg blev så utrolig glad for det, ordføreren sagde, i forhold til bedre dækning i de danske medier af Grønland, og Færøerne selvfølgelig. For et par år siden blev jeg inviteret med Danmarks Radio til Grønland med programmet »Langt fra Borgen«. Vi skulle have lavet to programmer i Grønland. Først blev det ene aflyst, fordi det var for dyrt. Og så blev det andet aflyst, fordi det var for dyrt. Jeg synes, at det var så fattigt, at man ikke kunne afsætte midler til i den her samfundsdebat også at dække rigsfællesskabet. Så vi Konservative vil meget gerne arbejde sammen med ordføreren om at styrke fokus i de danske medier på Grønland og Færøerne.

Det, jeg ville spørge ind til, er i forhold til erhvervsudvikling. Nu er der jo kun et par år til, at de nye lufthavne står klar, så man kan flyve direkte til Ilulissat, til Nuuk. Det vil forhåbentlig medføre en ordentlig stigning i turisme, og det skal det grønlandske samfund jo også være klar til, ikke mindst i forhold til uddannelse, erhverv, turisme. Så jeg vil høre, hvad ordføreren kan gøre i forhold til at samarbejde med naalakkersuisut om at have det løft klar, inden lufthavnene står klar, for der er brug for uddannelse allerede nu.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 19:54

ger, hvis jeg spørger, for vi har også oplevet før, at den store kritik af naalakkersuisut også kommer, hvor man tager æren for, hvad naalakkersuisut på samme tid har gjort. Men det er jo mange gange også ting, som IA i Folketinget og IA hjemme i Grønland kan være lidt uenige om.

Kl. 19:54

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jamen jeg synes også, det er rigtig positivt, når man ser sit land portrætteret på en anden måde. Kim Leine sagde det rigtig fint, nemlig at Grønland er sådan lidt i klemme imellem den storslåede natur, som vi jo har i Grønland, og den sociale elendighed. Der er så meget andet midt imellem, som jeg også synes er vigtigt at få vist frem. »Hammerslag« var bl.a. i Grønland på et tidspunkt. Det syntes jeg var fantastisk, og jeg ved, at »Borgen«, som der jo skal optages nogle nye afsnit af, også kommer til at foregå i Grønland. Filmproducere siger sådan set, at der kommer til at komme rigtig meget, der har med Grønland at gøre, så det er jo rigtig positivt. Men vi skal have mere, og der er medieforligsforhandlingerne jo også super vigtige. Der har vi heldigvis fået en fod ind.

I forhold til turisme har vi faktisk fået uddannet rigtig mange i Sydgrønland, som typisk er arktiske guider, og der er lavet en plan for Visit Greenland i forhold til at være klar, når lufthavnene åbner. Men corona driller jo selvfølgelig også os i Grønland i de her år.

Kl. 19:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Marcus Knuth. Værsgo.

Kl. 19:55

Marcus Knuth (KF):

Det er jeg glad for, og det vil vi Konservative selvfølgelig også gerne samarbejde med ordføreren om. I forhold til det med medier osv., så gælder det jo også, når man kigger på at få bedre dækning af rigsfællesskabet i undervisningsmaterialer osv. Det er jo ikke bare mediedelen, men det er også undervisningsmaterialer. Det går hele vejen igennem, og jeg synes, at det er blevet udvandet over tid. Det vil vi selvfølgelig også gerne arbejde med ordføreren om.

Kl. 19:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:55

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. I det sidste skoleforlig valgte man jo at indgå en aftale, hvor man fokuserede på, at det historiske skulle med i pensum for skoleeleverne. Jeg er lidt bange for, at det sådan regenererer nogle fordomme. Noget af det, vi nogle gange bliver spurgt om, er jo også, om vi bor i igloer, og om vi spiser sæler hele tiden og rider på isbjørne og sådan nogle ting. Det virker bare så komisk, men det er faktisk også lidt sårende. Nogle gange bliver vi også spurgt, om der er take away-steder i Grønland. Grønland er et moderne samfund, og jeg håber, at der er nogle flere, der også har mulighed for at komme til Grønland og se, at det faktisk er rigtig dejligt at være i Grønland.

Kl. 19:56

(Ordfører)

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 19:56

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Der er blevet snakket om rigtig mange emner her, for det meste om ansvarsområder, der vedrører Grønland, og ikke rigtig om de ansvarsområder, der hører til os herinde i Folketinget. Så jeg beklar-

Så når IA i Folketinget siger, at man skal begynde at nedlukke bygder naturligt, hvilket IA i Grønland, så vidt jeg ved, har en meget streng politik om, vil jeg gerne vide: Er det IA's officielle nye politik, at vi skal begynde at lukke bygderne ned?

Kl. 19:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:57

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Jeg synes personligt, at man skal hæve sig over partipolitik, for at være helt ærlig. Jeg synes, der er rigtig, rigtig mange udfordringer i det grønlandske samfund, som kræver en politisk opmærksomhed, og det er der også her. Og rigtig mange af tingene er vi rigtig godt i gang med, og dem tager vi også med ministrene, og dem tager vi også i udvalgene, og hvor det ligesom skal være. Så er der jo sådan set også mange ting, som vi har peget på, som er Folketingets ansvar; kommunefogederne og anstalterne er sådan set også noget, man godt kunne pege på.

Som jeg sagde, er det en personlig politik, og jeg kan huske, at jeg kom i modvind, dengang jeg sagde, at Danmark skulle hjælpe i forhold til de udsatte børn og unge i Grønland. Det er et par år tilbage, og nu står vi her, og der er afsat 100 mio. kr. Jeg tror, at man som politiker nogle gange skal have noget politisk mod til at tage nogle af de svære beslutninger. Det mener jeg helt oprigtig er supervigtigt i forhold til at drive samfundet videre.

Kl. 19:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 19:58

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Når man har været i Grønland og deltaget meget i fagorganisationerne som ung og har kæmpet for børnenes og de unges sag, så ved man også godt, at grunden til, at vi fik de her millioner igennem for børn, er de aktivister og græsrodsbevægelser, der er i Grønland. Men jeg har brug for et klart svar, for man snakker om, at man måske ikke altid skal tænke i partipolitik. Hvornår er det så man ved, om man snakker med IA i Folketinget eller med Aaja Chemnitz Larsen?

Kl. 19:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 19:58

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg er medlem af Inuit Ataqatigiit og er også et fremtrædende medlem i grønlandsk politik, og jeg har ret til at have forskellige holdninger, også om hvad det er, der foregår hjemme i Grønland, fordi det så meget påvirker den politik, som vi laver her. Det er sådan set det, jeg har at sige til det. Jeg tror, det er vigtigt, at man tør tage den her diskussion, og jeg synes også, det er vigtigt, at man skal gøre det på en klog og en nænsom måde. Der er jo bygder, hvor der kun er ældre personer, der er tilbage, og hvor der kun er mænd tilbage, og naturligt er der ikke særlig meget fremtid i det. Og det tror jeg man skal turde diskutere.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak til ordføreren for en god tale. Der var jo masser af temaer, man kunne dykke ned i og diskutere videre. Men et gennemgående tema var jo ligesom også udvikling, og jeg var specielt interesseret i det her med erhvervsudviklingen og også, hvordan der bliver skabt finansiering. Mener ordføreren, at der er nok i den politik, som også sikrer, at det så er en bæredygtig – og her tænker jeg også på det miljø- og klimamæssige – udvikling? Altså, nogle gange skal man jo passe på, når man sætter noget nyt i gang, at det så også bliver til fremtiden og ikke ud fra fortidens præmisser.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er i hvert fald noget af det, jeg savner i grønlandsk politik, at vi snakker meget mere klimapolitik, og det kan godt være, at det skal modnes, at vi begynder at snakke mere om klima. Men jeg ved, at der er rigtig mange unge i Grønland, der er optaget af klimadagsordenen, og derfor tror jeg også, vi skal gøre nogle ting anderledes. Noget, vi tidligere har foreslået, er jo også en social innovationspulje. Det kunne jo måske også godt være, at socialøkonomiske virksomheder kunne være med til at løse nogle af de udfordringer, vi står med i Grønland, og det samme gælder også de mange små iværksættere, som vi har i Grønland. Vi har f.eks. noget, der hedder green salad.

I Grønland får vi jo nærmest eksporteret alt mad ud over den lokale mad, som vi selv er i stand til at skyde eller kan få nede ved Brættet. Så det er klima og nytænkning, og det kunne jo godt være, at man skulle have nogle afgifter på noget importeret kød og til gengæld have nogle subsidier på noget lokal mad, som er rigtig dyrt at købe i butikkerne hjemme i Grønland. Sådan nogle tanker tror jeg er rigtig spændende at arbejde videre med.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak for det svar. Det er rigtig spændende. Tænker ordføreren, at der er ting at gøre her fra Folketinget, selvfølgelig i samarbejde med Grønland, omkring netop udviklingen? Nu var ordføreren inde på iværksætteriet, og hvordan vi kan styrke det. For det handler jo om at lave en bæredygtig fremtid i verden og dermed også i Grønland, og her tænker jeg både på økonomi, miljø og klima osv., og også fiskeriet, som ordføreren var inde på. Er der tiltag, som ordføreren tænker vi skal have diskuteret her i Folketinget i forhold til de sager?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Erhvervsudvikling er jo et grønlandsk ansvar, men jeg synes jo sådan set, at det at bruge hele fisken, som man jo er rigtig god til i Island, også er et oplagt innovationsprojekt og måske også at

Kl. 19:59 koble noget forskning og noget erhvervsudvikling sammen. Grøn klimaforskning er også helt oplagt i Grønland, hvor vi jo virkelig er vidner til klimaforandringerne, men selv har valgt ikke at underskrive Parisaftalen. Jeg synes, der er nogle ting, der sådan clasher lidt, og selv om vi måske ikke er dem, der udleder mest CO₂, er vi i hvert fald for mange et symbol på klimaforandringerne og på behovet for, at der bliver gjort noget.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Egil Hulgaard. Værsgo.

Egil Hulgaard (KF):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Nu sagde ordføreren selv, at grøn klimaforskning kunne være noget, vi skulle arbejde videre med, og det var faktisk det, jeg ville ind på, nemlig om vi her fra Folketingets side gør nok for at understøtte den arktiske forskning. Har ordføreren nogen betragtninger om det, dels i forhold til hav, dels i forhold til land, men også ud fra et sikkerhedspolitisk synspunkt?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Helt konkret ved jeg jo, at der er det her forskningsskib, der skal udfases, og som der er flere, der kæmper for. Jeg var i dialog med Naturinstituttet hjemme i Grønland for at høre, om det også var noget, som de så som et behov. De har fået et nyt forskningsskib, men de vil også rigtig gerne have, at der kommer et dansk forskningsskib, som kan understøtte det arbejde, som de laver. Vi hopper jo sådan lidt fra tue til tue, når vi laver forskningsindsatser i Arktis, og så peger vi lidt fingre ad kineserne og måske lidt ad amerikanerne over, at de kommer til Grønland og laver forskning; men måske skulle vi også se lidt indad og se på, om vi skulle opprioritere den grønne forskning i Arktis i fællesskab.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Egil Hulgaard, værsgo.

Egil Hulgaard (KF):

Jeg er så glad for, at det bliver nævnt. Vi vil rigtig gerne fra konservativ side arbejde sammen om at sikre et dansk forskningsskib, som netop kan udnytte og kigge på de muligheder, der er i Grønland, og være med til at udvikle fiskeriet også på en bæredygtig måde. Så jeg tror, at vi helt klart har et samarbejdspotentialer her.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg er ikke i tvivl om, at der er rigtig meget på særlig den grønne dagsorden, som man kunne samarbejde om, og jeg hører jo også, hvor meget det fylder herinde i Folketinget, så det er et oplagt samarbejdsområde at kigge på fra flere forskellige vinkler, også hvad erhvervsudvikling angår.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Aaja Chemnitz Larsen og går videre til fru Aki-Matilda Høegh-Dam.

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Sikke et år, det har været, og det er ikke engang slut endnu. Mon ikke vi alle altid vil huske, hvor vi hver især var, da pandemien udbrød og hele verden lukkede ned? I starten af året var der jo også naturkatastrofer, der fyldte, ildebrandene, enorme klimaforandringer, som har optaget Arktis og verden. Vi skal huske på at passe bedre på vores klode.

Så var der debatten om statuerne og navnet på en is. Midt i en pandemi er debatten om systematisk racisme blevet afsløret, analyseret, kritiseret, undertrykte minoriteter er kommet på landkortet. For Danmark er dette ingen undtagelse, minoriteter har fået nok. Hjemme i Grønland tog vi også kampen op om et mere ligeværdigt arbejdsmiljø her i foråret, og senere kom samme debat så til Danmark. Sexchikane bliver nu vendt og drejet, alle har ret til et ligeværdigt og trygt arbejdsmiljø.

Indlandsisen smelter, og havisen forsvinder, hvilket åbner op for nye muligheder inden for forskning og friere passage for skibsruter. Europæiske lande, Kina, Rusland og USA udviser dag for dag stigende interesse for Grønland. Grønland kommer mere og mere på verdenskortet. Jeg bed mærke i det, da en erfaren dansk kollega forleden dag sagde, at vedkommende aldrig rigtig havde interesseret sig særlig meget for Grønland før nu, og det var alene på grund af, at andre lande nu viser interesse.

Det er desværre ikke svært at se dette som et eksempel på, at Danmark i en periode havde glemt Grønlands værdi, til trods for at Danmark altid havde nydt gavn af koloniseringen siden tidernes morgen, for faktum er, at det danske kongerige profiterer på Grønland via Grønlands strategiske placering. Den geopolitiske situation sætter Arktis i fokus, og det gør, at stormagterne ser til Danmark på grund af os. Uden Grønland ville Danmark nemlig ikke have en stemme i denne sammenhæng.

Men det er trods alt værd at nævne, at samarbejdet om udenrigspolitik aldrig har set så positivt ud for Grønland, som det gør nu, for som Mette Frederiksen også sagde under valgkampen, er tiden løbet fra, at danske politikere bestemmer over Grønlands udenrigspolitik, og det ser vi fra Siumuts side meget positivt på. Mon ikke der er flere herinde i salen, som betragter sig selv som del af et rimeligt og retfærdigt folk, flere herinde i Folketingssalen, som tror på ordet fællesskab i forståelsen af begrebet rigsfællesskab? Alligevel har det bekymret mig og bekymrer mig, når der er partier og medlemmer af Folketinget, som stadig stiller sig kritisk over for den større inddragelse af Grønland, som regeringen har vist.

Men er det rimeligt eller retfærdigt, at vi grønlændere, inuit kalaallit, ikke altid er sikret en plads ved de store borde, når storpolitik diskuteres og forhandles med Grønland i centrum af forhandlingerne? Betyder det, at vores folks skæbne, når Danmark endnu en gang får en ny regering, ikke længere ligger lige så meget i vores hænder? Udenrigspolitikken om Grønland skal varetages fuldstændig fra Grønlands side gennem Naalakkersuisut, som er den grønlandske regering. Internationale fora, som Danmark er medlem af på grund af Grønland, skal vitterlig varetages af Grønland, hvor den danske stat kan sidde med som konsulent og observatør. Det kan ikke gå for hurtigt at få dette ført ud i livet.

Prøv at forestille jer, hvordan I danskere ville have det, hvis ikke I kunne sidde og snakke politik med en norsk kollega, uden at I havde fået tilladelse fra en grønlandsk statsmand, hvis ikke I kunne forhandle udenrigspolitik uden EU's, uden Tysklands eller Grønlands

Kl. 20:03

tilladelse. Mit gæt er, at flere af jer ville stå her, hvor jeg står, og sige nogle af de samme ting, som jeg siger i dag, hvis situationen havde været omvendt. Der er mange ting, ikke kun udenrigspolitik, som den danske stat varetager for Grønland, som har stor indflydelse.

Kl. 20:04

Anstalterne i Grønland, som den danske stat jo også har ansvaret for, er stadig i forfald, og der er nogle barakker, som omgående har brug for modernisering. Det er ikke muligt at behandle og rehabiliterer med så usle omgivelser, at selv menneskerettighederne gentagne gange bliver påtalt. Der kræves omgående renoverings- og moderniseringsmidler til dette arbejde.

Kl. 20:09

Efter et møde med den grønlandske anstalts tillidsmand blev jeg også informeret om, at der var mange kompetente kandidater, som falder igennem systemet under eksamenssituationer ved anstaltsbetjentuddannelsen, fordi de er bedre til grønlandsk end til dansk. Prøv lige at forestille jer, at I danskere ikke havde de bedste fremtidsmuligheder, medmindre I kunne snakke grønlandsk. Vi skal ikke miste de ressourcer, de kandidater har at byde på, for de er gode til det sprog, som tilhører deres eget land, for uden dem kan vi, som vi kan se det nu, ikke sikre den nødvendige retssikkerhed for danske statsborgere i Grønland. Den eneste holdbare løsning er, at vi i fællesskab sikrer, at anstaltsbetjentuddannelsen også kan gennemføres på grønlandsk. Grønland, kalaallit nunaat, konsekvens – meget lang proces.

Justitsområdet og retssystemet er som bekendt dansk ansvarsområde, og det er også derfor, at jeg bed mærke i, at statsministeren i sin åbningstale snakkede om, hvorledes man i Danmark vil arbejde for, at sagsbehandlingstiden inden for retsvæsenet skal forkortes og derved skabe tryghed. Jeg må forvente, at man heller ikke har glemt, at det grønlandske retsvæsen også bliver inkluderet i processen. Konsekvens – kort proces.

Jeg vil opfordre alle her i salen til også at inddrage de respektive folk fra Grønland i arbejdet om de ansvarsområder, vi står for, inklusive at man ikke udelukker Grønland fra samarbejde om retsvæsenet. Her vil jeg også opfordre til, at man dog ikke kun lytter til os politikere, men at I også selv vælger at lytte til fiskeren, Ilatsiaq, anstaltsbetjenten, Taatsiaq, forskeren, Nivikka, folkeskolelæreren, Nuka, når I beskæftiger jer med Grønland. Disse menneskeskæbner skal ikke negligeres. Kalaallits fremtid og verden skal ikke alene ligge i hænderne på folk, som ikke kender eller forstår vores kultur, vores verden, vores historie, vores værdier, vores ønsker og vores mål. Til trods for at jeg værdsætter – og det gør jeg – den stigende interesse for Grønland, må vi også anerkende, at dem, som kender vores land bedst, er os grønlændere selv.

Siden den stigende interesse for Grønland har mediedækningen af Grønland ligeledes fyldt mere. Det er vigtigt, at vi fra Grønlands side også skal kunne afspejle os selv i de fortællinger, der bliver delt. Det vil derfor også være klædeligt, hvis diverse danske og udenlandske medier ville begynde at inddrage de mange talentfulde grønlandske kunstnere og fagfolk som fortællere og ikke bare som dem, som der bliver fortalt om. Når Danmark i disse dage bliver mere og mere interesseret i at fortælle om Grønland, må det også sikres, at vores historie også er skrevet af os. Det ser vi frem til at diskutere med regeringen og de øvrige partnere.

Hele verden kommer til at spare, der vil komme recession, værdier, kurser falder med den grønlandske kurs. Værdien Grønland bliver ved med at stige for Danmark i disse dage, som hvis det var en bolig midt i København. Det er på tide, at man fra dansk side indser, at der er intet Grønland uden ejerne, inuit, uden os grønlændere. Danmark kan ikke længere undervurdere Grønlands værdi, når hele verdens øjne er rettet mod os, men vi grønlændere, kalaallit, har altid kendt vores lands værdi, vores egen værdi, værdien af 98 pct. af det danske kongerige, sådan cirka, for uanset hvilken modgang, vi har oplevet, uanset om andre ikke kunne se vores værd, står vi her stadig.

Vi kender vores folks potentiale, vi kender vores land, de ressourcer, som vi altid har nydt godt af, for uden Grønland ville Danmark heller ikke se ud, som det gør nu. Derfor skal man begynde at lytte mere til befolkningen i stedet for kun at snakke om befolkningen. På vegne af os, et anerkendt folk for os selv, som end ikke Folketinget kan ændre – qujanaq.

Kl. 20:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er korte bemærkninger. Først er det fru Annette Lind. Værsgo.

Kl. 20:14

Annette Lind (S):

Tak for det. Nu arbejder udenrigsordføreren her og fru Aki-Matilda Høegh-Dam tæt sammen om mange ting på det udenrigspolitiske område. Jeg synes, det er helt naturligt, at Grønland arbejder på nogle hjemtagne områder og også arbejder mere internationalt. Jeg synes også, at man skal have mere albuerum, og at der skal være mere og et bedre samarbejde, men jeg synes, at ministrene i Danmark og i Grønland faktisk viser det tillidsfulde samarbejde. Det er sådan, at der var et møde i efteråret sidste år med Mike Pompeo i USA, hvor fru Ane Lone Bagger var med. Igen i sommer var der et møde med Pompeo, hvor den grønlandske repræsentant også var med. Så jeg synes, det tillidsfulde arbejde faktisk er der.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan ordføreren tænker at vi kan styrke det her samarbejde yderligere og gøre det mere tidssvarende og ligevægtigt inden for de rammer, som vi har med grundloven.

Kl. 20:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 20:15

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

For det første vil jeg gerne anerkende det stærke samarbejde, og tusind tak for det. Men det, der bekymrer mig her – og det var også det, jeg sagde i min tale – er, at selv om jeg anerkender det gode samarbejde med regeringen, også omkring udenrigspolitikken, er det stadig bekymrende. Det er noget, vi diskuterer hjemme i Grønland, altså hvad hvis vi ændrer regering igen? Bliver det bare en ny politik, en hårdere politik? Får vi ikke længere lov til at tale vores egen sag? Og det er det, der bekymrer os, så vi vil gerne starte dialogen om, hvordan vi sikrer rammerne for, at det ikke sker.

Kl. 20:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Annette Lind, værsgo.

Kl. 20:16

Annette Lind (S):

Nu er det sådan, at vi er godt i gang med at lave en ny arktisk strategi. Det er uheldigt, at vi på grund af covid-19 ikke kan starte i Ilulissat, som vi skulle. Men den grønlandske strategi er også den arktiske strategi og den færøske og den danske strategi. Det er et samarbejde inden for grundloven. Hvordan ser ordføreren på, at man kan samarbejde om det her, som skal være ligeværdigt og i fællesskab inden for grundloven?

Kl. 20:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Man kan sagtens have en selvstændig udenrigspolitik inden for grundloven; det handler om, hvordan man arbejder inden for de rammer, der er sat. Og det er jo på samme måde, man sagtens kan have et parlament i Grønland og på Færøerne, selv om man reelt set ikke kan have flere parlamenter inden for grundloven. Altså, der er mange ting, som man tolker, og som man får præcedens for og man så arbejder videre for. Jeg vil gerne se, hvordan vi i samarbejde kan sikre os, at det her systematisk bliver mere ligeværdigt og ikke bare et håndtryk på papiret.

Kl. 20:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og så er det Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 20:17

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Og tusind tak for talen. Jeg vil lige starte med at sige, at jeg er ked af frygten hos ordføreren for, at der kommer en ny regering. Jeg synes ikke, at ordføreren har så meget at have frygten i; den tidligere regering lagde netop rigtig meget vægt på dialogen og lavede også en masse nybrud i forhold til samarbejdet med Grønland og de grønlandske politikere. Så jeg tænker, at ordføreren kan tage det helt roligt. Vi er enige i, at den nye sikkerhedspolitiske situation selvfølgelig kræver, at der bliver en tættere og tættere dialog, også på det udenrigspolitiske område.

Apropos samarbejde mener vi jo, at et samarbejde styrker begge lande. Derfor tog vi også under den tidligere regering initiativ til et øget samarbejde på det erhvervsmæssige område, bl.a. i forhold til lufthavne, i forhold til kapital, vækstvirksomheder og andet. I forlængelse af det vil jeg gerne spørge ordføreren om, hvilke muligheder hun ser for at øge samarbejdet på det erhvervspolitiske område: Hvilke grænsebarrierer, hvilke investeringer tænker ordføreren kunne styrke begge lande, hvis vi bliver bedre til at samarbejde omkring det?

Kl. 20:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:18

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet, og tak for det gode samarbejde, specielt til ordføreren. Når vi bekymrer os for, hvad der kommer til at ske med en ny regering, er det på grund af tidligere oplevelser. Men for at sikre os, at det kommer til at blive et mere ligeværdigt forhold, vil vi også gerne kigge på det strukturelle og systematiske, og jeg håber, at Venstre også har lyst til at samarbejde med os der.

Det er således, at sådan som det ser ud nu, har vi også flere samarbejdsvilkår, som vi kan være enige om, bl.a. om erhverv, som du sagde. Det er udenrigspolitik, man måske kan være lidt uenige om, men med hensyn til erhverv er der f.eks. Greenland Business og Greenland Venture, som er i gang med at sætte noget samarbejde om iværksætteri op sammen med nogle lignende danske organisationer. Men det er også vigtigt for os, at vi får lov til at åbne op for resten af verden.

Kl. 20:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Christoffer Aagaard Melson, værsgo.

Kl. 20:19

Kl. 20:22

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. I forlængelse af den snak er der jo den her snak om grænsehindringer, som vi fra Venstres side også gerne vil prioritere at vi får bragt ned så meget som muligt. Det er både i forhold til lovgivning, der skal oversættes med en vis hastighed, og i forhold til forskellige tekniske handelshindringer, og det er i forhold til søtransport og andet. Så i forhold til hele emnet omkring grænsehindringer hvor ser ordføreren så at vi har nogle muligheder for at gøre tingene bedre?

Kl. 20:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:19

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil gerne præcisere, at jeg tror på, at vores samarbejde med Danmark og den danske regering bliver løbende styrket af, at Grønland får mere selvbestemmelse. Når det så er sagt, vil jeg til ordførerens spørgsmål om grænsehindringer sige, at jeg er glad for, at du tager det op. Siumut har også klare politiske retningslinjer om en styrkelse i forhold til grænsehindringer, især i forhold til narkotika, der kommer ind til Grønland. Vi bliver også nødt til at kigge på, hvordan skibene kommer til Grønland, og hvordan man kommer til at kigge på det på en anden måde, for vi har ikke de der motorveje, som man har hernede i Danmark.

Kl. 20:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 20:20

Kristian Hegaard (RV):

Tak til ordføreren for talen. Jeg vil stille et lignende spørgsmål som det, jeg stillede til ordføreren før. Danmark er på vej mod en samtykkelov, som er sendt i høring, og som jo vil gøre en stor forskel for kommende voldtægtsofre, og forhåbentlig bliver der også færre af dem. Når man ændrer straffeloven, gælder det jo ikke i Grønland på grund af de kompetenceforskelle, der er der. Derfor kunne jeg tænke mig at høre ordføreren, hvordan ordføreren ser på en mulig lignende lovgivning om samtykke i Grønland, og om ordføreren har andre idéer til, hvordan vi kan fremme indsatsen mod seksuelle overgreb.

Kl. 20:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:21

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for spørgsmålet. Jeg tror, det er et vigtigt emne. Det er også et emne, vi bragte op i Grønland her i det tidlige efterår, hvor vi var ti kvinder, der stod op og gjorde oprør mod sexchikane. Jeg synes, det er vigtigt, at når vi snakker om den, hvad skal man kalde det, kultur, som har ført til krænkelse i mange år, bliver vi nødt til at finde ud af, hvordan vi laver hindringer for det. Jeg synes, der er rigtig mange gode oplæg til det, som vi også bliver nødt til at kigge på, og jeg synes også, det er vigtigt, at vi ikke bare kopierer og sætter ind, som man har gjort tidligere, men at vi kigger på, hvordan man tilpasser det til Grønland. Men jeg er åben over for et samarbejde om det, således som Siumuts naalakkersuisoq for emnet også er.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 20:22

Kristian Hegaard (RV):

Det synes jeg jo lyder rigtig, rigtig spændende, for det er noget af det, der kan rykke hegnspele og skabe færre ofre, når man ændrer kulturen omkring det, og man skal sikre sig, at den anden er med på den. Vi har jo desværre været bagud med det i noget tid, og andre lande – England og Sverige – er kommet en del før os. Så hvis så mange som muligt kunne komme i gang med det, kunne det jo være noget, vi kunne få færre ofre af den årsag.

Kl. 20:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:22

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det glæder mig, og jeg kan også se, at der er mange ting, vi kan samarbejde om. Af den grund tænker jeg, at Siumut også lige burde have et møde med De Radikale og lige snakke om, hvordan vi kan udvikle nogle samarbejdspotentialer, som vi kan være enige om.

Kl. 20:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Birgitte Bergman. Værsgo.

Kl. 20:23

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, og tak til ordføreren for den rigtig fine tale. Jeg er interesseret i at høre lidt om turisme i Grønland. Jeg har fulgt meget med i en spændende serie om Peitersen og oceanerne og Jens og Dorte, som sejler rundt, og som oprindeligt kommer fra Grønland. Det har inspireret mig meget, og vi to skal også have et møde på et tidspunkt. Men jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, fordi ordføreren så fint beretter, at det naturligvis er jer, der bedst kender jeres land og jeres fortællinger og jeres særkende, hvordan ordføreren – nu med de nye lufthavne – ser en bæredygtig turismeudvikling udfolde sig i Grønland.

Kl. 20:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:23

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak. Det er også meget vigtigt for os, at vi kigger på naturen, idet vi skal værne om den. For ikke lang tid siden, da vi havde et møde i Nuuk, blev der af unge fra gymnasiet arrangeret et kæmpestort arrangement i Katuaq, Grønlands kulturhus, hvor man snakkede om, hvordan man kan have udvikling og turisme uden at skade biodiversiteten og naturen. Jeg tror, det er den retning, vi kommer til at køre i. Vi unge kigger på fremtiden ved også at kigge på naturen. Vi ved, at vi kun har én klode at leve på. Men vi skal gennem dialog og gennem internationale fora finde en god måde at samarbejde på, hvor vi gør hinanden klogere på forskellige ting – hvad der har virket, og hvad der ikke har. Jeg tænker også, at ligesom Norden har dette samarbejde, er det også interessant for mig at se, hvordan et samarbejde kan udvikles mellem de arktiske nationer, da vi har de her geografiske og demografiske ligheder og også er nødt til at lære af hinanden.

Kl. 20:24

Kl. 20:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Birgitte Bergman, værsgo.

Kl. 20:24

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, og tak for det gode svar. Men anerkender ordføreren, at der er muligheder for at skabe nye arbejdspladser og nye muligheder også for de unge i Grønland med en god turismeudvikling? Og er der brug for at lave et større samarbejde med Danmark om turismeudvikling?

Kl. 20:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:25

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Der er brug for et større samarbejde med Danmark, men ikke udelukkende med Danmark. Jeg tror, at dette samarbejde styrkes, jo mere lige vi bliver strukturelt. Der er muligheder og potentiale, og der er mulighed for at skabe arbejdspladser. Jeg har også været ude i bygderne, hvor jeg har set, at bygderne har kæmpe potentiale i forhold til turisme. Der er mange, der er gode til at lave traditionelle qajaq, som de kan bruge til turismen. Der er mange, der har fantastiske udsigter, som vi ikke har i de byer, vi har. Dem kan vi udvikle og bruge.

Kl. 20:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kasper Roug. Værsgo.

Kl. 20:25

Kasper Roug (S):

Mange tak til ordføreren for en fin tale. Ordføreren talte bl.a. om den grønlandske historie, og at den grønlandske historie er skrevet af os. Jeg er lidt i tvivl om, hvad ordføreren mener med »os«, for jeg håber lidt på, at ordføreren med »os« mener, at den er blevet skrevet i et grønlandsk-dansk fællesskab. Hvordan kan vi styrke det her fællesskab, som er det store »os«? For når jeg hører ordførerens tale, synes jeg alligevel, at der bliver talt meget om Grønland og Danmark, og der håber jeg selvfølgelig på, at vi kan have et større fokus på »os«. Tror ordføreren, at det er en mulighed, at vi kan få et stærkere »os«?

Kl. 20:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:26

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Når jeg siger »os«, mener jeg det folk, der er anerkendt som grønlandere. Vi er forskellige folkefærd, og det er vi også anerkendt som under FN.

Jeg synes, at vi skal have samarbejde, og jeg tror virkelig, at det samarbejde skal styrkes gennem strukturel ligeværdighed, for lige nu er det ikke sådan, det ser ud, og det er der mange, der mærker derhjemme. Og det er det, jeg fokuserer på. Men jeg synes stadig, at vi godt kan have et godt samarbejde med Danmark – det er jo ikke det, det handler om – og det bliver kun styrket, jo mere ligeværdighed der kommer lovgivningsmæssigt, strukturelt og på andre planer. Det tror jeg er vigtigt at pointere.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så kan vi byde velkommen til hr. Edmund Joensen.

Kl. 20:27

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak, formand. Jeg vil gerne invitere jer på en lille rejse. Vi skal 7 år tilbage i tiden til 2013. Det var et begivenhedsrigt år i rigsfællesskabet – ja, i hele verden. 2013 var året, hvor vi mistede store personligheder som Nelson Mandela og Margaret Thatcher. Det var også året, hvor Danmark vandt det internationale Melodi Grand Prix, hvor Bostonmaratonet blev udsat for en skrækkelig terrorhandling, hvor whistlebloweren Edward Snowden kom på alles læber, og hvor Siumut kom til magten ved det grønlandske landstingsvalg. Og så var det året, hvor EU boycottede færøsk fisk i alle europæiske havne.

Fra den ene dag til den anden måtte Færøerne se sig om efter andre eksportmarkeder, efter nye markeder i det hele taget. Og jeg må indrømme, at det kom meget bag på mig dengang, hvor EU, der er næsten 10.000 gange så stor som Færøerne, i fællesskab valgte at bruge sin magt over for en lilleputnation, som Færøerne er. En nation, der er afhængig af fiskeri og eksport af denne, blev boykottet, fordi man ikke kunne blive enige om kvotefordelingen. Det var hele vores livsgrundlag, der blev boykottet. Det var som Davids kamp mod Goliath, en helt urimelig kamp, der stod på i et helt år, før EU ophævede boykotten.

Jeg er sikker på, at der er mange, der tænker, at man er godt tosset, når man bosætter sig på nogle små bjergtoppe, der stikker op af den nordligste del af Atlanterhavet, hvor det regner hver anden dag og stormer hver tredje. Men nu er vi der, og vi er ikke de eneste, der trives godt på og omkring disse øer. Fiskebestandene trives også rundt om os, og bestandene er enormt store.

Færøernes nuværende handelsaftale med EU er forældet og med helt urimelige vilkår for eksport af nogle færøske varer. I dag eksporterer vi primært råvarer til det europæiske marked. Udfordringen ligger i de færdigproducerede fiskevarer, for her klapper EU-toldfælden. Og det er disse varer, der kan skabe arbejdspladser og en øget eksportværdi på Færøerne. Den nuværende handelsaftale er en spændetrøje for innovation og ny teknologi i fiskeindustrien.

Når Færøerne kun har en begrænset adgang til EU-markedet, er det naturligt, at vi leder uden om EU. Det var vi nødsaget til dengang i 2013, for som ordsproget siger: Nød lærer nøgen kvinde at spinde. Eksporten til Rusland er mangedoblet det seneste årti. I 2012 udgjorde den 8 pct. af den samlede eksport. 5 år senere i 2017 udgjorde den hele 29 pct., altså mere end en fjerdedel af Færøernes samlede eksport. Denne markante stigning havde vi formentlig ikke set, hvis ikke det havde været for EU's boykot i 2013.

Kl. 20:32

Lad mig slå det helt fast: Jeg sætter ikke spørgsmålstegn ved, om Færøerne skal handle med Rusland. Færøerne handler med og ønsker at handle med hele verden, men det er vigtigt, at Færøerne ikke bliver økonomisk afhængig af Rusland, for så risikerer vi at blive et pressionspunkt i geopolitisk sammenhæng. Vi må ikke for gøre os afhængige af landene uden for Vesten, der ikke accepterer vores demokratiske spilleregler. Færøerne hører til i Vesten, og vi har et fælles værdigrundlag med den vestlige verden.

I dag er dansk udenrigspolitik blevet vigtigere end nogen sinde i kraft af Nordatlanten – af Færøerne og Grønland. Stormmagterne ligger på lur og vil have indflydelse i vores område. Når både USA og Kina sender deres ambassadører til øerne for at påvirke den færøske stillingtagen, ligger Færøerne midt i øjet på en storpoli-

tisk orkan. Desuden tyder meget på, at russerne i foråret gentagne gange fløj gennem færøsk luftrum, på trods af at de advokerer for lavspænding i Arktis. Med andre ord ser vi, hvordan de begrænsede handelsmuligheder med Vesten har medført, at handel og samarbejde med landene i Østen nu er blevet en sikkerhedspolitisk udfordring.

Tiden er inde til, at Færøerne melder sig på banen og tager ansvar, når det kommer til sikkerhedsspørgsmål i rigsfællesskabet. Og selvfølgelig skal der opstilles en avanceret NATO-radar på Færøerne. Den skal sikre, at vi lukker hullerne i luftrummet, og bidrage til, at overvågningen af fremmede fly forbedres. Samtidig viser vi, at vi tager vores del af ansvaret i forsvarsalliancen. Radaren bidrager derfor til at nedskalere Færøerne som fremtidigt konfliktområde og dermed til en forbedret sikkerhed for borgerne i hele rigsfællesskabet.

Færøerne må aldrig ende som et pressionspunkt for de østlige lande. Og hvordan undgår vi det? Det gør vi ved, at Danmark også melder sig på banen, ved, at Danmark som medlemsland taler Færøernes sag og dermed baner vejen for en færøsk frihandelsaftale med EU – kort sagt: at regeringen og hele Folketinget støtter det klare færøske ønske om et tættere samarbejde med EU og Vesten. Her har Danmark som en del af rigsfællesskabet et ansvar og som medlem af EU en stor gennemslagskraft til at sætte processen om en ny og bedre handelsaftale med Færøerne i gang. En bedre adgang til markederne i den vestlige verden er derfor en win-win-situation for Færøerne og for de største markeder i Vesten. Med bedre adgang til disse markeder sker der en naturlig nedskalering af eksporten til f.eks. det russiske marked. EU og USA undgår på denne måde de forsvarspolitiske gnidninger, som vi har set den seneste tid.

For lad mig slå fast med syvtommersøm: Vi vælger Vesten. Og nu er tiden inde til, at Vesten og dermed EU vælger os. På den måde sikrer vi os, at historien om boykotten i 2013 ikke gentager sig. Jeg har blot tilbage at håbe, at når min efterfølger en dag står på denne talerstol og tænker tilbage til 2020, er det ikke blot for at fortælle historien om året, hvor coronavirus lagde hele verden ned, men også for at fortælle historien om året, hvor rigsfællesskabet viste sin styrke og sammen påbegyndte arbejdet mod en frihandelsaftale mellem Færøerne og EU og for alvor satte et punktum i kampen mellem David og Goliath.

Tak for ordet.

Kl. 20:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren, og den første er til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 20:37

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak til ordføreren for en rigtig god og rigtig vigtig tale. Jeg håber, at regeringen hørte rigtig godt efter, fordi det er nogle meget, meget vigtige sikkerhedspolitiske overvejelser, ordføreren gør sig, som vi tror også er afgørende for, at Færøerne står et mere sikkert sted i verden, hvis man får bedre mulighed for at eksportere til EU og til USA, end man har i dag.

Jeg kunne godt tænke mig at høre lidt om ordførerens overvejelser om, hvordan vi i en verden, hvor den militære aktivitet i Arktis og i Nordatlanten stiger i en situation, hvor der er flere områder hjemtaget til Færøerne, sørger for, at der bliver en tættere dialog mellem Færøerne og Danmark, når det gælder det udenrigspolitiske og forsvarsmæssige område, og måske også på parlamentarisk niveau, så det ikke kun foregår mellem regeringerne. Har ordføreren et bud på det?

Kl. 20:38

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Edmund Joensen (SP):

Tak. Og tak for spørgsmålet. Ja, altså, i dag er det mere nødvendigt end nogen sinde, for som jeg nemlig nævnte, møder både Rusland og USA op på Færøerne med deres ambassadører, og vi ved hvorfor, og så er der de russiske overflyvninger og forhandlingerne om Arktis. Det har aldrig været så nødvendigt som nu, at parlamentet taler sammen, og at regeringerne taler sammen, så vi må finde en vej i rigsfællesskabet, som gør, at vi først taler sammen og er enige om, hvad vi spiller ud mod stormagten.

Kl. 20:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 20:39

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Det er måske ikke nogen overraskelse: Vi er meget enige. Lige i forlængelse af noget af det, ordføreren var inde på sidste år, og som jeg ved ligger ordføreren meget på sinde, nemlig forskningen i havene omkring Færøerne, som ordføreren bragte i spil i forbindelse med forhandlingerne sidste år, vil jeg spørge: Hvad er status på forskningsindsatsen og samarbejdet, og er der yderligere, vi kan bringe i spil her i forbindelse med finanslovsforhandlingerne?

Kl. 20:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:40

Edmund Joensen (SP):

Tak. Vi har et fantastisk samarbejde med regeringen og finansministeren. Regeringen har bevilget ikke mindre end 25,5 mio. kr. over 4 år til havforskning omkring Færøerne og Grønland, og det er netop en forskning, hvor vi kommer til at vise og forstå havet. Det er virkelig sådan, at vi har fisket og har gjort det uden at vide, hvor det hele kommer fra. Altså: Hvorfra kommer næringen til fiskebestandene fra år til år? Er der forskel på dem? Hvad er parametrene for de forskellige ting? Netop med den her forskning kommer vi til at forstå havet, og jeg vil sige helt fra den norske grænse til Grønlands.

Kl. 20:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Hegaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 20:41

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Vi er jo i gang med nogle vigtige politiforhandlinger i øjeblikket, og noget af det, der jo ligger i oplægget til det, er en modernisering af de nordatlantiske politikredse, herunder dem på Færøerne – for bl.a. at sikre en nødvendig modernisering af politiet, renovering af bygningsmasse og så fremdeles. Så vil jeg høre, om ordføreren har nogle input til, hvad der er vigtigt i den forbindelse, altså hvordan vi ifølge ordføreren sikrer den tilstrækkelige modernisering.

Kl. 20:42

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Edmund Joensen (SP):

Tak for spørgsmålet. Ja, det er et meget vigtigt spørgsmål, og faktum er, at politiet i flere år har sagt, at de er sakkert for meget agter ud, og at der sker for lidt modernisering på Færøerne, i forhold til hvad der sker i Danmark. Nu er vi selvfølgelig et andet slags samfund, men vi har så været i kontakt med regeringen, som indikerer, at nu sker der noget på området. Der bliver f.eks. bygget en ny politistation på Færøerne, som står næsten færdig, og der sker en modernisering af ting og sager, som politiet tager sig af. Så der sker noget på området. Tak for spørgsmålet.

Kl. 20:42

teststrategi i forbindelse med corona. Vi har jo hørt om, at I på Færøerne kan teste mange mennesker meget hurtigt og med hurtige svar. Så måske kunne jeg lokke ordføreren til at uddybe lidt mere, hvordan Færøerne har valgt at håndtere coronasituationen, og måske kan vi lære noget af Færøerne her.

Kl. 20:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kristian Hegaard, værsgo.

Kl. 20:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:44

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Tryghed er jo vigtigt alle steder i rigsfællesskabet, og det er jo noget, der bliver sat rigtig meget fokus på i de her politiforhandlinger. Så mange tak for de tilbagemeldinger. Det er selvfølgelig noget, vi bringer videre, så vi sørger for at sætte fokus på trygheden i alle dele af rigsfællesskabet.

Kl. 20:42

Edmund Joensen (SP):

Tak. Altså, Færøerne er måske det land i verden, som tjekker flest folk, og det kommer af, at man i lakseopdrættet på Færøerne har læst, hvordan man kan undersøge mange på én gang med meget lave omkostninger. Så det er lakseindustrien på Færøerne, man kan takke for, at man er i stand til at tjekke så mange folk. Faktum er, at en, der kommer til Færøerne enten med fly eller med skib, bliver tjekket for corona. Tak for spørgsmålet.

Kl. 20:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 20:45

Edmund Joensen (SP):

Jamen tak for det. Det er en meget vigtig funktion, som skal fungere i ethvert samfund. Og folk på Færøerne har stor tillid til politiet.

Kl. 20:43

Louise Schack Elholm (V):

Det lyder rigtig interessant. Har man så kunnet undgå nogle af de restriktioner, vi har haft i Danmark, i forhold til at lukke skoler og lignende, fordi man har kunnet teste så mange flere?

Kl. 20:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:45

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Jeg lyttede meget til betragtningerne om handelsaftaler, og så vil jeg spørge, om ordføreren har nogen overvejelser om eventuelle aftaler med England efter brexit.

Kl. 20:43

Edmund Joensen (SP):

Tak. Jeg vil sige, at vi har haft udbrud med det samme mønster, som man har i Danmark, men nok ikke så voldsomt. Der har været perioder, hvor man har haft bryllupper eller forsamlinger, og hvor man har haft forholdsvis store udbrud. Men myndighederne har haft et godt tag om det og har hele tiden klaret at dæmme op for smittefare. Så det står godt til på Færøerne, vil jeg sige.

Kl. 20:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Edmund Joensen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Sjørður Skaale. Velkommen til.

Kl. 20:46

Edmund Joensen (SP):

Tak. Landsstyret har allerede en aftale med England, og den blev lavet på forhånd, sådan at den samme aftale – i tilfælde af at de meldte sig ud – skulle være gældende, som var gældende med EU. Så Færøerne har allerede en aftale med England.

Kl. 20:43

(Ordfører)**Sjørður Skaale (JF):**

Tak for det. På mandag udgiver jeg en bog om de meget dramatiske forhandlinger om Færøernes løsrivelse fra Danmark, som fandt sted her i huset for præcis 20 år siden. Dengang fyldte Færøerne meget i den danske offentlighed, og det var ikke kun et lille flertal på Færøerne, som ville ud af riget. Følelsen af mistillid var gensidig – faktisk var der et stort flertal af danskerne, som også ønskede at kappe båndene.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Louise Schack Elholm fra Venstre. Værsgo.

Kl. 20:44

Siden dengang har Færøerne stort set levet et stille liv under radaren i den danske offentlighed, men nu har regeringen sagt, at der bør opsættes en militær radar på Færøerne. Det er en stor og meget principiel sag, for vi har ikke haft militære installationer på Færøerne i mange, mange år. Og Færøerne kan selvfølgelig ikke forblive under radaren i overført betydning, når der sættes en stor militær radar op i konkret betydning.

Kl. 20:44

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Og tak for talen. Jeg nyder altid at høre nyt fra det nordiske. Det er altid spændende at høre fra Færøerne. Noget af det, som Færøerne har gjort sig ret berømt for her på det sidste, er den meget effektive

Så den 13. august forklarede nogle danske forsvarsordførere til Politiken, hvordan de så på sagen. Fra Venstre lød det: Det er problem, at vi ikke har tilstrækkeligt styr på det deroppe – med den udvikling, der er i øjeblikket, skal der være et godt dansk overblik, og vi skal kunne håndhæve dansk suverænitet. Jeg tror, at de fleste færinger vil være med til at tage det her ansvar, hvis formålet er at styrke den vestlige alliances forsvar. Men jeg tvivler på, at man vil lægge fjeld til at sikre dansk overblik og dansk suverænitet deroppe. Fra De Konservative lød det: Vi er enige i behovet for at få en radar på Færøerne – det er utrolig vigtigt, at vi ved, hvad der foregår i vores egen baghave. *Vores egen baghave* – der er noget, man har misforstået her.

Der er altså to forudsætninger, der kan gøre det danske rige til en stor spiller i Arktis. Forudsætning nummer 1 er de over 2 mio. km², som kaldes Grønland. Forudsætning nummer 2 er Færøerne – det er et meget lille land, men det ligger placeret på et strategisk meget vigtigt sted, og med havområdet er der altså tale om 275.000 km². Danmarks 43.000 km² giver ikke riget nogen stor tyngde lige i denne sammenhæng.

Når jeg hører danske politikere tale som de to førnævnte ordførere, kommer jeg til at tænke på en vittighed, som vi plejede fortælle, da jeg var en lille dreng i Thorshavn. Der var tre banditter – vi kaldte dem *banditter* – og de havde begået en forbrydelse, og de var blevet idømt en fængselsstraf på 10 år. Men så siger dommeren, at de kan blive frikendt og sat på fri fod på én betingelse. De kan få deres frihed, hvis de lever op til én betingelse – og nu er problemet, at moralen i den her historie er meget vigtig for mit budskab, men jeg er lidt bange for, at formanden vil finde et af de næste ord i historien upassende, og at hun vil give mig en reprimande, hvis jeg siger det, så what to do? På den anden side har jeg stået her igennem 9 år, og igennem de 9 år har jeg aldrig fået en påtale her på talerstolen – aldrig. Jeg føler mig lidt som Tottenhamspilleren Gary Lineker, der aldrig fik et gult kort igennem hele sin karriere, så jeg tror faktisk, at jeg vil lave den risikable tackling nu, og så må formanden bagefter bestemme sig for, hvad hun takserer den til. Altså, dommeren siger til de her tre banditter, at de bliver sat på fri fod, hvis deres tre *livgivende organer* tilsammen er på præcis 20 cm. Man plejer at sige, at størrelsen ikke er så vigtig, men i det her tilfælde er den meget vigtig. Nå, de kommer frem til dommeren, og han sidder med sit målebånd, og han måler den første: 12 cm – det ser ikke godt ud. Næste mand: 7 cm – det er jo håbløst. Men så kommer den sidste: 1 cm! 12 plus 7 plus 1 er lig med 20. De er frie mænd, jubler af glæde og omfavner hinanden. Men så snart de er ude af retslokalet, siger den første: Nu står I her, men det er mig, I kan takke for det – I havde ikke stået her, hvis jeg ikke havde præsenteret mine 12 cm i dag. Men så siger den næste: Hvad så med mig? I havde sandelig heller ikke stået her, hvis jeg ikke havde vist mine 7 cm. Nej, nej, nej, siger den tredje. Det er mig, I kan takke for jeres frihed; vi havde i dette øjeblik siddet bag lås og slå, hvis jeg ikke havde haft jern ... altså hvis jeg ikke havde været opstemt. (*Munterhed*).

Kl. 20:52

Jeg beklager de upassende ord, men hvis vi nu går til moralen, og hvis vi nu forestiller os, at de her tre banditter er Grønland, Færøerne og Danmark, så kan vi se to vigtige beskeder i den her historie. Først, at når det gælder rigets betydning i Arktis, så er det Grønland, der leverer de 12 cm, Færøerne leverer de 7, mens Danmark måske på en rigtig god dag kan spænde sig op til at levere den ene centimeter. Derfor er det omsonst at tale om Færøerne som en baggård i den sammenhæng.

Det andet budskab er, at det afgørende ikke er, hvor meget vi leverer hver især, men hvor meget vi leverer i fællesskab. Det vigtige er synergieffekten, altså at vi tilsammen når de 20 cm. Og så skal vi huske på, at vil man gøre sig gældende, skal der ikke kun geografi til. Der skal også politisk og økonomisk og diplomatisk styrke

til. Der kan Danmark levere de 12 cm, mens vi andre kan deles om resten. For selv om Danmark er et lille land, så er økonomien altså hundrede gange så stor som de andres. Spørgsmålet er: Gør Danmark så det? Investerer man nok? Leverer man de 12 cm?

På Færøerne har vi lige bygget et nyt forskningsskib. Det er en kæmpestor investering. Det danske forskningsskib »Dana« er 40 år gammelt. Spørg på DTU, hvad man synes om det. Militærets to mest benyttede inspektionsskibe i Nordatlanten er over 30 år gamle. Spørg Arktisk Kommando, spørg Færøernes Kommando, hvad man synes om det. Hvis vi sammenligner med Norge, så gør Danmark ikke meget for at være med forrest i feltet af de lande, som vil præge udviklingen. Jeg synes ikke, at man satser nok. Jeg synes ikke, at man leverer de centimeter, som man burde.

Jeg har selvfølgelig den største respekt for den indsats, som Danmark og danske soldater yder i Afghanistan og i Mali og andre steder. Men hvis man lagde en større del af ressourcerne på den del af planeten, hvor riget rent faktisk ligger, så kunne man også gøre meget godt, og man kan også være en meget god og stærk partner for USA på sin egen hjemmebane, så at sige. Og hvis man så ikke bare inddrog de færøske myndigheder i beslutningerne, som jeg tror denne regering også gør, men også inddrog færøsk erhvervsliv i de praktiske opgaver, der skal løses, så ville man styrke følelsen af fællesskab i riget. Militærskibe behøver man ikke at sende i udbud i hele Europa, for der er tre skibsværfter i riget, hvoraf et er på Færøerne. Så investér dog og sørg for, at alle tre værfter bliver inddraget.

Færøernes to civile beredskabs- og inspektionsskibe skal ligesom de danske militærskibe erstattes med nye, og man kunne måske kombinere Færøernes nye skibe med militærets nye skibe. Det er bare en tanke, jeg har, men opgaverne overlapper i hvert fald hinanden, og der er penge at spare. Det er altså gennem inddragelse på det praktiske niveau, at man styrker følelsen af fællesskab. En ny rader – lad dog færøske virksomheder være med til hele projektet, ikke kun som arbejdstagere, men også som rådgivere.

Vi har de 20 cm på plads, når det gælder geografien. Vi kan også nå de 20 politisk set. Og så kan vi faktisk blive en stormagt i Arktis. Vi bør stå sammen, og vi bør stå sammen med de nordiske lande. Alternativet kan blive et Arktis, der bliver styret af lande, som ikke deler vores værdier.

Jeg kan se, at der er 30 sekunder tilbage, så jeg vil sige, at jeg måske var meget kritisk, men at jeg ikke er sur. Jeg er sådan meget godt tilfreds med samarbejdet med regeringen på alle mulige felter med alle ministre osv., men jeg synes, det er vigtigt, at vi satser mere på det arktiske, end vi har gjort. Tak for ordet.

Kl. 20:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Hvad angår ønsket om irrettesættelser, bliver det måske næste år. Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 20:56

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Og tak for talen, der som altid blev leveret med god karisma; tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, at vi jo i øjeblikket sidder og har fokus på de politiforhandlinger, der foregår på retsområdet. Og i betragtning af de besynderlige frifindelser, der efter det oplyste finder sted, så er det jo meget godt, at vi fokuserer på at modernisere forholdene, kan jeg høre. Og derfor vil jeg bare sådan i al stilfærdighed høre, hvad for nogle input ordføreren har til, at vi kan modernisere politiet, sådan som vi har fokus på det i de her politiforhandlinger, både i forhold til renovering af bygningsmasse, anskaffelse af nyt materiel og andre tryghedsskabende tiltag. For tryghed er jo vigtigt, og tryghed er vigtigt i alle dele af rigsfællesskabet.

Kl. 20:57

Kl. 21:00

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:57

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Det er jo netop den slags praktisk samarbejde, som er det afgørende og det vigtige; det er ikke de ideologiske floskler. Jeg har sammen med min gode kollega Edmund Joensen haft et meget fint og konstruktivt møde med justitsministeren om den sag. Nu spørger spørgeren ind til, hvad vi har sagt, og det er jo en lang række meget tekniske ting. Men vi har været i dialog med politiet på Færøerne, og med alle mulige instanser har vi lagt sådan en fælles pakke frem for justitsministeren, som han ser på i øjeblikket. Og vi er meget fortrøstningsfulde og tror, at der vil blive fulgt op på det, som vi har sagt.

Kl. 20:58

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 20:58

Kristian Hegaard (RV):

Det lyder rigtig godt. Og så vil jeg lige spørge om en anden ting, nemlig det her med, at vi har en samtykkelov på vej i Danmark, der sikrer det meget vigtige fremskridt, at når der er tale om samleje, så er det selvfølgelig gensidigt og noget, man skal sikre sig, at den anden er med på. Og når det er, at man behandler sådan noget i forhold til straffeloven, står der jo altid, at det ikke gælder for Grønland og Færøerne, og så kunne jeg godt tænke mig i den forbindelse at høre, hvordan ordføreren så på at få lavet lignende regler på Færøerne.

Kl. 20:59

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:59

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Så går vi fra livgivende organer til samleje. Det er således, at lagmanden på Færøerne har sagt, at han ønsker en lignende lov sat i kraft på Færøerne; det har han bebudet. Han har udtalt om det danske forslag, at det er et positivt og godt forslag, og han har sagt, at han vil fremsætte et lignende forslag i Lagtinget.

Kl. 20:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kasper Roug fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 20:59

Kasper Roug (S):

Mange tak for det. Nu er jeg jo en pæn dreng, så jeg ved ikke så meget om livgivende organer på Færøerne. Jeg ved dog, at ordføreren tit nævner, at Danmark har de store muskler i rigsfællesskabet, og derfor ville jeg egentlig også gerne høre, om ordføreren kunne dele sine overvejelser om, hvordan han mener vi kan blive en arktisk økonomisk stormagt i det her spil i forhold til vores naboer og de udfordringer, vi nu engang har som fællesskab.

Kl. 21:00

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg tror, at hvis man markerer sig som et land, som er forrest i feltet inden for forskning, havnebyggeri osv., så vil man automatisk få et økonomisk afkast af det. Hvis man f.eks. ser på, hvad Norge gør i Svalbard, hvor man investerer rigtig mange penge og tiltrækker rigtig mange forskere, så kan man se, at der virkelig er en økonomisk gevinst i det.

Men som jeg sagde, er der et forskningsskib, som hedder »Dana«, som er så gammelt, at man siger, at det snart må lægges op, at man må holde op med at bruge det de næste år. Det ville være klædeligt, hvis man sagde: Nu bygger vi et nyt forskningsskib. Der var en lidt pinlig episode for nogle år siden, hvor nogle forskere ikke kunne komme nord for Grønland, fordi der ikke var nogen danske skibe, de kunne være på.

Kl. 21:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kasper Roug.

Kl. 21:00

Kasper Roug (S):

Tak for det. Jeg kvitterer jo også bare for, at ordføreren flere gange nævner, at vi har et rigtig godt samarbejde, og at det også er et godt fællesskab, vi har bygget op. Færøerne er jo en succes, specielt med hensyn til at deres økonomi er blevet meget stor og stærk i forhold til deres befolkningstal. Det er måske nok mere en kommentar end et spørgsmål til ordføreren og en kvittering for en god tale.

Kl. 21:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:01

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Nu er jeg som sagt lidt kritisk, men udenrigsministeren har igennem hele sin periode være meget åben over for og klar, med hensyn til at enhver beslutning, der skal træffes vedrørende Færøerne, skal træffes i fællesskab mellem danske og færøske myndigheder, og det er selvfølgelig den vej, man skal gå.

Kl. 21:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 21:01

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen. En af de store fordele, som vi ser ved rigsfællesskabet, er det her med, at man kan lære noget af hinanden. Der er ingen tvivl om, at man på Færøerne var langt hurtigere til at få testet en stor del af befolkningen og få sat et velfungerende testsystem op. Som hr. Edmund Joensen var inde på før, er der jo forskel fra land til land, men i lyset af hvor meget hurtigere det gik på Færøerne, er der i ånden af, at vi skal lære af hinanden inden for rigsfællesskabet, noget i erfaringerne fra Færøerne, som ordføreren tænker man kunne få gavn af at tage til sig i Danmark?

Kl. 21:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Sjúrður Skaale (JF):

Der er selvfølgelig den historie med laksen, som hr. Edmund Joensen talte om, men man har også været mere åben for at lukke op for private virksomheder på det her felt. De offentlige og private virksomheder har samarbejdet om at teste mange mennesker. Vi har testet 135.000 – næsten tre gange befolkningen – og det havde ikke kunnet lade sig gøre, hvis man ikke havde åbnet op for private virksomheder. Det er også godt, at man har fået sat en pris på, hvor meget en test koster. Vi betaler nu 312 kr. for at få en test, og man får svar efter sådan ca. 6 timer. Måske kunne man være mere åben i Danmark over for samarbejde med private virksomheder, når det gælder det her.

Kl. 21:02

født i Danmark og opvokset Danmark. Så jeg spørger de ærede medlemmer: Kan det virkelig være rigtigt?

Alt i alt er det tæt på hver tiende borger i Danmark, der ikke har statsborgerskab og ikke må stemme til folketingsvalget, selv om de betaler skat, selv om de går i skole i Danmark, selv om de arbejder i Danmark, selv om de elsker Danmark, og selv om de og deres efterkommere altid vil bo i Danmark. Men de står uden for demokratiet, og de bliver ikke lukket ind.

Se, der kan man tale om et stats sanktioneret parallelsamfund. Der kan man tale om at holde borgere uden for fællesskabet. Og man kan med rette spørge sig selv: Hvor stort et engagement i samfundet kan man overhovedet forvente af disse medmennesker, når vi ikke vil lukke dem ind i demokratiets hjerte? Så der kan man tale om et demokratisk apartheid. Og ved I, hvad det værste er? Vi snakker nærmest ikke om det. Det er faktisk så grelt, at når nogen prøver at lave det om, bliver de bare afvist. Et godkendt borgerforslag om at give automatisk statsborgerskab efter 10 år er bare blevet hældt ned ad brættet. Det synes jeg er skuffende, særlig for alle de minoritetsborgere, der troede, at vi med en ny regering ville få en ny retning for samfundet.

Kl. 21:03

Hvordan alle I ærede medlemmer i den her sal tror, at vi nogen sinde kommer parallelsamfund til livs og får skabt en bedre integration, når mennesker, der er født og opvokset i Danmark, ikke må stemme, ja, det fatter jeg ikke. Jeg fatter det simpelt hen ikke. Det giver mig i sandhed en dårlig smag i munden her på en af demokratiets festdage. Ærede medlemmer, det kan vi og skal vi gøre bedre.

Kl. 21:03

Det bringer mig over til en anden form for demokratisk apartheid, nemlig alle de andre, der også udelukkes fra eller ikke har en plads i vores demokrati. Det er alle de andre, der ikke har en stemme. Det er ungdommen. Der er over en million danskere, der er under 18 år, som ikke kan stemme, men som skal leve i det land og den verden, vi skaber med vores lovgivning. Mange af disse unge har med Fridays for Future holdt arrangementer ude på Slotspladsen i sidste uge. Den Grønne Studenterbevægelse var der også; det skal de have tak for. Jer skal vi lytte til, uanset hvad hr. Morten Messerschmidt siger.

Kl. 21:03

Kl. 21:08

Heller ikke naturen har en stemme. Den bliver tavst dag ud og dag ind udsat for overgreb og rovdrift. Det er de endnu ufødte, som skal arve den planet, vi alle har fået lov at bo på. Alle dem, jeg lige nævnte, skal vi høre på og tænke på, når vi træffer beslutninger her i Folketingssalen – og det gør vi desværre slet, slet ikke i høj nok grad i dag. Ved sidste folketingsvalg var der mange, der troede, at nu – endelig – blev de unge, naturen, dyrene og de endnu ufødte hørt. Det lovede politikerne. Men her halvandet år inde i regeringsperioden er det skamfuldt så lidt, der faktisk er blevet handlet.

Kl. 21:04

Vi har fået en klimalov – ja – men den nødvendige handling udelukkes. Og hvad værre er: Vi tager slet ikke højde for hele Danmarks udledning, som pr. indbygger er blandt de højeste i verden. Derfor kommer Frie Grønne nu til at fremsætte et forslag om en klimalov 2.0, som skal sikre, at vi reducerer alle de udledninger, som i dag ikke tælles med, f.eks. import, shipping og flytrafik. Det håber jeg at alle partier vil bakke op om.

Det er faktisk at se stort på demokratiet, når man i valgkampen siger, at man tager klimakrisen alvorligt, men slet ikke handler derefter. Det er at begå et monumentalt generationssvigt, når man bliver valgt på det grønne mandat nogen sinde, men samtidig ikke sikrer den nødvendige klimahandling. Det kan desværre betyde, at mange mister troen på demokratiet; at store grupper ikke vil engagere sig. Og det må ikke ske.

Derfor skal vi sammen opløse det demokratiske apartheid, jeg har skitseret her i dag, så demokratiet ikke kun bliver for nogle udvalgte, men for alle. Frie Grønnes ambition er at være stemmen for alle dem, der ikke kan stemme, for alle dem, der ikke har en stemme,

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christoffer Aagaard Melson.

Christoffer Aagaard Melson (V):

Og det er jo meget spændende. Det er jo desværre ikke noget, som regeringen har villet åbne op for endnu af grunde, som vi ikke helt kan forstå. Er der noget fra erfaringerne på Færøerne, regeringen har grund til at være bange for i forhold til at åbne op for, at private kan være med til at løse den her opgave?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Sjúrður Skaale (JF):

Nu vil jeg ikke inddrages i en rent dansk diskussion. Jeg svarer på de spørgsmål, der bliver stillet, men jeg kan sige, at en af de private virksomheder, som tester mennesker i Grønland og på Færøerne, også er i Danmark, men jeg ved, at de er lidt frustrerede over ikke at kunne komme i gang.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den sidste i ordførerrækken, som har bedt om ordet, er privatist hr. Sikandar Siddique. Jeg gør opmærksom på, at taletiden er 7 minutter for en privatist, og der er maksimalt 30 minutter til spørgsmål. Værsgo.

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Tak for ordet. Jeg vil starte med at sige tillykke med festdagen. Det er jo en festdag – både åbningsdebatten og åbningen af Folketinget, så tillykke til jer alle sammen. Vi kalder ofte Folketingets åbning for en af demokratiets festdage – det er det jo. Men sandheden er, at demokratiet for alt for mange er en lukket fest. Der er nemlig over en halv million borgere her i landet, der ikke er inviteret med til festen. De er ikke danske statsborgere, og de kan ikke få lov til at stemme ved folketingsvalget. Vi lever med andre ord i det, man kan kalde et demokratisk apartheid. Det handler min tale om i dag.

For hvordan kan vi fejre demokratiet, når det ikke gælder for alle, når det ikke er alle, der bliver hørt? Der er over 614.000 indvandrere i Danmark. Af dem har kun 150.000 statsborgerskab, altså under hver fjerde. Det er en demokratisk falliterklæring, hvis I spørger mig. Derudover er der 193.000 efterkommere, altså andengenerationsdanskere, og af dem har hele 67.000 ikke statsborgerskab, altså kun hver tredje har statsborgerskab. Vi taler om mennesker, der er

og for alle dem, der ikke bliver lyttet til, og for alle dem, der bliver lukket ude fra denne demokratiske fest. Tusind tak for ordet.

Kl. 21:14

Kl. 21:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 21:11

Karina Adsbøl (DF):

Det er altid vildt at høre ordføreren på talerstolen ...

Kl. 21:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Et øjeblik. Jeg beklager, men det viser sig, at der også er en vedtægelsestext af ordføreren – så værsgo at læse den op.

Kl. 21:11

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg skal på vegne af Uffe Elbæk (UFG), Susanne Zimmer (UFG) og mig selv fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen, som holdes oppe af dens støttepartier, er en historisk grøn skuffelse, der svigter det klimaanvar, den lovede at tage på sig. Dermed er regeringen ved at fuldbyrde et generationssvigt uden historisk sidestykke. Folketinget konstaterer derudover, at det er uacceptabelt, at regeringens udlændingepolitik bidrager til splittelse af samfundet ved at fodre fremmedhad og stigmatisering. Dette gælder primært vores muslimske medborgere. Folketinget konstaterer dertil, at der er brug for et dybt og konsekvent opgør med den altdominerende syge økonomiske tænkning, som sætter økonomisk vækst over vores børns fremtid. Folketinget konstaterer endelig, at der er mange af de etablerede status quo-partier i Folketinget, der minder om hinanden, og at der derfor i den grad er brug for nye partier, der kan udfordre den kompromissøgende logik, der har ført til, at vi i dag står på randen af en klimakatastrofe, og at vores naturs mangfoldighed er i frit fald.« (Forslag til vedtagelse nr. V 4).

Kl. 21:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Forslaget til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger. Og nu til rækken af spørgerne. Den første spørger er fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:12

Karina Adsbøl (DF):

Vi prøver igen. Det er altid vilde ting, der kommer ud af ordføreren mund: Vi lever i et demokratisk apartheid. Altså, det er mærkeligt at sige sådan nogle ting.

Ordføreren praler jo med, at ordføreren går ind for ligestilling, og så kunne jeg jo godt tænke mig at høre, om ordføreren synes, at homoseksuelle skal komme i moskéen. Og så kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren om, hvad ordføreren vil gøre for de indvandrerkvinder, der fastholdes i voldelige ægteskaber. Hvad vil ordføreren gøre i kampen mod negativ social kontrol? Og hvad med de skilsmissekontrakter, som minder om sharialovgivning? Alle de ting nævner ordføreren da aldrig noget om, så hvad vil ordføreren gøre i forhold til dem?

Ordføreren nævner tit mærkelige forslag, som f.eks. at kvinder skal have fri, når de har menstruation, og andre underlige ting. Hvad vil ordføreren gøre ved det? Men må homoseksuelle komme i moskéen, vil ordføreren kæmpe for det? Går ordføreren ind for, at piger og drenge skal svømme sammen, eller skal vi have kønsopdelt svømmeundervisning?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:14

Sikandar Siddique (UFG):

Nu var det 15 spørgsmål på én gang, så jeg vil prøve at besvare dem så godt, som jeg kan. Hvor mange år siden er det, at Dansk Folkeparti stod her og forsvarede revselsesretten? Jeg kan huske, at jeg på et tidspunkt læste en analyse – jeg tror, det var i Jyllands-Posten – af Dansk Folkepartis vælgere. Jeg kan faktisk ikke huske tallet nu, for jeg var ikke forberedt på at skulle kaste med mudder her på demokratets festdag. Men jeg synes, I skal gribe i egen barm.

Så vil jeg sige, at jeg er politisk leder af Frie Grønne – jeg er ikke imam, jeg er ikke teolog. Jeg kan fortælle, at vi kæmper for alle uanset hudfarve, religiøsitet, seksualitet i Frie Grønne. Alle skal have lige rettigheder, ingen skal diskrimineres, uanset hvor i samfundet det er.

Derudover vil jeg sige ...

Kl. 21:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak! Det kommer til at blive i næste omgang – nu til fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 21:15

Karina Adsbøl (DF):

Det var en masse udenomssnak. Hvad vil ordføreren præcis gøre i forhold til de imamer, som laver de her skilsmissekontrakter? Hvad vil ordføreren gøre for indvandrerkvinder, som fastholdes i voldelige ægteskaber? Vores krisecentre oversvømmes af kvinder med anden etnicitet. Alle de ting nævner ordføreren jo aldrig noget om, heller ikke i forhold til hvordan ordføreren vil bekæmpe den negative sociale kontrol, eller hvad det præcis er, ordføreren vil gøre for homoseksuelle, så de også kan komme i f.eks. moskéen. Er det noget, ordføreren vil kæmpe for?

Kl. 21:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:15

Sikandar Siddique (UFG):

Ordføreren er politisk leder, men jeg kan tydeligt se, at spørgeren har rigtig, rigtig svært ved at se bort fra min religiøse baggrund – det er fuldstændig tydeligt. Og det er faktisk et klokkeklart bevis på den diskrimination, den demokratiske apartheid, som jeg snakker om.

Men lad mig nu prøve at svare på de mange, mange spørgsmål, hvor svaret er en selvfølge. Jeg har i sidste folketingssamling fremsat masser af forslag omkring kvinderrettigheder, og det vil jeg fortsætte med at gøre. Og jeg vil også fortsætte med at kæmpe for minoritetskvinder (*Første næstformand* (Karen Ellemann): Tak!), altså at de kommer ud af de uheldige forhold, der måtte være.

Kl. 21:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ja tak! Og formanden vil fortsætte med at kæmpe for, at taletiden overholdes, og det gælder både ordførere og spørgerne. Der er en lang række, der har ønsket ordet, og der er sammenlagt 30 minutter til rådighed.

Den næste spørger er hr. Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 21:16

Kl. 21:19

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak til ordføreren. Jeg skal nok lade være med at drage religion ind i debatten. Det er mere diskussionen om apartheid, som jeg synes er et problem. Vi er opvokset ikke så langt fra hinanden og har henholdsvis 100 pct. og 50 pct. rødder langt fra Danmark. Skal vi ikke lade være med at blande hudfarve ind i den her diskussion? Altså, vi kan være uenige om, hvornår man skal have statsborgerskab, men det her handler jo ikke om apartheid. Apartheid var et modbydeligt system i Sydafrika, som Danmark faktisk gik forrest sammen med Sverige for at boykotte. Så vil ordføreren ikke lade være med at bruge det udtryk? Det tror jeg vil klæde debatten.

Kl. 21:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:17

Sikandar Siddique (UFG):

Vi kan altid diskutere ordvalget, men jeg kaldte det demokratisk apartheid for netop at sige, at det selvfølgelig ikke er sammenligneligt med de forhold, som man havde under apartheidtiden i Sydafrika. Det er selvfølgelig vigtigt for mig at sige.

Men det, der også er vigtigt for mig at sige, er, at der altså er en stor minoritetsbefolkning; der er en stor gruppe mennesker, som ønsker lighed, som ønsker at være en del af samfundet, som ønsker at bidrage til samfundet, men som føler sig fanget og diskrimineret. Og lige nu er vi i Danmark nået et sted hen, hvor der er rigtig, rigtig mange unge mennesker, som så gerne vil ind i samfundet, men som føler sig strukturelt dårligere behandlet, og som føler, at de er fanget mellem forskellige kulturer. Og lige nu skal vi vise lederskab. Det er nu, vi skal sørge for, at de her unge mennesker får lov til at deltage i samfundet.

Nu spurgte ordføreren lige før til, hvad vi skulle gøre med minoritetskvinde. Minoritetskvinde stormer frem på uddannelserne. Lad os dog anonymisere ansøgningerne (*Første næstformand (Karen Ellemann): Tak!*) så vi kan få dem ud at bruge deres kompetencer, så de kan blive selvstændige.

Kl. 21:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ja tak! Vær venlig at respektere det, når formanden rejser sig op, for så er tiden faktisk gået.

Hr. Lars Aslan Rasmussen for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 21:18

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak. Jeg tror, at den sidste del af besvarelsen var til Dansk Folkeparti, og den kan I jo tage senere.

Ja, der kan være folk, der føler sig diskrimineret eller har en oplevelse af ikke at være en del af samfundet. Jeg vil så sige, at jeg opfatter det sådan, at langt de fleste etniske minoriteter bidrager positivt og føler sig som en del af det danske samfund. Men tror ordføreren oprigtigt, at det at bruge ordet apartheid samler mere end det splitter? Altså, skal vi ikke lade være med at tale om hudfarve og lade være med at lave nogle sammenligninger, som ikke er realistiske i Danmark, hvor vi rent faktisk gør rigtig meget for vores etniske minoriteter, og hvor rigtig mange også er en positiv del af det danske samfund?

Kl. 21:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg tror, det er vigtigt, at vi i Folketinget tager de her mange, mange minoritetsborgere seriøst. Jeg tror faktisk, det er på tide, at vi for alvor får sat det på dagsordenen i Folketinget. Det mener jeg.

Det var et udtryk, som netop skulle beskrive og illustrere de følelser, som de her unge mennesker sidder med. Det var netop et forsøg på at illustrere den frustration, som der er ude blandt rigtig, rigtig mange minoritetsborgere. Og som jeg sagde til spørgeren tidligere, kan vi da godt diskutere, om ordvalget skal være anderledes, men det ændrer ikke på, at vi nu er nået til et punkt i Danmark, hvor minoritetsborgere gør krav på at definere det næste Danmark sammen med majoriteten.

Kl. 21:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Ruben Kidde fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 21:19

Ruben Kidde (RV):

Mange tak, og tillykke til hr. Sikandar Siddique med lanceringen af det nye parti Frie Grønne. Et par dage efter lanceringen bed jeg mærke i, at hr. Sikandar Siddiques partifælle fru Susanne Zimmer blev tvunget til at trække en udtalelse tilbage. Hun har nemlig i et radiointerview udtalt, at partiet godt ville indgå et kompromis om en CO₂-reduktion på 18.000 mio. t, selv om 19.000 mio. t var det nødvendige. Der blev så ganget lidt op, fordi det selvfølgelig kun er 18 og 19 mio. t, vi taler om. Men grundlæggende blev folketingsmedlem fru Susanne Zimmer irrettesat af hr. Sikandar Siddique med den bevæggrund, at partiet ikke går på kompromis. Så jeg kunne godt tænke mig at få udfoldet af hr. Sikandar Siddique, hvori den kompromisløshed består?

Kl. 21:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Inden jeg giver ordføreren ordet, vil jeg gerne bede om lidt mere ro i salen. Der er meget snakken rundt omkring. Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:21

Sikandar Siddique (UFG):

Tak, formand. For Frie Grønne er det afgørende, at vi reagerer på klimakrisen i forhold til den klimavidenskab og de anbefalinger, der er. Og når vi siger, at vi er kompromisløse, er det jo ikke, fordi vi ikke vil forhandle. Det er ikke, fordi vi ikke er til at snakke med. Det, vi bare ikke vil forhandle om, er målet. I 30 år har vi vidst, hvad klimavidenskaben siger, men i 30 år har vi indgået kompromiser, og i de her 30 år har vi udledt mere CO₂, end vi har gjort i hele menneskehedens historie op til de her 30 år. Derfor siger vi, at når det kommer til klimaet, så kan vi ikke forhandle med fysikkens love og naturens love. Hvis vi driver rovdraft på naturen og kloden, kommer der oversvømmelser, så kommer der klimaflygtninge, så bliver der fødevarerangel, og derfor bliver vi nødt til at være kompromisløse på klimadelen.

Kl. 21:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Ruben Kidde, værsgo.

Kl. 21:22

Ruben Kidde (RV):

Det glæder mig at høre, at det nystiftede parti er interesseret i at indgå kompromisser, så længe de lever op til klimavidenskaben og også regeringens klimaråd, går jeg ud fra. Det er jo glædeligt, hvis der er flere grønne stemmer i debatten, som kan fremme den grønne

sag. Jeg kunne godt tænke mig at høre ganske kort, i hvilken af de store grønne forhandlinger i efteråret Frie Grønne i særligt omfang håber at være med og være en kompromispart.

Kl. 21:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:22

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg tænker, at jeg måske lige skal sige noget en gang til, for måske misforstod spørgeren mig. Vi går på ingen måde på kompromis med målet, men hvordan vi når målet, kan vi sagtens forhandle om, og vi vil gerne være med i alle forhandlinger. Bliver vi inviteret af regeringen, dukker vi rigtig, rigtig gerne op for at give vores bidrag, men vi går ikke på kompromis med målet.

Kl. 21:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:23

Rosa Lund (EL):

Tak for det. I Enhedslisten er vi også rigtig optaget af spørgsmålet om, hvordan vi stopper negativ social kontrol. Så i forlængelse af spørgsmålet fra min ordførerkollega fra Dansk Folkeparti vil jeg gerne spørge ordføreren fra Frie Grønne, om ikke en del af løsningen er at sikre, at de her kvinder er i Danmark på selvstændig vis. Rigtig mange af de kvinder, der er tale om, er i Danmark på deres mands opholdstilladelse, og det gør jo, at det er rigtig svært at forlade ham. Det giver ham jo på en måde et fripas til at være – undskyld, jeg siger det – en voldelig idiot, fordi kvinden mister sit opholdsgrundlag, hvis hun går fra ham. Så måske skulle vi hjælpe de her kvinder ved at give dem deres egen opholdstilladelse.

Kl. 21:23

Første næstformand (Karen Ellemann):
Værsgo.

Kl. 21:23

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg er fuldstændig enig. Det handler jo om at styrke kvinderne. Det er derfor, Frie Grønne siger: Lad os anonymisere ansøgningerne, lad kvinderne komme ud på arbejdsmarkedet – dem, der stormer frem på uddannelserne. Men så har jeg også behov for at sige, at ud over at vi selvfølgelig har konservative miljøer, har den seneste debat om sexismen også vist os, at vi selv herinde i politiske Danmark har en kvindeundertrykkende kultur, en sexistisk kultur. Der er 322 tilfælde, der er kommet frem, og det er bare toppen af isbjerget. Så det, jeg bare siger, er, at vi selvfølgelig skal bekæmpe negativ social kontrol, men det er, uanset hvorhenne det er; om det er en præst, en imam eller politikere, der udfører den negative sociale kontrol. Og det tænker jeg ikke at der er nogen her – ærede medlemmer i den fine forsamling – der er uenig med mig i.

Kl. 21:24

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Rosa Lund, værsgo.

Kl. 21:24

Rosa Lund (EL):

Jamen det er jeg fuldstændig enig i. Og jeg tror, at den sexismen, der finder sted her på Christiansborg, kun er toppen af isbjerget – jeg er helt enig. Dem, der oplever den sexismen i allerhøjeste grad, er de kvinder, som er i de mest udsatte positioner. Det gælder jo både

dem, der er i lavtlønnede jobs, men det gælder jo også dem, der er meget afhængige af deres ægtemænd, bl.a. på grund af manglende opholdstilladelse, bl.a. på grund af gensidig forsørgerpligt. Jeg tror bare, det er rigtig vigtigt, at vi ikke isolerer den her debat til kun at handle om Christiansborg.

Kl. 21:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:25

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg er fuldstændig enig, og det er også derfor, jeg i sidste folketings-samling fremsatte fire forslag – om krav om ambulant behandling for voldsofre og voldsudøvere, om særlige politienheder, som I forhåbentlig sidder med i forhandlingerne om politiforliget lige nu. Det er også derfor, jeg i næste måned har arrangeret en konference om kvindedrab, og jeg gjorde det også sidste år. Jeg og Frie Grønne er meget, meget optaget af det her område, og det gælder både inde på Christiansborg og i de konservative miljøer, og det gælder over alt i samfundet. Og det er en kamp, som jeg synes vi alle sammen skal stå sammen om.

Kl. 21:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Marcus Knuth, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:26

Marcus Knuth (KF):

Mange tak. Jeg vil sige, at jeg blev noget overrasket, da jeg så præsentationen af Frie Grønne, for alle medlemmerne af Folketinget er jo tidligere medlemmer af partiet Alternativet, som for mig stod for solidaritet, kærlighed og det, at man skulle samle Folketinget osv. Nu står hr. Sikandar Siddique og hr. Uffe Elbæk så og taler om frontalangreb mod magten – man må forstå, at det er os her i Folketinget – og om, at danske virksomheder skal frygte Frie Grønne, og om apartheid. Det hele er sådan meget voldsomt. Det virker, som om partiet Frie Grønne i virkeligheden er sådan en form for militant genfødsel af partiet Alternativet. Er det korrekt forstået?

Kl. 21:26

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:26

Sikandar Siddique (UFG):

Nej, det er overhovedet ikke korrekt forstået. Vores våben er vores ord. Vi taler stadig med kærlighed og fred, men kriserne er bare blevet mere alvorlige. Racismekrisen er mere alvorlig, klimakrisen er mere alvorlig, og den kræver bare en seriøs tone, men jeg kan forsikre ordføreren om, at vi selvfølgelig stadig taler for fred og sameksistens, og at vi selvfølgelig hundrede procent kæmper for vores demokratiske revolution demokratisk.

Kl. 21:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 21:27

Marcus Knuth (KF):

Nu er jeg bare lidt forvirret, for den ene dag står partiformanden og taler om frontalangreb og om, at danske virksomheder skal frygte jer, og nu taler ordføreren om fred og solidaritet. Altså, hvilken del er det? Det er bare for at opklare det her.

Kl. 21:27

Kl. 21:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:27

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg har svært ved at se, hvad det er, ordføreren er forvirret over. Ja, Frie Grønne er et frontalt angreb på dem, der driver rovdrift på naturen. Ja, vi er et frontalt angreb på de virksomheder, som udleder for meget CO₂ og ødelægger den planet, vi skal give videre til vores børn og børnebørn. Men vi er et demokratisk frontalt angreb, naturligvis, og vi er selvfølgelig et politisk parti, der arbejder inden for lovgivningens rammer. Så jeg kan ikke se, hvor det er, ordføreren er forvirret.

Kl. 21:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 21:28

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Ordføreren holdt for noget tid siden en tale i Folketings-salen, som var gaskak, og nu har ordføreren så holdt en tale her i dag, som er rablende sindssyg. Så vi er godt i gang. Ordføreren spørger, om det virkelig kan være rigtigt, at der er de her, som ordføreren mener det er utrolig synd for, altså dem, som ikke har fået dansk statsborgerskab. Og ja, det kan godt være rigtigt. Desværre har man også smidt om sig med danske statsborgerskaber i alt for mange år.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge ordføreren om noget. For nogle uger siden var ordføreren i Debatten, og da ordføreren bliver spurgt ind til nogle ting omkring kriminalitetsstatistikker osv. i forhold til folk med ikkevestlig baggrund, svarer ordføreren, at det der fra Danmarks Statistik er han ikke helt enig i, og så henviser man til noget, han har læst i Information. Og det, som jeg kan forstå ordføreren henviser til, er en kronik skrevet af en gut, der hedder Daniel. Daniel har læst statskundskab, men det er sådan set bare et debatindlæg i Information. Og så vil jeg bare høre ordføreren, om det er det, man gør i Frie Grønne: Bruger man bare tilfældige debatindlæg som empirisk grundlag?

Kl. 21:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren! Taletiden er brugt. Det er ordføreren til at svare. Værsgo.

Kl. 21:29

Sikandar Siddique (UFG):

Nu er der heldigvis forskel på Frie Grønne og Nye Borgerlige. For Frie Grønne er den øverste referenceramme grundloven. Jeg ved ikke, hvilken referenceramme Nye Borgerlige har, når I fremsætter forslag om, at alle må få indfødsret, men bare ikke, hvis ansøgeren eller ansøgerens forældre er fra et muslimsk land. Det er et fuldstændigt opgør med grundlovens princip om lige rettigheder.

Derfor tror Frie Grønne på, at hvis vi skal gøre op med de såkaldte parallelsamfund, så skal vi da give folk lige rettigheder; så skal vi da lade folk komme ind i demokratiets hjerte. Det er da sådan, vi gør op med de såkaldte parallelsamfund, og ikke ved at holde folk ude.

Kl. 21:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Mette Thiesen (NB):

Nu står ordføreren altså igen og vrøvler. Det er simpelt hen ikke rigtigt, hvad ordføreren siger om statsborgerskaber. Vi mener bestemt, at der er blevet givet alt for mange statsborgerskaber.

Men ordføreren går også på talerstolen og taler om apartheid, og samtidig står ordføreren og er bannerfører for en organisation som Black Lives Matter i Danmark, som faktisk går ind for raceadskillelse. Hvordan hænger det sammen, når ordføreren jo sådan set selv går ud og taler imod netop apartheid?

Kl. 21:31

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:31

Sikandar Siddique (UFG):

Sorte borgere er alt, alt for længe blevet udsat for racisme og politibrutalitet, og det er en kamp, jeg synes vi alle sammen skal støtte. Vi skal støtte op om Black Lives Matter, for det handler om grundlæggende menneskerettigheder. Det handler om, at ethvert individ skal have lige rettigheder og føle, at man er ligeværdig i et samfund. Og derfor vil Frie Grønne til hver en tid stå op imod al form for diskrimination.

Kl. 21:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Værsgo.

Kl. 21:31

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for talen. Jeg synes også, det er en interessant debat, der nu er i Folketinget. Jeg tror, det er en naturlig proces, når nationalkonservatismen begynder at vokse, at der også kommer modspil. Ligesom der i Grønland er stærke selvstændighedspartier, som vi er, kommer der også stærke rigsfællesskabspartier, og det er sundt at have en debat.

Men jeg vil gerne lige komme tilbage til klima og lige stikke en pind i det med Black Lives Matter og andet. Jeg vil gerne spørge ordføreren omkring politik i forhold til klima. Nu snakker man om, at man gerne vil have en mere aggressiv eller en mere mærkbar klimapolitik. Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan klimahandlingen så skal se ud, hvis det ikke er igennem forskning, som man nu har satset på.

Kl. 21:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:32

Sikandar Siddique (UFG):

Det er vigtigt for Frie Grønne, at vi tager vores klimaansvar på os. Det er vigtigt, at vi har et mål, der også inkluderer vores shipping, vores import, vores flytrafik – altså, alt det, der ikke tæller med i klimaloven i dag. Det er godt, at vi har en klimalov, men mange gange får vi det til at lyde, som om hvis vi bare når 2 grader, er alt godt. Nej, 2 grader er også en katastrofe. Derfor mener Frie Grønne, at vi skal lave en klimalov 2.0, som har hele vores ansvar og alle vores udledninger med. Så er vi et foregangsland, så er vi et grønt foregangsland, og så er vi klimaansvarlige.

Kl. 21:33

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 21:33

Kl. 21:35

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for svaret. Jeg tænker også på de grønlandske egne. Nu er mange unge i Grønland jo også meget inden for klimaaktivisme, og her går man også ind for et større samarbejde med Danmark i forhold til det. Jeg er derfor også lidt interesseret i at høre om Frie Grønnes tanker omkring klima i de arktiske egne. Hvordan ser de ud?

Kl. 21:33

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:33

Sikandar Siddique (UFG):

Frie Grønne blev lanceret officielt for en måned siden. Det er faktisk 1 måned og 1 dag siden. Vi kommer løbende med vores politik på de forskellige områder, og derfor vil jeg gemme det til en anden god gang.

Kl. 21:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg synes virkelig, det er spændende og interessant at høre hr. Sikandar Siddique tale her torsdag aften. Jeg kan forstå, at vi skal lytte til de ufødte børn, og der ved jeg ikke, om hr. Sikandar Siddique ønsker at hidkalde nogle jordemødre med deres lytterør. For det kan godt være, at det er sådan noget, vi skal ud i, hvis man virkelig skal tage det alvorligt.

Jeg kan også forstå, at hr. Sikandar Siddique har en tanke om, at der er et stort problem med demokratisk apartheid i Danmark, fordi der er en halv million, der ikke har stemmeret. Nu prøvede jeg lige at slå op hos Danmark Statistik, hvem det er, og som jeg lige kan se det, er 45 pct. af dem, der ikke har stemmeret i Danmark – udlændinge – andre EU-borgere. Og den største enkeltgruppe er polakker. Er det dem, det er vigtigt at tildele statsborgerskab? Eller hvad er det helt præcist, hr. Sikandar Siddique mener med demokratisk apartheid, i forhold til at f.eks. polske arbejdere, som er i landbruget her i Danmark – måske i en årrække, og så rejser de hjem igen – ikke har dansk statsborgerskab?

Kl. 21:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:35

Sikandar Siddique (UFG):

Altså, jeg har jo det privilegie, at hver evig eneste gang jeg skal på talerstolen, så er det jo lige før statsministeren. Og det gør jo, at alle folketingsmedlemmerne er i salen. Og så vil jeg bare sige, at vi har rigtig, rigtig mange borgere i det her land, og Frie Grønne tror grundlæggende på, at når man bor i landet, når man har boet her længe og ens liv er her, så skal vi selvfølgelig inkludere folk i samfundet. Og det gør vi bedst ved, at de får lige rettigheder – at vi giver folk det danske pas.

Kl. 21:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.**Kristian Thulesen Dahl (DF):**

Jamen jeg kan helt unde hr. Sikandar Siddique, at alle folketingsmedlemmer kan lytte med. Altså, det er slet ikke noget problem. Jeg håber også, at der er folk uden for salen, der hører, hvor vanvittigt det her lyder. For jeg synes virkelig, det er en pragtfuld udstilling af, hvad man har med at gøre her. Og jeg spørger: Er det virkelig oprigtigt ment fra hr. Sikandar Siddiques side, at hvis man kommer som polak og arbejder på et slagteri i Danmark, i Horsens – er der i nogle år og så rejser hjem igen – så skal man have dansk statsborgerskab? Er det virkelig oprigtigt det, som er budskabet her i aften, lige før statsministerens tale?

Kl. 21:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:36

Sikandar Siddique (UFG):

Frie Grønnes budskab er, at når man har boet lovligt i Danmark i 7 år, skal man have et dansk statsborgerskab, automatisk. Det er et konkret forslag, som Frie Grønne vil fremsætte. Og det vil vi, som jeg sagde tidligere, fordi det er i forhold til 193.000 efterkommere. Altså, jeg vil gerne bede ordføreren om at forestille sig det: De har det samme liv som ordføreren har, kan deltage på alle måder, men hver gang der er valg, kan de ikke deltage i den absolut vigtigste demokratiske proces. Det er uretfærdigt.

Kl. 21:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Mette Hjermand Dencker, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:37

Mette Hjermand Dencker (DF):

Mange tak for det. Ordføreren er jo ligesom mig og de andre mennesker herinde også valgt til Folketinget. Vi er folketingsmedlemmer allesammen på lige fod, som alle sammen er blevet betroet den opgave af befolkningen. Jeg er fuldstændig ligeglad med, hvilken hudfarve ordføreren har, og hvilket land ordføreren kommer fra, og hvad ordføreren tror på. Men jeg synes, det er imponerende, at ordføreren starter hver eneste tale med altid at holde en brandgod offertale. Så det skal ordføreren have tak for.

Når det så er sagt, kan jeg overhovedet ikke forstå et muk af teksten i det der såkaldte forslag til vedtagelse. Altså, den handlede jo både om muslimer og grøn omstilling og økonomi. Jeg aner jo ikke, om vi skal sende vores udlændingeordfører, vores kirkeordfører, vores ordfører for energi og klima eller vores skatteordfører – eller vores erhvervsordfører, for det var også noget med, at virksomhederne skulle slagtes.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at vi jo har et af de stærkeste demokratier i hele verden. Hvad er det, der er apartheid ved det? Hvad er det for et land, som ordføreren synes at vi skal tage ved lære af?

Kl. 21:38

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 21:38

Sikandar Siddique (UFG):

Hver gang de nationalkonservative og DF's medlemmer prøver at latterliggøre det, jeg prøver at fremføre her, ved jeg, at jeg har ramt fuldstændig rigtigt. Så ved jeg, at jeg har fat i noget. Jeg kan da godt forstå, at DF og Nye Borgerlige og alle de nationalkonservative

med et meget fremmedfjendsk menneskesyn ikke kan lide, at jeg står heroppe. Det kan jeg godt forstå, og jeg kan da godt forstå, at ordføreren tænker, at nu er der en mangfoldighedens stemme i Folketinget. Ja, det er der. Ja, vær jer til det! Det er bare det, jeg vil sige til ordføreren.

Kl. 21:41

Og så vil jeg også lige sige, at jeg ikke ved, hvor længe ordføreren har siddet i Folketinget, men et forslag til vedtagelse må være på maks. 150 ord, og der må man skrive, hvad man har lyst til.

Kl. 21:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Hjermland Dencker, værsgo.

Kl. 21:39

Mette Hjermland Dencker (DF):

Tak, og det har ordføreren også gjort, og i særdeleshed også i et sprog, så ordføreren også er den eneste, der forstår det, vil jeg påstå. Jeg er lidt ked af, at ordføreren synker ned på det der niveau med fremmedfjendskhed og racisme og alt det der, for det er jo ikke det, det handler om. Jeg er også ked af, at ordføreren ikke kunne svare på mit spørgsmål: Hvad er det helt konkret, der gør, at vi har det, som ordføreren kalder demokratisk apartheid? Hvilket land i verden synes ordføreren at vi i Danmark skal kigge til for at hente inspiration, så vi kan blive – åbenbart – mere demokratiske? For jeg tror faktisk, at det er de fleste folketingsmedlemmers opfattelse, at vi lever i et af de stærkeste demokratier i hele verden.

Kl. 21:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Og det er ordføreren. Værsgo.

Kl. 21:39

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg tror ikke, jeg kan overbevise ordføreren om, at vi har diskrimination og racisme i Danmark, for DF har netop været bannerfører for det menneskesyn. Men vi har en ghettolov, hvor vi har dobbeltstraf på særlige områder. Vi har en smykkelov, som særlig går på en bestemt gruppe. Vi har masser af lovgivning, masser af særlig lovgivning, masser af politisk retorik, som særlig går efter én minoritetsgruppe. Og det sjove ved den her debat er jo, at først bruger de nationalkonservative ...

Kl. 21:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak! Der var 30 sekunder til rådighed, og der er kun plads til et spørgsmål mere, og det bliver fra fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 21:40

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Ordføreren siger, at vi har det stramt med, at ordføreren står på talerstolen, og jeg kan garantere, at fra Nye Borgerliges side handler det ikke om personen eller hudfarven, men vi har det nok lidt stramt med politikken, og sådan er det jo, når der står venstreorienterede på talerstolen og man egentlig hellere havde set en borgerlig. Men fred være med det. Ordføreren taler om, at ordførers parti ønsker, at det skal være en ret at få statsborgerskab i Danmark, efter man har boet her i 7 år. I dag har vi jo en grundlov, som ordføreren selv fremhæver, som lægger retten til at tildele statsborgerskab i Folketinget – vi tildeler statsborgerskab ved lov, og det betyder, at det er politikerne og ikke embedsværket, der giver statsborgerskab. Er ordføreren interesseret i at ændre grundloven, således at det bliver en grundlovssikret ret, at man kan få statsborgerskab efter 7 år, altså når man har været i Danmark i 7 år?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:41

Sikandar Siddique (UFG):

Frie Grønne mener ikke, at det skal være en politisk stemning, der skal være afgørende for, hvorvidt man får dansk statsborgerskab. Vi mener, at det skal være en administrativ beslutning. Vi mener, at det skal være objektive krav, som gør, at man kan få dansk statsborgerskab.

Kl. 21:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 21:41

Pernille Vermund (NB):

Dermed kan jeg så forstå, at det er en grundlovsændring, for så vil man ændre måden, man får tildelt statsborgerskab på, i dag til, at det bliver en administrativ beslutning. Så Frie Grønne ønsker en ændring af den grundlov, som man netop har stået og sagt at man vægter så højt. Er det helt sundt, altså, er det bare mig, der ser det sådan som lidt bizart? Eller hvad tænker ordføreren selv om det?

Kl. 21:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:42

Sikandar Siddique (UFG):

Nej, jeg tænker, at det er mere bizart, når Nye Borgerlige vil gå imod konventioner. Jeg mener, at det er mere bizart, når Nye Borgerlige udfordrer konventioner og udfordrer lighedsprincippet i grundloven. Det synes jeg da er mere bizart. Det, Frie Grønne vil og ønsker, er, at alle får lige rettigheder, at børn og unge, der er født og opvokset i landet, skal have lige rettigheder, og at det ikke skal være en politisk stemning, der afgør, om man kan få et dansk pas eller ej.

Kl. 21:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. De 30 minutter er hermed forløbet. Dermed har alle ordførerne fra partierne været på, og derfor kan jeg nu give ordet til statsministeren. Velkommen.

Kl. 21:43

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak, og først og fremmest tak for en god og en – tør jeg næsten sige – også lang debat i dag under lidt andre forhold end det, som vi er vant til: større afstand mellem stolene og ikke helt den samme fest, om end hr. Sjørður Skaale på vanlig vis dog kan få os til at grine. Det er præcis, som det plejer, men derudover er der ikke meget, der er, som det plejer; det er tiden ikke til.

Vi er også her i Folketingssalen jo kun mennesker, og vi skal passe på hinanden på alle måder, og jeg vil gerne have lov til at sende en særlig varm tanke til alle kolleger og venner i Det Radikale Venstre og også en særlig tak til hr. Morten Østergaard for et rigtig godt samarbejde igennem mange år. Vi har været tætte kolleger i både med- og modgang, og med det er der jo også et velkommen til fru Sofie Carsten Nielsen som ny politisk leder af Det Radikale Venstre. Vi ser frem til samarbejdet. Jeg er også sikker på, at jeg taler på alles vegne, når jeg siger, at vi har savnet Venstres formand her til debatten, og jeg forstår, at jeg har særlige aktier i sygdommen. Det skal jeg selvfølgelig beklage og med de ord sende alle de bedste ønsker om god bedring hurtigt. En særlig tak til det parlamentariske

grundlag: Vi har et tæt og et godt samarbejde med Radikale Venstre, SF og Enhedslisten. Vi er godt i gang med at gennemføre vores forståelsespapir. Coronaen har selvfølgelig forsinket noget af arbejdet, men ambitionerne har vi ikke ændret på. En åbningsdebat som den, der har været afholdt i dag, er egentlig ofte kendetegnet ved, at vi i hvert fald det meste af dagen diskuterer med ordentlighed og respekt. På den baggrund synes jeg sådan set også der er god grund til at takke ledelsen her i huset, både hr. Henrik Dam Kristensen, fru Karen Ellemann, fru Pia Kjærsgaard, hr. Jens Rohde og fru Trine Torp, som har siddet i formandsstolen på skift igennem en lang dag og aften; I har styret debatten på forbilledlig vis.

Når jeg dvæler en lille smule ved det her, så er det, fordi jeg synes, at Folketinget evner at have en saglig og ordentlig debat, venskabelige drilleries, vi griner med hinanden og mest ad os selv, og på en eller anden måde er det lettere at holde fast i den soberhed, når man er i det samme lokale eller i hvert fald ansigt til ansigt. Det kan man jo også godt være digitalt, men jeg synes, vi ser for ofte på de sociale medier, at ordene bliver for hårde, også i den politiske diskussion, måske fordi mange mennesker føler, at man kan tillade sig hvad som helst, især hvis man optræder med anonymitet. Det kan man ikke, for det splitter, og det skaber polarisering, og jeg synes, der er grund til at være bekymret over det. Tænk, hvis vi kunne skrive til andre, som vi ville tale, hvis vi mødtes med dem ansigt til ansigt. Jeg tror, det ville være godt for vores demokrati og dermed for sammenhængskraften i vores samfund. Alt det her er ment som en hyldelse til jer og til den debat, vi stadig evner at have på Christiansborg, men som jo heldigvis hver eneste dag også finder sted i lokalsamfundene, foreningslivet og skolebestyrelser overalt i vores samfund. Jeg siger det også, fordi jeg heldigvis i hvert fald i nogle debatter kan mærke en eftertanke efter coronaen. Det synes jeg vi skal holde fast i, altså at de små problemer ikke skal have lov til at blive blæst op til at være de største, og at de rigtig tunge samfundsmæssige problemer ikke forsvinder i den daglige støj, jeg synes kendetegner den offentlige debat. Vi har brug for refleksion, vi har brug for dannelse, vi har brug for udsyn. Det gælder i øvrigt også i det vigtige opgør med sexismen. Det handler om, at vi alle arbejder for en gensidig respekt, lige muligheder, ordentlighed, anstændighed, ligeværd og ligestilling i den måde, vi omgås på, taler til og med hinanden på, alt det, der er grundlæggende og bør være grundlæggende for et ægte fællesskab.

Så er der i dag flere fra Nye Borgerlige, som har efterspurgt en borgerlig renæssance, og der spidsede jeg selvfølgelig særligt ører. For der er ikke noget galt med store ambitioner, og renæssancen havde jo mange kendte og markante personligheder – Kopernikus, Erasmus, og det var i renæssancen, at da Vinci malede Mona Lisa – og ja, jeg er med på, at hr. Morten Messerschmidt har indspillet en jule-cd, men her stræber man alligevel lidt højere, og selv om jeg som socialdemokrat synes, at der fra tid til anden mangler noget i den borgerlige fortælling, så er det selvfølgelig lidt i overkanten, hvis for mange borgerlige politikere selv synes, at man hænger lidt fast i middelalderen, som jo er det, der går forud for renæssancen. Så galt står det altså ikke til, bliver jeg nødt til at sige.

Kl. 21:48

Men renæssancen er en meget vigtig periode, både i europæisk og dansk historie. Det er jo netop i den periode, hvor vores forfædre evner at bygge broen mellem den mørke tid og den moderne tid. Det er også i renæssancen, at troen på videnskab opstår, og efter debatten i dag virker det næsten, som om der er behov for en bredere renæssance end blot i den borgerlige blok. I hvert fald har jeg behov for at minde om, at det eksempelvis var i renæssancen, at kompasset blev opfundet, og det var også dengang, hvor Tycho Brahe fik overbevist hele verden om astronomien, og hvis det kunne lykkes dengang, så må det også være muligt for den her regering at overbevise Folketinget om, at teknologi og nye opfindelser igen kan bruges til at gøre

verden til et bedre sted, ikke mindst på klimaområdet. Men nok om renæssancen, efter den kommer enevælden, og der fik man jo så forklaringen på oprustningen af Statsministeriet. (*Munterhed*).

Hockeystaven er blevet nævnt mange gange, og den har, må man sige, også fået en del kritik. Fru Mai Villadsen spurgte f.eks. hr. Jesper Petersen, om han, hvis han lånte fru Mai Villadsen, var det 1.000 kr., helst ville have, at hun afdrog hen ad vejen eller i stedet købte et skrabelod og dermed betalte tilbage lige inden deadline. Det er jo en fuldstændig falsk præmis. Altså, hr. Jesper Petersen er sønderjyde, og han kommer aldrig nogen sinde til at låne 1.000 kr. ud til en fra Enhedslisten, og jeg sidder i dag og tænker, at man jo skal passe på med det der med at sammenblande sport og politik. Nu blev hr. Poul Nyrup Rasmussen eksempelvis nævnt tidligere, og der var noget med en cykelhjelm og noget cykelsport der, og jeg har på et tidspunkt selv forudset noget omkring forlænget spilletid i en fodboldkamp, hvor det faktisk slet ikke var en mulighed, og nu er vi så begyndt med ishockey i stedet for, og det passer måske på en eller anden måde meget godt til os. Det er en kontaktsport, det går lidt vildt for sig, og ikke sjældent ser man jo faktisk, at hockeystaven bliver direkte smadret i løbet af kampen. Så galt går det ikke. Desværre kan man jo ikke sende nogen i straffeboksen. Tilsyneladende kan man her alligevel godt spille grønt powerplay, selv om man har haft regeringsansvaret i 14 ud af 18 år og til sidst blev dømt for klimanøl.

Nå, jeg sagde i åbningstalen, at jeg sådan set godt forstår utålmodigheden. Det gælder i forhold til klimaet, det gælder i forhold til naturen, og det gælder i forhold til vores miljø. Vi har kun jordkloden til låns, og lige nu passer vi mennesker ikke godt nok på den. Plastik i havene og i dyrenes maver, tænk, at der skulle en coronakrise til, for at havskildpadderne igen fik ro til at yngle, indlandsisen, som forsvinder, verdenshavene, som stiger, bier, der har svært ved at overleve, arter udviklet igennem millioner af år udrydder vi på bare en generation. Vi kan og vi skal gøre mere for at passe på vores jordklode. Det er det løfte, vi har givet, og vi er i gang. Ikke at være helt det samme sted på de præcise tal er ikke ensbetydende med, at vi ikke er i gang. Vi har truffet beslutninger om mere urørt skov. Vi har truffet beslutning om forbud mod sprøjtning på beskyttede arealer. Der er nu mere udtaget landbrugsjord, der er nye nationalparker, og der er et forbud mod de der tynde plastikposer. Vi er i gang, og vi har forpligtet os mod et ganske højt mål, og drivhusgasserne skal reduceres med 70 pct. i 2030 – basta.

Med de ord jo altså også en klar understregning af, at ingen i regeringen er imod høje mål, men da vi aftalte målet om de 70 pct., havde vi, der sad i det lokale, jo også modet til at erkende over for hinanden, at vi faktisk ikke kendte hele vejen derhen. Der er så siden da kun gået lidt mere end et år, og vi kender stadig væk ikke det sidste stykke af vejen.

Kl. 21:53

Alligevel har vi på godt et år i samarbejde med erhvervslivet truffet beslutninger, der reducerer udledningen med mere end 5 mio. t drivhusgasser i 2030. Det er en fjerdedel. Er det nok? Nej, det er det åbenlyst ikke. Men på det her ene år har vi allerede aftalt energieffektiviseringer i industrien, flere penge til grønne gasser, mere genanvendelse, udfasning af olie- og gasfyrr.

Der er stadig nogle, der siger, at vi bare satser på teknologi. Fru Sophie Løhde sagde, at vi brugte en tryllestav. Det er alligevel lidt modige ord, bliver jeg nødt til at sige, når man tænker på, hvordan Venstre fremlagde den vel bruneste landbrugspakke i mands minde – og i øvrigt ville trylle en million elbiler frem med et forslag, hvor der var finansiering til at fremme tusind. Hvis Venstre har en tryllestav, vil vi gerne se den, for vi er åbne af sind. Jeg er bare ikke sikker på, at vi har brug for hokuspokus. Vi har brug for rigtige investeringer den her gang – i forskning, i udvikling, i nye idéer – som man har

gjort i vores del af verden siden den renæssance, som fru Mette Thiesen efterspurgte i den borgerlige lejr.

Vi har allerede næsten fordoblet pengene til grøn forskning. Nu sætter vi så 10 mia. kr. af til et nyt grønt råderum. Opgaven herfra er at få truffet de rigtige beslutninger. 70-procentsmålsætningen er besluttet, den er vedtaget, den er lovfæstet. Der er et grønt lys forude, for det er vi enige om. Jeg er ikke bekymret for, om Danmark når 70-procentsmålsætningen i 2030, for det skal vi.

Jeg kan blive lidt mere bekymret for, om vi har glemt, hvorfor vi har sat os en 70-procentsmålsætning, for ambitionen er jo faktisk højere og større end kun at nå de 70 pct. Det, vi kan udrette i lille Danmark, er jo kun starten. Hele idéen med 70-procentsmålsætningen er jo at være det udstillingsvindue, som resten af verden kan læne sig op ad. Klimakampen stopper jo ikke ved Kruså, og hvis vi skal have alle de andre med, handler det ikke kun om målet, men også om de metoder, vi vælger. Kunne vi nå målet ved at lukke hvert andet landbrug i Danmark, som nogle har foreslået – ikke her, men andre steder? Ja, det ville da hjælpe et godt stykke ad vejen, men tror vi på, at USA eller Kina eller Indien ville forfølge den vej? Nej, det siger jo næsten sig selv.

Jeg håber på, at vi kan finde en grøn vej fortsat, som er tiltrækkende og attraktiv for de andre – og ikke afskrækkende – og at vi kan vise fra dansk side, at det her ikke er et valg mellem klima eller uddannelse, klima eller ældrepleje, klima eller ny medicin eller klima eller arbejdspladser. De her hensyn gælder jo i særdeleshed, når vi skal diskutere et nyt mål. Hvor langt skal vi i Danmark være nået, når vi skriver 2025, altså om mindre end 5 år, på et tidspunkt, hvor Danmark er mere udfordret på grund af covid-19.

Udgangspunktet – også for regeringen – er, at jo mere vi kan reducere nu, jo bedre. Det har større effekt at bremse udledningen nu, end det har om 5 eller 10 år. Så jeg er med på, at vi sigter højt – regeringen er med på, at vi sigter højt, også i 2025.

Men der er selvfølgelig et »men« eller måske snarere nogle spørgsmål, for det kommer med en pris. Og jeg mener, at tiden er til, at den pris bliver nødt til at komme på bordet. For hvis jeg var en dansker, der sad og så med på tv i dag og lyttede til en, må man sige, ret overordnet klimadebat – nu måske med endnu højere mål for 2025 end det, der har været diskuteret tidligere – så ville jeg gerne snart have nogle svar. Præcis hvordan skal vi nå derhen til i 2025? Hvem er det, der skal betale det? Hvor bliver så at sige den økonomiske belastning størst? Hvad er det præcist for virkemidler, som de partier, der ønsker, at vi opstiller et meget højt mål allerede i 2025, ønsker at tage i brug? Hvad kommer det til at betyde for den enkelte arbejdsplads, for de danske virksomheder og dermed for de danske lønmodtagere eller for den sags skyld iværksættere, der gerne vil i gang? Hvad betyder det for velfærden?

Lige nu er vi godt i gang med at forhandle om biler. Alle vil gerne gøre elbilerne billigere, men vi skal jo huske at fortælle – jeg tror ikke, at der var nogen, der fik det sagt i dag i debatten – at det tager tid at udskifte en vognpark. En bil lever i gennemsnit i 15 år, og på vejen dertil har vi vel behov for at gøre brændstoffet grønnere, så vi får en effekt her og nu. Hvis den her og nu-effekt skal være endnu større, bliver vi også nødt til at bede om, at man begynder at anvise den vej.

Kl. 21:58

Ganske få procenter på en mellemtid kan jo være det, der afgør, om klimapolitikken kommer til at splitte os som samfund eller vi kan blive ved med at stå samlet. Jeg vil virkelig appellere til, at vi vælger det sidste. Vi har set det i andre lande: Når man på klima går fra ord til handling, står befolkningen pludselig over for hinanden. Endnu står den danske befolkning sammen. Og ja, der blev givet et grønt mandat. Lad os lade være med at sætte det over styr. Mit håb er derfor – og jeg kigger jo, indrømmet, på nogle partier mere end

andre – at vi vælger en vej, en dansk vej, både i at nå 2030-målet og i 2025-målet.

Så kære alle sammen! Vi skal have et 2025-mål. Det er tid til, at hvert parti nu går tilbage og laver en konkret plan, så vi får det på bordet, så vi kan få regnet på det, så danskerne kan få lov til at kigge med inde ved bordet, hvad vi hver især foreslår – virkemidler, konsekvenser – og så kan vi få truffet den rigtige politiske beslutning i år om vejen også de næste 4 år. Jeg glæder mig til det. Jeg er forpligtet af det. Vi er forpligtede af det. Vi tror også på det, men vi vil hele tiden blive ved med at insistere på, at klimakampen skal vindes af alle danskere – ikke kun af nogle af os. Klimaet har fyldt rigtig meget i dag, og tak for det. Det er en vigtig debat.

Noget, jeg til gengæld næsten ikke kan forstå, og tillad mig at være lidt direkte, er, hvor lidt den globale pandemi og coronaen har fyldt. Jeg har ganske enkelt svært ved at forstå det. Vi står midt i en global pandemi. Smittetallene eksploderer i lande også tæt på os. Mennesker mister stadig væk livet. Mange bliver smittet. Vi er i den anden bølge. Flere lande er bange for, at det kommer ud af kontrol. Når jeg lytter til debatten i dag her i salen, er det, som om det næsten ikke findes mere. Det går ikke, for vi er lige midt i det med mange indlagte, potentielt flere endnu, og med et Europa, hvor mange lande genindfører også hårdere restriktioner end dem, der er i Danmark, hvor byer begynder at lukke ned igen, hvor lande, vi i foråret sammenlignede os med, er i reel lockdown. Hvad det er et udtryk for, skal jeg ikke gisne om, men en appel til, at vi tager den her opgave lige så alvorligt, som vi gjorde i foråret, for sygdommen blusser op. Det er alvorligt. Det er ikke fortid. Vi er ikke ovre det. Vi er stadig væk midt i det, og med den globale pandemi er usikkerheden for alle danskere her jo stadig væk – vores arbejde og arbejdspladserne.

Der er begyndende positive tegn på reel fremgang i dansk økonomi. Det er der grund til kollektivt at være glad over, stolt af, for det ser i dag bedre ud, end nogen af os havde turdet håbe på dengang i marts eller april. Antallet af korttransaktioner er nu på samme niveau, som det var på samme tidspunkt sidste år. Tallene dækker over nogle store forskelle, ikke mindst inde for erhvervene, og for mange er der fortsat lang vej igen. Derfor skal det selvfølgelig for den her regering være en hovedprioritet at styre Danmark fortsat godt igennem krisen. Derfor, og det har også været lidt diskuteret i dag, er vores forslag jo en ekspansiv finanspolitik i 2021, hvor vi afsætter de nødvendige og store reserver både til at kunne håndtere udfordringen med pandemien og til fortsat at kunne genstarte dansk økonomi, og vi er overbeviste om, at man ikke kan spare sig ud af en krise. Det gælder i forhold til arbejdsmarkedet, hvis vi skal undgå at tabe dem, der i forvejen har en usikker tilknytning.

Og der er ikke nogen, der kan bilde mig ind, heller ikke i dag, at det er udtryk for økonomisk ansvarlighed at lade dem med flest år på arbejdsmarkedet i stikken, fordi man er optaget af at sænke aktiebeskatningen for nogle af de absolut mest velhavende. Med vores forslag beder vi de allermest velhavende om at betale en smule mere. Samtidig fremtidssikrer vi velfærdsforliget og dansk økonomi.

Jeg tror, der er nogle – man skal passe på med den slags – af jer, også her i salen, der stadig væk ikke anerkender behovet for en tidligere pension til dem, der er mest nedslidte, der måske er ved at begå samme fejl, som nogle andre begik i 1980'erne og i 1990'erne på udlændingeområdet, nemlig at man simpelt hen er kommet for langt væk fra den virkelighed, som danske lønmodtagere lever i. For når man kan tale om nedslidning og om nogle af vores ufaglærte og faglærte på den måde, som det går igen i debatten, minder det faktisk mere og mere om udlændingedebatten, nemlig at man kommer til at tage udgangspunkt i sit eget liv, og hvordan man selv har det, i stedet for at se, hvor stor forskel der er i det her samfund.

Kl. 22:03

Derfor vil vi i det hele taget gå investeringsvejen og gøre mere af det, som vi er gode til, både på det grønne og på digitaliseringen, som kort har været nævnt i dag, i forhold til at få bedre teknologi, nye samarbejder og nye handelspartnere. Vi skal i den økonomiske politik bygge videre på alt det, vi kan, hvor vi er stærke, og derfor skal vi understøtte danske eksportvirksomheder. Tidligere i dag indgik et bredt flertal i Folketinget en aftale om 27 nye tiltag til genstart af eksporten for knap 0,5 mia. kr. Det er en vigtig aftale. Tak for det. Her i aftenpausen under debatten er der blevet forhandlet hos erhvervsministeren om kompensation til coronaramte virksomheder og leverandører, caféer, restauranter og barer, som oplever udfordringer som konsekvens af de seneste restriktioner. Vi skal genoprette dansk økonomi, og det er vi i gang med. Vi skal bruge pengene klogt og sætte ind der, hvor der er mest brug for det, på det rette tidspunkt og i det rette omfang. Det kræver en gang imellem noget is i maven, især når man som mig er en type, der godt kan lide at være i kontrol. For vi sejler stadig væk i ukendt farvand, og derfor er det i regeringens øjne vigtigt at holde noget af krudtet tørt, for der er stadig væk usikkerhed.

Så har vi på vanlig vis fået gode taler, indlæg og spørgsmål fra de nordatlantiske folketingsmedlemmer. Tak for det. Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen for en stærk betoning i forhold til rigsfællesskabet og behovet for, at også vi som danske politikere fortæller den hele historie om Grønland. Der var spændende idéer i forhold til klimaforandringer og fiskeriet i det grønlandske, og der var også en understregning af, at vi er i gang med at træffe også endda rigtig positive beslutninger i fællesskab, og at vi har en fælles forpligtelse til at få fortalt den historie. Tak for gode indlæg omkring det sikkerhedspolitiske i Arktis. Der er ingen tvivl om, at flere sagsområder, også områder, der kan være hjemtaget, pludselig får en sikkerhedspolitisk dimension, som det blev sagt. Det bliver svært at holde tingene adskilt i det verdensbillede, vi kigger ind i i dag, og det kræver en meget, meget tættere dialog og et meget, meget tættere samarbejde på udenrigspolitikken end det, rigsfællesskabet har været vant til tidligere.

Til hr. Edmund Joensen: Vi bakker fuldt op fra dansk side i forhold til det færøske ønske, som også bliver bragt frem på talerstolen i dag, om en modernisering af forholdet mellem Færøerne og EU, bl.a. på handelsområdet. Jeg har derfor sammen med lagmanden skrevet til Europa-Kommissionens formand, og kommissionsformanden har svaret, at EU er indstillet på at udvikle forholdet til Færøerne yderligere. Så også det arbejde er sat i gang. Jeg vil i øvrigt også gerne kvittere for ordene om, at vi i fællesskab skal tage et ansvar for den sikkerhedspolitiske dimension i Nordatlanten, og i øvrigt også kvittere for ordene om behovet for et styrket samarbejde med USA.

Endelig til hr. Sjúður Skaale: Jeg har aldeles opgivet at svare lige så kækt og sjovt tilbage, om end jeg jo næsten kunne have lyst til det med den formand, der sidder i stolen i dag, men det skal jeg lade være med. Man kunne jo gentage gamle citater, men det lader vi være med. Det er rigtig, rigtig vigtigt, også i forhold til den kommende Arktiskapacitetspakke, at vi har et tæt samarbejde med hinanden, herunder øget fokus på at kunne overvåge det store geografiske område, vi i fællesskab repræsenterer, og dermed styrke vores tilstedeværelse.

Kl. 22:08

Til sidst vil jeg sige: Der har været mange gode taler, mange gode spørgsmål og indlæg. Jeg må indrømme, at der især er to indlæg, der har gjort et indtryk på mig. Først fru Pernille Vermunds fortælling om Cecilie og den nat, eller mørke aften, voldtægten begås af en mand med somalisk baggrund. Jeg bliver berørt, jeg lytter, og jeg bliver oprigtigt ked af, at det foregår. Jeg bliver ked af det på vegne af alle ofre, der i dag er ofre for en meget brutal og afstumpet vold og kriminalitet i vores samfund. Derfor, for at gøre en lang historie

kort, ønsker vi også fra regeringens side at udvise flere kriminelle udlændinge, end tilfældet er i dag, for selvfølgelig skal det have en konsekvens, når man begår kriminalitet. Jeg har ingen forståelse for, at man veksler en dansk gæstfrihed med voldtægt, med bandekriminalitet eller med narkosalg. Så vi vil også gerne udvise flere.

Det andet indlæg, som også gjorde et stort indtryk, må jeg sige, var fru Pia Olsen Dyhrs gribende fortælling og fortællinger om de udsatte børn, med tårerne trillende ned ad kinden. Det var en tale, der fik alle i salen til at lytte. Vi kender også noget af forhistorien bag den, men vi ved jo godt, alle os, der er her, at der er børn i Danmark, at der er for mange børn i Danmark, der i aften er alene, som er overladt til sig selv og deres egen skæbne, som oplever en mor eller en far eller begge, der ikke lever op til forældreevnen og dermed svigter, og som i alt for mange tilfælde også oplever, at vi andre gør det, fordi samfundet ikke altid griber dem, fordi sikkerhedsnettet ikke er stærkt nok, og fordi vi også i for mange tilfælde endnu ikke evner at sætte de allermost udsatte børn foran. Vi har anmeldt nye initiativer på lovprogrammet, og jeg håber, at vi kan bruge den her folketingssamling til at skabe nogle rigtige resultater for de her børn. Det kræver i vores øjne, at vi den her gang giver dem nogle flere rettigheder, nogle gange også på bekostning af deres forældres.

Vi skal passe på de mest udsatte i vores samfund, ligesom jeg håber, at vi som kolleger evner at passe på hinanden. Og midt i en global pandemi er den allerallervigtigste opgave for alle her i salen at passe rigtig, rigtig godt på danskerne og på Danmark.

Kl. 22:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak for det. Jeg kan så meddele statsministeren, at jeg havde glædet mig til at stille statsministeren spørgsmål i dag – i øvrigt om vores fælles fortid – men også der er statsministeren i kontrol, så det bliver desværre ikke muligt (*Munterhed*), så det må vi lade ligge og vente til en anden gang. Derfor skal jeg med det samme overgive ordet til fru Inger Støjberg fra Venstre.

Kl. 22:11

Inger Støjberg (V):

Tak for det, og tak til statsministeren for den her fine gennemgang af, hvad der er sket i dag, noget af det på humoristisk vis – traditionen tro – men noget af det jo også med stor alvor.

På trods af at statsministeren kom godt omkring, må man jo sige, at der var emner, der ikke blev berørt, og det er naturligvis noget af det, som jeg vil spørge ind til her. Op til sidste valg må man sige at formanden for Socialdemokratiet, som også er den nuværende statsminister, var meget præcis omkring udrejsecentre i Danmark og sagde meget, meget klart, at der ville komme et nyt udrejsecenter uanset hvad. Nu her halvandet år efter er pengene brugt, Lindholm er afløst, og der er utrolig mange kriminelle udlændinge – de er på Kærshovedgård, og de er til stor gene, men også utryghed for mange naboer og beboere i området. Derfor er det ikke kun på Vestres vegne, men på vegne af rigtig mange mennesker i Ikast-Brande-området, at jeg nu spørger: Hvornår kommer det tredje udrejsecenter? Pengene er som sagt brugt, og planerne er afløst.

Kl. 22:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren

Kl. 22:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Må jeg ikke sige to ting til det? Først vil jeg sige – og det her siger jeg helt uden at skamme mig over det og uden at dukke mig, hverken på egne eller regeringens vegne – at når man som et land skal håndtere en global pandemi, som vil skulle det i foråret, så vil

der selvfølgelig være andre politiske opgaver, som bliver forsinket. Og det er givet, at jeg kommer til at sige det her en del gange her i debatten – og jeg gør det, som jeg sagde før, fuldstændig uden at skamme mig: Selvfølgelig er det sådan, at der er andre gode politiske projekter, der er blevet forsinket, fordi der var én opgave i 2020, der kom til at være vigtigere end alle andre, nemlig at redde danskernes liv og helbred.

En af de opgaver, vi ikke har nået at få løst i den takt, som vi gerne ville, er spørgsmålet om en ny udrejse- eller hjemrejsepolitik og dermed også at skabe en løsning på det problem, som fru Inger Støjberg helt rigtigt påpeger, nemlig at der er et lokalsamfund, der står med en alt for stor opgave, og derfor skal vi have etableret et nyt udrejsecenter. Regeringen er i gang med arbejdet, og det er selvfølgelig i den her folketingssamling, det bliver præsenteret.

Kl. 22:13

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Inger Støjberg.

Inger Støjberg (V):

Tak. Vi fik ikke rigtig et svar på det i formiddags, og derfor håbede jeg egentlig også, at statsministeren kunne være lidt mere konkret. Nu siger statsministeren så, at det er, fordi der er en pandemi. Det er nu ikke, fordi jeg har set udlændingeministeren være voldsomt involveret i pandemien, og jeg synes nu nok, at udlændingeministeren kunne have arbejdet med et udrejsecenter, mens statsministeren arbejdede med pandemien.

Når det er sagt, så trøster det mig da lidt at høre, at det bliver i den her samling. Bliver det også inden juleferien, at man vil præsentere, hvor det her udrejsecenter skal ligge, og pengene kommer på plads? For man har brugt pengene – de er væk.

Kl. 22:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det bliver i hvert fald i den her folketingssamling. Jeg står ikke og sætter en præcis dato på. Opgaven er vigtig, og jeg ved godt, at der er et lokalsamfund, som lider under den byrde, det er, at der er så mange mennesker samlet på ét sted, som i øvrigt skal forlade Danmark. Pengene skal man nu ikke være så bekymret for, for den løsning, den tidligere regering havde valgt, var jo en unødvendigt dyr løsning på et problem, som skal løses, og hvor det også er vores klare overbevisning, at man kan gøre det billigere end det, der var lagt op til tidligere.

Kl. 22:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Tak til statsministeren for besvarelsen her i debatten. Se, i juni måned i en af de sidste spørgetimer, vi havde, inden Folketingets såkaldte mødefri periode og før EU-topmødet den 17. juli, havde vi en debat hernede i salen om de her øgede omkostninger til EU, hvis Europa-Kommissionens forslag gik igennem. Statsministeren sagde på det tidspunkt, at vi så skulle bruge et sted mellem 3 og 5 mia. kr. ekstra om året – og hvor skal de penge egentlig komme fra.

Så sagde statsministeren videre:

»Hvor skal de penge komme fra? Jeg kan jo ikke bare trylle dem frem, selv om jeg er stor tilhænger af EU. Så det er enten fra besparelser, skattestigninger eller et fravær af andre initiativer. Jeg synes bare, at det, inden man går ned ad det spor og siger, at det er en virkelig, virkelig god idé med et større EU-budget, vel er rimeligt nok, at vi begynder at få en diskussion af, om det er fra klimaet eller uddannelsesområdet, eller hvor man vil tage de penge fra. Jeg har dem nemlig ikke.«

Nu står vi så efter topmødet i sommer med en regning på 4,5 mia. kr. ekstra. Hvor kommer de penge fra? Hvor tager statsministeren dem fra – fra klimaet eller uddannelsesområdet eller fra skattestigninger eller besparelser?

Kl. 22:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan godt huske den debat, og det var godt, at vi fik den i Folketinget. Jeg og regeringen havde gerne set et lavere EU-budget. Vi havde også gerne set en bedre balance i EU's genopretningsfond. Vi fik flyttet det endelige resultat i en bedre retning, jo ikke mindst takket være et meget stærkt europæisk samarbejde i det, der nu er benævnt »The Frugal Four«. Så vi fik nogle udmærkede danske resultater hjem. Det er sådan med den udgift, vi har til EU, at den nu er indarbejdet og så at sige indbudgetteret på vores finanslov. Men det er ikke nogen hemmelighed, at hvis ikke man havde en forøgelse af EU-budgettet, så havde man jo haft de midler til rådighed til nogle andre opgaver. Med til fortællingen hører dog det, hr. Søren Pape Poulsen sagde så præcist, at jeg knap kan gentage det på helt samme vis, nemlig at hele Europa er afhængige af, at hele Europa også kommer ud af den her krise, inklusive Danmark. Så det samlede resultat er nu egentlig udmærket.

Kl. 22:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvorfor er statsministeren ikke omfattet af det samme krav til at kunne svare på spørgsmål, som hun beder andre om? Det, der skete i juni måned, var jo, at statsministeren bad nogle af Folketingets partier svare på det her spørgsmål, altså at hvis vi fik et større EU-budget, hvor skulle pengene så komme fra? Og statsministeren sagde endda, at hun ikke havde pengene. Nu kan hun bare sige, at de er indbudgetteret på budgettet. Hvordan kan det være, at statsministeren ikke skal kunne svare på det samme spørgsmål, som hun beder andre om at kunne svare på, hvis man i øvrigt ønsker et større EU-budget? Selv om statsministeren siger, at nu er de indbudgetteret på budgettet, så vil jeg gerne vide: Hvad er det så, man har fravalgt? Er det bare øget låntagning? Er det bare en del af det, eller er det fra besparelser på andre ting? Er det ting, man nu er gået bort fra at prioritere? Det er da ret interessant for Folketinget at få et svar på det spørgsmål, statsministeren selv stillede Folketingets partier tilbage i juni.

Kl. 22:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men statsministeren skal jo svare på alle spørgsmål, der bliver stillet. Så skal man bare huske at stille spørgsmålet. Jeg var blot lidt hurtigere til at stille det spørgsmål den anden vej. Det gjorde jeg jo på det tidspunkt, fordi jeg syntes, det var for omkostningsfrit, ikke mindst for Venstre, at man ikke ville indtage det helt almindelige og i mine

øjne ansvarlige synspunkt, at når vi giver mandater i EU-politikken på store afgørende områder, så gør vi det selvfølgelig bredt i Folketinget. Det var der nogle partier, der efterlevede og levede op til på vanlig vis, og så var der et parti, der valgte at stå uden for, samtidig med at man så kritiserede det oplæg, som regeringen kom med på det tidspunkt. Det syntes jeg var lige frisk nok.

Kl. 22:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 22:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Og tak for hilsenen til vores parti. Det er rigtigt, at vi har haft et hårdt døgn, men jeg kan berolige eller afskrække med – alt efter temperament, og hvor meget man frygter det – at vi er her endnu, og at vi er de samme radikale. Så jeg glæder mig også til samarbejdet.

Jeg vil gerne takke og kvittere for det, jeg hører som en forpligtelse til at sætte et ambitiøst 2025-mål. Og det er jo helt relevant at efterspørge, hvad prisen for det er, og hvordan vi kommer derhen. Vi skal også nok fremlægge vores bud. Jeg vil jo også mene, at det måske var meget relevant for regeringen at fremlægge en plan for, hvordan prioriteterne skal hænge sammen.

Så vil der komme en plan for, hvordan det grønne skal hænge økonomisk sammen; hvordan vi får råd til de grønne prioriteter og på hvilket niveau og råd til den velfærd, som vi i hvert fald også i Radikale gerne vil prioritere, men det hører jeg også at regeringen vil?

Kl. 22:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er jo to prioriteringsdiskussioner i det her. Den ene vedrører, hvordan vi i det her land i det hele taget tilrettelægger vores økonomiske politik, og der er det klart, at 2021 forhåbentlig – syv-ni-tretten! Bank under bordet – er et særligt år. Altså, Finansministeriet forventer sådan set, at vi allerede i 2023 er tilbage i en form for normal konjunktursituation, og det er derfor, jeg siger bank under bordet og syv-ni-tretten! For så er det – forstå mig ret – mildt sluppet, når man har 2020 i baghovedet. Men 2021 er et særligt år, hvor vi ønsker at føre en ekspansiv finanspolitik, fordi vi simpelt hen ikke tror på, at man kan spare sig ud af den situation, vi er i.

Så der er noget, der handler om den grundlæggende økonomiske prioritering, og der er det klart, at håndteringen af en global pandemi er et anderledes vilkår, end hvis det her havde været et mere normalt år. Og så er der jo prioriteringen af virkemidlerne for at nå et resultat i 2025. Det er jo to meget forskellige størrelser. De vil jo mødes på et tidspunkt, fordi de initiativer, partierne måtte ønske, også skal finansieres.

Derfor tror jeg, at vi har behov for en mere samlet klimadiskussion, der i virkeligheden også går på tværs af de forhandlingsspor, som er mange og ambitiøse, og som allerede er udmeldt.

Kl. 22:21

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 22:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Ja, det er jeg sådan set helt enig i. Det er jo rigtigt, at vi står i nogle usikre år, men ikke desto mindre – man lægger jo planer

for så at kunne lave dem om, også når usikkerheden melder sig – er det for os helt afgørende, at det grønne spor og det økonomiske spor kommer til at hænge sammen, for vi skal også kunne finansiere vores grønne prioriteter og foretage de prioriteringer samlet. Og der er ikke mange år til 2025. Så må vi jo tage bestik af corona og de konsekvenser, den har, på vejen. Vi er i øvrigt enige i, at det er tid til en ekspansiv økonomisk politik nu, men så må man jo have en plan for, hvad der skal ske efterfølgende. Det er det, jeg spørger om: Vil regeringen komme med sådan en plan?

Kl. 22:22

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, vi taler om, hvornår vi skal have balance igen. Stien derhen har vi allerede lagt frem i forbindelse med vores finanslovsforslag. Det afgørende er i øvrigt også, hvad det er, vi bruger den ekspansive finanspolitik til. Og så er det helt rigtigt, at vi har behov for i fællesskab at sikre, at der er et råderum til de nødvendige klimainvesteringer, men jeg håber også, at vi stadig er enige om, at der skal være et råderum til vores velfærdssamfund.

For klimaet er vigtigt, og der blev givet et klart grønt mandat, men jeg mener også, at folketingsvalget sidste år også var et velfærdsvalg. Os, der i dag udgør flertallet her på Christiansborg, fik også et mandat af den danske befolkning til at begynde at rette op på nogle af de udfordringer, der er i vores velfærdssamfund.

Kl. 22:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 22:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Jeg vil i virkeligheden gerne forfølge det spor med de sårbare grupper lidt, for når vi taler om klima og vi taler om corona og vi taler om genopretning i dansk økonomi, er bruges der masser af plads og masser af taletid til det i statsministerens besvarelse, men når vi taler om de sårbare grupper, blev der brugt ufattelig lidt taletid, hvilket jeg egentlig ikke tror er statsministerens egen prioritering sådan i hjertet. Derfor vil jeg gerne tale lidt om det her med bl.a. mennesker med handicap.

Lige nu oplever de i stigende grad, at kommunerne ikke leverer på det, der er deres lovfæstede rettigheder. De oplever kommuner, som siger: Ja, ja, det kan godt være, at du har brug for lidt mere hjælp, men vi har ikke økonomien til det. Så vælger mennesker med handicap f.eks. at forfølge det ved Ankestyrelsen for efterfølgende at få ret ved Ankestyrelsen, ikke kun en gang, men flere gange, men stadig væk ikke ude i deres kommuner opleve at få det, de har ret til. Det synes jeg er et kæmpeproblem, og det er jo ikke, fordi jeg har noget problem med det kommunale selvstyre, men det kan jo ikke være sådan, at mennesker med handicap skal skifte kommune for i virkeligheden at få leveret på deres helt basale rettigheder. Der tænker jeg, at det må regeringen jo også reagere på. Det er jo en fælles ambition at sørge for de sårbare grupper, herunder også mennesker med handicap.

Kl. 22:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:24

Kl. 22:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen tak for det spørgsmål. Det er et vigtigt emne at have med i en åbningsdebat. Nu er der meget, meget stor forskel på, hvad det vil sige at være et menneske med en funktionsnedsættelse – det er jo fra, at det næsten ikke har en betydning for det liv, man lever, til, at det kan have en fuldstændig og aldeles determinerende betydning for det liv, man har mulighed for at leve; alle de differentieringer skal vi jo også have ind i den her diskussion.

Det siger sig selv, håber jeg, at der er nogle grundlæggende ting, der skal være på plads i et velfærdssamfund, hvis man har en alvorlig funktionsnedsættelse, og i de tilfælde skal man ikke være afhængig af, hvor i landet man bor. Men der er også ting, der i mine øjne godt kan være en lokal prioritet. Altså, hvor er det man særligt ønsker at sætte ind? Er der nogen grupper, man særligt ønsker at sætte ind over for? Og som fru Pia Olesen Dyhr ved, er regeringen og jeg ikke tilhængere af, at alt i Danmark skal være fuldstændig ens, og også her vil en del af svaret fra min side være, at hvis vi snart kan få frigjort medarbejderen fra alt det papirarbejde, bliver der også flere ressourcer til handicapområdet.

Kl. 22:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 22:26

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jeg sådan set enig i. Jeg er klar til at sætte den offentlige sektor fri. Men vi taler om mennesker med handicap. Jeg kunne jo nævne fru Kirsten Rolfsager, som lever i Gribskov Kommune, som har oplevet, at hun ikke længere har hjælp hele døgnet rundt, på trods af at hun, når hun sover, lige pludselig risikerer at tabe vejret, hvis hun ikke får hjælp af en maskine. Det er noget, Gribskov Kommune har valgt at spare væk. Det er en sag, hun har ført ved Ankestyrelsen flere gange, men alligevel har hun ikke hjælp hele døgnet. Det betyder faktisk, at det er risikabelt for hende at falde i søvn, fordi hun ikke kan få den fornødne hjælp. Hun har gigt, hun har funktionsnedsættelse, hun vil faktisk gerne leve sit liv og ville have kunnet gøre det, hvis det ikke var, fordi vi havde en kommune, der helt konkret har grebet meget voldsomt ind i hendes liv. Og jeg nævner det ikke, fordi det er en konkret sag; det er bare et eksempel på en sag, som er ganske alvorlig, og som der ikke bliver handlet på i dag.

Kl. 22:27

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, og det er jo næsten altid helt umuligt at stå på talerstolen og forholde sig til en konkret sag, som jeg og andre af gode grunde ikke kender alle detaljer i. Jeg tror, jeg bliver nødt til at gentage, hvad jeg sagde før: Der er nogle ting, der grundlæggende skal være på plads for mennesker med funktionsnedsættelser i vores samfund. Men vi har, synes jeg, behov for at tænke vores velfærdssamfund mere i retning af lokale beslutninger og dermed også lokalt ansvar. Jeg synes, at vi igen og igen, selv om vi siger, at det er det, vi ikke vil, alligevel ender med at ville have endnu strammere lovgivning fra Christiansborgs side, og jeg tror ikke, at det er det, der er løsningen.

Kl. 22:27

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Mai Villadsen.

Mai Villadsen (EL):

Tak for det, og tak for talen. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Enhedslisten har været relativt kritiske over for regeringens klimasnak om hockeystave, men jeg vil måske alligevel gerne starte med at anerkende noget, som jeg synes statsministeren sagde helt rigtigt i sin tale, nemlig det, at der er rigtig mange mennesker i vores land, der lige nu har behov for at få en konkret plan for, hvordan den grønne omstilling kommer til at ændre deres hverdag og deres liv. Og dér vil jeg bare gerne love, at vi i Enhedslisten selvfølgelig vil arbejde for både en ambitiøs, men også en socialt retfærdig grøn omstilling, og der er jeg glad for, at jeg fornemmer, at vi er på samme hold.

Men jeg vil alligevel gerne lige spørge lidt ind til teknologien, selv om statsministeren måske synes, det er lidt middelalderligt. For i forgårs, da vi åbnede Folketinget, stod der jo enormt mange mennesker, særlig unge mennesker, udenfor og demonstrerede, fordi de er bekymrede for, om vi i Folketinget kommer til at leve op til den klimalov, vi har vedtaget. Og det skyldes jo nok, at regeringen har betvivlet 70-procentsmålet en smule eller i hvert fald sat spørgsmålstegn ved det ved at sige, at rigtig meget skal opnås 5 minutter i 2030 med ny teknologi.

Jeg forstår godt, at det kan være tilløkkende og lyde billigere, men mit spørgsmål til statsministeren er bare: Hvad nu, hvis den teknologi ikke lykkes? Hvad gør statsministeren så 5 minutter i 2030?

Kl. 22:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så skal statsministeren have lov til at tale. Vi har 28 i talerækken, så prøv venligst at holde jer inden for taletiden. Værsgo, statsministeren.

Kl. 22:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan jo også springe fra, hvis man synes, det bliver for sent, men det bestemmer man selvfølgelig selv. Der er ingen i regeringen – ingen i regeringen – der har sagt, at vi skal vente til 5 minutter i 12 eller 2 minutter i 12. Hvorfor i alverden skulle vi også mene det? Vi har sagt med åbne øjne, at vi ønsker en 70-procentsmålsætning nået i 2030. Men hvorfor skulle vi som danskere oven på alle de landvindinger, som der efterhånden ikke er mange i det nuværende Folketing, der har aktier i, fordi vi ganske enkelt er for unge – landvindinger, som det her Folketing har evnet at træffe beslutninger om igennem årene – så ikke tænke, at det skulle være en del af strategien? Når vi i generationer har evnet at træffe beslutninger, der gør, at vi i dag kan producere ren energi *takket være* teknologi – jeg bliver nødt til at sige det; ikke takket være ord eller taler eller paroler, men takket være teknologi og møtrikker – altså når vi har evnet det igennem en årrække og i dag er førende på energieffektivisering, på vand, på vedvarende energi, hvorfor skulle det så ikke være en del af strategien også frem mod 2030? Selvfølgelig kan det ikke stå alene – det siger sig selv – men hvorfor skulle vi ikke fortsætte ad den vej, som vi allerede har valgt i Danmark, og som er en enestående international succes?

Kl. 22:30

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 22:30

Mai Villadsen (EL):

Ja, selvfølgelig skal vi også satse på teknologi, men jeg kunne godt tænke mig at komme med et par eksempler på, hvorfor jeg kan være

bekymret – eksempler, som ikke har noget med klimaet at gøre: Det er Storebæltsbroen, det er Metrocityringen, og det er supersygehuset i Gødstrup. Hvad har de tilfælles? Det er forsinkede kæmpeprojekter. Det har jo ikke så meget med klimaet at gøre, og dog alligevel. For regeringen baserer rigtig meget af sin politik frem mod 2030 på grønne brændstoffer, som kommer ved at bygge store energier. De er gode, brændstofferne er gode, men store anlægsprojekter bliver ofte forsinkede. Hvis det sker, hvad er planen så?

Kl. 22:31

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Undskyld, jeg troede et kort øjeblik, at det, der forenede nogle af de her store visionære projekter, var, at Enhedslisten havde stemt imod dem, og det er jo så også rigtigt. Der er jo stadig en forundring hos nogle af os over, at man var imod Storebæltsbroen – det var man. Og der er stadig væk partier, der er imod metroen. Men det er jo genialt, at der nu er en metro i København, og det er i øvrigt også genialt, at vi har en Storebæltsbro. Altså, når jeg fortæller mine egne børn, at da jeg var på deres alder, var der ikke en Storebæltsbro, så tror de jo, det er løgn. Men det var ikke, må jeg forstå, fordi man på det tidspunkt var imod de meget, meget spændende fremtidsprojekter, som i dag forener vores land. Ja, de kan blive forsinkede – selvfølgelig kan de det. Derfor er det saftuseme sørme også godt, at vi allerede nu er tæt på at have fordoblet de grønne forskningsmidler, så vi faktisk sikrer os, at vi ikke kommer for sent.

Kl. 22:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 22:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Først en hurtig kommentar, og så vil jeg straks gå til spørgsmålet. Jeg kan egentlig ikke forstå, at statsministeren under sig så meget over, at der ikke har været diskuteret corona i dag. Jeg tror måske, at mange af os føler, at vi ikke har manglet den diskussion sådan siden marts måned, så jeg tror ikke, at der er nogen uvilje imod det. Måske tænker vi bare, at der også skal være plads til andet i politik, og så tror jeg, at hvis vi skal blive ved med at have befolkningen med, så er det godt med en reminder til alle og måske især teknikere og fagligt personale, at det ikke gør noget, hvis ting giver mening i de restriktioner, man indfører, og at det ikke bare er teoretisk, at de gør det.

Så har jeg næsten brugt al min taletid, men der var noget, jeg ikke kunne have med i mit oplæg. Jeg vil bare spørge til en diskussion om en sundhedsreform. Det kunne også hænge sammen med det her. Den gamle regering plus Dansk Folkeparti lavede netop en aftale inden valget. Med hensyn til regionerne fik vi ikke en bred aftale, men det ændrer ikke på, at der stadig væk bliver 200.000 eller flere kronikere i årene, der kommer, og der er en lang række andre udfordringer. Jeg forstod det lidt sådan på et tidspunkt, at statsministeren har en eller anden tavle, hvor der står, at det skal vi først diskutere i 2022 eller 2023. Kunne man overveje at rykke det frem? – for jeg tror altså ikke, det går at vente så længe.

Kl. 22:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeps, det gør vi, vi rykker det frem, og lad os lave en bred sundhedsaftale næste år her i Folketinget. Og så lad os gøre det, som sagt med al respekt ikke lykkedes for den tidligere regering, for en sundhedsaftale bør være bred. Den bør være bred, for det sker jo, at der kan komme et regeringsskifte. Der kan ske alt muligt. Den skal være bred. Det er helt rigtigt, at vi har behov for en sundhedsreform. Vi kan jo her under covid-19 se nogle meget, meget positive ting i vores sundhedsvæsen, nemlig at vi har et sundhedsvæsen med et personale med en meget, meget høj faglighed, som også kan omstille sig utrolig hurtigt. Vi har også sundhedsmæssigt alle sammen lært meget i løbet af det her år, men der er jo nogle uløste problemer. F.eks. har vi ikke læger nok i hele landet, for nu at tage et eksempel. Som et andet eksempel mangler vi stadig væk at have det ordentlige samarbejde mellem det, der sker i kommunen på ældreområdet, og det, der sker hos den praktiserende læge, og det, der sker på sygehuse. Så ja til en bred sundhedsaftale næste år.

Kl. 22:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 22:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er da tæt på at kunne blive dagens bedste nyhed, tænker jeg, at vi næste år – for der er jo ikke lang tid til – kunne få den her diskussion. Det er jeg rigtig glad for. For som jeg husker de diskussioner, vi havde, og det oplæg, den tidligere regering kom med, så var der jo en bred anerkendelse, også i den daværende opposition, hos Danske Regioner og mange andre steder, af, at mange af de elementer faktisk var rigtige og gode. Så strandede det på en diskussion om regioner eller ej.

Nu konstaterer jeg, at der er et kæmpe flertal i det her Folketing, der ønsker at bevare regionerne, og så er det så bare sådan, det er, og så skal vi lave en bred aftale. Det vil jeg se frem til, for jeg tror, at det er meget, meget nødvendigt, ikke mindst af hensyn til vores patienter og de mange kronikere, som i øjeblikket nogle gange render rundt på de store sygehuse og ikke aner, hvor de skal gå hen.

Kl. 22:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er enig i, at der bestemt var gode elementer i den sundhedsreform, som ikke nåede at blive til noget, især med hensyn til det her med, hvordan vi får styrket samarbejdet mellem de mange led, der kan være omkring patienten. Jeg vil mene, at fundamentet for at lave en sundhedsreform den her gang faktisk er bedre, for der er nu afsat penge til 1.000 nye sygeplejersker. Det var en af manglerne, kan man sige, i reformen tidligere. Noget af det, som den gamle sundhedsreform ikke adresserede, var det her med, hvordan vi sikrer, at der er praktiserende læger i hele landet. Det håber jeg vi kan samarbejde om.

Kl. 22:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 22:36

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg vil gerne indlede med at sige tak til statsministeren for en tale, som var fin, og for en opbakning til Nye Borgerliges

ønske om, at de kriminelle udlændinge, som begår de allervordeste forbrydelser, selvfølgelig skal udvises, hvis de dømmes ved dansk ret. Så tak for det. Jeg tror også, at det betyder rigtig meget for Cecilie, som jo stod frem med navn og ansigt, og som har gjort det netop i et håb om, at vi politikere tager det her alvorligt – og når man sidder med magten, har man jo mulighed for at gøre noget ved det. Men mit spørgsmål går på noget helt andet.

Jeg har bemærket, at statsministeren er kommet under kraftig beskydning, både fra sit eget parlamentariske grundlag og også fra oppositionen, i forhold til klimadebatten. Jeg er glad for, at regeringen ikke er gået med på den her rabiate bølge, og at man ikke siger, at nu skal vi løse fremtidens udfordringer med nutidens teknologi. Tænk, hvis man havde gjort det for 10 år siden – hvor havde vi så stået i dag? Formentlig ikke der, hvor vi står nu. Så tak for det.

Faktum er jo, at vores udledning svarer til ca. 0,1 pct. af den globale udledning. Det betyder også, at når vi øger målet fra 40 pct. til 70 pct., som man har gjort, så har det på globalt plan stort set ingen effekt. Så mit spørgsmål til statsministeren er: Vil statsministeren garantere, at man ikke løber med på den rabiate idé om, at man skal løse fremtidens udfordringer med nutidens teknologi, som lader til at herske på venstrefløjen og i Radikale Venstre?

Kl. 22:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at der er én afgørende ting, som Nye Borgerlige overser – eller der er flere, vil jeg sige. Men lige her er der én afgørende ting, og det er, hvad det betyder for resten af verden, at et flertal her i Folketinget har valgt at vedtage en 70-procentsmålsætning. Det betyder faktisk noget. Det betyder noget for, hvordan de andre lande i en række sammenhænge bliver skubbet i retning af højere ambitioner. Det betyder noget for den europæiske diskussion, hvor vi nu forhåbentlig snart får muligheden for at flytte barren deropad.

Men det betyder også noget for danske arbejdspladser, danske lønmodtagere, danske virksomheder, danske iværksættere, når et land som Indien med 1,3 milliarder indbyggere, der står for en kæmpe grøn omstilling, vælger at lave et strategisk samarbejde med Danmark. Så 70-procentsmålsætningen er god for Danmark og for klimaet, men den er også rigtig vigtig for den øvrige klimaomstilling.

Kl. 22:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 22:39

Pernille Vermund (NB):

Man foranlediges til at sige: Hør, hvor vi gungrer. Men ærlig talt, hvis en målsætning om 70 pct. betyder, at vi bliver fattigere, altså hvis ikke man løser det her fornuftigt, ville det jo være tudesoset.

Her hører jeg faktisk noget positivt fra Socialdemokratiet, fra regeringen, nemlig at man siger, at teknologien vil udvikle sig over de næste 10 år, og hvis vi benytter de løsninger, vi har i dag, hvis vi lægger alle investeringer ind nu, jamen så investerer vi på et tidspunkt, der ligger før den teknologi, der vil være der allerede om 3 år, om 5 år, og som måske kan løse meget mere for færre penge; men så har vi brugt pengene. Jeg taler ikke om, at vi ikke skal udvikle os. Jeg er bare bange for, at man hopper med på den rabiate idé om, at man investerer på et forkert tidspunkt, og at man afvikler i stedet for at udvikle.

Kl. 22:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:40

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er enig så langt, at jeg oprigtigt er forundret over, at der også i diskussionen her i Folketinget begynder at være den modstand mod, at vi bruger teknologi. Jeg er overrasket over det, for jeg må indrømme, at f.eks. den her idé med at bygge energiover var jeg ikke kommet på selv. Det er muligt, at min gode minister var kommet på den idé, det ved jeg ikke, men jeg havde ikke fået den idé. Det var Det Radikale Venstre, der præsenterede mig for den idé.

Power-to-x er ikke sådan et begreb, der stod i de bøger, jeg fik læst højt, da jeg var barn. Det er der nogen, der har overbevist mig om. Det undrer mig lidt – og jeg siger det i al kærlighed og venskabelighed – at nogle af jer, der har overbevist bl.a. mig om, at vi skal gøre det, nu problematiserer, at vi så faktisk vil gøre det. Så det er egentlig bare for at sige, at ja, vi skal træffe de nødvendige beslutninger nu, men teknologien kommer til at hjælpe klimaet, og det kræver så nogle investeringer, ikke mindst i Danmark, i de kommende år.

Kl. 22:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 22:41

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, det er logik. Men lad os tale om noget helt andet.

For jeg blev en smule pikeret, da statsministeren nævnte det her med pension til Arne. Det var sådan lidt noget med, at i forhold til os, der er imod det udspil, som regeringen er kommet med, skyldes det ikke, at vi er uenige i forslaget. Nej, det skyldes, at vi ikke har forståelse for de mennesker, der været mange år på arbejdsmarkedet. Altså, i stedet for at argumentere og gå efter bolden går man efter manden og siger: Det er afsenderen, der er problemet, og derfor forstår I ikke, hvad det er. Og det blev jeg sådan lidt pikeret over. Nok særligt, fordi når jeg ser på min familie, er de fleste jo sådan arbejdere, der også døjer med et langt og nedslidende arbejdsliv.

Min far er slagter, og jeg kan da se på hans skuldre og ryg, hvordan det går. Min mors mand har tennisalbue og slidgigt i knæ, og hvad ved jeg, efter et langt liv som håndværker. Så jeg kender egentlig godt de mennesker og har dem nært inde på livet, og jeg har egentlig sympati for tanken om, at man skal kunne trække sig tidligere tilbage, hvis man er nedslidt. Også selv om man ikke er så nedslidt, at man ikke kan komme på en førtidspension.

Men det er ikke det, som regeringens forslag tager hensyn til: Der kan du have været 42 år på arbejdsmarkedet, skiftevis deltid og på dagpenge, og selv om du er rask og rørig, kan du komme på tidlig pension, mens du, hvis du har været der 40 år og er fuldstændig nedslidt og har slidgigt, ja, så kan du ikke komme på tidlig pension. Og det er jo den kritik, som statsministeren skal forholde sig til, nemlig at statsministerens eget forslag ikke hjælper de nedslidte. Det hjælper kun dem, der har været x antal år på arbejdsmarkedet.

Kl. 22:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, indlægget startede jo faktisk godt – og så var det lidt mere hen ad vejen, ikke? For en tanke om og ord om, at en kvinde, der har

været 42 år på arbejdsmarkedet og lavet ufaglært rengøringsarbejde, faktisk slet ikke er nedslidt, altså, det er det, jeg har så uendelig svært ved at begribe. Hvis man i 42 år er stået tidligt op om morgenen og haft hårdt fysisk arbejde, så er der en nedslidning. Det er ikke sikkert, man er så nedslidt, som nogle mener man skal være for at komme ind på en eller anden anden ydelse. Men selvfølgelig er der da slitage, og der er da en helt anden slitage end den, der gælder for mennesker med et arbejdsliv, hvor man ikke bruger sin krop. Og i øvrigt med et helt andet arbejdsmiljø på arbejdsmarkedet for 42 år siden end i dag. Det er den der kobling, jeg ikke kan forstå at man ikke laver. Jeg forstår det faktisk ikke.

Kl. 22:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 22:43

Alex Vanopslagh (LA):

Det, jeg så ikke kan forstå, at regeringen ikke laver, er den kobling og den logik, der er i, at du godt kan have været kun 38 år på arbejdsmarkedet og være meget mere nedslidt end den, der har været 42 år eller 43 år på arbejdsmarkedet, også selv om vedkommende har lavet fysisk arbejde. Man tager jo ikke hensyn til, at mennesker er forskellige. På den måde ender man med at ville gøre op med en uretfærdighed, og så skaber man en større uretfærdighed i forsøget på at rette op, fordi man ikke tager hensyn til den enkelte.

Altså, det, vi selv har foreslået i Liberal Alliance, er jo det, vi kalder fri pension: at man giver folk bedre mulighed for skattefrit ved ind- og udbetaling selv at spare op, så de selv kan bestemme, om de vil trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet. Kunne man ikke forestille sig, at det er noget i den dur, man skal gøre, altså give den enkelte mere fleksibilitet og ansvar?

Kl. 22:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jo, fordi vi er tilbage ved kernen, nemlig: Skal der være en rettighed, eller skal der ikke være en rettighed? Alle her – alle her i lokalet – ved, at hvis ikke der er en rettighed, vil der være nogle af dem, der har behov for det, der ikke vil blive tilkendt det. For det gælder for alle andre ordninger og alle ydelser. Så man kan sige, at den ordning har altså en bagside. Hvis man omvendt laver en rettighed, ved man godt, at så vil man ikke ramme fuldstændig hundrede procent præcist. Til gengæld gør man så noget andet, nemlig at man siger til folk: Når man har arbejdet i så mange år og har gjort alt det, man skulle, så skal man ikke spørge nogen, man skal ikke visiteres. Så kan man få lov til selv at træffe beslutningen. Og hvor jeg dog håber, at vi får lavet en aftale, så man selv kan træffe den beslutning.

Kl. 22:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 22:45

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Statsministeren siger, at hun ikke er bekymret for, om vi kan nå vores 70-procentsreduktionsmål i 2030. Hvilket indtryk gør det, at Den Grønne Studenterbevægelse, Rådet for Grøn Omstilling, Greenpeace, Bedsteforældrenes Klimaaktion, Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden, Klimabevægelsen i Danmark og Klimarådet er dybt bekymret, i forhold til om vi når det her mål – og siger det i alle typer af medier?

Altså, hvordan kan statsministeren være ubekymret, når alle dem, der ved allermost om det her, er dybt bekymrede? Gør det slet ikke indtryk på statsministeren?

Kl. 22:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:45

Statsministeren (Mette Frederiksen):

To ting. Jeg tror, at det ville være godt med lidt mindre bekymring og lidt mere optimisme på det her område, for jeg mener, at Danmark har alle forudsætningerne. Vi står et ualmindelig privilegeret godt sted til at håndtere de her klimaudfordringer. Vi har befolkningen med os – der er et grønt mandat. Vi har allerede en mere udviklet teknologi end mange andre. Vi har fantastisk dygtige virksomheder, vi har nogle af verdens bedste lønmodtagere. Vi er et af de lande, der har de allerbedste forudsætninger.

Tænk, hvis det, vi sendte ud herfra, ikke bare var en bekymring, men også var en reel optimisme, en handlekraft, en vilje til at få det til at ske. Så kunne det jo være, at det smittede af på nogle af dem derude, som efterspørger det, og som er afhængige af de beslutninger, vi træffer her. Jeg tror ikke på, at det er bekymring, der skaber klimaforandringer. Jeg tror, det er handlekraft; jeg tror, det er vilje – og selvfølgelig også optimisme.

Kl. 22:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 22:47

Torsten Gejl (ALT):

Bekymringen kommer, fordi vi er ved at løbe tør for tid, og alle dem, som ved noget om det, mener ikke, at vi er kommet langt nok. Altså, vi er jo nødt til at udtrykke vores bekymring, når vi føler den, og når den kommer fra ekspertisen.

Nu spørger statsministeren om, hvilke idéer de partier, som kræver et højt delmål i 2025, har til at nå målet; dem er Alternativet iblandt. Vi ser gerne et delmål på 60 pct. Og det, som jeg gerne vil sige, er, når nu statsministeren spørger til idéer, at vores idé er en ensartet CO₂-afgift i en grøn skattereform. Hvad tænker statsministeren om det?

Kl. 22:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 22:48

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Og tak til statsministeren for de afsluttende replikker her. Jeg må sige, at når statsministeren mener, at man fremtidssikrer dansk økonomi ved at trække 10.000 mennesker ud af beskæftigelsen og hæve skatter og afgifter med et milliardbeløb, så bliver man en anelse bekymret for den fremtid, for det er jo i så fald et Danmark, der bliver fattigere, og som dermed har dårligere muligheder for at investere i den grønne omstilling, en god kræftbehandling og nogle af de andre ting, vi gerne vil.

Det, jeg egentlig gerne vil spørge statsministeren til, når nu statsministeren synes, at vi har snakket for lidt om corona her, er det løfte, som statsministeren gav danskerne på nationalt tv under corona, hvor der var en partilederdebat i maj måned, og hvor statsministeren

om skattestigninger sagde, at det ville være et mærkværdigt svar til dansk erhvervsliv, der står i en rigtig, rigtig svær situation. Og så er mit spørgsmål bare, hvorfor regeringen har valgt at gøre det stik modsatte af det, som statsministeren stod og lovede danskerne og danske virksomheder på nationalt tv i maj måned.

Kl. 22:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:49

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi bliver nødt til at gå nogle år tilbage i historien, når det bliver sagt på den måde, som det bliver sagt på fra Venstres side. I 2006 laver vi bredt her i Folketinget en aftale om velfærdsforliget. Velfærdsforliget står på en meget, meget klar konstatering, nemlig at der er en efterløn, fordi om ikke alle, så i hvert fald en stor del af os godt vidste, at med en stigende pensionsalder, ville der komme for stor ulighed i pensionsalderen, og derfor skulle der være en efterlønsordning. Den valgte Venstre så, må man sige, på ret brutal vis de facto næsten at afskaffe. Det betyder, at en række mennesker, som i øvrigt i parentes bemærket er dem, der har gået på arbejde og betalt skat, for at mange af os, der er herinde i dag, overhovedet har kunnet komme i skole og få en uddannelse, nu ikke kan trække sig værdigt tilbage fra arbejdsmarkedet. Det er det, vi retter op på. Det er ikke alt muligt andet – det er det, at man sådan set fra Venstres side gik fra det, vi aftalte i 2006.

Kl. 22:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 22:50

Sophie Løhde (V):

Altså, jeg spurgte statsministeren om noget, hun selv udtalte i maj måned på nationalt tv – et løfte til danskerne, til danske virksomheder om, at det midt i en stor og alvorlig økonomisk krise ville være, og jeg citerer statsministeren: et meget mærkværdigt svar, hvis man lod skatter og afgifter stige. Og så spørger jeg bare helt simpelt: Hvorfor er det, at regeringen har valgt ikke at holde det løfte, man gav til danskerne og til danske virksomheder i maj måned, i så alvorlig en økonomisk krise?

Kl. 22:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Den skattestigning, fru Sophie Løhde bl.a. peger på, er jo ønsket fra vores side om et samfundsbidrag fra den finansielle sektor for at kunne finansiere det, vi talte om før. Og jeg bliver faktisk oprigtigt provokeret, når et spørgsmål om nogle af dem, der har knoklet mest i det her samfund, og som saftsuseme med krop og sjæl har bygget Danmark op, bliver til et spørgsmål om arbejdsudbud og ikke noget som helst andet. Vi gik til valg på at finansiere tidlig pension, bl.a. med et samfundsbidrag fra den finansielle sektor. Det, vi sagde før valget, gør vi også i dag.

Kl. 22:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 22:51

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det var sådan set bare en opfølgning på det spørgsmål, for jeg blev lidt overrasket. Er det ikke korrekt, at det var fru Mette Frederiksen, der var beskæftigelsesminister på det her tidspunkt, hvor man fremsatte lovforslaget, der lavede om på efterlønnen? Og hvordan kunne man så gøre det, hvis man er så inderligt imod det?

Kl. 22:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:52

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det kan man jo af den enkle årsag, at danskerne tilbage i 2011 valgte, at flertallet for, at efterlønnen de facto skulle afskaffes, var bibeholdt efter valgkampen. Socialdemokratiet gik til valg i 2011 på, at efterlønnen skulle bestå. Vi fik ikke et mandat af danskerne til at rette op på det. Vi indgik i en regering. Der var ikke et flertal for Socialdemokratiets politik.

Men det her er jo ikke et problem, der først og fremmest relaterer sig til Socialdemokratiet. Det her er jo et problem for ganske almindelige danske lønmodtagere. Der var engang i dansk politik, hvor der var en sund kappestrid mellem Venstre og Socialdemokratiet om, hvem der egentlig stod på lønmodtagernes side, hvem der egentlig var, ikke bare i ord, men i handling, optaget af, at den helt almindelige lønmodtager skulle have ordentlige vilkår. Lad os få den kappestrid igen. For Arne og alle de andre, som har aftjent deres værnepligt i det her samfund, fortjener en værdig tilbagetrækning.

Kl. 22:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 22:53

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for præciseringen om, at det var fru Mette Frederiksen, der stod bag den efterlønsændring, som hun var med til at gennemføre. Det er jo sandheden bag det, men lad os vende tilbage til klimadiskussionen.

Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet nu er blevet meget optaget af teknologi, og det er vi også i Venstre. Vi deler mange af de samme synspunkter om, at teknologien kan hjælpe os meget. I de aktuelle forhandlinger, vi har omkring omlægning af bilafgifterne, er det jo sådan, at regeringen lægger op til, at der skal komme 100.000 flere elbiler, men jo i den forbindelse også lægger op til noget, som er meget mærkværdigt, nemlig at elladeinfrastrukturen først skal være udbygget i 2035. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan man kan være så langsommelig med det. Når man nu lægger så afgørende vægt på, at man skal have et stort teknologispring, er det så ikke meget langsommeligt først at have elstrukturen i forhold til ladestander på plads i 2035?

Kl. 22:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Statsministeren.

Kl. 22:54

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Mig bekendt sidder vi jo og forhandler – Venstre og Socialdemokratiet og en række andre partier – om det her, og vi kan jo være præcis lige så ambitiøse på det grønne område, som vi ønsker at være i fællesskab. Vi skal bare kunne finansiere det. Der, hvor vi er nu, er, at vi skal flytte os fra overskrifterne og målsætningerne. Jeg er glad for, at så mange partier bakker op om 70-procentsmålsætningen, og at vi

har en rigtig god klimalov. Det var gode beslutninger, vi fik truffet i foråret, men det er nu, at det begynder at være svært, og derfor er min opfordring selvfølgelig inde ved det forhandlingsbord, hvor vi sidder i fællesskab – der kan vi jo gå så højt eller så lavt, som vi ønsker os – at vi skal være sikre på, at det også kan finansieres, og at det ikke rammer urimelig hårdt, bl.a. den helt almindelige danske familie, som stadig væk har behov for en bil til at kunne transportere sig.

Kl. 22:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen.

Kl. 22:55

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne fortsætte lidt, for som statsministeren siger, skal vi jo flytte os, og vi skal ikke kun tale om det. Jeg vil tale om noget helt andet, og det er tryghed. Det har statsministeren talt meget om, og der har også været pressemøde i dag om det, nemlig at vi skal have trygheden tilbage. Det tror jeg vi er mange der er enige i. Det er også det rigtige, der bliver sagt. I forbindelse med Udrejsecenter Lindholm har regeringen sagt, at det vil man ikke gennemføre, man vil gennemføre noget andet, men man er bare ikke kommet med noget alternativ.

Hvad angår de mennesker, der skulle være på Udrejsecenter Lindholm, taler vi faktisk om 100-125 mennesker, der skulle være plads til, og det skulle faktisk have været indviet i 2021, som er lige om lidt. For bare lige at nævne nogle af de mennesker, vi taler om, er der faktisk 12 af dem, der er på tålt opholdt, der har begået voldtægt eller har gjort sig skyldig i voldtægtsforsøg; 8 har begået drab eller gjort sig skyldig i drabsforsøg; der er flere, der har begået krigsforbrydelser eller alvorlige forbrydelser i hjemlandet. Det er dem, der går frit rundt nu. Hvor skal de hen? Og skaber det tryghed, at der ikke er kommet en afklaring på det?

Kl. 22:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo ret vigtigt for den her debat, at vi ikke bilder nogen danskere ind, at den her gruppe ikke også kan skabe utryghed, hvis de var blevet placeret på øen Lindholm. Der er jo en grund til, at alle borgere i Kalvehave virkelig, virkelig frygtede for den placering. Helt til Vordingborg var folk bekymrede, ja, til Stege, op til Nyord, ud til Borre var folk bekymrede, for danskerne har jo regnet ud, at de her borgere ikke er nogen, man ønsker at have som nabo. Nogle af dem er farlige, og der er begået alvorlig kriminalitet. Jeg ville jo ønske, at de alle sammen ville blive sendt ud af Danmark med det samme, for de skal ikke være her. Så vi skal passe på med at give danskerne et billede af, at det bliver mere trygt et andet sted.

Men vi har sagt til det lokalsamfund, der i dag huser dem, at vi skal have skilt grupperne ad, og som jeg sagde før, arbejder regeringen på at finde den løsning, og det er en opgave, som vi har lige foran os.

Kl. 22:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen.

Kl. 22:57

René Christensen (DF):

Ja, i dag er de på Kærshovedgård. Bare i 2019 er reglerne blevet brudt 40.000 gange. Hvad er det for nogle regler, man bryder? Det

er, at man ikke møder op; det er, at man ikke kommer det sted, hvor man skal være. Det vil sige, man er frit ude i samfundet, og det drejer sig altså om folk, der er dømt for drab, folk, der er dømt for alvorlige forbrydelser. Rigtig mange af dem er også dømt for narkokriminalitet. Hvad kunne man forestille sig de mennesker foretager sig, når de ikke møder op?

Derfor spørger jeg bare statsministeren, for når man nu gerne vil skabe tryghed, skaber det vel utryghed, at de mennesker render frit rundt nu. Hvis statsministeren ikke vil have dem på Lindholm, hvor der kunne være nogenlunde styr på dem, er det så et sted ude i verden, er det et helt andet sted, de skal være? Hvad er det for en løsning, statsministeren har?

Kl. 22:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Statsministeren.

Kl. 22:57

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu har spørgeren ikke flere runder, men hvis spørgeren havde haft det, ville jeg havde spurgt, om ikke det er rigtigt forstået, at der er en færges, som næsten sejler i pendulfart til øen Lindholm. Så hvis man havde placeret det der, kunne de gå i land ved Kalvehave, og så kunne de tage en bus til København eller til Vordingborg eller til Næstved eller til et fjerde sted og begå sin kriminalitet, skabe utryghed eller have anden form for aktivitet. Ideen var jo ikke at spærre dem inde på øen Lindholm. Nej, det var det ikke.

Kl. 22:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Katrine Robsøe. Værsgo.

Kl. 22:58

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg vil faktisk også gerne starte med at takke statsministeren for ordene i talen i tirsdags om uddannelse, for jeg er fuldstændig enig i, at uddannelse er en ret afgørende faktor for, at man kan komme til at åbne nye døre i sit liv, men jo også for at vi kan løse nogle af de udfordringer, som krisen er kommet med. Det var også lige præcis derfor, at jeg i foråret foreslog, at vi skulle oprette og finansiere 5.000 ekstra studiepladser.

Jeg er glad for, at statsministeren fremhævede den radikale sag i sin tale, men mest af alt er jeg jo rigtig glad for, at vi faktisk gav nogle nye muligheder til alle de unge mennesker, som er kommet i klemme her under coronakrisen. Derfor kan det også godt undre mig, at man nu foreslår at fjerne penge fra uddannelse – 550 mio. kr., som man omtaler som markedsføringspenge, vel vidende at der ikke er noget markedsføringstaxameter. Så derfor håber jeg jo også lidt nu, at jeg lige kan få et: Jeps, det gør vi, når jeg spørger, om vi ikke skal droppe de besparelser.

Kl. 22:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren. Værsgo.

Kl. 22:59

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan i hvert fald sige: Jeps, hvor er jeg glad for, at det kommer med i debatten i dag, for jeg kan simpelt hen ikke forstå den måde, man har valgt at returnere det her spørgsmål på. Jeg begriber jo simpelt hen ikke, at vi i vores land skal bruge penge på kommercielle reklamer for uddannelsesinstitutioner. Jeg kan ikke forstå det. Jeg bliver nærmest provokeret af det, når det er det, vi bruger vores uddannelsespenge på. Hvorfor? Hvorfor skal uddannelser i Danmark konkurrere mod hinanden om de samme unge? Hvad i alverden

giver det af værdi for de unge eller for det her samfund? De penge kan da bruges langt, langt bedre.

Vi ønsker ikke at spare på uddannelse. Nu er det sagt. Jeg råber det ikke, men det er sagt, og det er understreget. Men at bruge penge på markedsføring af uddannelser – det sagde vi før valget, at vi havde tænkt os at spare på, og det har vi foreslået i dag.

Kl. 23:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 23:00

Katrine Robsøe (RV):

I har jo i hvert fald foreslået at flytte 550 mio. kr. fra uddannelse over til politiet. Og så vil jeg egentlig gerne måske oplyse statsministeren om, hvad noget af det her markedsføring rent faktisk dækker over. Det dækker over åbent hus, vejledning, praktikforløb ude på studiestederne. Det er med til at skabe noget af det, som jeg faktisk tror både Socialdemokraterne og Radikale er enige om, nemlig at vi måske kan få bedre kønsbalance på nogle af de uddannelser, hvor den er rigtig skæv. Vi kan få uddannelse i hele Danmark, og vi kan være med til at sikre bedre studiematch, så vi får flere studerende til at blive på deres uddannelse, fordi de har valgt rigtigt. Derfor vil jeg gerne høre, om statsministeren kan garantere, at alle de her ting vil blive ved med at være der.

Kl. 23:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Dengang man lavede en markedsførelse af uddannelserne i Danmark – det er jo et relativt nyt fænomen – var De Radikale faktisk imod. Dengang var man imod, at der skulle være en konkurrence. Jeg kan ikke citere noget præcist, men jeg kan huske diskussionen ud fra, tror jeg egentlig det samme som vi Socialdemokrater mener, at uddannelse er noget, man vælger på grund af indholdet. Det skal have en lokal forankring, det skal være decentralt, og vi ønsker sådan set ikke, at man ligger og kæmper mod hinanden om de samme grupper af unge. Derfor burde vi jo i virkeligheden også kunne følges ad på det her spørgsmål. Og jeg vil bare gentage, hvad jeg sagde før: Der er så meget, der er godt at investere i uddannelse, men at bruge pengene på marketing og på reklamer kan jeg simpelt hen ikke forstå skulle være klogt.

Kl. 23:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 23:02

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og også tak til statsministeren for talen i dag. Naturen blev nævnt, og det er godt, for det er helt nødvendigt, at vi har fokus på naturen. Vi skal tænke på sommerfuglene, på billerne, på de vilde bi-er. Et er, at vi skal leve op til et valgløfte om 15 naturnationalparker og 75.000 ha urørt skov; noget andet er, at der også er behov for reel beskyttelse af de her områder, reel beskyttelse af naturen. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om statsministeren er med på, at vi også finder ud af, hvordan vi laver den reelle juridiske beskyttelse af naturen, så den er sikret i fremtiden.

Kl. 23:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

»Den reelle *juridiske* beskyttelse« – jeg er ikke helt sikker på, jeg forstår, hvad det betyder. Men hvis man kigger historisk på det, er Danmark jo faktisk også her banebrydende som et af de første lande til overhovedet at frede natur – jeg skal lade være med at nævne, at det var en socialdemokrat, der stod bag det på det tidspunkt. Men vi har jo en ret stærk historik i Danmark for at frede naturområder og også for at sikre adgang for almindelige mennesker. Vi har så også en meget stærk tradition for at være et landbrugsland, og vi har meget opdyrket land. Derfor er vi jo i en situation nu, hvor vi har for lidt fri natur. Det gælder skovdriften, det gælder i øvrigt også i haven, men det gælder jo så i særdeleshed også i det åbne land, hvor adgangen ikke mindst for vores fantastiske dyr bliver begrænset også på grund af den måde, som Dansk Landbrug er indrettet på. Så det her er en meget, meget vigtig opgave, men jeg er ikke sikker på, at jeg helt kan svare på spørgsmålet – beklager.

Kl. 23:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 23:03

Rasmus Nordqvist (SF):

Jeg skal med glæde også den her gang give æren til en socialdemokratisk minister. Så længe vi får beskyttet naturen, er jeg ligeglad med, hvem der tager æren for det. Det drejer sig om, at vi jo reelt får beskyttet naturen både til lands og til vands, at vi ikke trawler i Vadehavet, når det skal være beskyttet, at vi sørger for, at vi beskytter den natur, vi sætter af. Det handler om at give nogle rettigheder til naturen på den måde, at vi hegner det mere ind, og der tænker jeg ikke kun på fysiske hegn, jeg tænker på de zoner, vi laver. Det kræver bare et arbejde ud over at sætte arealerne af. Det kræver også noget lovgivningsmæssigt arbejde, og det er egentlig det, jeg vil spørge den socialdemokratiske statsminister om, altså om hun så vil være den kvinde, der får æren for dette skridt for naturen.

Kl. 23:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil i hvert fald bestræbe mig på at have et åbent sind. Jeg tør ikke svare fyldestgørende på, præcis hvordan vi skal gribe det der arbejde an, men jeg vil gerne have lov til at slå fast, at jeg føler mig mindst lige så forpligtet på biodiversiteten, som jeg gør på klimaet. Vi har ikke råd til at gøre det hele på en gang, og det er jo ikke mindst regeringens lod at gøre opmærksom på, at vi også skal have pengene til at passe. Men jeg tror, vi kan tage nogle af de næste skridt på biodiversitetsområdet, nogle markante næste skridt på klimaområdet – bare så det også er sagt, at det ikke er, fordi vi er gået væk fra vores ambitioner, ej heller på det her område.

Kl. 23:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Ulla Tørnæs.

Kl. 23:05

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Nu kan en statsminister jo ikke vide alt om alting, og derfor vil jeg bare i al stilfærdighed anmode statsministeren om at få en lille indføring i, hvordan de videregående uddannelser finansieres, af sin uddannelsesminister.

Nå, men det var egentlig ikke det, jeg ville spørge ind til. Jeg vil derimod gerne vende tilbage til det spørgsmål, som fru Sophie Løhde stillede. Jeg må nok tilstå, at der ikke kom noget særlig godt svar fra statsministeren, og det er jo en alvorlig sag, hvis man ikke kan stole på, hvad statsministeren siger. Statsministeren sagde jo klart og tydeligt på nationalt tv i maj måned, at det ville være et mærkværdigt svar til danske virksomheder i en krisesituation at benytte sig af skattestigninger. Så derfor vil jeg gerne stille det samme spørgsmål, som fru Sophie Løhde stillede, nemlig: Hvordan kan det så være, at statsministeren giver lige præcis det svar til de mange virksomheder, som kæmper for at overleve krisen, som vi alle er vidner til?

Kl. 23:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:06

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg husker meget præcist den partilederrunde, vi havde den aften, og det, jeg udtaler mig om, er, at vi ikke har et ønske om generelle skattestigninger, og det har vi stadig væk ikke et ønske om. Det kan ikke komme som nogen overraskelse, og slet ikke for Venstre, at vi har et ønske om at indføre en ret til tidligere pension, og hvordan den skulle finansieres; det gik vi til valg på. Vi har lagt fuldstændig klart frem, hvordan vi havde tænkt os at gøre det her. Men min holdning er den samme, som den var i maj: Vi er ikke tilhængere af, at man bare generelt sætter skatten op, og vi har behov for at passe på danske virksomheder og den danske konkurrencekraft i den situation, vi står i. Og der er min holdning uændret.

Jeg kan måske, når jeg nu har ordet, sige, at det jo også var den aften, hvor Venstre foreslog en halvering af momsen. Gælder det forslag egentlig stadig væk?

Kl. 23:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 23:07

Ulla Tørnæs (V):

Jeg forstår simpelt hen ikke svaret på spørgsmålet. Jeg er helt rystet. Altså, man kan jo bare kigge i finansloven og andre ting, som er kommet fra den nuværende regering, og så kan man konstatere, at der jo har været tale om skattestigninger ikke mindre end 23 gange. Og så står statsministeren på nationalt tv og siger, at svaret til virksomhederne her og nu ikke er yderligere skattestigninger. Og så kan man bare kigge i den finanslov, som er blevet fremlagt, og som var til debat i Folketinget for nylig, og der er der også skattestigninger. (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak!) I maj måned kunne statsministeren jo have fortalt, hvordan man lige præcis ville finansiere den tidlige pension til Arne.

Kl. 23:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så bliver vi nødt til at få et svar nu. Tak. Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men finansieringen af pensionen til Arne, herunder annullering af nogle af de skattelettelser, som den tidligere regering – vi er tilbage i 2009, så det må være en VK-regering – lavede på det tidspunkt, gik vi jo til valg på. Vi gik jo til valg på at indføre et samfundsbidrag fra den finansielle sektor. Vi gik til valg på det, og vi har lagt det frem –

er det ikke den måde, vi skal arbejde på? Vi går til valg på noget, og så forsøger vi faktisk også at gøre det.

Kl. 23:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Peder Hvelplund.

Kl. 23:08

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Nu konstaterer statsministeren, at vi ikke har talt meget om corona her i aften, og det er sikkert også rigtigt nok, men én ting, der er helt sikkert, er, at mens vi ikke har talt om det, er der nogen derude, der har været i fuld gang med at håndtere det for os. Det er vores dygtige og kompetente frontpersonale i velfærdssektoren, altså primært i sundheds-, ældre- og plejesektoren, og samtidig med at de har gjort det, har vi stået og sagt tak til dem mange gange. Men det, der er paradoksalt, er jo, at det er nogle af dem, der har de mest nedslidende jobs, det er nogle af dem, der er mest lavtlønnede, og det er samtidig nogle af dem, der udfører de mest vitale samfundsfunktioner, har det jo også vist sig her under krisen.

Derfor er spørgsmålet: Er det ikke på tide, at vi giver dem lidt mere end tak? Og det er der jo en god lejlighed til nu, for der kommer offentlige overenskomstforhandlinger her i foråret 2021. Vi har i Enhedslisten foreslået, at vi skal afsætte 5 mia. kr. til en lavtløns- eller en ligelønspulje, som målrettes vores velfærdssektor, altså vores sosu'er, vores sygeplejersker, vores pædagoger og vores lærere. Vil Socialdemokratiet ikke være med til at afsætte sådan en pulje til de offentlige overenskomstforhandlinger?

Kl. 23:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er af den meget, meget klare overbevisning, at en af de enkeltstående vigtigste samfundsbærende søjler, vi har, er den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er en af de vigtigste enkeltstående forklaringer på, at Danmark i dag er et så velfungerende samfund. Derfor har jeg meget, meget stor respekt for, at overenskomstsyste- met ikke skal være politisk bestemt eller defineret, og af den grund synes jeg forslaget ikke er godt.

Derudover vil jeg gerne advare mod, at vi udvælger nogle grupper, som vi mener er vigtigere for samfundet end andre. Det er rigtigt, hvad ordføreren siger, at foråret afslørede nogle vitale arbejdsfunktioner, som alle måske ikke har været opmærksomme på, og ordføreren nævner nogle af de vigtige. Men det gælder jo i lige så høj grad den private chauffør, som blev nødt til at være på arbejde, kassedamen, der blev nødt til at være på arbejde, og dem, der arbejder på apoteket, blev nødt til at være på arbejde.

Så i forhold til den der italesættelse af, at der er nogen, der er vigtigere end andre, synes jeg egentlig, at det i foråret blev afsløret, at der er rigtig mange grupper, også nogle af dem, der ofte bliver glemt, der er rigtig, rigtig vigtige for det her samfund.

Kl. 23:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 23:11

Peder Hvelplund (EL):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi har den danske model, og derfor kan vi ikke blande os i, hvordan man laver overenskomster på det private arbejdsmarked. Men på det offentlige arbejdsmarked er vi jo part i den danske model, fordi vi er arbejdsgivere, og hvis ikke det er

os, der skal komme med pengene som offentlig arbejdsgiver, hvem er det så? Det er jo derfor, det giver mening at sige, at vi lægger 5 mia. kr. ind i en pulje, som man kan forhandle om, fordi det er det eneste sted, pengene kan komme fra.

Kl. 23:14

Kl. 23:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det der er jo simpelt hen at blande sig. Man kan have alle mulige holdninger til det, men det der er jo simpelt hen at blande sig så meget, som man overhovedet kan, og det er ikke det, der er den politiske opgave. Det er det altså ikke, synes jeg.

Kl. 23:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Mona Juul.

Kl. 23:11

Mona Juul (KF):

Tak for det. Jeg er jo stadig væk lidt ny i politik. Det er dejligt at være med, og jeg har nu været her i godt et år. Jeg må erkende, at jeg havde lidt svært ved at begribe, at da vi skulle på sommerferie, fik vi lukket ned. Jeg sad faktisk og ventede på, at vi skulle lave nogle scenarier for coronas udvikling i forhold til smitte, i forhold til kompensationer, i forhold til hvad man kunne regne med, men det skulle vi ikke. Hvor velfortjent den ferie end måtte være, havde jeg håbet på, at vi skulle lave de scenarier – og gerne i fællesskab. Det er jo et arbejde, der ville have gjort, at mange virksomheder, som følte sig ekstremt presset i den tid og stadig væk gør det, og deres medarbejdere havde en eller anden fornemmelse af, hvad retning det går i: Hvis nu vi gør sådan her, sker der det her, osv.

Kan statsministeren forklare, hvorfor der skulle gå til hele 7 måneder inde i krisen, før regeringen nu endelig melder, at der vil blive lavet ikke scenarier, som jeg kalder det, men det, som I kalder et varslingsystem?

Kl. 23:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det er helt rigtigt, at vi er blevet enige om, at vi skal have et varslingsystem. Jeg har egentlig nok lyst til allerede nu at sige: Pas på med, at vi ikke bilder nogen ind, at sådan et varslingsystem kan mere, end det kan. Og det siger jeg, fordi nogle af de lande, der har et varslingsystem, nu står i en sværere coronasituation, end vi gør, med større restriktioner og med større nedlukninger, bl.a. i hovedstæder.

Al vores erfaring fra det her år viser os, at vi kan planlægge noget, at vi kan forudse noget, men vores evne til at have dømmekraft og handlekraft er de absolut vigtigste ting. Og alt imens smitten i en række europæiske lande nu stiger meget voldsomt og også nogle steder er ved at komme ud af kontrol, så er vi jo faktisk i den situation nu – syv-ni-tretten! Kryds alt, hvad krydses kan, her i rummet – at vi har fået stabiliseret stigningen. Vi ser nu faktisk et fald.

Det viser jo noget om, at ja, vi skal have et varslingsystem, men at vores næse, vores dømmekraft og vores evne til at træffe kloge beslutninger altså bliver ved med at være det vigtigste værktøj, vi har.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mona Juul, værsgo.

Kl. 23:14

Mona Juul (KF):

Men tænk sig, hvis vi nu rent faktisk havde lavet scenarierne; så kunne det jo være, at vi havde kunnet gøre det endnu bedre. I det hele taget er det bare rigtig vigtigt, at vi har fokus på virksomheder og arbejdspladser. Det har vi jo været gode til at støtte op om og lave løsninger for sammen, men der er fortsat brancher, som vi egentlig stadig væk har efterladt lidt på perronen. Der er ikke mindst en voldsom utryghed ude i mange virksomheder og på arbejdspladserne, i særdeleshed når regeringen netop lancerer den ene skattestigning efter den anden, hvilket jo er med til at påvirke konkurrenceevnen. Det gælder f.eks. selskabsskatten; man kunne jo vælge at sænke den fra 22 til 19 pct., som Finansministeriet selv har sagt vil øge lønnen.

Kl. 23:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak! Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 23:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, der er ingen tvivl om, at nogle af vores store eksportvirksomheder, som også betaler selskabsskat, er i en mere usikker situation, fordi verden derude er mere usikker. Når vi taler om usikkerhed, gælder den jo altså ikke mindst nogle af vores allermindeste virksomheder, altså den lille café, det lille hotel, den lille restaurant, og det er nu ikke alle dem, der betaler selskabsskat. Så det er også en understregning af, at virksomhederne er meget forskellige. Nu har formanden rejst sig. Men det der med at melde restriktioner ud med så kort frist, som vi har oplevet det her, skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at undgå.

Kl. 23:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 23:15

Karsten Lauritzen (V):

Tak til statsministeren. Når man ikke vil gøre samfundskagen større, men tværtimod gøre den mindre, end den ellers ville have været, og der samtidig skal være råd til velfærd og den grønne omstilling, så mangler der milliarder i regnskabet. Man kan så låne, men det ville jo være usolidarisk og uretfærdigt over for fremtidens generationer. Så er der kun ét redskab tilbage for at få kassen til at stemme, nemlig skatteskruen, og den skruer statsministeren og regeringen jo på gang på gang, og nu kan vi jo se, at der både i forhandlingerne om Arnes pension og om en kommende finanslov er blevet skruet igen.

I den forbindelse skal jeg bare – af hensyn til alle de danskere, der følger med derude; det er måske ikke så mange på nuværende tidspunkt – spørge statsministeren, om det stadig væk er Socialdemokraternes politik, at 95 pct. af danskerne ikke vil opleve en skattestigning. Er det stadig Socialdemokraternes politik?

Kl. 23:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, man kan jo ikke afvise, at vi i fællesskab har tabt nogle af seerne i løbet af dagen og her på det efterhånden fremskredne tidspunkt.

Jeg bliver nødt til at anholde den der præmis. Hvorfor skal samfundskagen ikke gøres større? Og hvorfor nævner Venstre ikke det faktum, at den bliver større? Der sker jo en meget stor forøgelse af den strukturelle beskæftigelse i arbejdsudbuddet frem mod 2025 – det er en meget, meget stor forøgelse. Selv hvis vi får vedtaget en ret til tidligere pension – og jeg ville jo egentlig stadig ønske, at Venstre ville gå mere aktivt ind i den diskussion, for det synes jeg ville klæde Venstre – så gør vi samfundskagen større, og den skal gøres endnu større. Det er jo derfor, vi tilrettelægger en økonomisk politik, hvor vi investerer os ud af krisen i stedet for det modsatte.

Jeg bliver nødt til at anholde den der præmis. Hvorfor skal samfundskagen ikke gøres større? Det skal den da.

Kl. 23:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 23:17

Karsten Lauritzen (V):

Samfundskagen bliver større på grund af reformer, som statsministeren er modstander af og har kritiseret. Det, regeringen har gjort, er at gøre samfundskagen mindre, og der burde regeringen jo lade sig inspirere af tidligere regeringer.

Men det var egentlig ikke det, mit spørgsmål gik på. Mit spørgsmål var: Er det stadig væk regeringens, Socialdemokraternes og statsministerens politik, at 95 pct. af danskerne ikke vil opleve en skattestigning? Det er et ret simpelt spørgsmål.

Kl. 23:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det er et simpelt spørgsmål, men det er da også ret simpelt at gengive tingene, som de i virkeligheden er. Jeg er da ikke imod reformer – regeringen er ikke imod reformer. Men vi vil have en kvalificeret diskussion af, hvad reformer er for en størrelse. Et af vores bud på, hvordan vi gør samfundskagen større, er at indføre et 37-timerskrav til eksempelvis kvinder med ikkevestlig baggrund om, at de skal arbejde, når de er i Danmark. Det er jo en reform, der gør samfundskagen større, og den vil i øvrigt også fremme ligestillingen og givet mindske social kontrol. Det gør samfundskagen større. Andengenerationsreformer, hvor vi uddanner vores arbejdsstyrke, gør samfundskagen større – det er en reform. Så det er ikke rigtigt, at den her regering er imod reformer. Men vi har tænkt os at gennemføre gode reformer.

Kl. 23:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Tommy Ahlers.

Kl. 23:18

Tommy Ahlers (V):

Tak til statsministeren. Jeg kunne godt tænke mig lige at berøre den der kære hockeystav lidt mere. Jeg har set mange hockeystave i mit liv, for når man investerer i startups, ser man dem tit. Nogle gange er det, fordi planen er sådan; andre gange er det bare en dårlig undskyldning, og den hockeystav bliver aldrig til andet end en kæp.

Men jeg tror, det er farligt at gøre diskussionen om hockeystaven til en diskussion om, om man er for eller imod teknologi. Jeg tror, at ingen, der er signet op til 70-procentsmålsætningen, er imod teknologi. Vi er alle sammen med regeringen med på, at teknologi kommer til at flytte det her.

Men det, som er bekymringen, er, om vi gør nok for at skubbe til efterspørgslen, så den der teknologi kommer ud i markedet. For teknologien får først nogle priser, der kan konkurrere med det sorte, hvis der er tusindvis af kunder, der efterspørger den. Derfor skal vi allerede nu træffe beslutninger, der skubber til den efterspørgsel. Jeg tror, at det er der, kæden hopper af. For mange af os, der tror på teknologi, vil også se nogle politiske handlinger, der gør, at den kommer ud at virke.

Så jeg vil gerne spørge statsministeren: Mener statsministeren, at regeringen skubber nok til den efterspørgsel med et mål om, at vi inden for transporten skal reducere udledningerne med 1 mio. t de næste 10 år – eller at der er tale om en latterliggørelse af drømmen om en CO₂-afgift?

Kl. 23:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Statsministeren.

Kl. 23:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, diskussionen bevæger sig jo i den rigtige retning, for nu bliver det sagt, at alle er enige om, at teknologi skal bruges. Jeg gør så stilfærdigt opmærksom på, at vi jo i dag afsætter mange flere penge til at udvikle den teknologi, end den tidligere regering gjorde. Vi skal faktisk ikke ret mange år tilbage for at se, at regeringerne sparede på forskning i Danmark, hvad et helt dansk erhvervsliv undrede sig over. Nu er vi tilbage på en investeringsvej – ikke alene en investeringsvej, vi investerer flere penge, end vi gjorde tidligere.

Så er der spørgsmålet om det her med, hvordan vi skal påvirke markedet. Ja, det skal vi jo, og vi skal gøre det på de rigtige steder, og det er jo også derfor, at vi lægger op til et stærkere strategisk samarbejde med erhvervslivet. Men vi skubber jo til markedet, hvis vi snart bliver enige om en aftale om elbilerne. Jeg håber altså stadig væk, at vi bruger flere kræfter inde ved bordet, for så kan vi jo lave præcis så god en aftale, som vi ønsker os, i fællesskab.

Kl. 23:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 23:21

Tommy Ahlers (V):

Mit spørgsmål rettede sig mest mod efterspørgselssiden, men statsministeren svarede mest i forhold til udbudssiden, for det er jo der, vi har med forskning at gøre. Men lad os samle den op om udbudssiden, for den måde, vi så får forskningen ud at virke på, altså ud i virksomhederne, ud i udviklingsafdelingerne, er jo ved, at vi har en masse risikovillige investorer, der tør investere i helt nye teknologier. Og der giver det jo ikke mening, når statsministeren og regeringen hele tiden taler om, at vi skal investere i nye teknologier, at man så vil øge skatten på investeringer, for det er det, man gør. Og det er jo så kun noget, vi kan erstatte med en stor statslig fond, for her taler vi om iværksættere, der skal have 100.000, 200.000 i investeringer fra en ganske almindelig lønmodtager, som vi står sammen med regeringen om at kæmpe for. Hvorfor skal de nu straffes hårdere for at tage en risiko for at skabe nye arbejdspladser? Og jeg tror, at jeg taler på vegne af alle danske iværksættere, når jeg siger: Stop jer selv.

Kl. 23:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Tommy Ahlers! Nu er tiden gået. Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:22

Kl. 23:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Om vi har nok risikovillig kapital i forhold til nye iværksættere, kan vi jo altid diskutere. Vi har allerede lavet en række, synes jeg, også gode politiske aftaler, f.eks. om Danmarks Grønne Fremtidsfond, hvor der er penge direkte afsat til det her område. Vi har også lavet noget i forhold til Vækstfonden. Og der kan vi jo altid diskutere, om vi har lagt det rigtige snit, men jeg tror, at der med til historien vel også hører – og det er jo sådan set en skattelettelse – at vi i foråret valgte at hæve forskningsfradraget ude i de private virksomheder, og det er vel nu så højt, som det ikke har været tidligere.

Kl. 23:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Karina Adsbøl.

Kl. 23:22

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, og også tak til statsministeren for talen. Der er jo rigtig mange spørgsmål, man gerne vil stille til statsministeren, bl.a. hvordan statsministeren vil sikre et paradigmeskifte på ældreområdet, og hvordan statsministeren som tidligere nævnt vil sikre, hvordan mennesker med handicap ikke skal kæmpe sig igennem et helt klagesystem for at få den hjælp, de har behov for. Men jeg har et andet spørgsmål, jeg også gerne vil stille statsministeren, og så kan statsministeren jo tage de andre spørgsmål som nogle ønsker.

Det er i forhold til den strafferabat, der i dag er i vores retssystem. Når kriminelle gerningsmænd skal igennem vores retssystem, sidder der, når de kommer til domstolene, nogle og vurderer, at sagen simpelt hen har taget for lang tid, og så får de simpelt hen en kæmpe strafferabat. Det vil sige, at der ikke rigtig er noget retfærdighedshensyn til offeret. Så derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om det er noget, statsministeren vil sige at det skal vi ikke have mere. Vi skal ikke have en strafferabat for forbrydere i vores samfund.

Kl. 23:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det! Så får vi svaret.

Kl. 23:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er i hvert fald behov for, at vi får bragt de nogle steder for lange sagsbehandlingstider ned. Jeg vil ikke stå på talerstolen og påstå, at vi kan løse alle problemerne, men vi sidder netop nu og kigger på politi og anklagemyndighed og dermed jo på nogle meget, meget vigtige elementer i vores retssystem. Også her håber jeg på en god aftale.

Jeg håber også, at vi skal snakke paradigmeskifte på ældreområdet. Jeg tror jo, at det allervigtigste på ældreområdet er at sørge for, at vores medarbejdere ude i ældresektoren bruger mindre tid på dokumentation og ved computeren og bruger mere tid sammen med de ældre. Derfor håber jeg, at alle partier vil være med til det her velfærdseksperiment, hvor vi sætter en række kommuner helt fri af både lovgivning og de statslige reguleringer, der er. Jeg kunne måske lige i den forbindelse høre, om Dansk Folkeparti egentlig er med på den idé.

Kl. 23:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Karina Adsbøl, værsgo.

Karina Adsbøl (DF):

Nu er det jo så egentlig mig, der stiller spørgsmålene hernede fra, og det er dejligt. Men som jeg forstod det, vil statsministeren gerne kigge på, at vi simpelt hen skal have afskaffet strafferabat i forbindelse med personfarlig kriminalitet og andet, så offeret også får en følelse af, at gerningsmanden har fået en ordentlig straf. For ikke så lang tid siden var der også en ulykke, hvor en ung mand var skyld i tre andres død, og han fik så en straf på 3 år. Han stak af fra gerningsstedet, han var påvirket, og han var flugtbilist. 3 år ... (*Formanden* (Henrik Dam Christensen): Tak!) ... fik han for at slå tre mennesker ihjel! Så jeg håber, det er noget, statsministeren vil kigge på.

Kl. 23:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak! Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja. Det korte svar er ja. Vi skal altid se på, om vi har det rigtige niveau for straffe. Vi har jo historisk i Danmark haft ret lave strafferammer, også for alvorlig kriminalitet, fordi vi på det tidspunkt var et land, hvor der ikke var ret meget kriminalitet, ej heller af den grove slags. Nu har vi jo igennem de senere år set, at selv om meget af kriminaliteten faktisk er dalet, så er den brutale, hårde kriminalitet desværre blevet en del af det danske samfund, og noget af det skal besvares med hårdere straffe.

Kl. 23:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lotte Rod, værsgo.

Kl. 23:26

Lotte Rod (RV):

Mener statsministeren, at vi skal have minimumsnormeringer med uddannede pædagoger, hvor den tid, lederne er på kontoret, ikke tæller med?

Kl. 23:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:26

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil jo gerne have, at der er mindre tid inde på det kontor. Og jeg ved godt, at jeg bliver ved med at vende tilbage til det samme, men jeg må indrømme, at jeg er af den overbevisning, at selv om der nu er et flertal, der indfører minimumsnormeringer, selv om vi nu som regering har lavet et par gode kommuneaftaler, og selv om vi i den seneste finanslov prioriterede velfærden og givetvis også kommer til at gøre det i den finanslov, vi skal forhandle nu, så tror jeg ikke på, at vi får skabt det velfærdssamfund, vi gerne vil have, hvis ikke vi får frigjort timer og mandskab fra dokumentation, bureaukrati og styring til eksempelvis arbejdet med børnene i institutionen. Så vi kan ikke diskutere normeringer uden at diskutere, hvordan arbejdsvilkårene i det hele taget er. Jeg vil gerne have flere uddannede pædagoger, ja, men jeg viller helst have, at pædagogerne får lov til at arbejde med børnene i stedet for noget af det, de gør i dag.

Kl. 23:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lotte Rod.

Lotte Rod (RV):

Det er vi fuldstændig enige om. Og jeg synes da, vi skal lave en ledelsesreform, når vi har lavet minimumsnormeringerne, sådan at vi sikrer os, at når vi sætter pengene af, får vi også det, vi gerne vil have ude i institutionerne. Men når jeg spørger statsministeren, er det jo, fordi de penge, der ligger på bordet, er for få. Så vil statsministeren være med til, at vi både får uddannet pædagoger, men også får taget den tid ud, hvor lederne sidder på kontoret?

Kl. 23:27

duktionen nu optager halvdelen af Danmarks samlede areal. Verdens største kødproduktion pr. indbygger er altså ikke bare ødelæggende for klimaet, det tager også al pladsen fra naturen. Vil statsministeren løse problemet og reducere antallet af landbrugsdyr i Danmark?

Kl. 23:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen der er utrolig mange ting, jeg gerne vil på børneområdet, og det generelle børneområde er vigtigt. De udsatte børn er mindst lige så vigtige, og de bliver ofte glemt i diskussionen. Vi skal jo så ved dagens afslutning have en finanslov, hvor udgifter og indtægter stemmer overens. Og hvis jeg skal lytte til alle de ønsker, der er, hænger regnestykket ikke sammen, så vi skal jo snart ind til bordet og begynde at prioritere tingene op mod hinanden.

Kl. 23:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi skal i gang med at forhandle landbrug, og det gør vi jo med et klart sigte, nemlig at vi skal have nedbragt det CO₂-aftryk, Dansk Landbrug har i forhold til klimaet. Det er det, der er opgaven. De forhandlinger går snart i gang, og der skal vi jo så finde ud af at gøre det her på en måde, som også er balanceret. For det er helt rigtigt, at vi har behov for et Dansk Landbrug med et lavere CO₂-aftryk, men vi har også behov for et Dansk Landbrug, der producerer fødevarer, og vi har jo ikke mindst behov for alle de arbejdspladser, der knytter sig både til landbruget, men ikke mindst til alle dem, der står og forarbejder de landbrugsprodukter, som produceres i Danmark. Men opgaven i forhold til landbrug og CO₂ ligger lige foran os nu, og den skal vi løse i fællesskab.

Kl. 23:27

Kl. 23:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Carl Valentin, SF. Værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Dahlin. Værsgo.

Kl. 23:28

Kl. 23:31

Carl Valentin (SF):

Tak. Der er jo kommet en vild nyhed i dag: Oliegiganten Total trækker sig fra ny olieagt i Nordsøen – og Total serverer jo med sit exit en kæmpe klimasejr på et sølvfad for statsministeren. Klimarådet har slået fast, at fortsat dansk olieagt vil føre til et øget globalt CO₂-udslip, og en uafhængig konsulentvirksomhed har solidt punkteret myten om, at dansk olie er grøn. Derfor vil jeg såmænd bare høre statsministeren, om man har tænkt sig at gribe muligheden og aflyse al ny olieagt i Nordsøen.

Kl. 23:28

Morten Dahlin (V):

Jeg har noteret mig, at statsministeren et par gange i løbet af aftenen har nævnt lønmodtagerne, altså dem, der står op om morgenen, smører madpakke, går på arbejde, knokler og så betaler en ret stor del af denne løn i skat – en skat, der desværre i alt for høj grad går til at udbetale nogle for høje ydelser til arbejdsløse indvandrere og flygtninge. Det synes vi egentlig i Venstre er en skam.

Kl. 23:29

Derfor var jeg også ked af at læse i lovprogrammet, at statsministeren nu lægger op til, at de her højere ydelser, som statsministeren før valget lovede ikke ville komme, og som efter valget så kun skulle være midlertidige, nu skal fortsætte minimum hele næste år. Derfor er mit spørgsmål til statsministeren egentlig ret simpelt: Hvordan vil statsministeren forklare de her hårdtarbejdende lønmodtagere, at deres surt optjente skattekrone nu skal gå til at udbetale højere ydelser til arbejdsløse flygtninge og indvandrere?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:29

Kl. 23:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu ved jeg jo ikke, hvad der ligger i det spørgsmål: »al ny olieagt«. Det er helt rigtigt, at Total har trukket sig, og at ministeren allerede nu har indkaldt til forhandlinger, for vi skal selvfølgelig se på, hvad det her skal have af konsekvenser, og som på alle andre områder vil vi jo gerne appellere til noget balance. Vi ønsker, at Danmark skal være fossilfrit i 2050, det skal vores nordsøpolitik jo afspejle, og samtidig er de aktiviteter, der er omkring Nordsøen, meget, meget vigtige for rigtig, rigtig mange mennesker, der går på arbejde, ikke mindst i Esbjerg og på Vestkysten. Så vi skal huske at have alle nuancerne med ind også i den her diskussion.

Kl. 23:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Carl Valentin.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes at kunne huske, at vi har haft den her diskussion før. Vi har ikke generelt hævet ydelserne; vi har indført en midlertidig forhøjelse på børneområdet. Og det har vi gjort, indtil Ydelseskommissionen har færdiggjort sit arbejde og er kommet med sine anbefalinger, og der er truffet en ny klog politisk beslutning. Det er præcis den plan, vi fortsat arbejder efter. Ydelseskommissionen er nedsat, og den er i gang. Når den afgiver sine bemærkninger og sine forslag, håber vi på, at vi kan lave en bred politisk aftale om et klogere ydelsessystem end det, der var, og det, der er.

Kl. 23:29

Kl. 23:32

Carl Valentin (SF):

Nå, men den klimabold vil statsministeren ikke rigtig gribe. Så lad mig kaste en ny. Et svar til fru Zenia Stampe har vist, at landbruget står for cirka en tredjedel af Danmarks udledning, og at foderpro-

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Dahlin.

Morten Dahlin (V):

Statsministeren har ikke generelt hævet skatterne; statsministeren har ikke generelt hævet ydelserne. Alligevel kan vi konstatere, at både skatter og ydelser er blevet hævet. Om de så er blevet hævet specifikt eller generelt, går jeg sådan set ikke så meget op i. Jeg kunne godt tænke mig at få svar på mit spørgsmål: Hvad er statsministerens svar til de lønmodtagere, der nu må se, at et trefiret millionbeløb af deres surt tjente skattekrone nu ikke går til velfærd eller grøn omstilling, men til højere ydelser til arbejdsløse flygtninge og indvandrere?

Kl. 23:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror egentlig, der er bred opbakning hos rigtig mange danske lønmodtagere til det, der også er regeringens principielle holdning, nemlig at der skal være forskel på at være på arbejdsmarkedet og ikke at være på arbejdsmarkedet. Og det skal kunne betale sig at arbejde – i øvrigt et udmærket Venstreslogan, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig. Det gælder selvfølgelig ikke mindst dem, der endnu ikke har givet et bidrag til det danske samfund, for rettigheder og pligter følges ad, men pligten skal altid stå før rettigheden.

Kl. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 23:33

Marcus Knuth (KF):

Mange tak. Jeg vil gerne spørge ind til regeringens økonomiske linje, som i mine øjne desværre er meget drevet af en venstreorienteret ideologi i stedet for almindelig sund fornuft. Jeg vil give et par eksempler. Regeringen har tredoblet beskatningen af generationsskifte for familieejede virksomheder. Det er altså en skat, som alene rammer private virksomheder; den rammer ikke børsnoterede virksomheder, den rammer ikke fonde, den rammer ikke offentlige virksomheder, den rammer alene private virksomheder, og den gør det alt andet lige sværere for en dansk familie, der gerne vil drive sin virksomhed.

Man vil også hæve aktiebeskatningen. Det gør det sværere for den almindelige dansker at investere – det gør det i hvert fald dyrere – og det gør det sværere for danske virksomheder at skaffe kapital. Man vil også belåne Danmark og danskerne til det yderste. Og jeg kunne blive ved og ved – alle de her tiltag er jo noget, der ikke er sundt for dansk økonomi.

Mener statsministeren virkelig, at den overordnede økonomiske linje er en ansvarlig økonomisk linje for Danmark?

Kl. 23:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsminister.

Kl. 23:34

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det gør jeg da. Vi kunne da ikke drømme om at føre en uansvarlig økonomisk politik. Og det er jo sådan med økonomisk politik, at man altid bliver nødt til at læse feltet og se, hvor man er. Og vi er i en situation nu med en global pandemi med et stort tilbageslag for dansk økonomi og i øvrigt med et flertal, som heldigvis også har taget det på sig at investere mere i det her samfund igen. Den tidligere regering valgte – for eksempelvis at kunne give nogle skat-

telettelser – at skære på uddannelsesområdet. Jeg synes ikke, det er en klog økonomisk politik. Jeg synes, det er klogt at fjerne penge fra markedsføring på uddannelserne; jeg synes ikke, det er klogt generelt at skære ned på uddannelserne.

Derfor gik vi jo til valg på at ændre på nogle enkelte områder, f.eks. i forhold til generationsspørgsmålet og på arvespørgsmålet. Og så skal jeg bare lige minde om, at det, vi taler om som skattestigninger, jo er, at vi annullerer nogle skattelettelser, der er blevet givet for nogle år tilbage, og som er meget, meget skæve.

Kl. 23:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Marcus Knuth.

Kl. 23:35

Marcus Knuth (KF):

Med al respekt: Det giver jo ikke nogen mening. Vores erhvervsordfører, Mona Juul, har vist, at en lavere selskabsskat er en gevinst for danskerne, en økonomisk gevinst på tværs af samfundet. Liberal Alliance har også med spørgsmål til Finansministeriet vist, at en lavere aktiebeskatning også er en økonomisk gevinst for danskerne og for den danske økonomi. Hvorfor lytter statsministeren ikke til de her svar – vel at mærke svar fra Finansministeriet? Vil man lytte til, at de her ting er en gevinst for økonomien, eller vil man fortsætte med bare at hæve skatter og hæve skatter?

Kl. 23:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsminister.

Kl. 23:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nej, vi synes ikke, man bare skal hæve skatter og hæve skatter. Og nogle af de skatter, som Venstre og nu også nogle fra Konservative har sagt at vi har hævet og hævet, er nogle, man har stemt for – det er f.eks. på cigaretter. Altså, hvis vi skal have en kvalificeret diskussion om det her, skal vi jo se på, hvad det er for nogle skatter, der er blevet hævet. Vi har hævet skatten på plastik, på plastikposer. Lige før havde vi en diskussion omkring biodiversitet, nemlig om, at vi skal forbruge mindre plastik. Men mig bekendt havde De Konservative et ønske om endnu større stigninger på cigaretter, end Socialdemokratiet havde. Så lad os nu måske prøve at få kvalificeret diskussionen.

Kl. 23:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:37

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for statsministerens besvarelse. I dag har vi jo fået at vide af justitsministeren, at der kan laves et opholdsforbud, og at det er noget, som Socialdemokraterne vil sørge for at vi kan få gennemført i den her valgperiode, som jeg forstår det – ja, måske allerede i den her folketingsamling. Det opholdsforbud skal foregå på en sådan måde, at alle personer kan blive ramt af en bøde på 10.000 kr., hvis de opholder sig et ganske bestemt sted.

Så spørger jeg så bare lige om noget, og det vil jeg godt høre statsministerens svar. Skal det være alle personer? Får den ældre, der sidder på en bænk og hygger sig, eller familien med barnevognen, der har brug for at gå en lille tur henne i parken, også en bøde på 10.000 kr.? Jeg spørger, fordi det på det pressemøde, Socialdemokraterne holdt i dag, lød, som om alle er ramt af et opholdsforbud i et bestemt område – altså alle!

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Statsministeren.

Kl. 23:38 kort og konkret: Er det stadig Socialdemokratiets holdning, at 95 pct. af danskerne ikke vil mærke skattestigninger?

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg hører, at der egentlig er ret bred opbakning til det her med at indføre opholdsforbud, og det er jo heller ikke en ny idé. Vi har brugt lidt tid på at få den forfinet og kunne så fremlægge den i tirsdags. Vi ved jo godt, hvem det her opholdsforbud skal gælde. Det ved vi jo godt. Det er grupper af drenge og mænd, der chikanerer, er utryghedsskabende, laver kriminalitet eller på anden vis ødelægger et lokalområde, en S-togsstation, et center, eller hvad det nu måtte være. Det er det, der er sigtet, og det tror jeg sådan set ikke vi er uenige om. Vi vil selvfølgelig gerne lave noget, der rammer så præcist som overhovedet muligt, og så skal det jo være juridisk gangbart. Der kan det godt være, at vi er en situation, hvor vi bliver nødt til ligesom at acceptere, at det så er et generelt forbud, fordi det er det, der er den juridisk mulige vej at gå. Og så må vi jo tage det med, hvis vi skal opnå det resultat, vi i fællesskab ønsker.

Kl. 23:38 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvis vi kigger på nogle af de skattestigninger, vi har talt om her, f.eks. på aktieområdet, vil det kun være en meget, meget lille del af den danske befolkning, der oplever det. Og så, og det siger jeg med fuldstændig åbne øjne, er vi jo blevet enige om at hæve afgiften på cigaretter. Det var oprindeligt ikke en del af Socialdemokratiets politik. Det var et stort flertal, der ønskede det. Jeg har bøjet mig. Jeg ved godt, at jeg er en af de få tilbage i landet, som stadig væk har det lidt svært med de der høje priser på cigaretter – måske fordi jeg kender så utrolig mange mennesker, hvor rygning ikke er det største problem, de har i deres liv. Men jeg har givet mig. Det er besluttet, og det er også rigtigt sundhedspolitisk. Men det er jo en skattestigning, som vi bredt er enige om, og den rammer bredere end de 95 pct.

Må jeg så ikke bare til sidst anbefale: Man behøver jo ikke at være ærgerlig over, at Venstre på et tidspunkt har en idé, som der så bliver et flertal for. Det er da meget, meget fint i et demokrati, at et parti får en idé, nogle andre arbejder videre med idéen, og så kan vi vedtage den i fællesskab.

Kl. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:39

Peter Skaarup (DF):

Men, statsminister, ville det da ikke være bedre, hvis vi lavede et zoneforbud, hvor dem, der er kriminelle – dem, der har lavet noget, vi ikke kan lide, altså bandemedlemmer, nogle, der står og sælger hash – fik et zoneforbud, i stedet for at vi rammer den ældre dame, der har brug for at sidde på bænken eller parkere en bil på parkeringspladsen. Kan statsministeren ikke godt se, at der et eller andet fuldstændig galt her? Altså, lovlydige mennesker skal jo ikke rammes af et opholdsforbud, vel? Skal de det?

Kl. 23:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nej, det er jo i hvert fald ikke det, der er intentionen. Jeg har bare svært ved at se, at zoneforbuddet, som også var en god idé – og det har vi også støttet – er tilstrækkeligt, for det værktøj findes jo i værktøjsskassen. De der drenge og unge mænd chikanerer jo ret store områder, og derfor har vi behov for at tage nogle yderligere skridt. Vi skal jo gøre det, der er juridisk muligt, og det er jo et vilkår, at det skal holde juridisk. Jeg tror på, at opholdsforbuddet er stærkere end zoneforbuddet. Zoneforbuddet kan bruges til nogle ting, opholdsforbuddet til nogle andre og mere generelle problemstillinger ved den her utryghedsskabende adfærd.

Kl. 23:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Og så når vi til de sidste spørgsmål i den afsatte tid. Det er fru Marlene Ambo-Rasmussen. Værsgo.

Kl. 23:40

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Statsministeren har nemlig helt ret: Det er ikke nogen ny idé med opholdsforbud, for den idé kom nemlig direkte fra Venstre.

Det er nu ikke det, jeg vil stille spørgsmål til. Jeg vil egentlig gerne sige, at jeg bliver nødt til at gentage hr. Karsten Lauritzens spørgsmål, for der blev ikke svaret på det. Så nu kommer det helt

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 23:42

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det er fuldstændig rigtigt. Jeg synes egentlig heller ikke, at jeg påpegede det med en negativ stemme. Jeg anerkender bare, at vores idéer er så gode, at der er andre partier, der tager dem til sig.

Men hvorfor kan man ikke være ærlig omkring sin egen politik? Faktum er jo, at regeringen har lovet én ting og gjort noget andet. Man har hævet skatter og afgifter for milliarder og sendt regningen direkte ud til danskerne og til virksomhederne. Det er jo de facto reelt tættere på 95 pct. af danskerne, der har fået stigende skatter og afgifter.

Kl. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Statsministeren.

Kl. 23:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi har truffet beslutninger om målrettede skattestigninger nogle steder – nogle af dem i øvrigt bredt funderet f.eks. på plastik og cigaretter – og så har vi et ønske om at sikre en værdig tilbagetrækning. Jeg gentager i øvrigt, at jeg synes, det ville klæde Venstre at tage et ansvar for de lønmodtagere, der er nedslidte, og som har gjort det, de skulle for det her samfund. I vores forslag til en ret til en mere værdig tilbagetrækning er der tale om nogle skattestigninger, som vi i øvrigt gik til valg på. Og i en situation, hvor mange banker har haft store overskud, mener vi fortsat, det er rimeligt med et større samfundsbidrag, sådan at de folk, der har arbejdet rigtig mange år på arbejdsmarkedet, forhåbentlig snart kan få lov til at trække sig mere værdigt tilbage.

Kl. 23:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til statsministeren. Tiden er gået.

Så skal jeg høre, om der er nogen af ordførerne, der ønsker ordet i en anden runde.

Jeg ser ikke nogen melde sig. Så vil jeg sige, at forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 23:43

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der foreligger fire forslag til vedtagelse. Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 1 af Jesper Petersen (S), Pia Olsen Dyhr (SF) og Peder Hvelplund (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 58 (S, RV, SF, EL og SIU), imod stemte 52 (V, DF, KF, NB, LA, ALT, Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Dermed er forslag til vedtagelse nr. V 1 vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 2 af Sophie Løhde (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Pape Poulsen (KF), Pernille Vermund (NB) og Alex Vanopslagh (LA), forslag til vedtagelse nr. V 3 af Torsten Gejl (ALT) og forslag til vedtagelse nr. V 4 af Sikandar Siddique (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) bortfaldet.

Hermed er forhandlingen om redegørelsen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 06.10.2020).

Sammen med dette punkt foretages:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023. (Konsekvenser af ny 2025-ramme og regeringens forslag til finanslov for 2021).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 06.10.2020).

Kl. 23:45

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet.

Da der ikke er nogen, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Finansudvalget. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 23:46

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2021.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 06.10.2020).

Kl. 23:44

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet.

Ønsker nogen ordet?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 20. oktober 2020, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Og jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, som også vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 23:46).